

Innst. 14 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2011–2012)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Innhold

	Side
1. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2	5
2. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 2	9
2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2	10
2.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	13
2.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	14
2.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	18
2.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti	24
2.2 Kap. 231 Barnehager	29
2.3 Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	35
2.4 Kap. 840 Krisetiltak	35
2.5 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning	36
2.6 Kap. 842 Familievern, jf. kap. 3842	38
2.7 Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda	39
2.8 Kap. 844 Kontantstøtte	39
2.9 Kap. 845 Barnetrygd	40
2.10 Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv., jf. kap. 3846	40
2.11 Kap. 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet	42
2.12 Kap. 850 Barneombudet	43
2.13 Kap. 852 Adopsjonsstøtte	43
2.14 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	43
2.15 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	44
2.16 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet, jf. kap. 3855	47
2.17 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere, jf. kap. 3856 ...	52
2.18 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak	52
2.19 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, jf. kap. 3858	53
2.20 Kap. 859 EUs ungdomsprogram, jf. kap. 3859	55
2.21 Kap. 860 Forbrukerrådet	55
2.22 Kap. 862 Positiv miljømerking	55
2.23 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	56
2.24 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning	56
2.25 Kap. 867 Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet	56
2.26 Kap. 868 Forbrukerombudet	56
2.27 Kap. 2530 Foreldrepenger	58
2.28 Kap. 3842 Familievern	59
2.29 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet	59
2.30 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	59
2.31 Kap. 3859 EUs ungdomsprogram	59
3. Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3	60
4. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 3	64
4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3	65
4.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	69
4.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	71
4.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre	76
4.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti	80
4.2 Kap. 300 Kulturdepartementet (jf. kap. 3300)	84
4.3 Kap. 314 Kultur og samfunn	84
4.4 Kap. 315 Frivillighetsformål	86
4.5 Kap. 320 Allmenne kulturformål (jf. kap. 3320)	89

	Side
4.6	Kap. 321 Kunstnerformål 97
4.7	Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322) 99
4.8	Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323) 101
4.9	Kap. 324 Scenekunstformål (jf. kap. 3324) 104
4.10	Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326) 108
4.11	Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål 110
4.12	Kap. 329 Arkivformål (jf. kap. 3329) 113
4.13	Kap. 334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334) 114
4.14	Kap. 335 Pressestøtte 115
4.15	Kringkasting 117
4.16	Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk 118
4.17	Kap. 339 Lotteri- og stiftelsestilsynet (jf. kap. 3339) 118
4.18	Kap. 3300 Kulturdepartementet 119
4.19	Kap. 3320 Allmenne kulturformål 119
4.20	Kap. 3322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom 119
4.21	Kap. 3323 Musikkformål 119
4.22	Kap. 3324 Scenekunstformål 119
4.23	Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål 119
4.24	Kap. 3329 Arkivformål 119
4.25	Kap. 3334 Film- og medieformål 119
5.	Forslag fra mindretall 120
5.1	Rammeområde 2 (Familie og forbruker) 120
5.2	Rammeområde 3 (Kultur) 120
6.	Komiteens tilråding 121

Innst. 14 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2011–2012)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet

Til Stortinget

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2012 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområdene 2 Familie og forbruker og 3 Kultur, ved Stortingets vedtak 12. oktober 2011, jf. Innst. 1 S (2011–2012).

1. Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 2 slik de fremkommer i Prop. 1 S (2011–2012).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
------	------	--------	-----------

Utgifter i hele kroner

Kunnskapsdepartementet

231	Barnehager	342 236 000
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	131 799 000
50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 179 000
51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 750 000
60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000
61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	47 000 000
63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	122 108 000
64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	9 400 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
<i>Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet</i>			
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	163 477 000
	1	Driftsutgifter	148 886 000
	21	Spesielle driftsutgifter	14 591 000
840		Krisetiltak	107 237 000
	21	Spesielle driftsutgifter	5 719 000
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	31 518 000
841		Samliv og konfliktløsning	33 179 000
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	14 261 000
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861 000
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 637 000
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 479 000
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	2 941 000
842		Familievern	348 026 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	206 913 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 130 000
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	133 983 000
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	3 409 000
	1	Driftsutgifter	3 409 000
844		Kontantstøtte	1 223 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 223 000 000
845		Barnetrygd	15 030 000 000
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	15 030 000 000
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	72 338 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	28 435 000
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 702 000
	70	Tilskudd	14 501 000
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	9 350 000
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 638 000
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	7 712 000
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet	54 347 000
	50	Basisbevilgning	54 347 000
850		Barneombudet	13 672 000
	1	Driftsutgifter	13 672 000
852		Adopsjonsstøtte	15 358 000
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 358 000
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	137 448 000
	1	Driftsutgifter	137 448 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	988 773 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	79 048 000
	50	Forskning	5 155 000
	60	Kommunalt barnevern	290 460 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindrearige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	539 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	24 535 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	5 321 704 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 433 510 000
	21	Spesielle driftsutgifter	27 118 000
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 612 824 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	67 955 000
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	180 297 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	243 214 000
	1	Driftsutgifter	243 214 000
857		Barne- og ungdomstiltak	211 534 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	7 847 000
	50	Forskning	4 433 000
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	49 993 000
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	108 740 000
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 124 000
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 397 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	268 570 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	209 063 000
	21	Spesielle driftsutgifter	28 472 000
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	31 035 000
859		EUs ungdomsprogram	7 422 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 422 000
860		Forbrukerrådet	114 131 000
	50	Basisbevilgning	102 278 000
	51	Markedsportaler	11 853 000
862		Positiv miljømerking	6 002 000
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 002 000
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	13 848 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 188 000
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 660 000
866		Statens institutt for forbruksforskning	27 879 000
	50	Basisbevilgning	27 879 000
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet	7 913 000
	1	Driftsutgifter	7 913 000
868		Forbrukerombudet	21 927 000
	1	Driftsutgifter	21 927 000
<i>Folketrygden</i>			
2530		Foreldrepenger	16 464 700 000
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	15 575 000 000
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	354 700 000
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000 000
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	115 000 000
Sum utgifter rammeområde 2			41 241 344 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
------	------	--------	-----------

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3842	Familievern	595 000
	1 Diverse inntekter	595 000
3846	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.	500 000
	1 Prosjektinntekter	500 000
3855	Statlig forvaltning av barnevernet	930 439 000
	1 Diverse inntekter	27 497 000
	2 Barnetrygd	3 585 000
	60 Kommunale egenandeler	899 357 000
3856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	173 160 000
	4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter	173 160 000
3858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	433 000
	1 Diverse inntekter	433 000
3859	EUs ungdomsprogram	2 300 000
	1 Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000
	Sum inntekter rammeområde 2	1 107 427 000
	Netto rammeområde 2	40 133 917 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2012, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2012 kan:

Overskride bevilgningen på	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år. Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter

barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger. For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i bar-

netrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget. Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene. For stønadsmotta-

kere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte til og med 31. juli 2012

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, fram til og med 31. juli 2012 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9–16 timer	60	23 784
17–24 timer	40	15 852
25–32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for kontantstøtte fra og med 1. august 2012

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet fra og med 1. august 2012 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn i alderen 13-18 måneder per måned	Kontantstøtte i kroner per barn i alderen 19-23 måneder per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	5 000	3 303
Til og med 19 timer	50	2 500	1 652
20 timer eller mer	0	0	0

VII

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
--	------------------------

2. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 2

Ved Stortingets vedtak av 24. november 2011 er netto utgiftsramme 2 endelig fastsatt til kr

40 142 417 000, jf. Innst. 2 S (2011–2012). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 3 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 21.

2.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 2.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter (i hele tusen kroner)							
231		Barnehager	342 236	342 236	328 057	442 236	482 236
				(0)	(-14 179)	(+100 000)	(+140 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	131 799	131 799	131 799	221 799	161 799
				(0)	(0)	(+90 000)	(+30 000)
	50	Tilskudd til samiske barnehage-tilbud	14 179	14 179	0	14 179	14 179
				(0)	(-14 179)	(0)	(0)
	51	Forskning	7 750	7 750	7 750	17 750	7 750
				(0)	(0)	(+10 000)	(0)
	65	Barnehagetilskudd	0	0	0	0	110 000
				(0)	(0)	(0)	(+110 000)
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	163 477	163 477	130 477	143 477	163 477
				(0)	(-33 000)	(-20 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	148 886	148 886	123 886	128 886	148 886
				(0)	(-25 000)	(-20 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	14 591	14 591	6 591	14 591	14 591
				(0)	(-8 000)	(0)	(0)
840		Krisetiltak	107 237	107 237	107 237	107 237	132 237
				(0)	(0)	(0)	(+25 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	5 719	5 719	5 719	5 719	30 719
				(0)	(0)	(0)	(+25 000)
841		Samliv og konfliktløsning	33 179	33 179	30 679	33 179	53 179
				(0)	(-2 500)	(0)	(+20 000)
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861	4 861	4 861	4 861	8 861
				(0)	(0)	(0)	(+4 000)
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 479	4 479	1 979	4 479	20 479
				(0)	(-2 500)	(0)	(+16 000)
842		Familievern	348 026	349 026	335 026	348 026	390 026
				(+1 000)	(-13 000)	(0)	(+42 000)
	1	Driftsutgifter	206 913	206 913	191 913	206 913	206 913
				(0)	(-15 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 130	7 130	7 130	7 130	19 130
				(0)	(0)	(0)	(+12 000)
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv.	133 983	134 983	135 983	133 983	163 983
				(+1 000)	(+2 000)	(0)	(+30 000)
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	3 409	3 409	1 409	3 409	3 409
				(0)	(-2 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	3 409	3 409	1 409	3 409	3 409
				(0)	(-2 000)	(0)	(0)
844		Kontantstøtte	1 223 000	1 223 000	1 423 000	1 483 000	1 653 000
				(0)	(+200 000)	(+260 000)	(+430 000)
	70	Tilskudd	1 223 000	1 223 000	1 423 000	1 483 000	1 653 000
				(0)	(+200 000)	(+260 000)	(+430 000)
845		Barnetrygd	15 030 000	15 030 000	15 130 000	15 270 000	15 030 000
				(0)	(+100 000)	(+240 000)	(0)
	70	Tilskudd	15 030 000	15 030 000	15 130 000	15 270 000	15 030 000
				(0)	(+100 000)	(+240 000)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	72 338	72 338	24 350	72 338	72 838
				(0)	(-47 988)	(0)	(+500)
	21	Spesielle driftsutgifter	28 435	28 435	8 435	28 435	28 435
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)
	70	Tilskudd	14 501	14 501	4 501	14 501	15 001
				(0)	(-10 000)	(0)	(+500)
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	9 350	9 350	0	9 350	9 350
				(0)	(-9 350)	(0)	(0)
	73	Tilskudd til likestillingsentre	5 638	5 638	0	5 638	5 638
				(0)	(-5 638)	(0)	(0)
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid	7 712	7 712	4 712	7 712	7 712
				(0)	(-3 000)	(0)	(0)
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet	54 347	54 347	26 347	48 347	54 347
				(0)	(-28 000)	(-6 000)	(0)
	50	Basisbevilgning	54 347	54 347	26 347	48 347	54 347
				(0)	(-28 000)	(-6 000)	(0)
852		Adopsjonsstøtte	15 358	15 358	15 358	27 758	18 858
				(0)	(0)	(+12 400)	(+3 500)
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	15 358	15 358	15 358	27 758	18 858
				(0)	(0)	(+12 400)	(+3 500)
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	137 448	137 448	77 448	137 448	137 448
				(0)	(-60 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	137 448	137 448	77 448	137 448	137 448
				(0)	(-60 000)	(0)	(0)
854		Tiltak i barne- og ungdoms-vernet	988 773	988 773	1 024 773	1 138 773	1 218 773
				(0)	(+36 000)	(+150 000)	(+230 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	79 048	79 048	75 048	79 048	99 048
				(0)	(-4 000)	(0)	(+20 000)
	60	Kommunalt barnevern	290 460	290 460	490 460	400 460	490 460
				(0)	(+200 000)	(+110 000)	(+200 000)
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	539 000	539 000	389 000	539 000	539 000
				(0)	(-150 000)	(0)	(0)
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	24 535	24 535	24 535	44 535	34 535
				(0)	(0)	(+20 000)	(+10 000)
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575	50 575	40 575	70 575	50 575
				(0)	(-10 000)	(+20 000)	(0)
855		Statlig forvaltning av barnevernet	5 321 704	5 321 704	5 121 704	5 241 704	5 351 704
				(0)	(-200 000)	(-80 000)	(+30 000)
	1	Driftsutgifter	3 433 510	3 433 510	2 933 510	3 173 510	3 463 510
				(0)	(-500 000)	(-260 000)	(+30 000)
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 612 824	1 612 824	1 912 824	1 762 824	1 612 824
				(0)	(+300 000)	(+150 000)	(0)
	61	Tilskudd til opplæringstiltak for barnevernsbarn	0	0	0	30 000	0
				(0)	(0)	(+30 000)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	243 214	243 214	231 214	243 214	243 214
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	243 214	243 214	231 214	243 214	243 214
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)
857		Barne- og ungdomstiltak	211 534	219 034	205 534	211 534	237 534
				(+7 500)	(-6 000)	(0)	(+26 000)
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	49 993	57 493	49 993	49 993	69 993
				(+7 500)	(0)	(0)	(+20 000)
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	108 740	108 740	108 740	108 740	113 740
				(0)	(0)	(0)	(+5 000)
	71	Utviklingsarbeid	7 124	7 124	7 124	7 124	8 124
				(0)	(0)	(0)	(+1 000)
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv.	33 397	33 397	27 397	33 397	33 397
				(0)	(-6 000)	(0)	(0)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	268 570	268 570	223 570	260 570	298 570
				(0)	(-45 000)	(-8 000)	(+30 000)
	1	Driftsutgifter	209 063	209 063	169 063	201 063	239 063
				(0)	(-40 000)	(-8 000)	(+30 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	28 472	28 472	23 472	28 472	28 472
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)
860		Forbrukerrådet	114 131	114 131	114 131	111 131	114 131
				(0)	(0)	(-3 000)	(0)
	50	Basisbevilgning	102 278	102 278	102 278	99 278	102 278
				(0)	(0)	(-3 000)	(0)
862		Positiv miljømerking	6 002	6 002	4 802	6 002	6 002
				(0)	(-1 200)	(0)	(0)
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 002	6 002	4 802	6 002	6 002
				(0)	(-1 200)	(0)	(0)
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	13 848	13 848	10 848	13 848	13 848
				(0)	(-3 000)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	9 188	9 188	6 188	9 188	9 188
				(0)	(-3 000)	(0)	(0)
2530		Foreldrepenger	16 464 700	16 464 700	16 464 700	16 464 700	16 689 700
				(0)	(0)	(0)	(+225 000)
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	354 700	354 700	354 700	354 700	579 700
				(0)	(0)	(0)	(+225 000)
		Sum utgifter	41 241 344	41 249 844	41 109 477	41 886 744	42 443 344
				(+8 500)	(-131 867)	(+645 400)	(+1 202 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)							
		Sum inntekter	1 107 427	1 107 427	1 107 427	1 107 427	1 107 427
				(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto	40 133 917	40 142 417	40 002 050	40 779 317	41 335 917
				(+8 500)	(-131 867)	(+645 400)	(+1 202 000)

2.1.1 *Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet*

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Sosialistisk Venstreparti, Gina Knutson Barstad, og fra Senterpartiet, Christina Nilsson Ramsøy, vil understreke at målsettingen for familiepolitikken er å sikre en trygg økonomisk og sosial situasjon for barnefamilieene. De velferdsordningene vi har skal gjenspeile de behov og de liv familiene lever i et moderne samfunn. Flertallet viser til at dagens familiepolitikk er i takt med tiden, og at vi har velferdsordninger barnefamilier etterspør.

Flertallet er glad for de høye målene regjeringen har på barnehageområdet. Likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager, at alle barnehager skal være gode læringsarenaer, og at alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap, er høye ambisjoner på barnas vegne. Flertallet viser til den sterke statlige satsingen på barnehager gjennom en økning i bevilgningene til dette formål med over 500 mill. kroner. Flertallet viser med glede til det arbeidet som skal gjøres i 2012 for å øke kvaliteten i barnehagene. Arbeidet med økt rekruttering av førskolelærere er viktig for kvaliteten i barnehagene. Derfor er det viktig at satsingen på rekruttering til førskolelærerutdanningen videreføres og styrkes. I tillegg er flertallet glade for at kvaliteten i barnehagetilbudet gis en større plass i arbeidet med utviklingen av barnehagesektoren gjennom satsingen på lederutdanning av styrere og med videreføringen av etter- og videreutdanningstilbudet for førskolelærere og assistenter i barnehagene. Dette er i tråd med den kvalitetssatsingen som ble varslet i St.meld. nr.41 (2008–2009) Kvalitet i barnehagen, jf. Innst.162 S (2009–2010).

Flertallet viser til at den sterke statlige satsingen på barnehager medfører at foreldrebetalingen i barnehager blir reelt redusert ved at maksprisen holdes på samme nivå som i fjor. Siden 2005 har prisen for en heltids barnehageplass blitt redusert med over 12 500 kroner per år. Flertallet viser til at kontantstøtten for toåringer avvikles fra 1. august 2012, samtidig styrkes ordningen for ettåringene. For å møte den forventede økningen i etterspørsel bevilges det ytterligere midler til barnehageplasser. Flertallet forventer at utviklingen følges nøye og at en økning utover antallet plasser som er beregnet vil medføre at nødvendige tiltak settes inn for å sikre fortsatt full barnehagedekning. Flertallet viser videre til at likebehandlingen mellom de offentlige og private barnehagene økes i 2012.

Flertallet viser til at finansieringen av barnehager er overført kommunene fra 2011. Videre har

flertallet merket seg arbeidet som gjøres for å sikre at de statlige styringsvirkemidlene er tilstrekkelige til å nå de nasjonale målene for barnehagepolitikken i en rammefinansiert sektor. Flertallet vil oppfordre regjeringen om å sikre at fellesskapets midler i barnehageområdet brukes til størst mulig kvalitet i tilbudet til barna.

Flertallet vil understreke at likestilling er en bærebjelke i velferdsstaten vår. Hele vår velferdsmodell er bygd på at alle skal bidra etter evne, og få etter behov. Kvinners deltakelse i yrkeslivet har ikke bare bidratt til økonomisk selvstendighet for den enkelte, men dette har også gjort at Norge har verdens beste politikk for foreldre og barn. Med bakgrunn i denne politikken er flertallet fornøyd med den omleggingen som gjøres med kontantstøtten. Endringene i kontantstøtten bidrar til at ordningen målrettes slik at familien gis mer valgfrihet og større fleksibilitet i tiden barnet er yngst. Flere offentlige utvalg (blant andre NOU 2011:7 Velferd og migrasjon og NOU 2011:14 Bedre integrering) har anbefalt at kontantstøtten fases ut, på grunn av ordningens uheldige virkninger for integrering, språkutvikling og kvinners deltagelse i arbeidslivet. Derfor mener flertallet at omleggingen vil sikre økt likestilling, bedre integrering og at flere barn får deltatt tidligere på første del av utdanningsløpet. Ved å gjøre støtten mer målrettet får flere barn et bedre grunnlag for å lykkes på skolen.

Flertallet er overbevist om at Norges gode økonomiske status blant annet er et resultat av målrettet satsing på ordninger som gjør det mulig for både menn og kvinner å kombinere yrkesliv og familieliv og opprettholde tilknytningen til arbeidslivet i småbarnsfasen. Likestillingspolitikken må være i stadig utvikling for å møte de utfordringene vi står overfor, derfor ser flertallet fram til Likestillingsutvalgets rapport blir lagt fram i 2012.

Flertallet vil understreke at for å nå målet om et familievennlig arbeidsliv er det nødvendig å se familie-, likestillings- og arbeidslivspolitikken i sammenheng. Det finnes en rekke ordninger rettet mot familien, der formålet er å styrke foreldrenes omsorgsrolle og deltakelse i yrkeslivet og gjøre det mulig for begge foreldre å opprettholde tilknytningen til arbeidslivet. En god og fleksibel foreldrepengeordning gir mødre og fedre denne muligheten.

Flertallet viser til viktigheten av gode oppvekst- og leveår for barn og ungdom, samt at en god oppvekst er et viktig grunnlag for et godt og langt liv. Flertallet mener derfor at det er viktig at barnevernet sikrer alle barn og unge en trygg og god oppvekst, enten de vokser opp med hjelp i familien eller gjennom aktiv hjelp utenfor hjemmet i de tilfellene der foreldra ikke klarer å gi nødvendig omsorg og utviklingsmuligheter for barna. Der familien ikke

strekker til, har samfunnet en plikt til å sikre barn og unge gode omsorgstilbud og oppvekstvilkår. Flertallet viser til at det er et viktig mål for regjeringen at barnevernet over hele landet skal kunne gi rett hjelp til rett tid til utsatte barn og unge. For å nå dette målet vil regjeringen videreføre og styrke satsingen på barnevernet i 2012. Dette vil spesielt gi et løft for det kommunale barnevernet gjennom budsjettets økning på 50 mill. kroner til dette formålet. I tillegg ser flertallet fram til at det i 2012 blir etablert et videreutdanningstilbud for de ansatte i barnevernet. Dette blir et viktig tiltak for økt kvalitet innen barnevernet.

Flertallet viser til viktigheten av både kvalitativ og kvantitativ forskning på metoder innen barnevernet. Barnevernet må strekke seg etter å finne de beste metodene for å hjelpe disse barna og gjennom å forske på ulike metoder også bli flinkere til å skreddersy individuelle opplegg for hvert enkelt barn. Gjennom et slikt arbeid vil hvert enkelt barn kunne få det de trenger og har krav på av oppfølging. I denne sammenheng er flertallet fornøyd med at regjeringen prioriterer forskning på dette viktige feltet.

Flertallet støtter regjeringen i at målene for barne- og ungdomspolitikken skal ha sitt utgangspunkt i likeverd, respekt for mangfold og ulikhet, solidaritet og medansvar for fellesskapet og hensyn for menneskeverdet. Det er særs viktig å legge til rette for aktiv medvirkning fra barn og unge tidlig, slik at vi òg for framtida sikrer et kritisk, levende demokrati. Flertallet vil understreke at målretta innsats og gode fellesskapsløsninger er avgjørende for utvikling av et godt og inkluderende oppvekstmiljø.

Flertallet mener det er viktig at regjeringen fører en politikk som sikrer forbrukernes sterke stilling i samfunnet, og som medvirker til god informasjon og kunnskap hos den enkelte forbruker. Sammenliknet med mange andre land har Norge gode rammevilkår og rettigheter for forbrukerne. Regjeringen vil både nasjonalt og internasjonalt arbeide for å trygge og utvikle disse videre i tråd med nye behov og utviklingstrekk.

2.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet

VALGFRIHET OG LIKEVERD FOR ALLE

For komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, er familien et naturlig, verdifullt og grunnleggende element som utgjør viktige rammer for barns oppvekst og fremtid. Disse medlemmer anser familien for å være en svært viktig tradisjons- og kulturbærer, og mener familiens stilling i det norske samfunnet skal styrkes fremfor at det offentlige i stadig større grad ønsker å ta avgjørelser for familien. Utgangspunktet og forut-

setningen for ethvert familieforhold er at det bygger på frivillighet og valgfrihet. Barn har rett til begge sine foreldre og foreldrene må derfor ved samlivsbrudd likestilles i sine plikter og rettigheter.

Også for 2012 foreslår regjeringen å svekke barnetrygden. Dette begynner dessverre å bli en vane, og disse medlemmer er svært kritiske til at man fortsatt ikke støtter Fremskrittspartiets forslag om å indeksregulere denne. Regjeringen tar altså ikke signalene på alvor, og ignorerer barnetrygdens betydning i fattigdomsbekjempelsen. Disse medlemmer har vært tydelige på at verdien av barnetrygden ikke skal svekkes ytterligere, og går derfor inn for at denne skal indeksreguleres, noe som ikke har blitt gjort på mange år.

BARNEHAGER

Snart ti år etter at barnehageavtalen ble inngått er det fortsatt mangler på dette feltet, som burde ha blitt rettet opp for flere år siden. Finansieringen av barnehagene ble i fjor lagt til kommunerammen, og vi ser allerede nå at vi har fått en større variasjon på kvaliteten ut fra kommunenes økonomi, samtidig som vilkårene for de private barnehagene blir dårligere. Disse medlemmer mener dette er en feilaktig – og uverdigg – måte å finansiere velferdstjenester på, og står fast på at statlig stykkprisfinansiering er det beste alternativet.

Disse medlemmer er kritiske til at regjeringen fjerner retten til kontantstøtte til barn mellom 2 og 3 år. Kontantstøtten har i mange år vært en viktig ordning for å sikre barnefamilier god valgfrihet i egen hverdag, og disse medlemmer er opptatt av å opprettholde denne friheten. Etter disse medlemmers syn vil i så måte en opprettholdelse av kontantstøtte for barn mellom 2 og 3 år være viktig, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor disse midlene opprettholdes.

En annen utfordring for barnehagesektoren er knyttet til de private barnehagene. Disse er en verdifull bidragsyter til den totale barnehagedekningen, og utgjør om lag halvparten av landets barnehager. Med andre ord ville vi ikke ha vært i nærheten av dagens barnehagedekning uten de private, men fortsatt diskrimineres disse i forhold til kommunale barnehager. For 2012 legger regjeringen opp til at private barnehager skal få 92 prosent av det tilskuddet som kommunale mottar.

Disse medlemmer mener at alle de om lag 277 000 barna som går i barnehage har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage, og synes ikke det er rettferdig at barn blir forskjellsbehandlet av det offentlige gjennom ny finansieringsmodell og ulike tilskudd til private og kommunale barnehager.

Disse medlemmer mener reell likebehandling må til, og Fremskrittspartiet sikret allerede i sitt alternative budsjett for 2011 full likebehandling av kommunale og private barnehager. Dette videreføres i Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012.

Disse medlemmer er opptatt av kvaliteten på barnehagetilbudet, og mener det er viktig å sørge for midler til å satse på nettopp dette. Antallet dispensasjoner fra kravet om førskolelærerutdannet personale er økende og det meldes om få søkere til ledige stillinger mange steder i landet. Disse medlemmer mener at muligheten til å gi barna en god og trygg barnehagehverdag som fremmer barnas egen utvikling, avhenger i stor grad av de som arbeider i barnehagen. Etter overføringen av barnehagene til kommunene fra 1. januar 2011 har vi fått mange tilbakemeldinger fra foreldre og barnehager landet rundt om at uklare økonomiske forhold i stor grad er en konsekvens av regjeringens hastverk omkring overføringen. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at staten bidrar til ryddighet og forutsigbarhet for familiene, barnehageeierne og kommunene når det gjelder både regelverk og finansiering.

Det må også tas tak i påstandene om at det er full barnehagedekning. Dette stemmer dessverre ikke. Det er i dag en definert rett til barnehageplass, og full behovsdekning ut fra politikerskapte definisjoner. Full barnehagedekning oppnås ikke for alle ettåringer er sikret denne rettigheten, og innfører løpende opptak eller andre opptaksformer som vil foregå gjennom hele året.

Disse medlemmer viser også til Dokument 8:168 S (2010–2011), hvor det foreslås å innføre en ordning med nettopp løpende opptak for å sikre barnehageplass for ettåringer.

BARNEVERN

Barna er vår alles fremtid, og for disse medlemmer er det svært viktig at alle skal ha rett til en trygg oppvekst. En dårlig oppvekst kan prege et menneske for resten av livet, med alt dette innebærer av både menneskelige og økonomiske lidelser. Samtidig er disse medlemmer tydelig på at alle barn har en mor og en far, og mener det er et mål i seg selv at barn skal få vokse opp med sin opprinnelige familie. Dette stiller krav til hvordan barnevernet fungerer, og innebærer nok ressurser til å komme inn med hjelpe-tiltak på et tidlig tidspunkt og solid oppfølging av foreldre som helt eller delvis mister retten til daglig omsorg med sine barn.

Disse medlemmer har med interesse merket seg den nylig fremlagte rapporten om barnevernet fra Barnevernpanelet, og håper regjeringen tar innspillene der med seg i det videre arbeidet. Som allerede nevnt er styrking av det lokale barnevernet svært viktig, men det er også avgjørende med et mangfoldig

institusjonstilbud for å sikre en oppfølging som er best mulig tilpasset den enkelte når hjelp og oppfølging ikke lenger er tilstrekkelig. Det må likevel forhindres at dette skjer uten at førstelinjetjenesten har fått anledning til å gjøre alt den kan når det kommer til bistand, og tidlig innsats er derfor avgjørende. Ved senere vedtak i barnevernssaker er det viktig at barna, som den viktigste av de involverte parter, blir hørt.

Disse medlemmer viser til at det har fremkommet at det kommunale og statlige barnevernet har store samarbeidsproblemer, og mener at Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har blitt en byråkratisk og ressurskrevende organisasjon som ikke på langt nær bidrar godt nok til at de mest sårbare barna får hjelpen de bør og har krav på. Disse medlemmer mener også at rettssikkerheten i barnevernet er problematisk, og setter spørsmålsteget ved om det er riktig at viktige avgjørelser om en hel families fremtid skal kunne avgjøres av en nemnd. Disse medlemmer viser i den anledning til Dokument 8:169 S (2010–2011), hvor Fremskrittspartiet viser til at Norge skiller seg ut fra andre land ved å la en nemnd fatte så inngripende vedtak som omsorgsovertakelser utgjør, samt foreslår å overføre fylkesnemndenes oppgaver til rettsapparatet for å sikre rettssikkerheten til folk flest. Disse medlemmer viser også til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012, hvor det overføres midler fra fylkesnemndene til domstolene.

LIKESTILLING OG RETTIGHETER

Disse medlemmer mener det er en selvfølge at en skal behandles likt, uavhengig av religion, kjønn, legning eller lignende. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er en for sterk vektlegging på tiltak for å fremme likestilling, og at en har feil fokus på hva det er som fremmer likestilling. I forlengelsen av dette er det da også en nødvendighet å se på all form for kvotering som diskriminering, siden dette er ordninger som baserer seg på å fremheve ulike ikke-kompetansebaserte egenskaper ved mennesker. Disse medlemmer tar den sanne likestillingen på alvor, og ønsker derfor at nettopp egenskaper som religion, kjønn, legning eller lignende ikke skal være relevante ved tildelinger, ansettelse osv.

Diskriminering er dessverre fortsatt vanlig i Norge, men den største synderen her til lands er staten selv. Blant annet er diskriminering innen familier en kjent utfordring som vi står overfor. Det er ikke ektefelledelt beskatning i Norge, hvilket fratrukket muligheten til å foreta gode og veloverveide valg angående organiseringen av deres hverdag. Minst like ille er det også at fedre stiller svakere rettighetsmessig enn mødre når det gjelder å få utbetalt foreldrepenger. Situasjonen har riktignok blitt marginalt forbedret i det siste gjennom rett til uttak når mor

er ufør, men fortsatt er situasjonen den at fedre ikke har selvstendig uttaksrett til foreldrepenger. En slik statlig diskriminering er etter disse medlemmers syn skammelig.

Disse medlemmer viser til at Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger, og mener denne er viktig for å sikre at barna får en trygg og god start på livet og at foreldrene får ta del i denne verdifulle tiden sammen med sine barn. Disse medlemmer vil reelt anerkjenne far som en likeverdig omsorgsperson ved å gi foreldre mulighet til å dele hele permisjonstiden fritt seg imellom. Disse medlemmer ønsker videre en gjennomgang av hele foreldrepermisjonsordningen og andre omsorgsordninger for små barn for å forenkle og samordne disse, samt likestille mors og fars rettigheter på dette området. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Dokument 8:49 S (2009–2010), hvor Fremskrittspartiet foreslo en full likestilling av foreldres permisjonsrettigheter.

FORBRUKERRETTIGHETER

Forbrukermakt blir stadig viktigere. Etter hvert som nye produkter, tjenester osv. dukker opp blir det

desto mer vesentlig at forbrukerne er seg sine valg bevisst. Den beste enkeltkilden for å kunne foreta veloverveide valg er informasjon. Informasjon, sammen med en reell mulighet til å velge selv, er kjernen i et slikt forbrukersamfunn, og disse medlemmer mener myndighetene må legge til rette for at befolkningen skal stå best mulig rustet i sin rolle som forbrukere til enhver tid.

Disse medlemmer er derfor tydelig på at det arbeidet som gjøres av Forbrukerombudet og Forbrukerrådet er viktig, og er glad for at det kommer noen ekstra midler til disse organene i 2012. I tillegg er det viktig at staten går foran med et godt eksempel. Disse medlemmer er generell tilhenger av konkurranse innen produksjonen av offentlige tjenester, men valgfriheten er ikke komplett utelukkende ved at tilbud konkurranseutsettes. De som bruker tjenestene må også ha tilgang til informasjon, samtidig som behovene må dekkes, og f.eks. nettsider som finansportalen.no og offentliggjøring av resultater fra for eksempel nasjonale prøver er helt grunnleggende forbrukerrettigheter i et system hvor også det offentlige ønsker å gi befolkningen valgfrihet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
Utgifter (i hele tusen kroner)				
231		Barnehager	342 236	328 057
				(-14 179)
	50	Tilskudd til samiske barnehage tilbud	14 179	0
				(-14 179)
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	163 477	130 477
				(-33 000)
	1	Driftsutgifter	148 886	123 886
				(-25 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	14 591	6 591
				(-8 000)
841		Samliv og konfliktløsning	33 179	30 679
				(-2 500)
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 479	1 979
				(-2 500)
842		Familievern	348 026	335 026
				(-13 000)
	1	Driftsutgifter	206 913	191 913
				(-15 000)
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv.	133 983	135 983
				(+2 000)
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda	3 409	1 409
				(-2 000)
	1	Driftsutgifter	3 409	1 409
				(-2 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
844		Kontantstøtte	1 223 000	1 423 000 (+200 000)
	70	Tilskudd	1 223 000	1 423 000 (+200 000)
845		Barnetrygd	15 030 000	15 130 000 (+100 000)
	70	Tilskudd	15 030 000	15 130 000 (+100 000)
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	72 338	24 350 (-47 988)
	21	Spesielle driftsutgifter	28 435	8 435 (-20 000)
	70	Tilskudd	14 501	4 501 (-10 000)
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	9 350	0 (-9 350)
	73	Tilskudd til likestillingsentre	5 638	0 (-5 638)
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid	7 712	4 712 (-3 000)
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet	54 347	26 347 (-28 000)
	50	Basisbevilgning	54 347	26 347 (-28 000)
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	137 448	77 448 (-60 000)
	1	Driftsutgifter	137 448	77 448 (-60 000)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	988 773	1 024 773 (+36 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	79 048	75 048 (-4 000)
	60	Kommunalt barnevern	290 460	490 460 (+200 000)
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger	539 000	389 000 (-150 000)
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575	40 575 (-10 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet	5 321 704	5 121 704 (-200 000)
	1	Driftsutgifter	3 433 510	2 933 510 (-500 000)
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 612 824	1 912 824 (+300 000)
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	243 214	231 214 (-12 000)
	1	Driftsutgifter	243 214	231 214 (-12 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
857		Barne- og ungdomstiltak	211 534	205 534
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv.	33 397	27 397
				(-6 000)
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	268 570	223 570
	1	Driftsutgifter	209 063	169 063
	21	Spesielle driftsutgifter	28 472	23 472
				(-40 000)
				(-5 000)
862		Positiv miljømerking	6 002	4 802
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 002	4 802
				(-1 200)
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	13 848	10 848
	21	Spesielle driftsutgifter	9 188	6 188
				(-3 000)
		Sum utgifter	41 241 344	41 109 477
				(-131 867)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
		Sum inntekter	1 107 427	1 107 427
				(0)
		Sum netto	40 133 917	40 002 050
				(-131 867)

2.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Linda C. Hofstad Helleland og Olemic Thommessen, mener at familien er samfunnets viktigste fellesskap og arena for trygghet, tilhørighet og utvikling. Familien skal sikres valgfrihet og mulighet til å ta ansvar for seg selv og sine nærmeste. Hver eneste familie skal respekteres for sin unikhhet.

Disse medlemmer vil videre understreke at hensynet til barnets beste er Høyres utgangspunkt for barne- og familiepolitikken. Alle barn har krav på trygghet og god omsorg. Barndommen er med på å forme oss som mennesker og samfunnsborgere. Barn er sårbare mennesker og har behov for å bli ivaretatt av gode og trygge voksne. Disse medlemmer vil fremheve det personlige ansvaret hver enkelt av oss har for å varsle om barn som på ulike måter lider. Det offentlige hjelpeapparatet omkring barn må fungere godt. Særlig gjelder dette barn som blir utsatt for omsorgssvikt eller på en eller annen måte trenger hjelp.

Menneskets egenverdi og selvrespekt må stå sentralt i familiepolitikken, og disse medlemmer mener derfor at det er nødvendig å gi mennesker mulighet til å ta ansvar og vise omsorg for mennesker

sentralt i sine liv. Disse medlemmer er av den oppfatning at der staten overtar ansvaret, svekkes i stor grad den personlige innsatsen. Disse medlemmer vil understreke nødvendigheten av at alle tar ansvar for å stille opp for dem rundt seg når resten av samfunnet ikke strekker til.

Disse medlemmer mener at de som ikke finner seg til rette med offentlige løsninger, må gis anledning til å velge andre alternativer. Barn er forskjellige. Familier er forskjellige. Synet på læring, oppdragelse og omsorg varierer. Disse medlemmer ser at staten aldri vil kunne sikre tilstrekkelig mangfold av tilbud og derfor må mennesker sikres valgfrihet.

EN BEDRE BARNEHAGE MED MANGFOLD OG KVALITET

Disse medlemmer mener at barnehagen krever et fornyet fokus når vi oppnår full barnehagedekning. Disse medlemmer ser at det er utfordringer hva gjelder det videre kvalitetsarbeidet i barnehagene. Disse medlemmer mener det gjøres mye godt kvalitetsarbeid i barnehagene, men det er allikevel flere utfordringer disse medlemmer ønsker å adressere for å sikre alle barn en god og trygg barne-

hagehverdag. Først og fremst handler det om å sikre en tilstrekkelig og kompetent bemanning i barnehagene. Disse medlemmer er av den oppfatning at helt fra regjeringen tiltrådte og la til grunn makspris og full barnehagedekning innen utgangen av 2007, burde man ha igangsatt umiddelbare tiltak for å sikre en forsvarlig bemanning i sektoren. Dette har ikke skjedd og disse medlemmer er bekymret for at antallet førskolelærere på dispensasjon i 2012 i følge Utdanningsforbundet kan bli opp mot 7 000. Disse medlemmer viser videre til at når regjeringen fjerner kontantstøtten for toåringene, vil det være behov for flere førskolelærere for å gi barna et godt og trygt tilbud. Disse medlemmer viser til at Høyre i år og tidligere år har ment at innsatsen for å rekruttere førskolelærere og styrke kompetansen til de som arbeider i barnehagene gjennom god etter- og videreutdanning må styrkes betydelig utover regjeringens satsing.

Disse medlemmer viser til rapport om «Kvalitet i dagtilbudet» utført av Høgskolen i Hedmark i 2011, der nesten halvparten av de 3 000 spurte barna viser tegn til mistriivsel. En annen rapport utført av Folkehelseinstituttet 2011:5 viser at foreldrene til nesten halvparten av femåringene er bekymret for eller ser tegn til skjevutvikling. Disse medlemmer er ikke tilfreds med kunnskapsgrunnlaget vi har om kvaliteten i barnehagene og om hva som bidrar til økt kvalitet. Mer forskning på konsekvenser ved bruk av barnehage er derfor en prioritert oppgave som disse medlemmer også i 2012 ønsker å styrke med 10 mill. kroner. Disse medlemmer mener videre det er viktig å prioritere arbeidet med å øke trivselen og styrke kvaliteten i barnehagene gjennom ulike tiltak. Det viktigste er å styrke kompetansen til de ansatte i barnehagene. Etter- og videreutdanning av de som arbeider i barnehagen er etter disse medlemmers syn en oppgave som krever et nasjonalt fokus for å oppnå ønsket effekt. Disse medlemmer mener at etter- og videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» for lærerne kan fungere som inspirasjon for en tilsvarende etter- og videreutdanningsstrategi for barnehagesektoren. Disse medlemmer viser til at det i Høyres alternative budsjett for 2012 er satt av 90 mill. kroner mer til kvalitetsutvikling i barnehagene ut over regjeringens forslag.

Barn født etter 1. september kan risikere å vente lenge på å få barnehageplass, da retten til plass først trer inn 1. august året etter at barnet fyller ett år. Det er særlig i vekstkommuner denne problematikken er størst da tilfanget av barn er stort og det i utgangspunktet er presset kapasitet i disse kommunene. Disse medlemmer viser videre til regjeringens endringer i kontantstøtteordningen og fjerningen av kontantstøtten for toåringene. Disse barna har rett til

barnehageplass og kommunene er umiddelbart ansvarlig for å oppfylle denne retten. Disse medlemmer viser til at det er uenighet om hvor stort det antatte behovet for nye barnehageplasser er som følge av denne endringen. Disse medlemmer har i Dokument 8:172 S (2010–2011) bedt regjeringen komme til Stortinget med forslag om et mer fleksibelt opptak til barnehagene for å sikre barn et barnehagetilbud når de trenger det.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen våren 2009 imøtekom Høyres og opposisjonens krav om likebehandling mellom offentlige og private barnehager i forbindelse med behandlingen av lovforslag om finansiering av private barnehager. Disse medlemmer mener private barnehager bidrar til stort mangfold i barnehagetilbudet, videreutvikling av barnehagesektoren, større foreldreinnflytelse samt økte krav til effektiv ressursutnyttelse i sektoren. Disse medlemmer mener det er viktig å få på plass full økonomisk likebehandling av barnehagene raskere enn regjeringen legger opp til og er bekymret for at opptrappingen går for sakte. Det offentlige stiller like krav overfor private og offentlige barnehager. Da er det også viktig at de får like vilkår. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og likebehandlingssatsen til 94 prosent slik den forventede opptrappingsplanen la opp til og setter av 57 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer mener at overføringen av barnehagene til kommunene fra 1. januar 2011 var en forhastet avgjørelse fra regjeringen. Overføringen har ført til unødvendig usikkerhet blant foreldre, ansatte, barnehageeiere og kommunene, både med tanke på uklare økonomiske rammebetingelser og vilkår for drift. Disse medlemmer mener at staten bør sørge for å ha på plass nødvendige forskrifter og rammebetingelser før man overfører viktige velferdsoppgaver til andre forvaltningsnivå for å sikre brukernes trygghet, i dette tilfelle barna. Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2012 stimulerer ikke til fortsatt barnehageutbygging og likebehandling av barnehagene. Disse medlemmer mener at regjeringens endringer for de private barnehagene skaper stor usikkerhet. Flere endringer som fjerning av investeringstilskuddet, kontantstøtten for toåringene og den lavere økningen av prosentsatsen for tilskuddet bidrar til en uforutsigbar fremtid for de private barnehagene. Disse medlemmer ser på denne utviklingen som uheldig og frykter at mangfoldet av barnehager vil reduseres i 2012.

Disse medlemmer mener at foreldre som ønsker et barnehagetilbud for sine barn skal ha mulighet til det. Disse medlemmer viser til Statistisk sentralbyrå (SSB)s foreldrebetalingundersøkelse som viser at både høy- og lavinntektsfamilier har fått redusert foreldrebetaling etter innføring av

maksimalpris, men at reduksjonen har vært minst for lavinntektsfamiliene. Disse medlemmer mener det derfor er grunnlag for å heve maksprissatsen og innføre bedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamiliene for å sikre at alle familier kan nyte godt av barnehagetilbudet. Det bevilges 150 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

FORTSATT KONTANTSTØTTE FOR TOÅRINGER

Fortsatt satsing på kontantstøtte må sees i lys av foreldres rett og frihet til å velge omsorg for sine barn og hva som er til det beste for det enkelte barn. Disse medlemmer ønsker å gjøre det mulig for flere å ha samvær med barna i deres første leveår og mener at også mindre bemidlete familier må få anledning til å foreta dette valget. Disse medlemmer er derfor imot regjeringens forslag om å fjerne kontantstøtten for toåringene. Disse medlemmer vil styrke kontantstøtten for ettåringene slik regjeringen legger opp til og vil bevare kontantstøtten for toåringene. Det bevilges 260 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett.

JUSTERT BARNETRYGD

Barnetrygden er en universell støtteordning som skal bidra til forsørging av barn. Barnetrygden har ikke vært prisjustert på 15 år. Disse medlemmer ønsker ikke at verdien av barnetrygden for den enkelte familie skal svekkes ytterligere og viser til Høyres alternative budsjett for 2012 hvor en går inn for at ordningen indeksreguleres og bevilger 240 mill. kroner til dette formål.

LIKESTILT FORELDRESKAP

Disse medlemmer mener at Norge har en av verdens beste permisjonsordninger og mener ambisjonen om å legge til rette for et mest mulig likestilt foreldreskap er viktig. Fornøyde foreldre som opplever fleksibilitet og muligheter i omsorgen av sine barn er viktig for å sikre barna en trygg og god start på livet. Disse medlemmer vil reelt anerkjenne mor og far som likeverdige omsorgspersoner ved å gi foreldre mulighet til å dele hele permisjonstiden mellom seg slik de selv ønsker. For å sikre mor og far like rettigheter og fleksibilitet ved uttak av foreldrepermisjon har Høyre i Innst. 299 S (2010–2011) foreslått å be regjeringen foreta en full gjennomgang av foreldrepermisjonsordningen for å forenkle dagens ordning, samt gjøre den mer fleksibel for å likestille mor og far som omsorgspersoner.

MER STØTTE TIL ADOPSJON

Mennesker som adopterer har store kostnader forbundet med søknadsprosessen og bruker mye tid og ressurser på veien til å bli foreldre. Adopsjonsstøt-

ten er for 2012 på 41 280 kroner og disse medlemmer mener at en nær dobling av adopsjonstøtten er bedre i samsvar med å dekke noen av de kostnadene ved en adopsjonsprosess selv om beløpet ikke gjenspeiler de reelle kostnadene en adopsjon innebærer for søkeren. Disse medlemmer vil øke adopsjonsstøtten til 1 G og bevilger 12,4 mill. kroner til dette formål i Høyres alternative budsjett for 2012.

STYRKET SATSING PÅ BARNEVERN

Disse medlemmer mener et godt barnevern er et barnevern med stort mangfold av tiltak og tilbud, med høy kvalitet og god ressursutnyttelse. Disse medlemmer ser et behov for å sikre at den samlede kompetansen i barnevernssektoren kommer barn og unge med ulike utfordringer til gode. Alle barn som underlegges barnevernets omsorg har krav på et godt tilpasset tilbud. Når staten overtar foreldreansvaret for barn, påtar de seg et særlig stort ansvar for å sikre disse en god og trygg barndom. Disse medlemmer er svært bekymret for de mange tilfellene der barn sviktes av det offentlige. Disse medlemmer vil bruke mer penger på det barnevernsarbeidet som foregår i direkte møte med barna, fremfor barnevernsbyråkrati i det statlige barnevernet.

En grunnleggende forutsetning for et godt barnevern er at barns rett og innflytelse og medvirkning ivaretas på en god måte. En helt sentral del av barnevernets arbeid er å informere barn og foreldre, samt lytte til deres synspunkter. Disse medlemmer viser til at selv om barn har krav på tilpasset informasjon om sin nåværende situasjon, sin bakgrunn og fremtid, er det likevel mange barn som opplever at de ikke får ta del i viktige avgjørelser omkring eget liv. En masteroppgave skrevet av B. Skauge NTNU, 2011, fant at en i 70 prosent i et utvalgt antall barnevernssaker fra Trondheim kommune ikke kunne finne spor av barnas synspunkter. Det er videre gjennomført en brukerundersøkelse blant barn over ni år i statlige og private barnevernstiltak fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i 2010. Undersøkelsen viste blant annet at barn i for liten grad blir hørt og tatt på alvor, at de i liten grad opplever at de deltar i utarbeidelsen av egen omsorgs- eller tiltaksplan, eller vet hva som skrives om dem. Dette gjelder i særlig grad barn som bor på institusjon. Disse medlemmer mener dette bryter med barns menneskerettigheter. Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre i Dokument 8:135 S (2010–2011) om å styrke barns rettigheter og mulighet til innflytelse i barnevernet.

Disse medlemmer vil trekke frem kommunene som den viktigste aktøren for å forebygge og behandle saker i barnevernet. Disse medlemmer vil vise til Trondheim kommune og oppgavedifferen-

sieringsforsøket i forbindelse med den statlige overtagelsen av oppgavene. Disse medlemmer viser til at Trondheim kommune gjennom fire år som forsøkskommune kunne vise til meget gode resultater. I forsøksperioden ble det barnevernsfaglige kompetansenivået i kommunen styrket, og det ble en høy grad av både politisk engasjement for og økonomisk vilje til å satse på barnevernet. Tilbudet til barn og unge utviklet seg i retning av å bli mer mangfoldig i perioden, og kjøp av tiltaksplasser ble styrt ut fra barnas behov. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke førstelinjetjenesten både på saksbehandlersiden og på myndighetssiden gjennom en reell mulighet til å velge tiltak tilpasset det enkelte barn. Forsøket fra Trondheim viste at da kommunen fikk et større og mer helhetlig ansvar for barnevernet, ble det et bedre barnevern for barna. Disse medlemmer viser videre til Barnevernpanelets rapport fra 2011 hvor deres anbefaling er å la kommunene ta et større ansvar for barnvernstjenesten. Disse medlemmer vil at kommuner som ønsker å ta ansvar for andrelinjetjenesten i barnevernet for å bedre ivareta barnas beste skal kunne gjøre det. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 hvor det bevilges 110 mill. kroner mer til det kommunale barnevernet enn det regjeringen legger opp til.

Disse medlemmer viser til Barnevernundersøkelsen fra 2010 som viste at mange barn i det statlige barnevernet ikke går på skole. Disse medlemmer viser videre til at Fylkesmennene har meldt fra om brudd på opplæringsloven for barn i barnevernet i samtlige fylker. Fylkesmennene har heller ingen oversikt over situasjonen for barn under omsorg av barnevernets opplæringsssituasjon. Disse medlemmer er bekymret over hvilke konsekvenser dette har for barna og derfor vil disse medlemmer styrke innsatsen for opplæring av barn i barnevernet. Dette kan være ordninger med utplassering i bedrift eller andre typer ordninger som sikrer det enkelte barn tilpasset undervisning. Disse medlemmer vil styrke innsatsen og fokuset på opplæring i barnevernet for å sikre alle barn den utdanningen de har krav på. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 hvor det settes av 30 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer registrerer at regjeringens politikk når det gjelder plassering av barn i barnevernet dreies over fra institusjonsplassering til fosterhjem og hjelpetiltak i hjemmet. Disse medlemmer etterlyser klare funn som konkluderer med at dette er riktige grep som sikrer at alle barn og unge får et tilbud tilpasset sine behov. Disse medlemmer vil understreke at det overordnede målet når barn plasseres utenfor hjemmet er at den enkelte får et tilpasset tilbud av høy kvalitet til riktig pris. Det er

allerede i dag en stor mangel på fosterhjem, og det offentlige klarer ikke å rekruttere nok nye fosterfamilier. 164 barn sto i kø for å få fosterhjem ved starten av 2011. Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre i Innst. 312 S (2010–2011) hvor Høyre ber regjeringen om å utnytte kapasiteten i private virksomheter for å skaffe fosterhjem til barn som venter i fosterhjemsøkø.

Rekrutteringsutfordringene for det offentlige når det kommer til fosterhjem henger etter disse medlemmers syn sammen med fosterhjemmenes rammebetingelser og oppfølging. Disse medlemmer mener derfor at oppfølgingen av fosterhjemmene bør bedres i tråd med tilbakemeldingene fra Fosterhjemsundersøkelsen 2010. Kun 55 prosent av fosterforeldrene er helt eller delvis enig i at de får god oppfølging fra det offentlige støtteapparatet. 67 prosent oppgir det å takle barnets atferd og reaksjoner som en av de største utfordringene ved å være fosterforeldre. 36 prosent melder om at manglede kontinuitet og stabilitet i kontakten med saksbehandler i barnevernet. Disse medlemmer mener at en må legge til rette for at gode erfaringer fra kommuner som lykkes i dette arbeidet må spres på en bedre måte enn i dag. Disse medlemmer viser til at mange kommuner har gode erfaringer med bruk av saksbehandler II som tar over saker dersom saksbehandler er borte. Interkommunale samarbeid om en tilgjengelig barnevernstjeneste utenom ordinær arbeidstid, mentorordninger og serviceerklæring om hva slags støtte en kan forvente seg som fosterforeldre er også ordninger som må vurderes. Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for at fosterhjemmene får nødvendig individuell støtte og oppfølging. Disse medlemmer vil styrke kapasiteten når det gjelder oppfølging av fosterhjemmene slik at flere fosterforeldre kan få tilbud om individuell veiledning tilpasset barnets behov. Disse medlemmer mener at dette vil gjøre at barnets behov vil bli bedre ivare tatt av fosterforeldrene, og barnet dermed vil kunne få riktigere og raskere hjelp. Det vises til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 hvor det er avsatt 20 mill. kroner til dette formål.

Private barnevernsinstitusjoner sitter på mye og variert kompetanse og er viktige bidrag for å gi barn i barnevernet god hjelp til riktig tid. Mange av de private institusjonene har vist seg å være fleksible og egnet til å gi barna skreddersydde tiltak med godt resultat. Disse medlemmer mener det er svært urovekkende at regjeringen legger opp til at egne statlige tiltak og tiltak i hjemmet skal benyttes foran private alternativ. Disse medlemmer mener at det er hensynet til hva som er barnets beste som skal tillegges mest vekt i valg av tiltak, ikke hvem som driver tiltaket. Disse medlemmer er bekymret for situasjonen mange av de private barnevernsaktø-

rene befinner seg i på grunn av rammebetingelsene de er stilt overfor. Disse medlemmer mener en i det statlige barnevernet burde skille mellom de som bestiller og de som utfører barnevernstjenester. Disse medlemmer vil igjen påpeke at det er viktig å få på plass et fritt og uavhengig tilsyn som fører tilsyn med både offentlige og private institusjoner. Disse medlemmer mener det skal være likebehandling av offentlige og private tilbydere av barnevernstjenester. Alle tiltak som inngår i statens avtaler om plassering skal være offentlig godkjent, offentlig kvalitetssikret og offentlig finansiert samt være underlagt offentlig tilsyn og kontroll. For å sikre at det velges riktig tiltak av god kvalitet for det enkelte barn, er det viktig med stor grad av åpenhet om innhold og kvalitet i tilbudet. Informasjon må gjøres enkelt tilgjengelig for alle, herunder foreldre og foresatte, barnevernsansatte, forskere, politikere, journalister og andre som har interesse av å få tilgang på informasjon om barnevernets omsorgsinstitusjoner og tiltak. I dag er det begrenset tilgjengelig informasjon om de tiltak staten har inngått avtaler med og det er heller ikke lett tilgjengelig informasjon om statens egne plasser. Disse medlemmer viser til forslag fra Høyre om at det etableres en portal med oversikt over alle godkjente barnevernstiltak, deres innhold og kvalitet, herunder tilsynsrapporter fra tilsynsmyndighet, kompetanse hos personalet, metodisk tilnærming, resultat av brukerundersøkelser og annen informasjon som kan offentliggjøres, jf. Dokument 8:109 S (2009–2010), Innst. 359 S (2009–2010).

Det er også viktig at ulike fagmiljøer med ulike tilnærminger til barnevernsfeltet får utvikle seg. Disse medlemmer vil også understreke at effekten av nye behandlingstilvalg, metoder og tjenester bør dokumenteres av eksterne og uavhengige forskningsmiljøer før implementering. Evaluering av igangsatte nye metodiske konsepter og metoder må også evalueres av uavhengige forskere uten tilknytning verken til metoden eller til implementering. Det politiske arbeidet med barnevern er avhengig av at det foreligger god forskning og dokumenterbart materiale til grunn for de beslutninger som tas. Disse medlemmer synes det er uheldig at enkelte retninger får dominere en bestemt sektor. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 hvor det settes av 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag til forskning og utvikling i barnevernet.

Disse medlemmer mener det er viktig å se på økonomistyring og ressursforvaltning innen barnevernet både på statlig og kommunalt nivå. Målet er å få til et effektivt barnevern hvor ressursene brukes på tiltak direkte rettet mot barn og deres familier. Derfor ønsker disse medlemmer å omprioritere deler av midlene fra det statlige barnevernet for å styrke

førstelinjetjenesten i kommunene og innkjøp av private barnevernstjenester. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett hvor det settes av til sammen 400 mill. kroner til det kommunale barnevernet og hvor innkjøpet av private barnevernstjenester styrkes med 150 mill. kroner.

VOLD I NÆRE RELASJONER

Disse medlemmer er bekymret over den økning en ser hva angår saker om vold i nære relasjoner og omsorgssvikt, og mener derfor familiepolitikken må sees i sammenheng med tiltak knyttet til forebygging av vold i nære relasjoner og prioriteringer i psykiatrifeltet. Sentralt i arbeidet med dette er krisesentrene. Krisesenterloven tydeliggjorde det offentliges ansvar for å sørge for at personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, får vern, hjelp og oppfølging. Disse medlemmer mener det var nødvendig at det kommunale krisesentertilbudet ble lovfestet for å sikre utsatte bedre hjelp. Imidlertid ønsket Høyre i statsbudsjettet for 2011, Innst. 14 S (2010–2011) å avvente innlemmingen av krisesentertilskuddet i rammen til kommunene til finansieringen og de nye oppgavene pålagt krisesentrene i Ot.prp. nr. 96 (2008–2009), var bedre ivaretatt. Disse medlemmer er bekymret for krisesentersektoren da flere krisentre har blitt lagt ned i løpet av 2011 og flere kommuner varsler om nye kutt i sektoren.

FOREBYGGING OG TIDLIG INNSATS

Forebyggende arbeid er viktig for å unngå at mennesker skal havne i negative situasjoner som kan ha store konsekvenser for hverdagen og videre i livet. Disse medlemmer ønsker å understreke betydningen av alt det viktige forebyggende arbeidet som gjøres av frivillige, familievernkontorene og kommunene. For å sikre barn og unges oppvekstvilkår er det viktig at familien fungerer uavhengig av hvordan familien ser ut. Videre understreker disse medlemmer betydningen av at barn på en god måte skal kunne opprettholde nær kontakt med begge foreldre, selv om de bor hver for seg. Disse medlemmer vil vise til at et godt samarbeid med barnevern og tilgrensende tjenester er viktig for å ivareta barnas og familienes beste.

POLITIKK TIL FORBRUKERENS BESTE

Disse medlemmer mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes interesser, sikkerhet og rettigheter. Disse medlemmer mener konkurranseproblematikken er særlig viktig for å sikre forbrukeren varierte og rimelige produkter. Et velfungerende marked med konkurranse mellom flere aktører og et mangfold av produkter er til det beste for forbrukeren. Disse medlemmer vil

understreke forbrukerorganisasjonenes viktige rolle i forhold til å ivareta forbrukerens interesser. Disse medlemmer mener det er viktig at forbrukerbe-

vissthet også bringes inn i skolen og vil særlig peke på betydningen av at barn og unge læres opp til en bevisst og kritisk holdning til reklame og økonomi.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H
Utgifter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
231		Barnehager	342 236	442 236 (+10000)
	21	Spesielle driftsutgifter	131 799	221 799 (+90 000)
	51	Forskning	7 750	17 750 (+10 000)
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	163 477	143 477 (-20 000)
	1	Driftsutgifter	148 886	128 886 (-20 000)
844		Kontantstøtte	1 223 000	1 48300 (+260 000)
	70	Tilskudd	1 223 000	1 483000 (+260 000)
845		Barnetrygd	15 030 000	15 270 000 (+240 000)
	70	Tilskudd	15 030 000	15 270 000 (+240 000)
		Likestillings- og diskrimineringsombudet	54 347	48 347 (-6 000)
	50	Basisbevilgning	54 347	48 347 (-6 000)
852		Adopsjonsstøtte	15 358	27 758 (+12400)
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	15 358	27 758 (+12400)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	988 773	1 138 773 (+150 000)
	60	Kommunalt barnevern	290 460	400 460 (+110 000)
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	24 535	44 535 (+20 000)
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575	70 575 (+20 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet	5 321 704	5 241 04 (-80 00)
	1	Driftsutgifter	3 433 510	3 173510 (-260 000)
	22	Kjøp av private barnevernstjenester	1 612 824	1 762 824 (+150 000)
	61	Tilskudd til opplæringstiltak for barnevernsbarn	0	30 000 (+30 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	268 570	260 570 (-8 000)
	1	Driftsutgifter	209 063	201 063 (-8 000)
860		Forbrukerrådet	114 131	111 131 (-3 000)
	50	Basisbevilgning	102 278	99 278 (-3 000)
Sum utgifter rammeområde 2			41 241 344	41 886 744 (+645 400)
Inntekter rammeområde 2 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 2			1 107 427	1 107 427 (0)
Sum netto rammeområde 2			40 133 917	40 779 317 (+645 400)

2.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, viser til Innst. 2 S (2011–2012) og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 41 335 917 000 kroner på rammeområde 2 Familie og forbruker, noe som er 1 202 000 000 kroner høyere enn regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis familiepolitikk har som mål å sikre barn en trygg oppvekst og å sikre gode vilkår for familiene. Kristelig Folkeparti mener det er viktig å legge til rette for forpliktende samliv, forpliktende foreldreskap, like muligheter for deltakelse i og ansvar for barnas hverdag, samt like muligheter for deltakelse i arbeidslivet. Kristelig Folkeparti ønsker å finne gode løsninger på dagens utfordringer for småbarnsfamiliene. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti med sin familiepolitikk, verdisyn og ideologi representerer en tredje vei i politikken. Kristelig Folkeparti har en selvstendig posisjon med en egen familiepolitikk som skiller seg fra andre partis familiepolitikk. Kristelig Folkepartis familiepolitikk bygger på tillit til familien, ønske om mer tid og fleksibilitet: la hensynet til familielivet gå foran hensynet til arbeidslivet og produktivitet, ordninger som oppmuntrer til flere fødsler, gode omsorgsordninger av høy kvalitet, tilpasset hvert enkelt barn, kamp for likestilling og likelønn, vern om familie, ekteskap, samliv og foreldreskap, samt beskyttelse mot overgrep og vold, trygghet og omsorg. Dette medlem viser til at denne sentrumspolitikken ikke passer inn i en «rød» eller «blå» bås. Kristelig Folkeparti har ikke tro på tvang og standardisering, men mener heller ikke at familiepolitikk skal handle om markedsmekanismer

og fravær av politikk og styring. Dette medlem vil understreke at valgfrihet ikke eksisterer som en soleklar rett i det norske samfunnet av i dag: Menn er avhengige av rett i lovs form for å få sin del av permisjonen. Kvinner er avhengig av en aktiv likestillingspolitikk for å oppleve likestilling og like vilkår. Barn er avhengige av politikere som følger med og legger til rette for dem. Barnevernsbarn trenger de gode omsorgstilbudene fra ideelle aktører. Familien trenger et sterkt familievern, og foreldre trenger samlivskurs. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti mener at familien ikke trenger sosialistisk ensretting eller borgerlig frislipp, men god sentrumspolitik der det ikke er arbeidslivet og materielle verdier som sitter i høysetet, men tid, samarbeid og verdier som betyr aller mest for oss alle.

Dette medlem vil understreke at trygghet og tid sammen med foreldrene er viktig for barns oppvekstvilkår. Derfor ønsker dette medlem å styrke familien som barnas viktigste fellesskap. Dette medlem viser til barneloven § 30 der det slås fast at foreldrene plikter å gi barnet «omsut og omtanke». Foreldrenes omsorg er hjørnesteinen i en trygg oppvekst.

Dette medlem viser til at familien normalt er barnas viktigste fellesskap og er den arenaen hvor barna lærer å leve sammen med andre, utvikler sosiale ferdigheter og lærer grunnleggende verdier som solidaritet, fellesskap og toleranse. Dette medlem vil arbeide for å gi familiene mer tid, fleksibilitet og valgfrihet til å leve sin hverdag slik familiene selv ønsker. Dette er særlig viktig for småbarnsforeldre. Dette medlem vil derfor innføre fleksiperm på 68 uker som kan benyttes fleksibelt frem til barnet er 10 år, økt engangsstønad og økt kontantstøtte.

Dette medlem viser videre til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 1 G fra 1. juli 2012. Dette utgjør en betydelig økning fra regjeringens forslag på 35 263 kroner, som i realiteten innebærer et kutt i ordningen. Dette medlem mener det må legges bedre til rette for å få barn i ulike faser av livet og viser til at Kristelig Folkeparti har et mål om å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 2 G eller om lag 150 000 kroner innen 2013. Forslaget vil gi foreldre som ikke har opptjent rettigheter til foreldrepenger bedre mulighet til å bruke tid sammen med barnet sitt den første tiden. Dette medlem viser til at det er høye kostnader ved å adoptere barn fra utlandet, og at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet er ment å bidra til å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke adopsjonsstøtten med 10 000 kroner fra 1. januar 2012.

Dette medlem viser til at likestilling forutsetter at kvinner og menn har like rettigheter og muligheter til å delta i og påvirke samfunnsutviklingen, herunder at det gis lik lønn for arbeid av lik verdi. Likestilling forutsetter også at både kvinner og menn deltar i omsorgsarbeidet i hjemmet. Dette medlem mener det er viktig for hele familien at alle fedre får mulighet til å ta en del av foreldrepermisjonen. Dette medlem viser til finansinnstillingen for 2011 der komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer forslag der regjeringen bes utrede hvordan det kan sikres at foreldre får rett til foreldrepermisjon uavhengig av den andre forelderens aktivitet før og etter fødsel. Dette medlem viser til at foreldrepermisjonen fra 1. juli 2011 er på 47/57 uker, og at 12 av disse ukene er øremerket far og 9 uker er øremerket mor. Dette medlem mener regjeringen er i ferd med å gjøre den valgfrie delen av foreldrepermisjonen for liten og frykter for familiens fleksibilitet og videre oppslutning om fedrekvoten. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker en foreldrepermisjon på 68 uker der 10 uker er forbeholdt hver av foreldrene, og hele 48 uker er til fri fordeling mellom foreldrene.

Dette medlem viser til at å legge til rette for forpliktende foreldreskap og gode samliv er viktig for trygge oppvekstvilkår. Det er også av stor betydning å legge til rette for godt samarbeid mellom foreldrene etter samlivsbrudd. Dette medlem viser til at familievernnet har en viktig rolle i å forebygge konflikter i samlivet, samt bidra til å legge til rette for god kontakt mellom foreldre og barn etter et samlivsbrudd. Familievernnet er under press, og mange familievernkontorer opplever at de ikke har rom for å prioritere det forebyggende familiearbeidet. Dette

medlem viser til at det er en stor vekst i etterspørselen etter tjenester fra familievernnet. Det er lange ventetider ved flere av kontorene, kapasiteten er sprengt. Den siste tilgjengelige statistikken viser at stadig flere klienter må vente mer enn tre uker på meklingsstund. Tallet var 5 227 i 2009 og 5 662 i 2010. I 2009 ventet 9 498 klienter/par mer enn fire uker på tilbud om terapi og rådgivning. Andelen av meklingssakene som ble behandlet innen kravet til ventetid var 61,2 prosent i 2010. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 40 mill. kroner til mer forebyggende arbeid og økt klientbehandling i familievernnet. Dette medlem vil videre understreke betydningen av å videreføre et tosporet familievern. Dette medlem mener Kirkens Familievern i den sammenheng må få tilstrekkelige midler til fagutvikling og kompetanseheving for å ivareta særpreget til de diakonale familievernkontorene. Dette medlem foreslår at Stiftelsen Kirkens Familievern bevilges en støtte på 2 mill. kroner.

Dette medlem viser også til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 4 mill. kroner ekstra til tiltak for bedre foreldresamarbeid etter samlivsbrudd.

Dette medlem viser til at de fleste foreldre blir enige om ordninger for barna etter samlivsbrudd. Men i noen tilfeller er forskjellen på hva mor og far mener er best for barnet, så stor at det blir langvarig konflikt og maktkamp. Dette medlem vil peke på at vedvarende konflikter etter samlivsbrudd er årsak til at barn får emosjonelle, atferdsmessige eller psykososiale vansker. Derfor er målrettede tiltak for å redusere konfliktnivået mellom foreldre etter samlivsbrudd viktige. Et forpliktende foreldreskap og godt samarbeid mellom foreldrene også etter samlivsbrudd er avgjørende for barns oppvekst.

Dette medlem mener det er nødvendig å rette opp regjeringens kutt i og øke støtten til samlivskurs. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke bevilgningen til Hva med oss? og Godt Samliv! med 10 mill. kroner, samt å øremerke midlene til samlivskurset Godt Samliv! for å opprettholde og videreutvikle et likeverdig tilbud om samlivskurs i hele landet. Dette medlem viser til at det er stor etterspørsel etter lokale samlivskurs i regi av frivillige organisasjoner og menigheter. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke de lokale samlivskursene og andre samlivstiltak med ytterligere 6 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Dette medlem vil gi foreldre en reell mulighet til å velge arbeid i eller utenfor hjemmet mens barna er små. Dersom alle familier skal ha reell mulighet til å velge omsorgsform for egne barn, må

de ha tilgang på en god kontantstøtte og plass i barnehage med god kvalitet på tilbudet. Kommunen må sørge for friplasser eller gradert foreldrebetaling for familier med lave inntekter slik at også de har råd til å velge barnehage for sine barn dersom de ønsker det. Ifølge SSB bor rundt halvparten av barnehagebarna i en kommune som fortsatt ikke tilbyr graderte satser. Dette medlem mener det bør innføres pålegg om inntektsgraderte foreldrebetalingssatser, eller eventuelt friplasser, for å sikre at alle familier har reell mulighet til å velge barnehage som omsorgsform for sine barn. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det på denne bakgrunn foreslås å bevilge 35 mill. kroner øremerket til inntektsgraderte satser for foreldrebetaling i barnehagene. Dette medlem mener at alle som ønsker det, uavhengig av økonomi, må sikres plass i barnehage. Dette medlem vil understreke at det må legges til rette for at alle får barnehageplass når de trenger det. Det er ikke full dekning før også de som er født etter 1. september får plass. Dette medlem mener det er nødvendig med flere opptak i året enn ett. Målet må være at opptaket er mest mulig løpende og at rett til plass gjelder for alle.

Dette medlem viser til at mange foreldre, barnehageansatte, barnehageeiere og andre er bekymret for kvaliteten i barnehagene etter et langvarig fokus på kvantitet og vedtak om store endringer i finansieringssystemet. Dette medlem mener det burde vært full behovsdekning og full likebehandling for finansieringsansvaret ble overført fra stat til kommune. Dette medlem viser til Stortingets innstilling til kommuneproposisjonen for 2011 der Kristelig Folkeparti voterte mot at de øremerkede barnehagetilskuddene overføres til rammetilskuddet på dette tidspunktet. Dette medlem vil understreke at alle barnehager, private og kommunale, må ha høy kvalitet, og at førskolelærere og annet kvalifisert personale er avgjørende for kvaliteten i barnehagetilbudet. Kvalitet innebærer først og fremst en trygg hverdag med nok antall voksne per barn, men også godt pedagogisk innhold og nok pedagoger, dvs. at det er minst en tredjedel som er utdannet førskolelærere blant de ansatte. Dette medlem viser til at dette er kravet i dag, men at det er store mangler. Dette medlem viser til at nye tall viser at vi mangler 6 000 pedagoger. Dette medlem viser videre til at når regjeringen nå fjerner kontantstøtten for toåringene, vil det bli behov for enda flere førskolelærere. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti mener at innsatsen på dette feltet må styrkes utover det regjeringen legger opp til, for å rekruttere nok førskolelærere, samt sikre personalet god etter- og videreutdanning og trivsel. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 30 mill. kroner mer til forskning, kompetan-

seutvikling og rekruttering av førskolelærere enn det regjeringen foreslår.

Dette medlem mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage. Dette medlem mener det er viktig å få på plass full økonomisk likebehandling av barnehager raskere enn regjeringen legger opp til. Det offentlige stiller like krav overfor private og offentlige barnehager, da er det også viktig at de får like vilkår. Dette medlem foreslår derfor å fortsette opptrappingen mot likeverdig behandling av de private og kommunale barnehagene og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 75 mill. kroner ekstra til dette formål.

Dette medlem vil videre vise til at fjerning av kontantstøtten, ifølge regjeringens egne beregninger, vil føre til at en liten andel barn vil gå over fra kontantstøtte til barnehage. I statsbudsjettet for 2012 er det lagt til grunn at styrkingen av kontantstøtten for ettåringer vil medføre at det vil være behov for 1 970 færre barnehageplasser. Avviklingen av kontantstøtten for toåringer er anslått å øke etterspørselen etter barnehage med 3 130 plasser. Nettobehovet som følge av endringene i kontantstøtten blir dermed 1 160 barnehageplasser, ifølge regjeringens beregninger. Samlet behov for nye barnehageplasser i 2012 blir, ifølge regjeringen, 1 775 heltidsplasser. Dette medlem viser til at KS har fått Telemarksforskning til å se på regjeringens anslag av behovet for barnehageplasser i 2012. De har konkludert med at tallene sannsynligvis er altfor lave, de mener regjeringen burde ha bevilget midler til fire ganger så mange plasser. Dette medlem viser videre til at Utdanningsforbundet på høring har uttrykt at de mener regjeringen bør bevilge midler til 10 000 nye barnehageplasser i 2012.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke kontantstøtten for alle ettåringer til 5 000 kroner per måned med virkning fra 1. juli 2012. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti foreslår at kontantstøtten for toåringer videreføres også etter 1. august 2012, og at ordningen med mulighet for gradering i fem trinn fortsetter. Dette medlem mener den gamle ordningen med fem trinn gir mer fleksibilitet og er en bedre løsning for familiene.

Dette medlem viser til representantforslag fra Kristelig Folkeparti om en opptrappingsplan for å nå full barnevernsdekning innen 2017, jf. Dokument 8:21 (2009–2010). Dette medlem viser til at mange barn har behov for hjelp fra det offentlige for å få en trygg oppvekst. Dette medlem viser til at antall barn som mottar hjelp fra barnevernet har økt hvert år det siste tiåret. Ifølge Prop. 1 S (2011–2012) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

(BLD) viser omfattende dokumentasjon at det fortsatt er svikt i oppfølging av lovkrav innenfor barnevernet. 49 800 barn og unge mottok barnevernstiltak i 2010, noe som utgjør en økning på 7,1 prosent fra 2009. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 30 mill. kroner for å styrke det statlige barnevernet og ytterligere 200 mill. kroner for å øke bemanningen og styrke det kommunale barnevernet. Dette medlem viser videre til at Kristelig Folkeparti foreslår ytterligere 10 mill. kroner til tiltak for utsatte barn og til oppfølging av barn i fosterhjem og 20 mill. kroner ekstra til utviklingstiltak i barnevernet. Dette medlem viser til at 164 barn ventet på fosterhjems plassering per 31. januar 2011. Dette er en helt uakseptabel situasjon. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti foreslår å bevilge 20 mill. kroner mer til rekruttering av fosterhjem. I tillegg ønsker dette medlem ytterligere styrking av ordningen med storbymidler som går til vanskeligstilte barn og unge. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås en økt bevilgning på 20 mill. kroner til dette formål.

Dette medlem mener det er viktig at staten tilbyr gode og langsiktige rammebetingelser for både private og offentlige institusjoner samt fosterhjem, slik at barna får tett oppfølging og en mest mulig stabil hverdag.

Dette medlem er glad for at regjeringen gjennom videreføring av øremerkede midler til det kommunale barnevernet anerkjenner behovet for styrking av det kommunale barnevernet og nødvendigheten av ekstraordinære tiltak for å oppnå en reell økning i antall ansatte i førstelinjetjenesten. Dette medlem mener imidlertid at økningen i budsjettet for 2012 er altfor liten sett i forhold til behovet.

Dette medlem mener de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene er en viktig del av frivilligheten, organisasjonsliv og demokrati, samt for barn og unges oppvekstmiljø. Dette medlem vil derfor øke støtten til disse organisasjonene og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke støtten med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at barn fra familier med svak økonomi og hele familier med vanskelig økonomi sjelden har råd til å reise på ferieturer. Dette medlem viser til at alle har behov for gode fritidsaktiviteter, og vil i denne sammenhengen peke på alle de flotte leir- og ferietilbudene som drives av frivillige aktører over hele landet. Dette medlem vil også vise til Røde Kors' «Ferie for alle», der pågangen av søkere er stor, og der ressursmangel gjør at det ikke er plass til alle som ønsker det, på tross av Stortingets bevilgning for 2011. Dette medlem viser til forslag i Kristelig Folkepartis alternative

budsjett om at tiltaket «Ferie for alle» skal styrkes med ytterligere 1 mill. kroner for at Røde Kors skal kunne gi alle barn som søker, ferie i 2012.

Dette medlem viser videre til det viktige og enestående arbeidet med antidiskriminering, kunnskapsformidling og informasjon om kjønnsopererte kvinner og menn som Harry Benjamin ressurscenter driver. Dette medlem reagerer med undring og skuffelse på regjeringens smålige håndtering av en viktig aktør og et talerør for en svært sårbar gruppe. Det er grunn til å spørre om dette skyldes intoleranse og fordommer, eller hva som kan være grunnen til at så skjer. Dette medlem viser til forslag i Kristelig Folkepartis statsbudsjett om å bevilge 500 000 kroner til senteret i 2012.

Dette medlem viser til at mange kommuner, ansatte og andre er bekymret for utviklingen i krisesentersektoren etter lovfestingen og finansieringsomleggingen som er vedtatt. Flere melder om stor uro, usikkerhet og fare for nedleggelse av eksisterende sentre. Dette medlem mener dette tilbudet burde vært bygget bedre ut og stabilisert før finansieringsansvaret ble overført fra stat til kommune. Dette medlem viser til Stortingets behandling av innstillingen til kommuneproposisjonen for 2011 der Kristelig Folkeparti voterte mot at det øremerkede krisesentertilskuddet overføres til kommunenes rammetilskudd på dette tidspunktet. Dette medlem viser videre til forslag i Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett om at det bevilges 25 mill. kroner ekstra for å sikre en styrking av krisesentersektoren, styrke oppfølgingen av handlingsplanen mot vold i nære relasjoner, samt tiltak mot menneskehandel og andre voldsforebyggende tiltak.

Dette medlem viser til at mange kommuner, ansatte og andre er bekymret for utviklingen i krisesentersektoren etter lovfestingen og finansieringsomleggingen. Flere melder om stor uro, usikkerhet og fare for nedleggelse av eksisterende sentre. Dette medlem viser til Stortingets behandling av innstillingen til kommuneproposisjonen for 2011 der Kristelig Folkeparti voterte mot at det øremerkede krisesentertilskuddet overføres til kommunenes rammetilskudd på dette tidspunkt.

Dette medlem viser til at ifølge den nye krisesenterloven skal barn i krisesenter sees som brukere på lik linje med kvinnene. En landsomfattende studie ved Øverlien, Jacobsen og Evang viser at de fleste barn opplever det å flytte til et krisesenter som en flukt. De opplever flyttingen som kaotisk, forvirrende og dramatisk, og de opplever ofte at de ikke får tid til forberedelser og avskjeder. Dette medlem vil understreke at for at krisesentertilbudet også skal bli et godt tilbud til barn, er det nødvendig med spesiell fokus rettet mot dette. Dette medlem vil videre peke på at kommunene trenger mer kunnskap

om barn som er utsatt for vold, deres behov og rettigheter for å kunne gi riktig støtte og tilstrekkelige ressurser til krisesentrene. Dette medlem vil i denne

sammenheng vise til hvor verdifullt et godt samarbeid mellom barnevern, BUP og krisesentre er for at barna skal få et helhetlig og godt tilbud.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	KrF
Utgifter (i hele tusen kroner)				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter	131 799	161 799 (+30 000)
	65	Barnehagetilskudd	0	110 000 (+110 000)
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 719	30 719 (+25 000)
841		Samliv og konfliktløsning		
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861	8 861 (+4 000)
	70	Tilskudd til samlivstiltak	4 479	20 479 (+16 000)
842		Familievern		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 130	19 130 (+12 000)
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv.	133 983	163 983 (+30 000)
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd	1 223 000	1 653 000 (+430 000)
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	70	Tilskudd	14 501	15 001 (+500)
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet	15 358	18 858 (+3 500)
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter	79 048	99 048 (+20 000)
	60	Kommunalt barnevern	290 460	490 460 (+200 000)
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv.	24 535	34 535 (+10 000)
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter	3 433 510	3 463 510 (+30 000)
857		Barne- og ungdomstiltak		
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	49 993	69 993 (+20 000)
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	108 740	113 740 (+5 000)
	71	Utviklingsarbeid	7 124	8 124 (+1 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	KrF
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	209 063	239 063 (+30 000)
2530		Foreldrepenger		
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	354 700	579 700 (+225 000)
Sum utgifter			41 241 344	42 443 344 (+1 202 000)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter			1 107 427	1 107 427 (0)
Sum netto			40 133 917	41 335 917 (+1 202 000)

2.2 Kap. 231 Barnehager

Komiteen viser til at barnehagene skal sikre barn god omsorg, lek og læring, bidra til økt sosial mobilitet i samfunnet og samtidig gi småbarnsforeldre muligheten til å ha et aktivt yrkesliv. Komiteen er opptatt av å sikre et mangfold i barnehagetilbudet og høy kvalitet i den enkelte barnehage.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, understreker at barnehageløftet er det største velferdsloftet i Norge på 30 år.

Kvalitet

Komiteen mener de ansatte er de viktigste for kvaliteten i barnehagen. Komiteen støtter vurderingene i regjeringens forslag om at økt kompetanse hos personalet og mer forskning på barnehager, er viktige grep for å øke kvaliteten.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, vil i denne sammenheng vise til St.meld. nr. 41 (2008–2009) Kvalitet i barnehagen. Der legger regjeringen frem en gjennomgang for status av barnehagesektoren og en rekke tiltak for økt satsing på kvalitet i barnehagene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til svarbrev fra statsråden i Innst. 73 S (2011–2012), jf. Dokument 8:172 S (2010–2011) om en bedre barnehage med mer mangfold og kvalitet hvor det vises til at deler av dette arbeidet skal startes opp i 2012 av Utdanningsdirektoratet. Disse medlemmer viser til at det er over tre år siden Stortinget vedtok at flere av disse tiltakene skulle iverksettes.

Disse medlemmer mener at arbeidet med å styrke kvaliteten i barnehagene går for sakte. Disse medlemmer vil påpeke at antallet som får dispensasjon fra kravet om førskolelærerutdanning øker. På grunn av regjeringens kutt i kontantstøtten for toåringer fra 2012 vil behovet for pedagoger øke og antallet dispensasjoner kan i løpet av 2012 være mellom 6 000 og 7 000. Disse medlemmer vil vise til tidligere omtalt forskning som viser at kvaliteten i barnehagene ikke er god nok. Sett i lys av dette mener disse medlemmer at nivået på regjeringens forslag til kvalitetsutviklingstiltak i barnehagene er for lavt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til undersøkelsen gjort for Kunnskapsdepartementet der det kom frem at over 90 prosent av norske foreldre oppgir at de er fornøyde med barnas barnehagetilbud. Flertallet viser til rapporten «Barnehagene: Full barnehagedekning og økt voksentetthet» som er utgitt av KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon), viser at både andelen pedagoger og voksentettheten generelt har økt i kommunale barnehager. Flertallet viser også til EPSI-undersøkelsen fra 2009–2010 om tillit til offentlige tjenester, der de spurte oppgir at barnehagen er den tjenesten de har høyest tillit til. Flertallet understreker at gode kvalitetsbarnehager er en viktig investering i samfunnet fordi det sikrer flest mulig barn en god start på livet. I løpet av få år har målet om full barnehagedekning blitt realisert uten å redusere kvalitetskravene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at selv om det er mye positivt med hensyn til kvaliteten i barnehagesektoren så er det

også store utfordringer. En ny undersøkelse utført av Høgskolen i Hedmark i 2011, der nesten halvparten av de 3 000 spurte barna viser tegn til mistriivsel og Barnepass-rapporten fra Folkehelseinstituttet som viser at foreldrene til fire av ti femåringer rapporterer om mulig skjevutvikling, underbygger denne bekymringen. Disse medlemmer mener det er viktig å prioritere arbeidet med å øke trivselen og styrke kvaliteten i barnehagene gjennom ulike tiltak, blant annet ved å styrke kompetansen til de ansatte i barnehagene. Disse medlemmer viser til partienes respektive alternative budsjett for 2012 hvor kvaliteten i barnehagen styrkes. Disse medlemmer mener at mangfoldet av barnehager i Norge er en styrke ved barnehagetilbudet. Mangfold etableres gjennom vilje til å slippe til ulike private aktører ved å sikre disse rett til offentlig finansiering og likebehandling på linje med kommunale barnehager. Disse medlemmer er opptatt av å ha et mest mulig fleksibelt opptak til barnehagene. I dag kan barn risikere å måtte vente frem til de er nesten to år gamle før de er sikret rett til barnehageplass.

Rett til plass

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at retten til barnehageplass ble innført i 2009, og at alle barn som er født før utgangen av august har rett til barnehageplass innen utgangen av august året etter. Flertallet merker seg at kommunene med få unntak har klart å innfri retten uten å gå over fristen. Flertallet vil understreke at loven er en minimumslov, og støtter målet som ble uttrykt i Ot.prp. nr. 52 (2007–2008) Lov om endringer i barnehageloven (rett til plass i barnehage).

Flertallet viser til regjeringserklæringen Soria Moria II der det står at målsettingen på sikt er å innføre krav om minimum to opptak i året. Flertallet vil peke på at innføring av løpende opptak vil medføre kostnader i milliardklassen og viser til svar på spørsmål 240 fra finanskomiteen/Fremskrittspartiet av 7. oktober 2011. Flertallet har merket seg at de høye kostnadene skyldes at kommunene vil få et behov for å bygge opp en viss overkapasitet for å kunne ha plasser disponible. Flertallet registrerer at ingen partier i sine alternative budsjetter for 2012 har fremmet forslag om løpende opptak eller ekstra opptak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser for øvrig til egne merknader under punkt 2.1 der det understrekes at det må legges til rette for at alle får barnehageplass når de trenger det, og at disse partier mener det er nødvendig med flere

opptak i året enn ett. Målet må være at opptaket er mest mulig løpende og at rett til plass gjelder for alle.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at regjeringen hevder at en i dag har full barnehagedekning. Disse medlemmer mener det blir feil å snakke om full barnehagedekning når barn født etter 31. august risikerer å vente i nesten to år før de får barnehageplass. Full barnehagedekning får en først når alle de familiene som ønsker det får barnehageplass. Disse medlemmer viser til at foreldrene etterspør større fleksibilitet i systemet slik at de kan tilpasse barnehagestart til familielivet. Slik systemet virker i dag så utelukkes barn født mellom 1. september og 31. desember retten til barnehageplass.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil på den bakgrunn vise til Innst. 129 S (2011–2012), Dokument 8:168 S (2010–2011), hvor det foreslås å innføre en ordning med nettopp løpende opptak for å sikre barnehageplass for ettåringer.

Rammefinansiering

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at fra 2011 ble det øremerkede tilskuddet til barnehagene innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Det er en betydelig reform som stiller høye krav til kommunene som barnehagemyndighet. Det er avgjørende for kvaliteten at kommunene sikrer barnehagene tilstrekkelige rammer.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at KS mener regjeringens anslag for behov for ekstra barnehageplasser som følge av omleggingen av kontantstøtten er for lavt. Dette flertallet legger til grunn regjeringens anslag og forutsetter at regjeringen vil legge oppdaterte barnehagetall til grunn, etter at søknadene om barnehageplasser er innlevert 1. mars 2012. Dette flertallet viser til at det er regjeringens politikk at alle reformer skal være fullfinansierte. Dette flertallet vil forutsette at kommunene vil få økt sine overføringer dersom behovet for barnehageplasser er høyere enn forutsatt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at tilbakemeldingene fra kommuner og barnehageeierne så langt i 2011 viser at disse medlemmers bekymring var berettiget. Flere kommuner har hatt utfordringer med å beregne til-

skudd ut ifra forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Disse medlemmer viser til at statsråden måtte sende ut nytt rundskriv til forskriften 3. november 2011 for å klargjøre praktiseringen av forskriften for kommunene. Disse medlemmer mener at en forutsetning for å sikre god kvalitet i barnehagene er at barnehagene har forutsigbare og likeverdige rammebetingelser for driften.

Disse medlemmer viser til merknader i forbindelse med behandlingen av Prop. 115 S (2010–2011) Kommuneproposisjonen 2012 der disse partier påpekte at innlemmingen av barnehagetilskuddet i inntektssystemet ville ha den effekt at fokuset på aktivitet er fraværende, og at tilskuddet utbetales på grunnlag av antall barn i kommunene og foreldrenes utdanningsnivå. Disse partier advarte mot at dette ville ramme kommunenes aktivitet når det gjelder bygging og drift av barnehageplasser, og at dette ville underminere intensjonene i barnehageløftet som lå til grunn for Innst. S. nr. 250 (2002–2003), jf. St.meld. nr. 24 (2002–2003). Disse medlemmer registrerer videre at regjeringen fortsatt ikke oppfyller kravet om en fullstendig likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, både gjennom at de holder kostnadskrevende barnehager utenfor beregningsgrunnlaget for tilskuddene til de ikke-kommunale barnehagene og gjennom at tilskuddet til ikke-kommunale barnehager for 2012 ligger på 92 prosent av de kommunale.

Disse medlemmer viser til at det er knyttet usikkerhet ved regjeringens beregninger i forbindelse med behovet for nye barnehageplasser i 2012. Regjeringen legger til grunn at behovet er på ca. 1 800 plasser, mens beregninger fra KS viser at behovet kan være langt større. Når regjeringen fjerner kontantstøtten for toåringer samtidig med at investeringstilskuddet for nye barnehager fjernes, er disse medlemmer bekymret for at flere kommuner, og da særlig vekstkommuner, vil kunne få problemer med å innfri retten til barnehageplass. Disse medlemmer mener at regjeringens samlede politikk og finansieringsregime for barnehagesektoren, og da særlig de private barnehagene, ikke legger til rette for å gi alle barn et likeverdig og godt barnehagetilbud.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til disse partiers merknader i Innst. 14 S (2010–2011) om at overføringen av barnehagene til kommunene skjedde for raskt og disse partier ønsket å utsette overføringen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet har sett med bekymring på regjeringens omlegging, hvor barnehagetilskuddet har blitt innlemmet i inntektssystemet for kommunene.

Disse medlemmer fastholder at et finansierings-system basert på faktisk aktivitetsnivå er det mest rettferdige, mest målrettede og gir best grunnlag for vurdering av tjenestene. Disse medlemmer har tidligere påpekt at en finansiering basert på rammetilskudd ville gi uheldige effekter, og må i dag dessverre konstatere at denne spådommen har slått til. Kommuner rapporterer om merarbeid og knappe ressurser, ikke-kommunale barnehager strupes økonomisk, og disse medlemmer påpeker at den sikreste måten for å rette opp disse utfordringene er gjennom et lovfestet statlig tilskudd per barn. På sikt frykter disse medlemmer også at det nye finansieringssystemet vil tvinge kommunene til å gi foreldre mindre valgfrihet, og at rammetilskuddet vil gå utover ikke-kommunale barnehager i ekstra stor grad.

Disse medlemmer synes det er svært beklagelig at regjeringen fortsatt ikke oppfyller kravet om en fullstendig likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, både gjennom at de holder kostnadskrevende kommunale barnehager utenfor beregningsgrunnlaget for tilskuddene til de ikke-kommunale barnehagene og gjennom at tilskuddet til ikke-kommunale barnehager fortsatt ligger på kun drøyt 90 prosent av de kommunale.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig at kostnadene til private og kommunale barnehager er sammenlignbare for å sikre likebehandling i beregning av tilskudd.

Likebehandling

Komiteen viser til at barnehagesektoren favner om lag 277 000 barn og over 80 000 ansatte. Nesten halvparten av barna går i ikke-kommunale barnehager.

Komiteen viser til at målet om full barnehagedekning aldri ville vært nådd om det ikke var for de private barnehagene. Om lag halvparten av alle barnehager er private og at rundt halvparten av alle barn går i en privat barnehage. Komiteen ser de private barnehagene som en viktig aktør og medspiller i utviklingen av barnehagesektoren.

Komiteen viser til den varslede meldingen om fremtidens barnehage hvor spørsmålene om utbytte-regulering vil bli behandlet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det at halvparten av barnehagene er private, gir en særlig utfordring når det gjelder å sikre et likeverdig tilbud til barna og likeverdige arbeidsvilkår for de tilsatte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at full likebehandling av private og kommunale barnehager er en forutsetning for å sikre alle barn som går i barnehage like god kvalitet på tilbudet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har lagt opp til en femårsplan for innføring av full økonomisk likebehandling mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager. Flertallet mener opptrappingen er et viktig bidrag til mer likeverdig lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår for de ansatte, og dermed også en investering i økt kvalitet.

Flertallet ber regjeringen legge føringer for å sikre at finansieringssystemet for likebehandling stimulerer til kvalitetsutvikling, og at pengene kommer barnehagen til gode, ikke til økt utbytte.

Flertallet viser til at Kunnskapsdepartementet nå har på høring bestemmelser som skal sikre at midlene til barnehager kommer barna til gode. Flertallet viser til at bevilgningen til barnehager over statsbudsjettet har økt fra 7,8 mrd. kroner i 2003 til 28 mrd. kroner i 2011. Flertallet mener målsettingen med de offentlige bevilgningene til barnehagesektoren har alltid vært at pengene skal komme barna til gode, og viser til at på dette feltet har ikke regelverket stilt tydelige nok krav til de private aktørene. Flertallet registrerer at forslaget som er på høring vil gi kommunene bedre mulighet til å følge pengebruken i de private barnehagene. Dette skal sikre at de private barnehagene ikke kan ha vesentlig lavere personalkostnader enn kommunens, og samtidig drive med overskudd. De kan heller ikke belaste barnehagen med urimelige høye lønninger for egen arbeidsinnsats eller ta en urimelig høy husleie for egne lokaler. Flertallet viser til at vi også i fremtiden skal ha en barnehagesektor med seriøse, private aktører som driver barnehager med god kvalitet, og støtter derfor tiltak som sikrer at pengene går til formålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at for de ordinære private barnehagene er utbyttet under 1 prosent av de totale kostnadene. Disse medlemmer er opptatt av at offentlige midler til barnehagene skal komme barna til gode. Dette må sikres gjennom endringer i forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager, heller enn å begrense muligheten for de private barnehagene til å ta utbytte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Fol-

keparti reagerer på at regjeringen ikke trapper opp proportsatsen for likebehandling ved tildeling av tilskudd til private barnehager slik det var forventet. Disse medlemmer mener at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i privat eller kommunal barnehage. Disse medlemmer synes ikke det er rettferdig at de private og kommunale barnehagene forskjellsbehandles.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til partienes respektive alternative budsjett for 2012 hvor likebehandlingen av de private og kommunale barnehagene økes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener det er viktig å sikre et mangfold i barnehagetilbudet og høy kvalitet i den enkelte barnehage. Mangfold etableres gjennom vilje til å slippe til ulike private aktører ved å sikre disse rett til offentlig finansiering og likebehandling med de kommunale barnehagene. Disse medlemmer er opptatt av at barn har krav på et kvalitetsmessig like godt barnehagetilbud enten de går i private eller kommunale barnehager. Disse medlemmer er bekymret over signaler om at en i mange barnehager har fått redusert kvaliteten etter at finansieringen gikk over i kommunerammen. Disse medlemmer viser også til en del ulykker som har skjedd i enkelte barnhager, og i den forbindelse er det viktig at en sikrer at barnehagene har tilfredsstillende rutiner og at driften av barnehagene skjer på en forskriftsmessig måte. Disse medlemmer viser til at det er kommunene som har tilsynsansvaret for barnehagene, noe som kan være uheldig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å få på plass et uavhengig tilsyn, og på denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å opprette et uavhengig tilsyn for barnehagene.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til utvalgsundersøkelsene Først og Høverstad ANS har gjort på oppdrag fra departementet om kostnadene i barnehagesektoren som viser at om lag 30 prosent av de ordinære private barnehagene har gått med underskudd hvert år siden 2004.

Disse medlemmer mener at muligheten til å skape sin egen arbeidsplass og utvikle egne barnehagetilbud har vært motivasjonen for mange av de som har startet opp barnehager. Disse medlemmer

viser til at mange av de private barnehagene er etablert av og ledes av kvinner. Barnehagesektoren skiller seg dermed ut fra andre sektorer med en meget høy andel kvinnelige gründere. Regjeringen har en nasjonal målsetting om at 4 av 10 gründere skal være kvinner. Kvinneandelen i 2009 var på 26,8 prosent. I barnehagesektoren er 9 av 10 gründere kvinner. Disse medlemmer mener at regjeringen ikke verdsetter det viktige arbeidet de private barnehagene gjør på sektoren og for alle barna og foreldrene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil i så måte vise til at det sentrale for alle barnehager, uansett offentlig eller privat drift, må være at lovverk følges og at kvaliteten er god nok. Når private barnehager mottar driftstilskudd fra kommunene innebærer dette en avtale mellom kommunene og barnehagene, hvor de private barnehagene skal levere en tjeneste på vegne av det offentlige til en gitt pris, og disse medlemmer slår fast at det er urimelig om det offentlige da blander seg ytterligere inn i barnehagens prioriteringer. Disse medlemmer er tydelige på at de offentlige tilskuddene skal komme barna til gode, men dersom barnehager evner å drive med overskudd etter at alle forpliktelser ang. lønn, kvalitet osv. er innfridde, skal ikke det offentlige regulere ytterligere hvordan disse midlene disponeres.

Personalpolitikk

Komiteen støtter regjeringens satsing på rekruttering, og ser frem til rekrutteringskampanjen for førskolelærerutdanning som starter i 2012.

Komiteen vil understreke at i spørsmålet om å styrke rekrutteringen vil det ikke være mulig å komme forbi lønns- og arbeidsvilkårene for de som arbeider i barnehage.

Komiteen viser til at alle barnehager må ha et nivå på lønn, pensjon og arbeidsvilkår som sikrer videre rekruttering.

Komiteen mener at gode arbeidsvilkår for de som arbeider i barnehagene også handler om utviklingsmuligheter på arbeidsplassen og kompetanseutvikling for den enkelte. Komiteen vil derfor styrke arbeidet med etter- og videreutdanning av de som arbeider i barnehagene.

Komiteen vil også vise til at regjeringen har lagt frem tall som viser at antall deltidsansatte i barnehagesektoren er høyt.

Komiteen deler regjeringens mål om å arbeide mot uønsket deltidsarbeid, og viser til Meld. St. 29 (2010–2011) Felles ansvar for et godt og anstendig arbeidsliv, der regjeringen varsler tiltak mot dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstre-

parti og Senterpartiet, vil vise til den massive innsatsen regjeringen har lagt inn for å rekruttere førskolelærere de siste årene. I budsjettet for 2012 er det lagt inn 25 mill. kroner til rekrutteringsarbeid.

Komiteen er glad for at regjeringen følger opp forslaget fra statsbudsjettet for 2011 og Innst. 14 S (2010–2011) om å styrke arbeidet med rekruttering til førskolelærerutdanningen som en del av prosjektet «Kompetanse 2020».

Makspris

Komiteen understreker betydningen av at kommunene sørger for friplasser eller gradert foreldrebetaling for familier med lave inntekter, slik at også de har råd til å velge barnehage for sine barn, dersom de ønsker det.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, vil understreke at maksprisen er et viktig virkemiddel for sosial utjevning, og for å sikre alle foreldre og barn reell mulighet til barnehageplass.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at regjeringen legger inn midler til en fortsatt reduksjon i maksprisen ved at den ikke holdes på samme nominelle nivå som i fjor. Siden 2005 er prisen redusert med om lag 31 prosent eller 1 050 kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at kommunene allerede i dag er pålagt å ha moderasjonsordninger og vil vise til Forskrift om foreldrebetaling i barnehager § 3 tredje ledd hvor det fremgår at kommunene er pålagt å ha moderasjonsordninger som kan tilby barnefamilien med lavest betalingsevne en reduksjon eller fritak for foreldrebetaling.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at Statistisk sentralbyrå (SSB) foreldrebetalingundersøkelse viser at både høy- og lavinntektsfamilier har fått redusert foreldrebetaling etter innføring av maksimalpris, men at reduksjonen har vært minst for lavinntektsfamiliene. Disse medlemmer mener det er viktig at SSB på bakgrunn av Barnetilsynsundersøkelsen 2011 har fått i oppdrag å gjennomføre en beregning av provenyeffekten av endringer i maksimalpris. Disse medlemmer mener at maksimalprisens uheldige virkninger for familiene med lavest inntekt må korrigeres i sterkere

grad enn det regjeringen legger opp til, og øker bevilgningene til inntektsgradering av foreldrebetalingen i Høyres alternative budsjett for 2012 med 150 mill. kroner.

Disse medlemmer viser videre til Høyres alternative budsjett hvor det settes av 90 mill. kroner til å styrke kvalitetsarbeidet i barnehagen og 10 mill. kroner mer til forskning. Videre øker Høyre likebehandlingen av de private barnehagene til 94 prosent og bevilger 57 mill. kroner til dette formål.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener alle kommuner bør tilby inntektsgraderte foreldrebetalingssatser, eller eventuelt friplasser, for å sikre at alle familier har reell mulighet til å velge barnehage som omsorgsform for sine barn. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det på denne bakgrunn foreslås å bevilge 35 mill. kroner øremerket til inntektsgraderte satser for foreldrebetaling i barnehagene. Dette medlem viser videre til at Kristelig Folkeparti i alternativt statsbudsjett foreslår å bevilge 30 mill. kroner mer til forskning, kompetanseutvikling og rekruttering av førskolelærere enn det regjeringen foreslår. Videre foreslås det å bevilge 75 mill. kroner ekstra til raskere opptrapping mot likeverdig behandling av de private og kommunale barnehagene.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil legge til rette for at alle barn skal ha et tilbud om en trygg og god barnehageplass. Disse medlemmer er bekymret over at den raske utbyggingen vi har hatt i Norge kan ha fått konsekvenser for kvaliteten på barnehage tilbudet. Antallet dispensasjoner fra kravet om førskolelærerutdanning er i 2012 forventet å være på opp mot 7 000, og det meldes om få søkere til ledige stillinger mange steder i landet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at en fremdeles har en stor utfordring i å få utdannet nok førskolelærere, og at en i dag mangler 6 000 førskolelærere mot 4 000 i fjor.

Disse medlemmer foreslår å styrke arbeidet med kvalitet i barnehagene gjennom å utarbeide en «gjenrekrutteringsstrategi» for førskolelærerne. Videre mener disse medlemmer det er et stort behov for å styrke arbeidet med etter- og videreutdanning for barnehagepersonell. Rekruttering av lærere gjennom «GNIST» – partnerskap for en helhetlig lærersatsing – har vist seg å være en vellykket ordning, og disse medlemmer mener dette også bør vurderes for førskolelærerne.

På dette grunnlag fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med sak om rekruttering av førskolelærere til barnehagene i likhet med satsingen GNIST for lærere.»

Komiteens medlemmer fra Høyre går inn for å øke bevilgningene til kvalitetstiltak i barnehagen med 90 mill. kroner i Høyres alternative statsbudsjett for 2012. Dette vil blant annet omfatte en styrking av tilbudet om etter- og videreutdanning for de som arbeider i barnehagen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at etter- og videreutdanningsstrategien «Kompetanse for kvalitet» for lærerne kan fungere som inspirasjon for en tilsvarende etter- og videreutdanningsstrategi for barnehagesektoren. Videre vil disse medlemmer styrke arbeidet med rekruttering av kompetente barnehageansatte og gjenrekruttering av førskolelærere som arbeider utenfor barnehagene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser videre til Høyres hovedprioriteringer i kap. 2.1.3 og forslag i representantforslag fra Høyre om en bedre barnehage med mer mangfold og kvalitet (Innst. 73 S (2011–2012) jf. Dokument 8:172 S (2010–2011)) om hvordan kvaliteten i barnehagene kan styrkes.

Post 50 Tilskudd til samiske barnehage tilbud

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det ikke er en offentlig oppgave å tilgodese barnehager med en spesiell kulturell eller etnisk tilknytning, og disse medlemmer foreslår derfor at støtten avvikes. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012.

Post 51 Forskning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at forskningsinnsatsen på barnehagefeltet trappes opp. Flertallet vil vise til at forskningsinnsatsen på barnehageområdet er styrket, og at målet om styrking av forskningen i og om barnehager følges opp i regjeringens budsjettforslag for 2012.

Flertallet vil påpeke at de fleste prosjektene fra 2010 er inne i sin avsluttende fase, og at endelig resultat fra de fleste prosjektene vil bli presentert i en samlet rapport i 2012. Videre vil flertallet vise til at noen av resultatene ble presentert på konferansen

Forskning og utdanning i 2010 – hva vet vi om god praksis i barnehage og grunnsopplæring, Oslo 2012. Fremdriftsrapportene fra barnehageprosjektene tyder på at disse vil medvirke med betydelig ny kunnskap på sentrale områder på feltet. Flertallet vil vise til at dette gjelder prosjekter som tar opp spørsmål knyttet til språk, medvirkning fra små barn i lek og læring i barnehagen. Flere prosjekt omhandler tilbud til barn med nedsatt funksjonsevne og tema som inkludering og mangfold. Flertallet vil påpeke at i tillegg til ny kunnskap på viktige områder er det forventet at barnehageprosjektene vil gi betydelig kompetanseheving innenfor forskning ved institusjoner som driver førskolelærerutdanning, i tråd med et av hovedmålene for PraksisFoU.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for økt kunnskap om barnehagen som omsorgs- og læringsarena. Særlig er det en utfordring at man har forholdsvis lite innsikt i og forskning på hvilke konsekvenser ulike omsorgstilbud i barns første leveår har for senere utvikling av ulike egenskaper og kompetanser hos ulike barn. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og styrker denne posten med 10 mill. kroner.

2.3 Kap. 800 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Flertallet mener det er viktig at det er tilstrekkelig antall læreplaner slik at unge får fullført sin utdanning. Flertallet ber departementet om å kartlegge dagens tilbud og legge til rette for at det opprettes læreplaner der det er mulig innenfor departementets ansvarsområde.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener en nå må forvente en viss effektiviseringseffekt i administrasjonen. Disse medlemmer forventer at nye systemer vil gi muligheter for besparelse og rasjonalisering. Disse medlemmer viser til partienes alternative budsjett og reduserer bevilgningene under post 1 med henholdsvis 25 og 20 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke regjeringens økning på denne posten, som hovedsakelig er forårsaket av Utvalgs- og Europakommisjonens arbeid, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012.

2.4 Kap. 840 Krisetiltak

Komiteen understreker at krisesenterloven slår fast at kommunene har plikt til å gi et tilbud til voldsutsatte. I fjorårets budsjett (Prop. 1 S (2010–2011)) ble det øremerkede tilskuddet til krisesentrene lagt inn i rammetilskuddet til kommunene. Det stiller store krav til kommunene i å sikre voldsutsatte et godt tilbud. Komiteen ber regjeringen følge med utviklingen i krisesentersektoren.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det er svært viktig at voldsutsatte har en lovfestet rett til et tilbud, og viser til at regjeringen i 2010 foreslo 45 mill. kroner ekstra til nødvendige endringer for å tilpasse tilbudet til kravene i loven på varig basis og 19 mill. kroner som en engangsbevilgning i overgangsåret. I tillegg ble det bevilget 15 mill. kroner som engangsbevilgning i 2011 som følge av finanskomiteens tilråding. Flertallet mener at lovfestingen ansvarliggjør lokalpolitikere og kommunene i langt større grad enn tidligere. Krisesentertilbudet er et så viktig tilbud at det må forankres lokalt. Flertallet viser til tall i rapportering fra krisesentrene i 2010 viser at flere av de ansatte arbeider heltid, at flere sentre har egne ansatte som arbeider med barn og at flere sentre er nå tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Flere ansatte melder også at de opplever at lovfestingen av tilbudet gir en statusheving. Flertallet viser til at arbeidet med evalueringen av krisesenterloven starter våren 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig at de som trenger krisetiltak får et best mulig tilbud. Disse medlemmer er bekymret for situasjonen for krisesentrene. Disse medlemmer viser til Innst. 14 S (2010–2011) hvor Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ønsket å avvente innlemmingen av krisesentertilskuddet i rammen til kommunene til finansieringen og de nye oppgavene pålagt krisesentrene i Innst. O. nr. 130 (2008–2009), jf. Ot.prp. nr. 96 (2008–2009), var bedre ivaretatt. Disse medlemmer mener det var nødvendig at det kommunale krisesentertilbudet ble lovfestet for å sikre utsatte bedre hjelp. Lovfestingen skulle tydeliggjøre at det offentlige har et ansvar for å sørge for at personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, får vern, hjelp og oppfølging. Nye grupper som skal gis et tilbud på krisesentrene er menn, personer med annen kulturell bakgrunn og barn. Dette arbeidet er et omfattende og viktig nybrottsarbeid for sektoren, og mange krisesentre er ikke i havn med dette ennå. Disse medlemmer viser til at krisesentersektoren for tiden er i en svært

ustabil situasjon. Sektoren står overfor en rekke utfordringer, blant annet fordi en rekke nye krav stilles, finansieringsordninger legges om, alle kommuner skal ha et tilbud tilgjengelig, også menn skal sikres et tilbud og det er krav om ombygginger som gir tilgjengelighet for alle. Disse medlemmer viser til at flere krisesentre har blitt lagt ned i løpet av 2011 og at flere kommuner varsler om nye kutt. Disse medlemmer mener at er viktig at krisesentertilbudet oppgraderes, og at en får en god standard over hele landet.

Disse medlemmer viser til at flere av krisesentrene melder nå om en forverret økonomisk situasjon etter at kommunene overtok finansieringsansvaret, og at de ikke klarer å møte kravene som ligger i krisesenterloven. Disse medlemmer viser til at Stortinget har sagt at vi skal ha et krisesentertilbud som gjør at alle de som trenger hjelp skal få hjelp, og da er det viktig at en sikrer at krisesentrene har en slik økonomisk situasjon at de kan gi hjelp ved behov.

Disse medlemmer viser til at mange kommuner har gode interkommunale løsninger for å gi innbyggerne et godt krisesentertilbud.

Disse medlemmer registrerer at i svarbrev på spørsmål 117 (2010–2011) fra statsråd Audun Lysbakken, så vises det til at det skal settes i gang en evaluering av ordningen våren 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ber likevel regjeringen allerede nå følge opp kommunene slik at krisesentrene ikke blir rammet av en allerede presset kommuneøkonomi.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås at det bevilges 25 mill. kroner ekstra for å sikre en styrking av krisesentersektoren, styrke oppfølgingen av handlingsplanen mot vold i nære relasjoner, samt tiltak mot menneskehandel og andre voldsforebyggende tiltak. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under 2.1.4.

2.5 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

Komiteen er opptatt av å sikre at hensynet til barnas og familiens beste alltid skal ligge til grunn for tiltak iverksatt av det offentlige. Komiteen understreker betydningen av at barn på en god måte skal kunne opprettholde nær kontakt med begge foreldre, selv om de bor hver for seg. Komiteen vil særlig vektlegge et godt helhetlig, forebyggende familiearbeid og et godt samarbeid med barnevern og tilgrensende tjenester for å ivareta barnas og familiens beste.

Komiteen er opptatt av at barn som lider under konfliktfylt foreldresamarbeid får tilstrekkelig hjelp, da dette oppleves svært vanskelig for disse barna.

Komiteen er tilfreds med at det arbeides med utviklingsprosjekt for å få flere foreldre til å velge frivillig mekling gjennom familievernkontorene. Komiteen vil påpeke familievernkontorenes viktige rolle i særlig det forebyggende arbeidet. Komiteen er opptatt at det arbeides videre med å bedre situasjonen for barn og foreldre med store samarbeidskonflikter, og er derfor glad for pilotprosjektet om samtalegrupper for barn og unge i utvalgte kommuner. Komiteen viser til at over 50 kommuner benyttet seg av dette tilbudet i 2010 og at om lag 600 barn deltok i slike avtalegrupper.

Komiteen viser til evalueringen av meklingsordninger som er gjennomført av SINTEF 2009–2011 som viser at de fleste foreldre opplever profesjonalitet fra meklerne. Om lag 75 prosent av foreldrene får i stand en avtale om bosted og samvær etter mekling. Komiteen registrerer videre at andelen barnefordelingssaker som må føres for retten er på 32 prosent av samtlige barnefordelingssaker og at denne fordelingen holder seg stabil fra tidligere år. Komiteen vil understreke viktigheten av forebyggende arbeid, også innen samliv- og konfliktløsning, for å redusere antallet saker med høyt konfliktnivå ved samlivsbrudd.

Komiteen viser til at familien er en grunnleggende sosial enhet i samfunnet. Familien er viktig for hver enkelt av oss og for samfunnet, den utgjør et grunnleggende fellesskap. Komiteen viser til at familien er rammen rundt barns oppvekst. I familien møter barnet omsorg, bygger de første relasjonene og lærer om den nødvendige samhandlingen mellom mennesker. Ethvert individ har behov for å være en del av et slikt nært fellesskap. Komiteen vil understreke at også samfunnet trenger familien som en grunnleggende enhet. Komiteen mener samfunnet har ansvar for å ta vare på og beskytte familien. Komiteen vil peke på at det er mange utfordringer som møter familier, barn, foreldre. Komiteen vil videre peke på at familie- og samlivsmønsteret har endret seg mye i løpet av de siste årene. Det har blitt et større mangfold av samlivsformer, og komiteen mener det derfor er viktig at familiebegrepet er bredt og inkluderende.

Komiteen vil understreke at det er viktig å huske på at familien er viktig i seg selv, familiens rammer er viktige i seg selv, og at familien ikke bare må bli en arena for å nå andre mål. Komiteen mener samfunnet skal tilrettelegge for familiens behov og sikre at familien har gode vilkår.

Komiteen vil understreke at familien har en veldig viktig forebyggende rolle, og at det foregår mye viktig læring i familien. Komiteen vil peke på

at en velfungerende og stabil familie vil forebygge problemer som ellers kan oppstå. Unger som vokser opp i en trygg familie har store fordeler framfor dem som ikke gjør det. Komiteen vil i denne sammenheng peke på den stadige økningen i bekymringsmeldinger og saker i barnevernet. Komiteen vil understreke at for å forebygge noen av de sakene som senere blir barnevernssaker, er det viktig å se på tiltak som retter seg mot familien som helhet.

Komiteen viser til at et økende antall barn opplever at foreldre velger å gå fra hverandre, og flere unger vokser opp i familier med høyt konfliktnivå. Komiteen vil vise til at statsråd Audun Lysbakken i Stortinget 23. mai 2011 understreket at arbeidet for gode og stabile samlivsforhold er et samfunnsanliggende. Statsråden pekte på at samlivsforhold angår barns oppvekstvilkår, og at samlivskonflikter har negative konsekvenser for samfunnet og betydelige psykiske, fysiske, økonomiske og sosiale konsekvenser for dem som er direkte berørt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, er enig i at samlivsbrudd så langt som mulig bør forebygges, selv om de i noen tilfeller er nødvendige.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener at dersom samliv og ekteskap kan berges med mer støtte og veiledning i en tidligere fase, er det viktig at det offentlige retter innsatsen mot en slik tidlig innsats. Disse medlemmer mener slik tidlig innsats vil kunne spare samfunnet for store utgifter, og at dette vil vise seg å være velinvesterte midler som ville gitt flere barn en bedre oppvekst og hindret konflikter og større kostnader på et senere tidspunkt.

Komiteen vil videre vise til at statsråd Audun Lysbakken i Stortinget 23. mai 2011 pekte på at familievernkontorene er et viktig sted for å få hjelp til å løse samlivsvansker:

«Familievernet kan avhjelpe samlivskonflikter og redusere antall samlivsbrudd. Familievernet kan hjelpe til med å bedre foreldresamarbeidet etter et samlivsbrudd. Tidlig hjelp kan redusere pågangen til helsetjenestene, barnevernet, rettsvesenet og Nav. Familievernet har relasjonskompetanse som gjør det til en viktig samarbeidspartner for barnevernet i saker der det er høyt konfliktnivå mellom foreldrene.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener familievernets ressursituasjon krever økt oppmerksomhet i tiden fremover. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at støtte til samlivskurs, videreføring av et sterkt fami-

lievern og arbeid mot vold i nære relasjoner fortsatt prioriteres.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener samlivstiltak og samlivskurs er en viktig del av en aktiv og forebyggende familiepolitikk. Disse medlemmer vil peke på at slike kurs kan lære foreldre om kommunikasjon, konflikthåndtering og samarbeid i parforhold. Kursene kan sette foreldrene bedre i stand til å takle samlivsproblemer og dermed bidra til å øke kvaliteten og varigheten på samlivet. Dette er ikke minst viktig for barnas skyld. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn arbeide for et godt tilbud om samlivskurs over hele landet. Disse medlemmer mener det er viktig at tilskuddsordningen til samlivskurs videreføres og styrkes som et forebyggende tiltak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at aktiviteten må sees sammen med midler på kap. 847 og kap. 842. Flertallet vil vise til at midler til «Godt Samliv» inngår i rammetilskuddet til kommunene.

Komiteen vil i tillegg peke på at forskning viser at likestilt praksis i familien synes å gi mer robuste samliv og reduserer risikoen for samlivsbrudd. Likestilte par opplever en høyere livskvalitet – har bedre parforhold, lavere konfliktnivå og mer stabilitet. Komiteen vil understreke at likestilt foreldreskap og styrking av menns roller og funksjoner i samliv og omsorg for barn er veldig viktige elementer i en helhetlig familiepolitikk.

Post 22 Opplæring, forskning, utvikling mv.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås at det bevilges 4 mill. kroner mer til arbeid for bedre foreldresamarbeid etter samlivsbrudd. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under 2.1.4.

Post 70 Tilskudd til samlivstiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det gjennomføres mange gode samlivskurs, men mener det er vanskelig å se at disse lokale kursene i offentlig regi gir tilstrekkelig effekt i forhold til ressursinnsatsen. Disse medlemmer viser til at det er mange gode samlivskurs i privat regi som også bidrar. Disse medlemmer mener derfor at generelle samlivstiltak ikke er en prioritert oppgave for det offentlige, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke bevilgningen til Hva med oss? og Godt Samliv! med 10 mill. kroner, samt å øremerke midlene til samlivskurset Godt Samliv! for å opprettholde og videreutvikle et likeverdig tilbud om samlivskurs i hele landet. Dette medlem viser til at det er stor etterspørsel etter lokale samlivskurs i regi av frivillige organisasjoner og menigheter. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke de lokale samlivskursene og andre samlivstiltak med ytterligere 6 mill. kroner utover regjeringens forslag. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under 2.1.4.

2.6 Kap. 842 Familievern, jf. kap. 3842

Komiteen mener et godt faglig familievern må være tilpasset den enkelte families behov.

Komiteen viser til at det har vært en økning i antall konsultasjoner i familievernet på 5,2 prosent fra 2009–2010.

Komiteen mener dette viser viktigheten av å ha gode og tilgjengelige familievernkontor over hele landet.

Komiteen viser til at familievernet får stadig flere og større utfordringer. Familievernet arbeider med flere saker enn før, og ventetiden øker. De fleste henvendelsene handler om å styrke parforholdet. Komiteen viser til at rundt 78 prosent av tidsbruken i familievernet på landsbasis går til behandlingssaker, 14 prosent til mekling og 7,5 prosent til forebyggende arbeid. Komiteen vil understreke at alle disse oppgavene er svært viktige, men vil i denne sammenheng påpeke verdien av familievernets forebyggende arbeid. Familievernet har et behov for å spre kunnskap til flere, jobbe mer forebyggende og ikke minst jobbe mer utadrettet. Komiteen vil vise til at familievernet ifølge egne opplysninger møter større utfordringer enn tidligere, fordi man har flere kompliserte familie- og relasjonssystemer, mange ulike samværsformer, og de parene som søker hjelp i familievernet, har et større behov for profesjonell hjelp.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at skillet mellom kirkelige og offentlige familievernkontorer er historisk betinget. Det er viktig å sikre brukerne et likeverdig tjenestetilbud uavhengig av kulturell og eller religiøs bakgrunn. Familievernet er en viktig kulturbærer i samfunnet, og skal virke i et samfunn der religiøst mangfold blir stadig tydeligere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det er bred oppslutning om videreføringen av det tosporede familievernet, og at Stortinget ønsker å gi private ideelle organisasjoner like gode rammebetingelser som offentlige organisasjoner.

Disse medlemmer vil videre peke på det viktige arbeidet familievernet gjør for å støtte foreldre i foreldrerollen og hjelpe foreldre å samarbeide etter samlivsbrudd. Disse medlemmer viser til at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har det overordnede ansvaret for Program for foreldreveiledning, og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er ansvarlig for gjennomføringen. Hoveddelen av arbeidet foregår i kommunene gjennom helsetasjoner, barnehager, familievernkontorer, barneverntjenesten og pedagogisk-psykologisk tjeneste. Disse medlemmer viser til at Program for foreldreveiledning basert på International Child Development Programme (ICDP) er den mest brukte metoden. Disse medlemmer viser til at en evaluering av programmet, evalueringsprosjekt 2007–2010 av Program for foreldreveiledning, viser at det gir god støtte for foreldre og at det gir bedre relasjoner mellom barn og foreldre ved å redusere adferdsproblem. Disse medlemmer viser videre til at evalueringens konklusjoner og anbefalinger inneholder blant annet påpekninger av behov for økte ressurser, mer støtte og oppfølging av veiledere, samt mer ressurser til forskning. Disse medlemmer viser til at Bufdir i perioden 2007–2011 har regnskapsført utgifter til foreldreveiledningsprogrammet på 3,69 mill. kroner til 2,42 mill. kroner per år. Disse medlemmer viser også til at regjeringen nå vurderer den videre oppfølgingen av konklusjonene og anbefalingene gitt i evalueringsrapporten som forelå i juni 2011. Disse medlemmer vil understreke at arbeid som gir god støtte for foreldre og bedre relasjoner mellom barn og foreldre, er arbeid som bør styrkes og tilføres økte ressurser. Disse medlemmer vil peke på at dette er forholdsvis små summer som kan ha stor betydning, for enkeltmennesker og -familier, og for samfunnet som helhet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås at det bevilges 40 mill. kroner mer til familievernets arbeid, samt 2 mill. kroner til stiftelsen Kirkens Familievern. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under 2.1.4.

Familienettet.no

Komiteen imøteser fremgang i arbeidet med videreutviklingen av nettsiden familienettet.no, som

i dag er for foreldre med barn med nedsatt funksjons- evne, til en offentlig nettportal for foreldre, familie.no. Komiteen er opptatt av å sikre befolkningen god og tilgjengelig informasjon om rettigheter, steder familiene kan få hjelp og veiledning etc.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at en rekke oppgaver innen familievernet løses best av private, frivillige organisasjoner. Mange slike organisasjoner har en fleksibilitet og et fundament som løser slike oppgaver på en god måte. Disse medlemmer mener at det er mulig å effektivisere den statlige delen av familievernet, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Post 70 Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. 2 S (2011–2012) fra finanskomiteen der det foreslås også i 2012 en engangsbevilgning å styrke bidraget til Kirkens familievern tjeneste med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Kirkens familievern tjeneste har en viktig rolle ved siden av Bufetat. Disse medlemmer ser på den oppgaven som Kirkens familievern tjeneste gjør i forhold til forebygging innen familier som trenger hjelp fra barnevernet, som svært viktig, og ønsker å styrke dette arbeidet. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten styrkes i forhold til regjeringens forslag.

2.7 Kap. 843 Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Flertallet mener at Likestillings- og diskrimineringsnemnda er en viktig forutsetning for et effektivt diskrimineringsvern. Flertallet vil påpeke at et av hovedformålene med å opprette Likestillings- og diskrimineringsnemnda var å skape et lavterskeltilbud hvor enkeltpersoner som mener seg utsatt for diskriminering kan henvende seg og få ivarett sine rettigheter. Flertallet mener videre det er viktig at dette er et likeverdig tilbud for hele landets befolkning, uavhengig av bosted. Å reise en sak for domstolene kan kreve store økonomiske ressurser, og domstolsbehandling har derfor innebygde skjevheter med hensyn til hvem som i praksis vil kunne gå til søksmål. Ulike rettshjelpsordninger er ment å motvirke

slike skjevheter, men saker om brudd på diskrimineringslovgivningen gir vanligvis ikke grunnlag for fri rettshjelp.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at statlig politikk innenfor likestillings- og diskrimineringsarbeidet er et stort feilgrep. På sikt bør de nåværende virksomhetene reduseres eller avvikles. Det er altså disse medlemmers syn at bevilgningene til dette formål skal avvikles. Disse medlemmer mener dagens offentlige arbeid mot diskriminering, og for likestilling, føres på feil grunnlag. Disse medlemmer finner det ikke rimelig at noen skal ha krav på spesielle tiltak kun basert på kjønn, rase eller seksuelle preferanser. Disse medlemmer har full tiltro til menneskenes egen evne til å ivareta sin egen hverdag, tiltro til at kvinner og menn kjenner sine behov og rettigheter, og tiltro til at de selv kan ivareta disse gjennom det generelle lovverk som gjelder for alle i landet. All annen tankegang er etter disse medlemmers syn en krenkelse av det enkelte individs integritet og evne til å ta egne beslutninger, og disse medlemmer vil understreke at Fremskrittspartiet er imot enhver forskjellsbehandling av mennesker basert på kjønn, religion eller etnisk opprinnelse.

Disse medlemmer mener at likestillingsarbeid i offentlig regi bør avvikles, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012. Det forutsettes selvfølgelig at avviklingen skjer i tråd med arbeidsmiljølovens og tjenestemannslovens regler.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

2.8 Kap. 844 Kontantstøtte

Komiteen mener det er viktig at det blir ført en familiepolitikk som er tilpasset familienes ønsker og behov, og som legger til rette for at begge foreldrene har mulighet til å kombinere omsorg og arbeid.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at norske småbarnsfamilier har fått en enklere hverdag med betydelig økt valgfrihet siden 2005, gjennom økt foreldrepermisjonstid, endringer i kontantstøtten, samt rett til barnehageplass. Økningen av kontantstøtten til de yngste barna målretter ordningen slik at den bidrar til mer valgfrihet og fleksibilitet i overgangen mellom foreldrepermisjon og barnehage.

Flertallet peker på at totalt 59 000 toåringer er aktuelle for kontantstøtte, men at kun om lag 11 000 mottar slik støtte.

Flertallet er glad for å se en utvikling hvor vi har sett en økning i antall mannlige kontantstøttetakere, og fra september 2010 til september 2011 økte antallet mannlige mottakere med 5,5 prosent. Menn i alderen 30–39 år utgjør over halvparten av alle mannlige kontantstøttetakere (57,2 prosent). Flertallet vil vise til at 84 prosent av mottakerne av kontantstøtte er kvinner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er glad for at regjeringen styrker kontantstøtten for de yngste barna, men mener regjeringen gjør et feilgrep når den samtidig fjerner retten til kontantstøtte for barn mellom 2 og 3 år. Disse medlemmer viser til at kontantstøtten i mange år har vært en viktig ordning for å sikre barnefamilier god valgfrihet i egen hverdag, og disse medlemmer er opptatt av å opprettholde denne friheten. Disse medlemmer vil understreke at trygghet og tid er viktig for barns oppvekstvilkår. Derfor ønsker disse medlemmer å styrke familien som barnas viktigste fellesskap. Etter disse medlemmers syn vil i så måte en opprettholdelse av kontantstøtte for barn mellom 2 og 3 år være viktig, og viser til partienes respektive alternative budsjett for 2012 hvor disse midlene opprettholdes.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke kontantstøtten for alle ettåringer til 5 000 kroner per måned med virkning fra 1. juli 2012. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti foreslår at kontantstøtten for toåringer videreføres også etter 1. august 2012, og at ordningen med mulighet for gradering i fem trinn fortsetter. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under punkt 2.1.4.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag i endring av kontantstøtten der ordningen blir målrettet og styrket for ettåringer, samtidig som retten til kontantstøtte kun varer fram til barnet blir 2 år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der Fremskrittspartiet øker denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og styrker bevilgningene under denne posten med 260 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke bevilgningene under denne posten med 430 mill. kroner.

2.9 Kap. 845 Barnetrygd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at barnetrygden er et bidrag til forsørging av barn gjennom en universell støtteordning, og at både utformingen av ordningen og satsene videreføres uendret for 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at barnetrygden er et bidrag til forsørging av barn gjennom en universell støtteordning som må indeksreguleres hvert år. Disse medlemmer er derfor skuffet over at regjeringen foreslår å svekke barnetrygden ved ikke å indeksregulere ordningen. Disse medlemmer registrerer at regjeringen ikke tar signalene på alvor og ignorerer barnetrygdens betydning i fattigdomsbekjempelsen. Disse medlemmer har vært tydelige på at verdien av barnetrygden ikke skal svekkes ytterligere, og viser videre til at barnetrygden i 15 år har vært unntatt fra slik justering. Disse medlemmer viser til partienes respektive alternative budsjett for 2012 hvor en går inn for at ordningen indeksreguleres.

Post 70 Tilskudd

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 hvor det settes av 100 mill. kroner til pris- og kostnadsjustering av barnetrygden.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 hvor denne posten økes med 240 mill. kroner.

2.10 Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv., jf. kap. 3846

Komiteen vil understreke betydningen av forskning for å få et bredt kunnskapsgrunnlag for familie- og likestillingspolitikken.

Komiteen merker seg og støtter at det blant annet er satt av midler til gjennomføring av handlingsplanene «Betre livskvalitet for lesbiske, homofile, bifile og transpersonar 2009–2012», «Handlingsplan for å fremme likestilling og hindre etnisk

diskriminering», og «Likestilling 2014». Komiteen merker seg også at det er satt av midler til ressurscenteret for lhbt-spørsmål og midler til 100-årsjubileet for allmenn stemmerett, og støtter dette. Komiteen vil understreke betydningen av tilskuddsordningen til de frivillige organisasjonene som kan supplere og korrigere det offentlige familie- og likestillingspolitiske arbeidet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke bevilgningene under dette kapitlet med 500 000 kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at under denne posten settes det av en god del midler til diverse handlingsplaner, administrasjon og internasjonale delegasjoner. Disse medlemmer ønsker å redusere en del utredningsvirksomhet, og mener det er rom for effektivisering. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 50 Forskning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, viser til at Harry Benjamin Ressurscenter (HBRS) er en pasient- og brukerorganisasjon for kvinner og menn som søker, har eller har hatt diagnosen transseksualisme og deres familier. HBRS har om lag 140 medlemmer. Det er gledelig at HBRS siden 2007 har mottatt driftsstøtte fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Driftsstøtten har økt betydelig siden 2007 og er i år på 670 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er synd at ressurscenteret er nødt til å forholde seg til flere departementer i sin kontakt med det offentlige, og håper regjeringen i

fremtiden vil legge til rette for at de og deres medlemmer kan få forholde seg til Helse- og omsorgsdepartementet.

Disse medlemmer registrerer at denne posten utgjør en del tilskudd og prosjekter for likestilling, mangfold og kjønnsforskning. Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, og til sine merknader under kap. 849.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2012 der det foreslås at det bevilges 500 000 kroner til det viktige og enestående arbeidet med antidiskriminering og kunnskapsformidling om kjønnsopererte kvinner og menn som Harry Benjamin ressurscenter driver.

Dette medlem reagerer med undring og skuffelse på regjeringens smålige håndtering av en viktig aktør og et talerør for en svært sårbar gruppe. Det er grunn til å spørre om dette skyldes intoleranse og fordommer, eller hva som kan være grunnen til at så skjer.

Dette medlem viser til forslag i Kristelig Folkepartis budsjett om å bevilge 500 000 kroner til senteret i 2012.

Post 72 Tiltak for lesbiske og homofile

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette. Flertallet vil fremheve det viktige arbeidet som gjøres av LHBT-organisasjonene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår betydelige reduksjoner innenfor denne posten, og er av den oppfatning at egne offentlige tiltak for lesbiske og homofile er å anse som en diskriminerende handling. Disse medlemmer mener det er feil å opprette selektive tiltak for friske og arbeidsføre voksne mennesker kun på basis av deres seksuelle legning, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 der denne post avvikles, og viser til sine merknader under kap. 849.

SKEIV VERDEN

Komiteen vil vise til det viktige arbeidet organisasjonen Skeiv Verden gjør generelt og spesielt for å bistå personer som utsettes for vold og trusler grunnet sin seksuelle legning og minoritetsbakgrunn. Flere av medlemmene har triple utfordringer knyttet til kjønn, legning og etnisitet. Komiteen vil understreke viktigheten av at vi har et bredt samarbeid mellom de ulike fagområdene for å forebygge vold og tvangsgifte.

Post 73 Tilskudd til likestillingsentre

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten avvikles, og viser til sine merknader under kap. 849.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

2.11 Kap. 849 Likestillings- og diskrimineringsombudet

Komiteen viser til at på tross av at mange rettigheter er vunnet, opplever mange grupper og individer fremdeles diskriminering, for eksempel i arbeidslivet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker at Likestillings- og diskrimineringsombudet er et viktig verktøy i kampen mot diskriminering i samfunnet. Ombudet skal fremme likestilling og bekjempe diskriminering uavhengig av blant annet kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering og alder. Ombudet håndhever diskrimineringsforbudene i lovverket, gir veiledning og er en pådriver for likestilling og mangfold. Alle som mener seg diskriminert, har rett til å fremme saken sin for ombudet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, støtter ombudets mål og strategier for 2012.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke viktigheten av at ombudet fortsatt arbeider proaktivt i kampen mot all diskriminering i samfunnet og at ombudet har en fri rolle.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener en eventuell nedleggelse av ombudet ville svekket enkeltmenneskers vern mot diskriminering, og at det også ville svekket kampen for et mer tolerant og åpent samfunn.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er en selvfølge at en skal behandles likt, uavhengig av religion, kjønn, legning eller lignende. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er en for sterk vektlegging på tiltak for å fremme likestilling, og at en har feil fokus på hva det er som fremmer likestilling. I forlengelsen av dette er det da også en nødvendighet å se på all form for kvotering som diskriminering, siden dette er ordninger som baserer seg på å fremheve ulike ikke-kompetansebaserte egenskaper ved mennesker. Disse medlemmer tar den sanne likestillingen på alvor, og ønsker derfor at nettopp egenskaper som religion, kjønn, legning eller lignende ikke skal være relevante ved tildelinger, ansettelser osv.

Diskriminering er dessverre fortsatt vanlig i Norge, men den største synderen her til lands er staten selv. Blant annet er diskriminering innen familier en kjent utfordring som vi står overfor. Det er ikke ektefelledeelt beskatning i Norge, hvilket fratrukker muligheten til å foreta gode og veloverveide valg angående organiseringen av deres hverdag. Minst like ille er det også at fedre stiller svakere rettighetsmessig enn mødre når det gjelder å få utbetalt foreldrepenger. Situasjonen har riktignok blitt marginalt forbedret i det siste gjennom rett til uttak når mor er ufør, men fortsatt er situasjonen den at fedre ikke har selvstendig uttaksrett til foreldrepenger. En slik statlig diskriminering er etter disse medlemmers syn ikke heldig. At det er betydelige krefter i det norske samfunn som ønsker å videreføre gårdsdagens likestillingspolitikk, bekreftes ikke minst ved at mange fortsatt har en ufravikelig tro på kjønnskvoteering. Disse medlemmer mener et individ som har fått et arbeid eller en posisjon på grunn av sitt kjønn og ikke på grunn av sine kvalifikasjoner, nedvurderes både av samfunnet og seg selv. Disse medlemmer mener at likestillingsarbeid i offentlig regi bør avvikles, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012. Det forutsettes selvfølgelig at avviklingen skjer i tråd med arbeidsmiljølovens og tjenestemannslovens regler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet og endring av likestillingsloven, slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Post 50 Basisbevilgning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at en må kunne sette krav om effektiviseringsgevinst i administrasjo-

nen og at det er muligheter for besparelse og rasjonalisering. Disse medlemmer viser for øvrig til partienes alternative budsjett for 2012.

2.12 Kap. 850 Barneombudet

Komiteen vil peke på Barneombudets viktige rolle i å fremme barns interesser overfor det offentlige og det private, samt å følge med i utviklingen av barns oppvekstkår. Komiteen viser til regjeringens redegjørelse for Barneombudets arbeid og merker seg målene og strategiene ombudet vil prioritere i 2012. Komiteen merker seg at ombudet vil ha et særlig fokus på barns rettssikkerhet, at ombudet vil fortsette arbeidet for å sikre barns sivile rettigheter og at ombudet vil arbeide videre med implementering av barnekonvensjonens rettigheter i Norge ved å sikre barns rettigheter gjennom bedre lovgivning, bedre samordning av tjenester for barn og bedre fordeling av ressurser til barn. Komiteen vil understreke Barneombudets frie og selvstendige rolle. Det er viktig for ombudets integritet og tillit at uttalelser gis på et godt faglig grunnlag. Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteen vil vise til at barn ifølge barnekonvensjonen har rett til å bli hørt i saker som angår dem.

I denne sammenhengen vil komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vise til at Barne-, likestillings-, og inkluderingsdepartementet vil inkludere barn i prosessen med rekruttering av nytt barneombud. Flertallet mener det er svært bra at det skal opprettes et barneutvalg som skal delta i utarbeidelsen av kravspesifikasjon og ved gjennomføring av intervju. Flertallet vil vise til at utvalget skal bestå av 8 barn i alderen 12 til 18 år. Flertallet merker seg at barna ikke skal avgjøre hvem som blir nytt barneombud, men gi innspill til departementets arbeid med å innstille nytt ombud.

2.13 Kap. 852 Adopsjonsstøtte

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til det viktige arbeidet som Foreningen Adopterte gjør. Disse medlemmer viser til at foreningen representerer vår nære historie innen adopsjonsfeltet. Disse medlemmer viser til behovet for mer forskning og kunnskap på feltet, og at dette er arbeid som bør utføres innen kort tid da informantene er i ferd med å bli gamle. Disse medlemmer vil videre vise til at foreningen driver et viktig arbeid for å sikre kontakt mellom mennesker med felles historie og skjebne. Disse medlemmer håper dette kan tas i betraktning og at regjerin-

gen vil vurdere muligheten for å legge bedre til rette for foreningens arbeid.

Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet

Komiteen viser til at det er høye kostnader knyttet til adopsjon fra utlandet. Komiteen viser videre til at tilskuddet til foreldre som adopterer barn fra utlandet ble innført i 1992 for å motvirke en skjev sosial fordeling av adopsjon knyttet til foreldrenes økonomi. Komiteen vil understreke at dette utjevningstiltaket er svært viktig. Komiteen har merket seg at ordningen med tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet prisjusteres og dermed vil utgjøre 43 880 kroner per barn i 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet er for lavt. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og foreslår og heve tilskuddet tilsvarende 1 G og øker posten med 12,4 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke adopsjonsstøtten med 10 000 kroner fra 1. januar 2012. Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under 2.1.4.

2.14 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Komiteen viser til at Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker har avgjerdsrett i dei såkalla tvangssakene i barnevernslova, sosialtenestelova og smittevernlova. Vidare viser komiteen til at over 90 prosent av sakene er saker etter barnevernslova.

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Fremskrittspartiet, vil vise til at eit av hovudmåla for politikkområdet innan barn, likestilling og inkludering er likestilling mellom kvinner og menn i familie-, arbeids-, og samfunnsliv. Fleirtallet er kjent med at det per desember 2010 var 102 tilsette i fylkesnemndene. 33 av 63 fylkesnemdsleiarar var kvinner. Fleirtallet synest det er positivt med ein høg kvinneandel på leiarnivå.

Fleirtallet meiner det er viktig at det blir foreslått ein auke i løyvingane til fylkesnemndene på 2,35 mill. kroner og støtter dette. Fleirtallet merkar seg at midlane skal nyttast til å styrkje sakshandsamingskapasiteten og den administrative styringa av verksemda. Fleirtallet viser til målet om at barnevernet over heile landet skal gje rett hjelp til utsette barn og unge tidleg, og vil streke under at det difor er viktig med ei vidare styrking av sakshandsamingskapasiteten i fylkesnemndene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at rettssikkerheten i barnevernet er problematisk, og setter spørsmålsteget ved om det er riktig at viktige avgjørelser om en hel families fremtid skal kunne avgjøres av en nemnd. Disse medlemmer vil påpeke at barnevernet har en viktig oppgave med å ivareta barn som er under barnevernets ansvar, og det er derfor av stor betydning at inngrepene vedtas av et mest mulig kompetent organ. Disse medlemmer viser dessuten til den senere tids kritikk av fylkesnemndene, hvor det kommer frem at ventelistene er lange og at tidsfrister ikke overholdes. Dette er ødeleggende overfor barn som har et ekstra behov for omsorg og innebærer i tillegg en unødig belastning for foreldre som fratras sine barn.

Disse medlemmer mener at fylkesnemndene bør legges ned, og oppgavene overføres til det ordinære rettssystemet. Disse medlemmer er i tillegg bekymret over at fagkyndige i dag opptrer som både sakkyndige i sakene og fatter vedtak, og mener det er store prinsipielle betenkeligheter knyttet til et system hvor fagprofesjoner får en så stor makt på siden av rettssystemet.

Disse medlemmer viser i den anledning til Innst. 76 S (2011–2012), hvor Fremskrittspartiet viser til at Norge skiller seg ut fra andre land ved å la en nemnd fatte så inngrepene vedtak som omsorgsovertakelser utgjør, samt foreslår å overføre fylkesnemndenes oppgaver til rettsapparatet for å sikre rettssikkerheten til folk flest.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser også til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012, og spesielt merknader og forslag i innstilling fra justiskomiteen, om å overføre oppgaver til domstolene gjennom påplussninger på kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene post 1 Driftsutgifter, hvor det da overføres midler fra fylkesnemndene til domstolene.

2.15 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvern

Komiteen mener det er eit hovudmål at alle barn og unge sikrast likeverdige tilbod og at det vert lagt til rette for at alle barn og unge har like gode moglegheiter til å utvikle seg, utan omsyn til foreldra sin bakgrunn og livssituasjon og kvar i landet dei bur. Komiteen vil vise til at barn og unges rettar, slik dei kjem til uttrykk i FN's konvensjon om barneretane, skal ligge til grunn for utforminga av politikken på området.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen vil vise til at posten dekkjer utgifter til ulike førebyggjande tiltak, mellom anna kjøp av tenester innanfor utvikling og implementering av nye metodar i barnevernet, evaluering av barnevernsreforma, adopsjon, arbeid retta mot barn av rusmisbrukande og psykisk sjuke foreldre, familierådslag og liknande tiltak.

Komiteen meiner det er viktig at løyvinga til rettleia førstear i tenesta og nyttilsette i barnevernet vert auka med 6,7 mill. kroner og støttar dette.

Komiteen meiner det er viktig å styrke rettleiinga av nyutdanna og nyttilsette i barnevernet, då ein merkar seg tilbakemeldinga frå desse om at det er ein krevjande overgang frå utdanning til yrkespraksis. Komiteen vil vise til at det i 2012 vil bli etablert eit vidareutdanningstilbod på høgskule/universitetsnivå, slik at erfarne tilsette kan gje profesjonell rettleiing til nyutdanna og nyttilsette. Komiteen merkar seg at ved full drift vil 175 erfarne barnevernstilsette uteksaminerast per år, og meiner dette er ei viktig satsing.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Kristeleg Folkeparti, merkar seg at det er føreslått å redusere løyvinga reelt på posten med 4,4 mill. kroner i samband med interne omprioriteringar og viser vidare til at midlane er føreslått omprioritert som følgje av at fleire prosjekt blir ferdigstilte i 2011. Fleirtalet støttar dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig at de forebyggende tiltakene i barnevernet styrkes, spesielt arbeidet rettet mot barn av rusmisbrukere og psykisk syke foreldre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 20 mill. kroner ekstra til utviklingstiltak i barnevernet.

Post 50 Forsking

Komiteen vil vise til at løyvinga skal nyttast av Noregs forskingsråd til forskingsprogramma «Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM)» og «Program for rusmiddelforskning».

Post 60 Kommunalt barnevern

Komiteen meiner det framleis er eit behov for å auke kapasiteten i barnevernstenesta. Det er også

eit behov for å jamne ut forskjellar mellom kommunane for å sikre alle barn eit likeverdig tilbod uavhengig av bustad.

Komiteen vil vise til at regjeringa foreslår å øyremerkje ytterlegare 50 mill. kroner til det kommunale barnevernet, til saman vel 290 mill. kroner i 2012. Komiteen merkar seg at auka vil gi ei ytterlegare auke på 70 stillingar som vil kome barnevernstenestene med særskilte behov til gode. Komiteen legg merke til at regjeringa legg opp til å foreslå at midlane blir vidareførte også utover 2012 og meiner det er viktig og at det er eit behov for vidare opptrapping på dette området.

Komiteen vil vise til at ein skal prioritere små og sårbare barnevernstenestar med færre enn fem fagarverk, samt kommunar som vil styrkje sine tenester gjennom interkommunalt samarbeid. Komiteen meiner det er eit viktig mål å gjere barnevernstenestene meir robuste, både til det beste for barna og for dei tilsette.

Komiteen vil vise til at løyvinga blir fordelt av fylkesmennene etter søknad frå kommunane. Komiteen merkar seg at hovuddelen av denne løyvinga skal gå til nye stillingar, men at det òg vil vere mogleg å søkje om midlar til enkelte andre tiltak, som til dømes kompetansetiltak som styrkjer barnevernet lokalt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og foreslår å øke denne posten med ytterligere 110 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre vil trekke fram kommunen som den viktigste aktøren for å forebygge og behandle saker i barnevernet. Trondheim kommune fikk innvilget et oppgavedifferensieringsforsøk i forbindelse med den statlige overtagelsen av de tidligere fylkeskommunale oppgavene innen barnevernsområdet. Dette fordi kommunen i lengre tid hadde jobbet med samarbeid på tvers av ulike tjenester for barn og unge og hadde høy kompetanse på barnevern. Disse medlemmer viser til at Trondheim kommune gjennom fire år som forsøkskommune kunne vise til meget gode resultater. I forsøksperioden ble det barnevernsfaglige kompetansenivået i kommunen styrket, og det ble en høy grad av både politisk engasjement for og vilje til å satse økonomisk på barnevernet. Tilbudet til barn og unge utviklet seg til å bli meget mangfoldig i perioden, og kjøp av tiltaksplasser ble ikke styrt av økonomiske og ideologiske styringssignaler, men ut fra barnas behov. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke førstelinjetjenesten både på saksbehandlersiden og når det gjelder muligheten til å velge riktige tiltak og kunne

gi gode tilbud og behandling lokalt. Forsøk fra Trondheim viste at da kommunen fikk et større og mer helhetlig ansvar for barnevernet, ble resultatene bedre. Disse medlemmer viser videre til Barnevernpanelets rapport fra 2011 hvor deres anbefaling er å la kommunene ta et større ansvar for barnvernstjenesten. Disse medlemmer vil derfor ha flere slike pilotprosjekt for å bedre ivareta barnas beste.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen åpne for pilotprosjekter hvor kommuner kan ta et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.»

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti konstaterer at barnevernet står overfor vesentlige utfordringer, og mener det ikke kan aksepteres at tilbudet til en av våre mest sårbare grupper har en så kraftig variasjon mellom kommunene. Disse medlemmer påpeker at dette arbeidet må gjennomføres etter prinsippet om like rettigheter, og mener dette tvinger frem et fokus på at også tilsynet i barnevernet må være godt rustet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen påse at tilsynsordningen i barnevernet blir styrket, og at barna får det tilsynet som de har krav på.»

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at økningen i budsjettet for 2012 er altfor liten sett i forhold til behovet. Disse medlemmer viser til disse partiers alternative statsbudsjett for 2012 der det foreslås økte bevilgninger for å øke bemanningen og styrke det kommunale barnevernet.

Post 65 Refusjon av kommunale avgifter til barneverntiltak knyttet til enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger

Komiteen vil vise til at løyvinga skal dekkje statsrefusjon for kommunale utgifter til barnevernstiltak. Vidare viser komiteen til at mange bu- og omsorgstiltak for einslege mindreårige asylsøklarar er kommunale tiltak som blir drifta av kommunane i samband med busetjing.

Komiteen meiner det er viktig med gode omsorgstilbod for einslege, mindreårige asylsøklarar, og meiner det er eit viktig mål at busetjinga skal skje innan tre månadar etter opphaldsløyve. Komiteen

er kjent med at Bufetat har utarbeidd rutinar for busetjing av einslege, mindreårige asylsøklarar under 15 år i samband med Inkluderings- og mangfaldsdi- rektoratet.

Komiteen vil vise til at barnevernet har hatt ansvaret for dei einslege, mindreårige asylsøklarane sidan 2007, og meiner det er viktig å få kunnskap om korleis reforma har virka. Komiteen ser difor fram til regjeringas evaluering av omsorgsreforma i 2011/2012.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet, vil vise til at det er føreslått ei auke i eigendelen frå 14 605 kroner per månad i 2011 til 15 043 kroner per månad, tilsvarende prisjustering. Fleirtalet merkar seg at ein forventar at det blir utbetalt refusjon for om lag 993 barn i 2012, mot 955 barn i 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet forutsetter med Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 et redusert antall asylsøkere, og reduserer på denne bakgrunn denne posten.

Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv.

Komiteen vil vise til at løyvinga på posten blir i hovudsak retta inn mot organisasjonar som arbeider med forebygging av problemutvikling blant barn og unge, tiltak som kan betre oppfølginga av barn i fosterheim og institusjon, og vidareutvikling av desse tiltaka. Komiteen viser til at det blir føreslått å flytte tilskotet på 2 mill. kroner til Røde Kors sitt tilbud «Ferie for alle» til kap. 857 post 71. Komiteen støtter regjeringa i dette. Komiteen merkar seg at flyttinga ikkje vil påverke bruken av midlane, men samlar tilskot som naturleg høyrer saman på same kapittel.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at oppfølgingen av fosterhjemmene bør bedres i tråd med tilbakemeldingene fra Fosterhjemsundersøkelsen 2010. Kun 55 prosent av fosterforeldrene er helt eller delvis enig i at de får god oppfølging fra det offentlige støtteapparatet. 67 prosent oppgir det å takle barnets atferd og reaksjoner som en av de største utfordringene ved å være fosterforeldre. 36 prosent melder om manglede kontinuitet og stabilitet i kontakten med saksbehandler i barnevernet. Disse medlemmer mener at en må legge til rette for at gode erfaringer fra kommuner som lykkes med dette arbeidet må spres på en bedre måte enn i dag. Disse medlemmer viser til at mange kommuner har gode erfaringer med bruk av saksbehandler II som tar over saker dersom saksbehandleren er borte, interkommunale samarbeid om tilgjengelig barne-

vernstjeneste utenom ordinær arbeidstid, mentorordninger, serviceerklæring om hva slags støtte en kan forvente mv. Disse medlemmer mener at det er viktig å legge til rette for at fosterhjemmene får nødvendig individuell støtte og oppfølging. Det er viktig at fosterforeldrene vet hva slags oppfølging og tilbud de kan forvente å få fra kommunen. Disse medlemmer viser videre til forslag fra departementets nedsatte arbeidsgruppe om fosterhjem om å styrke barnevernstjenesten og familievernet for å bedre den individuelle oppfølgingen av fosterfamilier. Disse medlemmer vil styrke kapasiteten når det gjelder oppfølging av fosterhjemmene slik at flere fosterforeldre kan få tilbud om individuell veiledning tilpasset barnets behov. Disse medlemmer mener at dette vil gjøre at barnets behov blir bedre ivaretatt av fosterforeldrene, og barnet dermed vil kunne få riktigere og raskere hjelp.

Disse medlemmer mener det er viktig at arbeid med forebygging av problemutvikling blant barn og unge, og spesielt tiltak som kan bedre oppfølgingen av barn i fosterhjem og institusjon, prioriteres høyt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og foreslår å øke denne posten med ytterligere 20 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 10 mill. kroner bevilget over denne posten.

Post 72 Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet

Komiteen vil vise til at posten dekkjer tilskotet til forskning ved Atferdssenteret.

Komiteen vil vidare vise til at det blir føreslått å flytte tilskotet til metodeutvikling ved Atferdssenteret og tilskottet til Barnevernets utviklingssenter Midt-Norge til posten. Posten skal også dekke tilskott til «Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Nord» (RKBU-Nord) og «Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Vest» (RKBU-Vest). Komiteen støtter regjeringa i dette.

Komiteen merkar seg at dette ikkje påverkar bruken av midlane, men gjer postbruken korrekt og ryddig.

Komiteen merkar seg at midlane til metodeutvikling og til Barnevernets utviklingssenter Midt-Norge, Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Nord (RKBU-Nord) og Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Vest (RKBU-Vest) tidlegare var løyvde over kap. 855 post 21.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012, der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at kunnskap og innsikt er en forutsetning for å finne de beste løsningene og tiltakene. Disse medlemmer er opptatt av at vi må styrke forskningen på barnevernsfeltet, og særlig følge opp forskningen, for å få et bedre grunnlag å fatte beslutninger på.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og foreslår og øker denne posten med ytterligere 20 mill. kroner utover regjeringens forslag.

2.16 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet, jf. kap. 3855

Komiteen vil vise til at Bufetat blei oppretta mellom anna for å utvikle eit betre barnevern og familievern med god økonomisk kontroll. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) skal sikre at regionane utnyttar ressursane godt, og er ansvarleg for at regionane når sine mål. Vidare vil komiteen vise til at det er direktoratet si oppgåve å nå måla med reforma frå 2004 med dei ressursane som står til disposisjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, vil vise til at eit av fokusområda i Program 2010 har vore opphaldstid på institusjon og at det målretta arbeidet har gjeve positive resultat i form av redusert opphaldstid og færre barn med opphaldstid på over to år. Flertallet vil understreke at målet er at alle barn som treng tenester frå barnevernet, får tilbod av riktig kvalitet og til riktig tid. Flertallet støttar at arbeidet held fram for at fleire barn og unge skal få alternative tilbod til institusjon der det er formålstenleg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at antall barn som mottar hjelp fra barnevernet har økt hvert år det siste tiåret. Ifølge Prop. 1 S (2011–2012) Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) viser omfattende dokumentasjon at det fortsatt er svikt i oppfølging av lovkrav innenfor barnevernet. 49 800 barn og unge mottok barnevernstiltak i 2010, noe som utgjør en økning på 7,1 prosent fra 2009.

Disse medlemmer viser til at det er ventet en ytterligere økning i antall barn som vil trenge hjelp fra det statlige barnevernet i året som kommer.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative

statsbudsjett der det foreslås ytterligere 30 mill. kroner for å styrke det statlige barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke at dokumentasjonen av svikt og det stadig økende behovet viser at det er nødvendig med en forpliktende og helhetlig opptrappingsplan for barnevernet. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Stortingets behandling av Dokument 8:21 S (2009–2010), jf. Innst. 186 S (2009–2010) om opptrappingsplan for å sikre full barnevernsdekning. Disse medlemmer viser til at full barnevernsdekning innebærer nok behandlingsskapitet i det kommunale barnevernet, nok fosterhjems plasser og institusjons plasser til å gi alle barn et tilbud tilpasset den enkeltes behov, nok kapasitet i fylkesnemndene til å sikre rask saksbehandling, tilstrekkelig antall tilsynsførere, samt rett til ettervern fram til 23 år for unge med tiltak etter barnevernloven.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen vil vise til at posten omfattar mellom anna lønsutgifter, utgifter til leige og drift av lokale, utgifter til opplæring og andre utgifter til varer og tenester i det statlege, regionale barnevernet. Posten dekkjer òg driftsutgifter ved statlege barnevernsinstitusjonar og drift av andre statlege barnevernstiltak.

Komiteen vil vise til at forslaget til nye reglar i barnevernlova om mellombels plassering av barn som er utsette for menneskehandel i institusjon, har vore på høyring og vil bli fremma for Stortinget.

Komiteen vil understreke at det er hensynet til hva som er barnets beste som skal være avgjørende for valg av tiltak og eventuelle plasseringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at de føringene som legges fra regjeringen om hva slags type tiltak som er best, strider mot prinsippet om barnets beste.

Komiteen vil vidare vise til at det blir føreslått å auke løyvinga på kapitlet reelt med 8,5 mill. kroner til meirutgifter som følgje av lovendringa og støtter dette. Fleirtalet viser òg til omtale under kap. 572 post 60 Innbyggertilskudd, for Kommunal- og regionaldepartementet, der det blir føreslått ein tilsvarande auke i løyvinga for å dekkje Oslo kommune sin del av meirutgiftene som følgjer av lovendringa.

Fleirtalet i komiteen, medlemmene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er kjent med at det er venta ein auke i talet på barn og unge med tiltak i det

statlege barnevernet, og er vidare kjent med at det er ei vridning frå mindre bruk av institusjon til meir bruk av fosterheimar. Fleirtalet vil vise til at denne vridninga har ei barnevernsfagleg grunngeving og støtter dette.

Fleirtalet vil vise til at det er venta ein kostnadsreduksjon som følgjer av at vridninga er høgare enn meirutgiftene som følgjer av at fleire barn og unge har tiltak i regi av etaten. Fleirtalet støtter regjeringa i at ein forutset at etaten i større grad utnyttar sitt eige tiltaksapparat, og legg til grunn at det er barnets behov som avgjer kva slags tilbod som skal gjevast.

Fleirtalet vil vidare vise til at det samla sett blir føreslått ei løyving på posten på 3 433,5 mill. kroner i 2012 og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre registrerer at det kommunale og statlige barnevernet har store samarbeidsproblemer, og mener at Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har blitt en byråkratisk og ressurskrevende organisasjon som ikke på langt nær bidrar godt nok til at de mest sårbare barna får hjelpen de bør og har krav på. Disse medlemmer vil understreke at det statlige barnevernet har vokst seg til en statlig koloss, er kostbart og tungrodd. Disse medlemmer mener det er viktig å prioritere det kommunale barnevernet i budsjettet ut over regjeringens satsing og har i den forbindelse redusert bevilgningene til driftsutgifter til den statlige forvaltningen av barnevernet, for å prioritere en styrket førstelinjetjeneste i kommunene og innkjøp av private barnevernstjenester. Disse medlemmer viser også til innsparingsmuligheter i administrasjonen og i driften av de statlige institusjonene. Disse medlemmer mener økt samarbeid med lokalt barnevern er av avgjørende betydning, og viser for øvrig til disse partiers alternative budsjett for 2012, og egne merknader under kap. 854 post 60.

Komiteens medlemmer fra Høyre er skeptiske til det ensidige fokuset på økt bruk av hjelpetiltak i hjemmet og vridning i bruk av fosterhjem fremfor institusjon, uten at man har tilstrekkelig barnevernsfaglig dokumentasjon på at dette er til det beste for barna.

Disse medlemmer registrerer at flertallet viser til at det er barnevernsfaglige begrunnelser for denne vridningen. Disse medlemmer viser til at det er barnevernsfaglige miljøer som er skeptiske til denne ensidige bruken av fosterhjem og hjelpetiltak i hjemmet.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til Framskrittspartiets alterna-

tive budsjett for 2012 og den omprioriteringen som gjøres ved å redusere kap. 855 post 1 Driftsutgifter, med 500 mill. kroner for å øke bevilgningene til kap. 854 post 60 Kommunalt barnevern, med 200 mill. kroner og kap. 855 post 22 Kjøp av private barneverntjenester, med 300 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og viser til omprioriteringen som gjøres ved å redusere kap. 855 post 1 Driftsutgifter, med 260 mill. kroner for å øke bevilgningene til kap. 854 post 60 Kommunalt barnevern, med 110 mill. kroner og kap. 855 post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, med 150 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås ytterligere 30 mill. kroner bevilget over denne posten.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen vil vise til at posten dekkjer utgifter til forskning, utviklingstiltak og opplæring for å styrke kvaliteten og effektiviteten i barnevernet. Dette gjeld mellom anna etablering og utprøving av nye metodar i barnevernet og studiar av effektane av ulike behandlingssopplegg. Vidare merkar komiteen seg at posten er føreslått redusert med 0,4 mill. kroner i samband med interne omprioriteringar og at midlane er føreslått omprioriterte som følgje av at eit prosjekt blir ferdigstilt i 2011. Komiteen vil vidare vise til at det blir føreslått å samle tilskotet til metodeutvikling ved Atferdssenteret og tilskotet til Barnevernets utviklingssenter, og støtter dette.

Komiteen viser til at midlane dekket også «Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Nord» (RKBU-Nord) og «Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Vest» (RKBU-Vest).

Post 22 Kjøp av private barneverntjenester

Komiteen vil vise til at posten dekkjer kjøp av private barnevernstiltak.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser vidare til, på lik linje med post 1, at ein føreset at etaten i større grad utnyttar sitt eige tiltaksapparat, og at kjøp av private tenester blir redusert.

Komiteen vil likevel vise til at offentlege, kommersielle og ideelle aktørar er gjensidig avhengig av kvarandre. Utan ein velfungerande stat fungerer ikkje privat sektor, og ideelle og kommersielle aktørar utgjer ein viktig og selvføleleg del av velferdssamfunnet.

Komiteen meiner også at private, kommersielle institusjonar skal vere eit viktig supplement til statlege institusjonar.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet og Høgre, vil likevel påpeike at ideelle aktørar vil bli prioritert framfor andre private aktørar. Fleirtalet er glad for denne prioriteringa, og viser til at det er lyst ut eigne konkurransar for dei ideelle aktørane.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er av den oppfatning at private barnevernsinstitusjoner sitter på mye og variert kompetanse. De private institusjonene har vist seg å være fleksible og egnet til å gi barna skreddersydde tiltak med gode resultat. Disse medlemmer mener det er svært urovekkende at regjeringen legger opp til at egne tiltak og tiltak i hjemmet skal benyttes foran private alternativ. Disse medlemmer mener at det er hensynet til hva som er barnets beste som skal tillegges mest vekt i valg av tiltak, ikke hvem som driver tiltaket. Disse medlemmer er bekymret for situasjonen mange av de private barnevernsaktørene befinner seg i på grunn av rammebetingelse de er stilt overfor. Disse medlemmer mener en i det statlige barnevernet burde skille mellom de som bestiller og de som utfører barnevernstjenester. Disse medlemmer vil igjen påpeike at det er viktig å få på plass et fritt og uavhengig tilsyn som fører tilsyn med både offentlige og private institusjoner. Det bør i tillegg innføres et etterprøvbart system med konkurranseutsetting av innkjøp av private barnevernstjenester. Disse medlemmer mener alle barn i barnevernet skal ha et tilpasset tilbud av høy kvalitet i rett tid. Disse medlemmer mener det skal være likebehandling av offentlige og private tilbydere av barnevernstjenester. Alle tiltak som inngår i statens avtaler om plassering skal være offentlig godkjent, offentlig kvalitetssikret og offentlig finansiert, og de skal være underlagt offentlig tilsyn og kontroll. For å sikre at det velges riktig tiltak av god kvalitet for det enkelte barn, er det viktig med stor grad av åpenhet om innhold og kvalitet i det tilbudet barnevernet har. Informasjon må gjøres enkelt tilgjengelig for alle, herunder foreldre og foresatte, barnevernsansatte, forskere, politikere, journalister og andre som har interesse av å få tilgang på informasjon om barnevernets omsorgsinstitusjoner og tiltak. I dag er det begrenset informasjon tilgjengelig om de tiltak staten har inngått avtaler med og det er heller ikke lett tilgjengelig informasjon om statens egne plasser. Disse medlemmer har foreslått at det etableres en portal med oversikt over alle godkjente barnevernstiltak, deres innhold og kvalitet, herunder til-

synsrapporter fra tilsynsmyndighet, kompetanse hos personalet, metodisk tilnærming, resultat av brukerundersøkelser og annen informasjon som kan offentliggjøres, jf. Dokument 8:109 S (2009–2010), Innst. 359 S (2009–2010). En slik åpenhet vil bidra til bedre kvalitet, en mer treffsikker plassering og kan være grunnlag for en likebehandling av offentlige og private.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til komiteens innstilling til Barne-, likestillings- og integreringsdepartementets budsjettproposisjon for 2010 (Innst. S. 14 (2009–2010)) side 38 der komiteens flertall uttaler at forutsigbarhet og langsiktighet i barnevernet best kan ivaretas med bruk av offentlige institusjoner og institusjoner i regi av ideelle organisasjoner. Flertallet viser videre til følgende merknader fra Innst. 359 S (2009–2010), jf. Dokument 8:109 S (2009–2010):

«Flertallet er enig med statsråden i dette og vil understreke at alle private aktører ikke kan sees under ett. Ideelle organisasjoner og non-profitbaserte institusjoner har hatt, og har fortsatt, en grunnleggende rolle i utviklingen av det norske velferdssamfunnet. (...) Disse har spesielle kvaliteter, verdier og vilkår som må verdsettes og tas i betraktning. (...) For at de ideelle institusjonene skal kunne utvikle seg videre på sine egne premisser må disse gis vilkår som er tilpasset deres kvaliteter og særpreg. Flertallet er tilfreds med at private kommersielle institusjoner fortsatt er og skal være et viktig supplement til statlige institusjoner og institusjoner drevet av private ideelle organisasjoner.»

Flertallet viser til at ideelle aktørers særpreg og særegne kvaliteter gir dem andre utfordringer og andre forutsetninger enn kommersielle og offentlige aktører. Flertallet mener derfor at de ideelles rolle, kompetanse og særpreg må verdsettes aktivt ved at de gis andre vilkår enn rent kommersielle aktører.

Flertallet viser til at helse-, omsorgs- og sosialsektorene er dårlig egnet for anbudskonkurranser, der kortsiktige økonomiske kriterier oftest blir avgjørende. Særlig innen barnevernet er det viktig med kvalitet og langsiktighet.

Komiteen mener det er viktig å ha langsiktige og forutsigbare rammevilkår for det ideelle barnevernet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, mener det er viktig at staten samarbeider med ideelle aktører om rekruttering av fosterhjem i en situasjon der en mangler fosterhjem.

Flertallet viser til omtale av regjeringens tiltak for å gi de ideelle organisasjonene som leverer helse- og sosialtjenester til det offentlige, mer forutsigbare rammevilkår i Prop. 1 S (2011–2012) for Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet. Flertallet viser til at regjeringen nå varsler at den vil gjennomføre flere tiltak for å sikre at de ideelle non-profitbaserte aktørene på helse- og velferdsfeltet fortsatt skal være en del av velferdstilbudet. Flertallet vil videre peke på at Helse Sør-Øst har besluttet å inngå løpende avtaler, såkalte samarbeidsavtaler, innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Flertallet viser videre til at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet nå arbeider med å vurdere tiltak som kan bidra til bedre anskaffelser og mer forutsigbare rammevilkår for leverandørene innenfor barnevernet. Flertallet vil også peke på avgjørelsen som Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) traff 13. juli 2011. Flertallet viser til at regjeringen mener denne avgjørelsen vil kunne gi økt fleksibilitet ved anskaffelser og at FAD vil foreta en nærmere analyse av de muligheter for økt handlingsrom avgjørelsen gir.

Komiteen viser til at regjeringen har tatt et initiativ overfor frivillig sektor med sikte på å utvikle nye samarbeidsformer. Regjeringen ønsker at dialogen skal synliggjøre hvordan de ideelle organisasjonenes særtrekk og kvaliteter som tjenesteleverandør kan mobiliseres i arbeidet for å nå de overordnede målene innen helse- og sosialsektoren og tjenester av god kvalitet til riktig pris.

Komiteen vil vise til at regjeringen ønsker å videreføre dialogen med ideelle organisasjoner som tjenesteleverandør med sikte på å inngå en samarbeidsavtale om overordnede prinsipper for et godt samarbeid.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti slutter seg til regjeringens siktemål om å inngå en slik avtale på nasjonalt nivå, samt til regjeringens oppfordring til kommunene om å inngå tilsvarende samarbeid med ideelle organisasjoner og frivilligheten i kommunen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil videre peke på Barnevernpanelets anbefaling om å erstatte dagens anbudsordning med langvarige driftsavtaler, og at man avvikler bruk av aktører med profittmotiv. Dette medlem viser til at panelet mener:

«... at en viktig målsetting er å bevare ideelle aktører innen barnevernet og å legge til rette for for-

hold som gir stabilitet, forutsigbarhet, trygghet og ro for barn og unge som får et tilbud gjennom ideelle aktører i barnevernet og også for de ansatte der.»

Panelet viser til at

«... markedstenking med konkurranseutsetting og anbudsordninger i barnevernet skaper uro og mangel på forutsigbarhet, for barn og unge, og for dem som skal drive tiltakene. Stabilitet og kontinuitet trues, i virksomheter som har som mål å skape akkurat det. I tradisjonelle anbuds konkurranser avgjør oftest kortsiktige økonomiske kriterier. I dag melder ideelle og små, gode, og tradisjonsrike kommersielle aktører om at de skvises ut, fordi det offentlige klart signaliserer at offentlige tiltak skal prioriteres eller fordi de ikke klarer å presse prisene like lavt som store kommersielle aktører klarer. Å sette mennesker ut på anbud viser at økonomi er et styrende premiss. Dagens ordning med anbud kan i stedet føre til kortvarige omsorgstiltak og stadige flyttinger, og det kan svekke barn og unges behov for trygghet, stabilitet og mulighet for medvirkning. Anbudsordninger og konkurranseutsetting rammer også de ansattes lønnsforhold og muligheten for å gjøre en best mulig jobb for og med barn og unge. Uforutsigbarheten, mener panelet, medfører usikre ansettelsesforhold, variabelt lønnsnivå og slitasje. Det kan gjøre det vanskelig å rekruttere og beholde godt kvalifiserte medarbeidere.»

Dette medlem viser til at det er mange gjensstående utfordringer på dette området, og at arbeidet med bedre rammevilkår for ideelle aktører må fortsette. Dette medlem viser til at mange virksomheter er i en akutt situasjon og vil kunne bli nedlagt i løpet av kort tid. Derfor må tiltak iverksettes raskt. Dette medlem mener løpende avtaler med ideelle tjenesteleverandører må utvides til å gjelde flere. Dette medlem ber regjeringen sikre at det eksisterende handlingsrommet benyttes og at flest mulig innkjøp av helse- og sosialtjenester skjer gjennom direkteanskaffelser fra ideelle aktører, uten konkurranse.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser for øvrig til Framskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, hvor partiet øker midlene til kjøp av private barnevernstjenester med 300 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og foreslår og øker denne posten med ytterligere 150 mill. kroner utover regjeringens forslag

Post 45 Større nyinnkjøp og vedlikehold

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 60 Tilskot til kommunane

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Ny Post 61 Tilskudd til opplæringstiltak for barnevernsbarn

Komiteen meiner at det ikkje er akseptabelt at barn i barnevernets omsorg ikkje går på skulen. Komiteen vil vise til at barn under barnevernets omsorg har dei same rettane og krava som andre barn, og at barnevernstenesta har som plikt å følge opp desse. Komiteen vil påpeke viktigheita av at barnevernstenesta samarbeider godt med både kommunen og fylkeskommunen, og skulen barnet skal gå på.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er opptatt av å styrke barnevernet og sette inn tiltak tilpassa kvart enkelt barn. For fleirtalet er det viktig å ikkje skape nye forskjellar som skil barn som slit frå andre barn, og er såleis svært skeptisk til å etablere egne utdanningsopplegg for barn under barnevernets omsorg.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, vil samtidig vise til regjeringas NY GIV satsing, som er ein nasjonal dugnad for å auke gjennomføringa i vidaregåande opplæring.

Dette fleirtalet vil vise til at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i samarbeid med Kunnskapsdepartementet har sett i gang eit langsiktig arbeid for å betre barnevernsbarns tilknytning til skulen. Dette fleirtalet merkar seg at fyrste arrangement var ei brukarhøyring i februar 2011. Dette fleirtalet vil peike på at det parallelt med dette er satt i gang innsats på ei rekke område for å styrkje tilknytninga til skulen og skuleresultata til barn i barnevernet og marginaliserte unge. Vidare vil dette fleirtalet vise til at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet også har sett i gang Losprosjektet i 14 utvalde kommunar i 8 fylke. Dette prosjektet er retta mot ungdom som særleg slit med å meistre skulen og arbeidslivet, der målgruppa er ungdom i alderen 14–23 år som er i risikosona for å falle utanfor skule og arbeidsliv. Vidare vil dette fleirtalet vise til at prosjektet «Saman for læring» som er eit samarbeid med Bergen kommune òg er ein del av den viktige satsinga på fosterheimar. Dette fleirtalet vil også peike på at det har blitt utarbeidd ein rettleiar «Oppfølging av skule og opplæring for barn og unge som bur i fosterheim og institusjon» i desember 2010/ januar 2011. Dette fleirtalet vil vise til at Bufdir i 2011 har auka merksemda på korleis institusjonane tar vare på/ sikrar

skule og opplæring ved etterfølgjande kontroll av private og kommunale institusjonar og oppfølging av statlege institusjonar.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener at regjeringen burde ha et enda sterkere fokus på barn i barnevernets skolegang, og vil understreke hvor viktig utdanning er for mulighetene den enkelte har til å klare seg resten av livet.

Disse medlemmer mener at utdanning og jobb er blant de viktigste arenaene for å utvikle oss som mennesker. For barn i barnevernet er det spesielt viktig å inkluderes i disse fellesskapene for og ta del i denne utviklingen. Disse medlemmer viser til Barnevernundersøkelsen fra 2010 som viste at mange barn i barnevernet ikke går på skole. Disse medlemmer viser videre til at fylkesmennene har meldt fra om brudd på opplæringsloven for barn i barnevernet i alle fylker. Fylkesmennene har heller ingen oversikt over situasjonen for barn under omsorg av barnevernets opplæringssituasjon. Disse medlemmer er bekymret over hva slags konsekvenser dette vil ha for barna resten av livene deres. Derfor vil disse medlemmer styrke innsatsen til opplæring for barn i barnevernet gjennom en ordning med utplassering i bedrift for barn i barnevernet og andre tiltak som gir barnevernsbarn den opplæringen de har krav på.

Derfor vil komiteens medlemmer fra Høyre styrke innsatsen for å sikre barns rett til opplæring gjennom å opprette en egen tilskuddsordning for å gi barnevernsbarn den opplæringen de har krav på. Dette kan være støtte til ordninger med utplassering i bedrift eller andre typer opplegg som sikrer hvert barn tilpasset undervisning ut ifra de spesielle problemstillingene barn i barnevernet har i forhold til andre barn.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker at tiltak for å styrke innsatsen for barn og unges opplæring som er under barnevernets omsorg, ikke nødvendigvis betyr at en skal opprette egne utdanningsopplegg, slik flertallet viser til, men finne tiltak som er tilpasset den enkeltes utfordringer når det kommer til utdanning. Disse medlemmer vil styrke innsatsen og fokuset i barnevernet for å sikre alle barn den skolegangen de har krav på.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og bevilger 30 mill. kroner til dette formålet.

2.17 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere, jf. kap. 3856

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen vil vise til at posten dekkjer utgifter til drift av omsorgsentra for barn og unge og eventuelt til kjøp av plassar i private tiltak og arbeidet med busetjing av einslege, mindreårige asylsøklarar under 15 år.

Komiteen meiner det er viktig med gode omsorgstilbod for mindreårige asylsøklarar og flyktningar. Komiteen vil vise til at det er svingingar i talet på einslege, mindreårige asylsøklarar som kjem til Noreg og viser vidare til at regjeringa vil sjå på organiseringa av dette tilbodet framover.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Fremskrittspartiet, støttar regjeringas forslag til løyvingar.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at med en mer rettferdig flyktning- og asylpolitikk ville tilstrømmingen av grunnløse asylsøkere reduseres sterkt, og det ville bli langt færre enslige, mindreårige asylsøkere. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

2.18 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Komiteen viser til at et overordnet mål for barne- og ungdomspolitikken er å sikre at alle barn og unge har en god og trygg oppvekst. Komiteen mener det er viktig å fremme tiltak som fremmer medvirkning og deltaking for barn og unge på ulike områder i samfunnet. Komiteen er av den oppfatning at skal en lykkes i dette arbeidet, så er de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene viktige aktører som bidrar til verdifulle aktivitetstilbud for barn og unge. Komiteen registrerer at regjeringen har fokus på et godt samarbeid mellom de ulike departementene om en gjennomgående politikk for barn og ungdom, noe som er positivt og må fortsatt prioriteres. Komiteen er glad for at en oppfordrer kommunene gjennom tilskuddsordninger til å styrke samspillet med barn, ungdom, foreldre og frivillig sektor. Komiteen vil i den anledning vise til kåringen av Årets barne- og ungdomskommune som skaper stort engasjement ute i kommunene. Komiteen er også fornøyd med det internasjonale samarbeidet på barne- og ungdomspolitikken som blir ført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er likevel bekymret for at en svekket kommuneøkonomi kan bidra til at ikke-lovpålagte møteplasser for

barn og unge blir en salderingspost i kommunebudsjettene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012, og bevilgninger i kap. 621 ny post 64 Lokale fattigdomstiltak. Disse medlemmer viser til at kommunene er viktige aktører i det forebyggende arbeidet for barn og unge og fattigdomsarbeid. Høyre legger stor vekt på å gi barn og unge fra vanskeligstilte familier best mulig anledning til å delta i hverdagsaktiviteter. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke tiltak som rettes mot utsatte barn og unge fra fattige familier. Dette er viktig for å forhindre at fattigdom går i arv og for å gi utsatte barn og unge muligheter til å kunne delta på hverdagsaktiviteter som andre barn. Det vises til Høyres alternative statsbudsjett for 2012, hvor det foreslås bevilget 24 mill. kroner til lokale fattigdomstiltak for barn og unge.

Post 50 Forskning

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn

Komiteen viser til at en stor del av barna som lever i familier med vedvarende lav inntekt bor i de større byene. Komiteen vil i den anledning vise til at dette fører til store utfordringer for barn og unge i større bysamfunn. Komiteen er glad for at en viderefører satsingen rettet mot barn, unge og familier rammet av fattigdomsproblem. Det er viktig at kommuner tilrettelegger for aktiviteter til barn og unge som faller utenfor, og samhandling mellom offentlige aktører og frivillig sektor er viktig.

Komiteen viser også til flere tiltak som er satt i gang for å bekjempe vold, mobbing, rus og kriminalitet. Komiteen vil påpeke at behovet for en slik satsing er veldig viktig og dette er god forebygging overfor barn og unge.

Komiteen viser til Innst. 2 S (2011–2012) fra finanskomiteen der det foreslås å øke tilskuddet til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn. Komiteen viser til at tilskuddsordningen til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn er viktig for mange barn i familier med lav inntekt. I denne ordningen gis det tilskudd til deltakelse i ferie- og fritidsaktiviteter og til kvalifisering og inkludering for barn, unge og familier berørt av fattigdomsproblemer. Det gis også tilskudd til mer langsiktige og samordnende tiltak som bidrar til å motvirke marginalisering av utsatte barn og unge. Tiltakene skal bidra til å skape åpne og inkluderende sosiale arenaer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår å styrke ordningen med 7,5 mill. kroner, slik at den samlet blir på 39 mill. kroner. Det gir rom for å utvide ordningen til Bjerke bydel i Oslo, samt til en generell styrking av posten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil likevel bemerke at dagens ordning kan diskriminere økonomisk vanskeligstilte barn i mindre kommuner og at regjeringen også må ha fokus på mindre kommuner når det gjelder fattigdom.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti ønsker en ytterligere styrking av ordningen med storbymidler som går til vanskeligstilte barn og unge. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås en økt bevilgning på 20 mill. kroner til dette formål.

Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner

Komiteen viser til viktigheten av det arbeidet barne- og ungdomsorganisasjonen gjør for å engasjere og stimulere barn og ungdom. Komiteen mener det er viktig å gi de frivillige organisasjonene gode rammebetingelser og en forutsigbarhet i deres arbeid. Komiteen mener også det er viktig at tilfanget av nye organisasjoner ikke svekker økonomien til allerede eksisterende organisasjoner. Komiteen er av den oppfatning at kontakt og dialog med de frivillige organisasjonene er viktig for å lykkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti registrerer at regjeringens forslag om ikke å ha en jevn innfasing av momskompensasjonen er et tilbakeskritt for frivilligheten og ber om at regjeringen påser at den frivillige organisasjonen ikke økonomisk får en ekstra belastning neste år.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti ønsker økt støtte til disse organisasjonene og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å øke støtten med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Post 71 Utviklingsarbeid

Komiteen viser til mange positive tiltak som kommunene har satt i gang gjennom storbymidlene og komiteen er spesielt glad for at prosjektet

«Ferie for alle» i regi av Røde Kors nå får ekstra midler slik at flere barn kan få delta.

Komiteen viser til at barn fra familier med svak økonomi og hele familier med vanskelig økonomi sjelden har råd til å reise på ferieturer. Komiteen viser til at alle har behov for gode fritidsaktiviteter, og vil i denne sammenhengen peke på alle de flotte leir- og ferietilbudene som drives av frivillige aktører over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil også vise til Røde Kors' «Ferie for alle», der pågangen av søkere er stor, og der ressursmangel gjør at det ikke er plass til alle som ønsker det, på tross av Stortingets bevilgning for 2011.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag i Kristelig Folkepartis alternative budsjett om at tiltaket «Ferie for alle» skal styrkes med ytterligere 1 mill. kroner for at Røde Kors skal kunne gi alle barn som søker, ferie i 2012.

Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomsarbeid mv.

Komiteen viser til at DAPHNE III (2007–2013) har som mål å forebygge og nedkjempe alle former for vold både innenfor det offentlige og private mot barn, ungdom og kvinner, inkludert seksuell utnyttning og menneskehandel. Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er grunnlag for ytterligere effektivisering i forhold til regjeringens forslag og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012, der denne posten reduseres.

2.19 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, jf. kap. 3858

Komiteen viser til at hovedoppgaven til etaten er å gi barn, unge og familier som trenger hjelp og støtte, tiltak med høy og riktig kvalitet i hele landet. Komiteen registrerer at det har vært en sterk økning i utgiftene til det statlige barnevernet på grunn av en vekst i tallet på barn med tiltak. Komiteen merker seg at det er variasjoner mellom regionene. Komiteen vil understreke viktigheten av likeverdighet i tiltaksapparatet for barn og unge som mottar tiltak i de ulike regionene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at variasjonene mellom regionene der barn og unge mottar tiltak er for store, og forventer at regjeringen nå på alvor tar tak i denne problemstillingen. Selv om en

har hatt fokus på å få ned kostnadsnivået i etaten, forventer disse medlemmer at en får kostnadsutviklingen under kontroll og viser til direktoratets egne delmål om å ha gode faglige og økonomiske resultater. Disse medlemmer mener i forlengelsen av dette at et moderne direktorat bør være både mer produktivt og billigere i drift enn eksisterende direktorat.

Post 1 Driftsutgifter

Fleirtalet i komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, vil vise til at løyvinga på denne posten dekker lønnsutgifter og andre driftsutgifter i Bufdir, mellom anna knytt til opplæring, leige og drift av lokale og kjøp av varer og tenestar.

Vidare viser eit anna fleirtal, medlemmene frå Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, til at nettportalen ung.no går over i regulær drift etter avslutta prosjektperiode og at det er foreslått å flytte 2 mill. kroner frå kap. 857 post 21 til denne posten for å finansiere nettportalen. Dette fleirtalet meiner dette er ein viktig nettportal for barn og unge og støtter forslaget frå regjeringa. Dette fleirtalet er glad for auka på 0,5 mill. kroner til nettportalen ung.no.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det må være mulig i et moderne direktorat å være mer produktiv og rimeligere i drift enn eksisterende direktorat. Disse medlemmer forutsetter at post 1 kan reduseres, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett for 2012 og kutter denne posten med 8 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at midler til administrasjon av samlivskursene ble redusert i 2011 og at aktivitetsnivået til administrasjon og kursvirksomhet står i forhold til budsjetterte midler. Videre vil flertallet vise til at aktiviteten må sees sammen med midler på kap. 847 og kap. 842. Flertallet mener det er bra at midlene blant annet er brukt til å utvikle kurstilbudet til familier med barn med nedsatte funksjonsevner, og at Bufdir har startet et utviklingsarbeid i alle regioner for å nå nye grupper med foreldre som har barn med nedsatt funksjonsevne eller kronisk sykdom. Flertallet vil vise til at mid-

ler til «Godt Samliv» inngår i rammetilskuddet til kommunene.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å styrke bevilgningen til Hva med oss? og Godt Samliv! med 10 mill. kroner, samt å øremerke midlene til samlivskurset Godt Samliv! for å opprettholde og videreutvikle et likeverdig tilbud om samlivskurs i hele landet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti foreslår å bevilge 20 mill. kroner mer til rekruttering av fosterhjem.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil vise til at det operative ansvaret for rekruttering av fosterhjem er lagt til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Flertallet vil videre vise til at Bufetat systematisk jobber med å rekruttere flere fosterhjem ved blant annet å arrangere landsomfattende og regionale rekrutteringskampanjer.

Komiteen mener det aller viktigste er at barn som trenger et fosterhjem får et fosterhjem som er tilpasset barnets behov. Det er barnets beste som må være det styrende prinsippet og derfor avgjørende for valg av fosterhjem. Komiteen mener at fosterhjem i egen slekt ofte kan være å foretrekke når barn må flytte ut fra sine biologiske foreldre. Komiteen vil i denne sammenheng vise til at familieråd er en nyttig metode. Komiteen merker seg at Bufetat har bygd opp et landsomfattende tilbud til kommunene om veiledning og tilrettelegging for bruk av familieråd, og mener dette er svært bra. Komiteen er også tilfreds med at Bufdir har iverksatt et omfattende forskningsprogram på fosterhjemsfeltet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil igjen påpeke at ordningen med familieråd må brukes i mye større grad i barnevernssaker. Målet med et familieråd er å drøfte seg fram til en plan som skal bedre barnets livssituasjon. Disse medlemmer er klar over at ansvaret for å utvikle bruken av familieråd ligger i BUFDIR, og at flere kommuner har tatt dette i bruk. Disse medlemmer mener likevel denne modellen med fokus på barns beste er så viktig at en må gjøre flere kommuner kjent med, og bevisst på verdien av dette. Disse medlemmer har også blitt gjort kjent med at mange vet for lite om dette og at en del av de kom-

munale barnevernstjenestene etterlyser mer informasjon om familieråd.

Disse medlemmer ber derfor regjeringen sørge for mer brukervennlig informasjon, både for familier, advokater, fylkesnemnder og personer som arbeider i barnevernet. Disse medlemmer mener det er viktig at flere kommuner og aktører i barnevernet blir gjort kjent med denne modellen og at alle kommuner tar i bruk familieråd.

Disse medlemmer viser til at 164 barn ventet på fosterhjemsplasing per 31. januar 2011. Dette er en helt uakseptabel situasjon. Sårbare barn i en vanskelig situasjon må ikke utsettes for den ekstrabelastningen som en uavklart omsorgssituasjon medfører. Disse medlemmer vil understreke at arbeidet med å rekruttere passende fosterhjem må intensiveres og viser til Innst. 312 S (2010–2011) jf. Dokument 8:39 S (2010–2011) om full fosterhjemsdekning innen 2013.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at denne posten har økt betraktelig de siste årene grunnet utvikling av nye klientsystemer og forskning. Disse medlemmer mener likevel det er mulig å redusere denne posten, men forutsetter at operative tiltak til forbedret klientsystem prioriteres innenfor de gitte rammer. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

2.20 Kap. 859 EUs ungdomsprogram, jf. kap. 3859

Komiteen viser til at EUs ungdomsprogram «Aktiv ungdom» er et viktig redskap for at barn og ungdom skal kunne delta i internasjonalt samarbeid og påvirke internasjonale, nasjonale og lokale styresmakter.

2.21 Kap. 860 Forbrukerrådet

Komiteen vil fremheve det viktige arbeidet og oppgaven som Forbrukerrådet har med å arbeide for bedre rettigheter til forbrukeren. Komiteen vil bemerke at Forbrukerrådet det siste året har vært svært aktivt, noe som har medført større interesse og oppmerksomhet rundt det viktige arbeidet Forbrukerrådet utfører. Forbrukerrådet skal være det offentliges viktigste bidrag til at samfunnet har fokus på forbrukerhensyn og forbrukeres rettigheter.

Komiteen er klar over at en i dagens samfunn står overfor store utfordringer hva gjelder å sikre forbrukerne gode rettigheter og god informasjon. Forbrukeren står ofte overfor viktige valg som kan ha store konsekvenser for privatøkonomien.

Komiteen har registrert at kompleksiteten og mangfoldet som forbrukerne står overfor i det moderne samfunnet, gjør at risikoforhold knyttet til

varer eller tjenester blir vanskelig å få oversikt over. Komiteen er derfor glad for at det de siste årene har blitt utviklet gode verktøy innen bank-, finans- og forsikringsbransjen som skal hjelpe forbrukere å velge de rette produktene. Forbrukerrådet er det viktigste bidraget i den offentlige forbrukerinformasjonen, og er i kontakt med forbrukere hver dag gjennom ulike kanaler.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, er glad for at Forbrukerrådet får tilført ekstra midler neste år, slik at det kan fortsette det viktige arbeidet med å styrke forbrukerrettighetene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre merker seg at det nå arbeides med å få på plass en portal innen tannhelse-tjenesten, men vil påpeke at det må rettes fokus også mot pasientrettigheter innen helsetjenestene.

Post 50 Basisbevilgning

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at en også i Forbrukerrådet må kunne sette krav om en effektiviseringsgevinst i administrasjonen og at det er muligheter for besparelse og rasjonalisering. Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres alternative budsjett for 2012.

2.22 Kap. 862 Positiv miljømerking

Komiteen viser til at formålet med miljømerking er å stimulere til mer miljøtilpasset produktutvikling og mindre miljøbelastende forbruk. Komiteen merker seg at det kan være vanskelig for enkelte forbrukere å gjøre miljøvennlige valg i dagligvarebransjen på grunn av lav tilgjengelighet av varer. Komiteen registrerer også at informasjonsarbeidet har særlig blitt rettet inn mot småbarnsforeldre og personer som arbeider med barn, noe som er veldig positivt. Komiteen viser til at ved å utvikle kriterier for miljømerking av varer og tjenester er dette med på å stimulere til en mer miljøtilpasset produktutvikling og et mer miljøvennlig forbruk.

Post 70 Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener positiv miljømerking er et godt tiltak, men ser ingen grunn til å øke bevilgningen. Utgiften går hovedsakelig til administrasjon, og disse medlemmer forutsetter at det er mulig å effektivisere denne. Disse medlemmer viser videre til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

2.23 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid

Komiteen mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, og viser til at forbrukerne har rett til beskyttelse mot urimelig adferd fra både offentlige og private leverandører av varer og tjenester. Komiteen er glad for at forbrukerrettigheter står sterkt i Norge sammenlignet med andre land, men viser til at det er viktig å videreutvikle dette i tråd med nye behov. Komiteen registrerer at EU-direktivet i hovedsak ikke førte til at norske forbrukerrettigheter ble svekket, noe som er positivt sett fra et norsk perspektiv.

Komiteen viser til at det i dag er store utfordringer på det digitale markedet og mener det er viktig å formidle forbrukerkunnskap og en kritisk holdning til både reklame som berører rettigheter, personvern og trygghet ved bruk av digitale medier. Komiteen er derfor glad for at det blir arbeidet med å videreutvikle informasjonskanaler på nett og utrede markedsportaler på nye områder. Komiteen viser også til at en har fokus på viktigheten av at barn og unge får mulighet til å utvikle kunnskap om de utfordringene som ligger i en stadig større bruk av mobil- og internettjenester.

Komiteen mener en aktiv forbrukerpolitikk skal ivareta forbrukernes rettigheter, interesser og sikkerhet, og mener forbrukerne har rett til beskyttelse mot urimelig adferd fra både offentlige og private leverandører av varer og tjenester. Samtidig er det avgjørende at forbrukerne får veiledning om hvordan de kan handle på en etisk forsvarlig måte. Komiteen viser til at etiske produkter og etisk forbrukerinformasjon er mer etterspurt enn noensinne.

Komiteen er også bekymret over at en i den senere tid har sett en sterk økning både i inkassokrav og i gjeldsanmerkninger hos unge voksne, og er glad for at det nå blir satt fokus på å kartlegge årsaken til betalingsmislighold hos denne gruppen i befolkningen. Disse medlemmer vil peke på at det er nødvendig å se på tiltak for å forebygge gjeldsproblemer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil i den forbindelse igjen anmode Forbrukerombudet om en vurdering av hvorvidt den til dels aggressive markedsføringen av forbrukslån er i henhold til markedsføringsloven.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

2.24 Kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

2.25 Kap. 867 Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

2.26 Kap. 868 Forbrukerombudet

Redusere forekomsten av lovstridig markedsføring

Komiteen er tilfreds med at Forbrukerombudet også i 2012 vil ha fokus på å verne forbrukerne mot lovstridig markedsføring på de områdene som har stor økonomisk betydning for forbrukerne. Det kan gjelde avtaler om finansielle tjenester som for eksempel bank og forsikring, og det er viktig at opplysninger som blir gitt i markedsføringen også gir et korrekt bilde av innholdet og kostnadene ved tjenestene.

Komiteen er videre tilfreds med at Forbrukerombudet viderefører sitt arbeid for at markedsføringen av boliger skal gi korrekt og nødvendig informasjon om hvilke kostnader kjøperen blir forpliktet til å betale, samt at informasjon ikke på andre måter er villedende.

Komiteen er enig i at også IKT-markedet har betydning for forbrukernes økonomi og har et spesielt fokus på bredbånd, telefoni og abonnement på TV-kanaler. Komiteen stiller seg derfor bak at Forbrukerombudet også i 2012 vil arbeide med å gjøre markedsføringen og prisinformasjonen på området bedre og lettere tilgjengelig for forbrukerne.

Komiteen er svært opptatt av den negative gjeldsutviklingen særlig blant unge mennesker – men også etter hvert hos den eldre generasjon. Komiteen registrerer at en stor andel av gjeldsbelastningen knytter seg til forbrukslån.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil i den forbindelse anmode Forbrukerombudet om en vurdering av om den til dels aggressive markedsføringen av forbrukslån er i henhold til markedsføringsloven.

Komiteen er tilfreds med at Forbrukerombudet i 2010/2011 gjennomførte prosjekt som så på oppbyggingen av markedet for levering av såkalt Triple play tjenester med fokus på koblingssalg av bredbånd, tv og telefoni, hvor ulike mekanismer hindrer forbrukere å kjøpe tjenester fra ulike tilbydere.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, ønsker at det arbeides videre med hvilke tiltak som kan gjennomføres for at forbrukerne skal ha mulighet til å velge fritt blant ulike leverandører.

Komiteen deler Forbrukerombudets bekymring om at det ennå er mange som opplever å bli ringt opp av telefonselgere, selv om de har reservert seg mot telefonsalg i Reservasjonsregisteret. Komiteen registrerer at Forbrukerombudet vil holde en dialog med bransjen og om nødvendig bruke sanksjoner når det er nødvendig. Det er komiteen tilfreds med.

Komiteen stiller seg også bak Forbrukerombudets innsats mot de mange som er plaget av spam, enten på e-post eller på sms. En del av spammen på sms er også overtaksert, slik at mottakerne må betale for det.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil derfor oppfordre Forbrukerombudet til å benytte seg av sine sanksjonsmuligheter overfor de som gjør dette.

BEDRE VERN FOR FORBRUKERE I STANDARD-KONTRAKTER

Komiteen er tilfreds med at Forbrukerombudet fortsatt vil gjøre en vurdering av ulike standardkontrakter på ulike livsområder, og da særlig kontrakter på områder som er økonomisk viktige for forbrukerne. Det er generelt viktig at kontraktene er klare og balanserte, og at de ikke er urimelige. Komiteen registrerer at Forbrukerombudet i 2011 har vært i god dialog med finansnæringen om nye og bedre balanserte standardkontrakter for forbrukerne, og at dette omfattende arbeidet også vil fortsette i 2012. Det er komiteen tilfreds med.

Komiteen registrerer at stadig flere forbrukere inngår avtaler om kjøp av digitale tjenester som f.eks. musikk, film, spill og applikasjoner på nett eller via telefon. Komiteen er enig i at Forbrukerombudet også i 2012 arbeider for at vilkårene som gjelder for disse avtalene, er klare og rimelige og sikrer en trygg avtaleprosess.

BEDRE VERN FOR BARN OG UNGE VOKSNE FORBRUKERE

Komiteen synes det er positivt at Forbrukerombudet fortsetter sitt arbeid rett mot de forbrukerutfordringer unge voksne i aldersgruppen 18–25 år blir utsatt for. I den sammenhengen vil ombudet vurdere innholdet i kredittkortavtaler, skolekontrakter og avtaler mellom næringsdrivende og russ. Videre er komiteen tilfreds med at Forbrukerombudet også

vil se nærmere på vilkårene og prosessene rundt avtaler om mobilbruk og avtaler som blir gjord på Internett. Forbrukerombudet vil arbeide for at unge voksne ikke skal få unødige betalingsproblemer, en problemstilling som støttes i sin helhet av komiteen.

Komiteen er bekymret for at reklame rettet mot barn har økt, og at reklamen har blitt mer direkte. Med den nye markedsføringsloven falt forbudet mot tilgift og konkurranser vekk. Forbrukerombudet mener slike markedsføringsformer kan innebære urimelig markedsføring overfor barn. Forbrukerombudet vil følge med på utviklingen av hvordan slike virkemiddel blir brukt og gripe inn mot lovstridige tiltak.

Når stadig flere og yngre barn har egne mobiltelefoner, er de også mer tilgjengelige for direkte rettet markedsføring som telefonsalg og reklame på sms og i sosiale medier. Komiteen er av den grunn svært fornøyd med at Forbrukerombudet vil bidra til å hindre at barn og unge blir utsatt for direkte kjøpsopporfordringer i disse kanalene.

ARBEIDE INTERNASJONALT FOR BEDRE FORBRUKERVERN

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, vil vise til at det i EU er flere direktiv om forbrukervern under arbeid. Forbrukerombudet har vært svært kritisk til mye av dette arbeidet fordi direktivene vil totalharmonisere viktige spørsmål fra kontraktretten. Flertallet deler denne bekymringen.

Flertallet er kjent med at Forbrukerombudet har arbeidet tett med flere departement og Forbrukerrådet for å påvirke innholdet i direktivene.

Flertallet mener det er viktig at forbrukermyndighetene fortsatt har et sterkt fokus på EU-direktivene om forbrukerpolitikk.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, viser til at markedsføringsloven fra 2009 er en delvis implementering av et totalharmonisert europeisk regelverk som forbyr urimelig markedsføring. Det er derfor viktig at Forbrukerombudet arbeider kontinuerlig med å påvirke tolkningene av direktivet, slik at terskelen for hva som er villedende eller urimelig, ikke blir satt lavere enn det vi ønsker i Norge. Dette flertallet stiller seg bak en slik prioritering og at dette skjer i et tett samarbeid med de andre europeiske landene. Dette flertallet påpeker at det er særlig viktig at arbeidet med å stoppe ulovlig markedsføring eller urimelige vilkår i tilfeller der utenlandske selskap retter seg mot norske forbrukere, og der norske selskap retter seg mot forbrukere i andre europeiske land, får høy prioritet.

2.27 Kap. 2530 Foreldrepenger

Komiteen vil peke på at Norge har en av verdens beste permisjonsordninger ved barns fødsel som gir gode muligheter for foreldre til å kombinere småbarnsomsorg og yrkesaktivitet. Komiteen er tilfreds med at regjeringen har fjernet krav om at mor må ha arbeidet mer enn 50 prosent stilling for at far skal få tatt ut fedrekvoten, og viser til at mor og fars rettigheter i regelverket må likestilles i større grad.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at norske småbarnsforeldre har fått en enklere hverdag med betydelig økt valgfrihet siden 2005, gjennom økt foreldrepermisjonstid, endring i kontantstøtten, samt rett til barnehageplass. Flertallet mener at det er et behov for forenklinger i foreldrepengeordningen. Flertallet viser til departementets arbeid med å vurdere forenklinger og imøteser forslag som gjør ordningen bedre for brukerne og enklere å forvalte for Arbeids- og velferdsetaten (Nav). Flertallet er kjent med at departementet er i løpende dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet med sikte på en mest mulig smidig forvaltning av foreldrepengeordningen innenfor gjeldende regelverk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti etterlyser forenklingsarbeidet med foreldrepengeordningen som regjeringen viste til i forbindelse med statsbudsjettet for 2011. Fremdriften med dette arbeidet er ikke nevnt i forslag til statsbudsjett for 2012 og disse medlemmer er bekymret for at arbeidet med å forenkle og likestille foreldrepengeordningen går for sakte. Disse medlemmer viser til at Nav som forvalter ordningen, selv etterlyser en forenklet ordning da de bruker over 600 årsverk for å svare på de om lag 500 000 henvendelser omkring ordningen årlig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke viktigheten av å sikre familiene frihet og fleksibilitet i organiseringen av foreldrepermisjonen. Hver enkelt familie er forskjellig og har ulike behov og ulike vilkår som må tas hensyn til og gis rom for. Disse medlemmer mener det er avgjørende at mødre og fedre har likestilte rettigheter og like muligheter til å ta ut foreldrepermisjon. Disse medlemmer vil derfor at foreldre fritt skal kunne dele permisjonen mellom seg. Disse medlemmer viser til Innst. 299 S (2010–2011), jf. Meld. St. 6 (2010–2011), og tar avstand fra holdninger om å binde opp større deler av foreldrepermisjonen til en bestemt av foreldrene. Disse medlemmer mener det er galt å frata

barna tid med foreldrene det første leveåret når ikke far har anledning til å ta ut hele eller deler av fedrekvoten. Hvis ikke far kan ta ut fedrekvoten, mister barnet disse ukene. Disse medlemmer viser til at dette rammer barn i familier som ikke har mulighet til å innordne hverdagen sin slik regjeringen krever. Dette er en utvikling som i praksis gjør foreldrepermisjonsordningen mer barne- og familiefiendtlig. Disse medlemmer viser til at kun 75 prosent av fedrene tok ut foreldrepermisjon i 2010 ifølge Nav.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at det systemet som vi i dag har i Norge ved håndtering av foreldrepermisjoner er tungrodd, og foreldre forteller om lange timer i telefon, kø og stadig nye saksbehandlere.

Disse medlemmer viser til at man i Sverige har en nettbankløsning som har gitt gode resultater, hvor foreldrene kan fordele foreldrepenger, permisjonsdager og arbeidsdager selv.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring av et enklere regelverk og en nettbankløsning for foreldrepermisjon.»

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel

Komiteen vil understreke at det er viktig at familier opplever at foreldrepermisjonsordningen gir rom for fleksibilitet og tilpasning til hver enkelt families situasjon. Alle familier er forskjellige og har ulike behov og ulike vilkår som må tas hensyn til og gis rom for.

Komiteen imøteser framdrift i arbeidet med forenkling av foreldrepengeordningen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, mener fedrekvoten fortsatt er et nødvendig virkemiddel for at barn skal få tilbringe mer tid sammen med sine fedre. Fedrekvoten og øremerkingen gir økt valgfrihet for fedre i dagens samfunn. Flertallet mener fedrekvoten fortsatt bidrar til økt likestilling i samfunnet og at dette er et gode for barn, menn, kvinner og familier. Flertallet mener det ville vært et tilbakeskritt dersom far ble fratatt denne rettigheten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil sikre familienes valgfrihet gjennom at de fritt skal kunne dele foreldrepermisjonen mellom seg. Disse medlemmer mener det er galt at barnet skal miste permisjonstid

hjemme om far av ulike årsaker ikke har anledning til å ta ut hele eller deler av fedrekvoten. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til ny foreldrepermisjonsordning som likestiller mors og fars rettigheter og sikrer den enkelte familie rett til å bestemme fordelingen av permisjonen.»

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener videre at det er viktig for hele familien at alle mødre og fedre får lik mulighet til å ta en del av foreldrepermisjonen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti ønsker en foreldrepermisjon på 68 uker der 10 uker er forbeholdt hver av foreldrene.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en foreldrepermisjonsordning der 10 uker er forbeholdt hver av foreldrene.»

Dette medlem mener det er viktig at begge foreldre har mulighet til å tilbringe tid med barnet, og viser til finansinnstillingen for 2011 der komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmet forslag der regjeringen bes utrede hvordan det kan sikres at foreldre får rett til foreldrepermisjon uavhengig av den andre forelderens aktivitet før og etter fødsel.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 1 G fra 1. juli 2012. Dette utgjør en betydelig økning fra regjeringens forslag på 35 263 kroner, som i realiteten innebærer et kutt i ordningen. Dette medlem mener det må legges

bedre til rette for å få barn i ulike faser av livet og viser til at Kristelig Folkeparti har et mål om å øke engangsstønaden ved fødsel og adopsjon til 2 G eller om lag 150 000 kroner innen 2013. Forslaget vil gi foreldre som ikke har opptjent rettigheter til foreldrepenge bedre mulighet til å bruke tid sammen med barnet sitt den første tiden.

2.28 Kap. 3842 Familievern

Komiteen har ingen merknader.

2.29 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

2.30 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Komiteen vil vise til at nokre innanlandske utgifter knytt til mottak av asylsøkjarar og flyktningar, kan godkjennast som offisiell utviklingshjelp med heimel i statistikkdirektivet til OECD/DAC (Developments Assistance Centre). Komiteen støttar regjeringas forslag om at 173,2 mill. kroner av utgiftene på kap. 856 post 1 blir rapportert inn som utviklingshjelp, jf. kap. 167 Flyktningstiltak i Norge godkjent som utviklingshjelp (ODA), post 21 Spesielle driftsutgifter, på Utanriksdepartementet sitt budsjett. Komiteen merkar seg at tilsvarande beløp blir ført som inntekt på denne posten.

Komiteen vil vise til at det ventast i gjennomsnitt 120 barn under barnevernet si omsorg i 2012, og støttar regjeringas forslag om ei løyving på 173,2 mill. kroner i 2012.

2.31 Kap. 3859 EUs ungdomsprogram

Komiteen merker seg at posten gjelder tilskuddet fra Europakommisjonen til drift av det nasjonale kontoret for EUs ungdomsprogram «Aktiv ungdom», jf. kap. 859.

3. Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 3 (Kultur) slik de fremkommer i Prop. 1 S (2011–2012).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
Utgifter i hele kroner			
<i>Kulturdepartementet</i>			
300		Kulturdepartementet	115 062 000
	1	Driftsutgifter	111 350 000
	21	Spesielle driftsutgifter	3 712 000
314		Kultur og samfunn	33 853 000
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 033 000
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 567 000
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 485 000
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768 000
315		Frivillighetsformål	871 323 000
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500 000
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	110 811 000
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	50 952 000
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	4 394 000
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	3 329 000
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	7 073 000
	79	Ymse frivillighetsformål	5 414 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	61 850 000
320		Allmenne kulturformål	814 641 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	112 471 000
	21	Forskning og utredning	5 500 000
	51	Fond for lyd og bilde	30 530 000
	52	Norges forskningsråd	4 910 000
	53	Sametinget	70 379 000
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	45 906 000
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	22 854 000
	60	Den kulturelle spaserstokken og kulturkort for ungdom	19 250 000
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	168 500 000
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	218 743 000
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	10 977 000
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i>	35 360 000
	78	Ymse faste tiltak	29 714 000
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 283 000
	82	Nobels fredssenter	26 949 000
	84	Pilegrimssatsing	5 315 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
321		Kunstnerformål	412 005 000
	1	Driftsutgifter	14 801 000
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	16 335 000
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	121 811 000
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	111 226 000
	75	Vederlagsordninger	147 832 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	401 882 000
	1	Driftsutgifter	14 791 000
	50	Kunst i offentlige rom	18 860 000
	55	Norsk kulturfond	29 220 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 525 000
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	260 239 000
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	33 139 000
	78	Ymse faste tiltak	40 108 000
323		Musikkformål	1 018 817 000
	1	Driftsutgifter	158 315 000
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	144 490 000
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	20 261 000
	70	Nasjonale institusjoner	242 304 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	257 203 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	72 854 000
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 244 000
	78	Ymse faste tiltak	105 146 000
324		Scenekunstformål	1 717 130 000
	1	Driftsutgifter	63 634 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 350 000
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	90 417 000
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	16 013 000
	70	Nasjonale institusjoner	927 653 000
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	351 014 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 733 000
	73	Region- og distriktsopera	50 858 000
	78	Ymse faste tiltak	143 458 000
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	841 245 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	494 778 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	24 154 000
	55	Norsk kulturfond	160 672 000
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 628 000
	73	Noregs Mållag	3 738 000
	74	Det Norske Samlaget	14 360 000
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	19 819 000
	76	Ibsenpris m.m.	5 230 000
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	12 527 000
	78	Ymse faste tiltak	103 339 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
328		Museums- og andre kulturvernformål	949 015 000
	55	Norsk kulturfond	10 121 000
	70	Det nasjonale museumsnettverket	908 021 000
	78	Ymse faste tiltak	30 873 000
329		Arkivformål	324 125 000
	1	Driftsutgifter	297 915 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 834 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 875 000
	78	Ymse faste tiltak	8 501 000
334		Film- og medieformål	706 799 000
	1	Driftsutgifter	141 682 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 017 000
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	412 931 000
	51	Audiovisuelle produksjoner	10 130 000
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	30 532 000
	73	Regional filmsatsing	51 743 000
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	24 615 000
	78	Ymse faste tiltak	25 964 000
	79	Til disposisjon	1 185 000
335		Pressestøtte	326 908 000
	71	Produksjonstilskudd	287 944 000
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 924 000
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 367 000
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	818 000
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 855 000
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk	42 423 000
	70	Kompensasjon	42 423 000
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	70 468 000
	1	Driftsutgifter	63 315 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 153 000
		Sum utgifter rammeområde 3	8 645 696 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3300		Kulturdepartementet	70 000
	1	Ymse inntekter	70 000
3320		Allmenne kulturformål	1 371 000
	1	Ymse inntekter	1 371 000
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	109 000
	1	Ymse inntekter	109 000
3323		Musikkformål	29 312 000
	1	Ymse inntekter	29 312 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S
3324		Scenekunstformål	27 640 000
	1	Ymse inntekter	109 000
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	27 531 000
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	8 354 000
	1	Ymse inntekter	8 354 000
3329		Arkivformål	13 202 000
	1	Ymse inntekter	5 368 000
	2	Inntekter ved oppdrag	7 834 000
3334		Film- og medieformål	33 310 000
	1	Ymse inntekter	9 793 000
	2	Inntekter ved oppdrag	8 017 000
	70	Gebyr	15 500 000
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	784 266 000
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	770 133 000
	2	Gebyr-lotterier	6 720 000
	4	Gebyr-stiftelser	260 000
	7	Inntekter ved oppdrag	7 153 000
Sum inntekter rammeområde 3			897 634 000
Netto rammeområde 3			7 748 062 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2012 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 73

- overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.
- overskride bevilgningene under post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 329, kap. 334, og kap. 339 med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på hhv. kap. 3329, post 2 Inntekter ved oppdrag, kap. 3334, post 2 Inntekter ved oppdrag og kap. 3339, post 7 Inntekter ved oppdrag. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	470,3 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	23,0 mill. kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	78	Ymse faste tiltak	17,3 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2012 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2012:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 prosent på staten og 40 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og

kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2012 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 389 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 prosent av kringkastingsavgiften.

4. Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 3

Ved Stortingets vedtak 24. november 2011 er netto utgiftsramme 3 endelig fastsatt til 7 748 062 000, jf. Innst. 2 S (2011–2012). De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 3 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 21.

4.1 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
Utgifter (i hele tusen kroner)							
300		Kulturdepartementet	115 062	115 062	83 062	100 062	115 062
				(0)	(-32 000)	(-15 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	111 350	111 350	79 350	96 350	111 350
				(0)	(-32 000)	(-15 000)	(0)
314		Kultur og samfunn	33 853	33 853	142 085	35 353	27 853
				(0)	(+108 232)	(+1 500)	(-6 000)
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 033	8 033	4 033	9 533	8 033
				(0)	(-4 000)	(+1 500)	(0)
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 567	9 567	5 567	9 567	9 567
				(0)	(-4 000)	(0)	(0)
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 485	5 485	2 485	5 485	5 485
				(0)	(-3 000)	(0)	(0)
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768	10 768	0	10 768	4 768
				(0)	(-10 768)	(0)	(-6 000)
	80	Overføring til Norsk tipping for fordeling via tippenøkkelen	0	0	130 000	0	0
				(0)	(+130 000)	(0)	(0)
315		Frivillighetsformål	871 323	871 323	1 170 823	1 072 323	1 076 323
				(0)	(+299 500)	(+201 000)	(+205 000)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500	627 500	827 500	827 500	827 500
				(0)	(+200 000)	(+200 000)	(+200 000)
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	50 952	50 952	50 952	50 952	55 952
				(0)	(0)	(0)	(+5 000)
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	7 073	7 073	6 573	7 073	7 073
				(0)	(-500)	(0)	(0)
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	0	0	100 000	0	0
				(0)	(+100 000)	(0)	(0)
	85	Herreløs arv til frivillige organisasjoner	0	0	0	1 000	0
				(0)	(0)	(+1 000)	(0)
320		Allmenne kulturformål	814 641	814 641	450 479	817 941	853 641
				(0)	(-364 162)	(+3 300)	(+39 000)
	1	Driftsutgifter	112 471	112 471	59 471	112 471	112 471
				(0)	(-53 000)	(0)	(0)
	21	Forskning og utredning	5 500	5 500	0	5 500	5 500
				(0)	(-5 500)	(0)	(0)
	51	Fond for lyd og bilde	30 530	30 530	22 530	30 530	30 530
				(0)	(-8 000)	(0)	(0)
	53	Sametinget	70 379	70 379	0	70 379	70 379
				(0)	(-70 379)	(0)	(0)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd	45 906	45 906	15 906	45 906	45 906
				(0)	(-30 000)	(0)	(0)
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd	22 854	22 854	10 854	22 854	22 854
				(0)	(-12 000)	(0)	(0)
	60	Den kulturelle spaserstokken og kulturkort for ungdom	19 250	19 250	15 250	19 250	19 250
				(0)	(-4 000)	(0)	(0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	73	Nasjonale kulturbygg	168 500	168 500 (0)	150 500 (-18 000)	169 500 (+1 000)	171 500 (+3 000)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kultur- råd	218 743	218 743 (0)	98 743 (-120 000)	221 043 (+2 300)	235 243 (+16 500)
	75	Kulturprogram	10 977	10 977 (0)	9 477 (-1 500)	10 977 (0)	10 977 (0)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet	35 360	35 360 (0)	25 360 (-10 000)	35 360 (0)	35 360 (0)
	78	Ymse faste tiltak	29 714	29 714 (0)	9 714 (-20 000)	29 714 (0)	55 214 (+25 500)
	79	Til disposisjon	7 283	7 283 (0)	0 (-7 283)	7 283 (0)	1 283 (-6 000)
	82	Nobels fredssenter	26 949	26 949 (0)	25 449 (-1 500)	26 949 (0)	26 949 (0)
	84	Pilegrimssatsing	5 315	5 315 (0)	2 315 (-3 000)	5 315 (0)	5 315 (0)
321		Kunstnerformål	412 005	412 005 (0)	247 670 (-164 335)	412 005 (0)	412 005 (0)
	1	Driftsutgifter	14 801	14 801 (0)	8 801 (-6 000)	14 801 (0)	14 801 (0)
	72	Stipend basert på gjennomført kunst- utdanning	16 335	16 335 (0)	0 (-16 335)	16 335 (0)	16 335 (0)
	73	Kunstnerstipend m.m.	121 811	124 051 (+2 240)	46 811 (-75 000)	121 811 (0)	121 811 (0)
	74	Garantiinntekter	111 226	108 986 (-2 240)	56 226 (-55 000)	111 226 (0)	111 226 (0)
	75	Vederlagsordninger	147 832	147 832 (0)	135 832 (-12 000)	147 832 (0)	147 832 (0)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	401 882	401 882 (0)	348 882 (-53 000)	401 882 (0)	391 882 (-10 000)
	1	Driftsutgifter	14 791	14 791 (0)	9 791 (-5 000)	14 791 (0)	14 791 (0)
	50	Kunst i offentlige rom	18 860	18 860 (0)	8 860 (-10 000)	18 860 (0)	8 860 (-10 000)
	55	Norsk kulturfond	29 220	29 220 (0)	17 220 (-12 000)	29 220 (0)	29 220 (0)
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	260 239	260 239 (0)	252 239 (-8 000)	260 239 (0)	260 239 (0)
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	33 139	33 139 (0)	27 139 (-6 000)	33 139 (0)	33 139 (0)
	78	Ymse faste tiltak	40 108	40 108 (0)	28 108 (-12 000)	40 108 (0)	40 108 (0)
323		Musikkformål	1 018 817	1 018 817 (0)	784 317 (-234 500)	1 026 017 (+7 200)	1 032 317 (+13 500)
	1	Driftsutgifter	158 315	158 315 (0)	138 315 (-20 000)	158 315 (0)	158 315 (0)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekt- tilskudd	144 490	144 490 (0)	89 490 (-55 000)	146 990 (+2 500)	154 490 (+10 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekt-tilskudd	20 261	20 261 (0)	10 261 (-10 000)	22 761 (+2 500)	20 261 (0)
	70	Nasjonale institusjoner	242 304	242 304 (0)	205 304 (-37 000)	242 304 (0)	243 804 (+1 500)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	257 203	257 203 (0)	187 203 (-70 000)	257 203 (0)	257 203 (0)
	72	Knutepunktinstitusjoner	72 854	72 344 (-510)	64 854 (-8 000)	72 854 (0)	73 854 (+1 000)
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 244	18 244 (0)	13 744 (-4 500)	18 244 (0)	18 244 (0)
	78	Ymse faste tiltak	105 146	105 656 (+510)	75 146 (-30 000)	107 346 (+2 200)	106 146 (+1 000)
324		Scenekunstformål	1 717 130	1 717 130 (0)	1 450 130 (-267 000)	1 727 130 (+10 000)	1 722 130 (+5 000)
	1	Driftsutgifter	63 634	63 634 (0)	53 634 (-10 000)	63 634 (0)	63 634 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	70 350	70 350 (0)	58 350 (-12 000)	70 350 (0)	70 350 (0)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekt-tilskudd	90 417	90 417 (0)	60 417 (-30 000)	95 417 (+5 000)	90 417 (0)
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekt-tilskudd	16 013	16 013 (0)	10 013 (-6 000)	28 013 (+12 000)	16 013 (0)
	70	Nasjonale institusjoner	927 653	927 653 (0)	847 653 (-80 000)	919 653 (-8 000)	927 653 (0)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	351 014	349 655 (-1 359)	321 014 (-30 000)	351 014 (0)	351 014 (0)
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 733	3 733 (0)	2 733 (-1 000)	3 733 (0)	3 733 (0)
	73	Region- og distriktsopera	50 858	50 858 (0)	42 858 (-8 000)	50 858 (0)	55 858 (+5 000)
	78	Ymse faste tiltak	143 458	144 817 (+1 359)	53 458 (-90 000)	144 458 (+1 000)	143 458 (0)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	841 245	841 245 (0)	679 519 (-161 726)	848 745 (+7 500)	841 845 (+600)
	1	Driftsutgifter	494 778	494 778 (0)	414 778 (-80 000)	494 778 (0)	494 778 (0)
	55	Norsk kulturfond	160 672	160 672 (0)	125 672 (-35 000)	160 672 (0)	160 672 (0)
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 628	2 628 (0)	0 (-2 628)	2 628 (0)	2 628 (0)
	73	Noregs Mållag	3 738	3 738 (0)	0 (-3 738)	3 738 (0)	3 738 (0)
	74	Det Norske Samlaget	14 360	14 360 (0)	0 (-14 360)	14 360 (0)	14 360 (0)
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	19 819	19 819 (0)	19 819 (0)	26 819 (+7 000)	20 419 (+600)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak	12 527	12 527 (0)	10 527 (-2 000)	12 527 (0)	12 527 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
	78	Ymse faste tiltak	103 339	103 339	79 339	103 839	103 339
				(0)	(-24 000)	(+500)	(0)
328		Museums- og andre kulturvernformål	949 015	949 015	878 142	949 015	950 515
				(0)	(-70 873)	(0)	(+1 500)
	70	Det nasjonale museumsnettverket	908 021	908 021	868 021	908 021	909 521
				(0)	(-40 000)	(0)	(+1 500)
	78	Ymse faste tiltak	30 873	30 873	0	30 873	30 873
				(0)	(-30 873)	(0)	(0)
329		Arkivformål	324 125	324 125	304 125	324 125	324 125
				(0)	(-20 000)	(0)	(0)
	1	Driftsutgifter	297 915	297 915	282 915	297 915	297 915
				(0)	(-15 000)	(0)	(0)
	78	Ymse faste tiltak	8 501	8 501	3 501	8 501	8 501
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)
334		Film- og medieformål	706 799	706 799	580 614	706 799	695 799
				(0)	(-126 185)	(0)	(-11 000)
	1	Driftsutgifter	141 682	141 682	126 682	141 682	141 682
				(0)	(-15 000)	(0)	(0)
	50	Filmfondet	412 931	412 931	322 931	407 931	401 931
				(0)	(-90 000)	(-5 000)	(-11 000)
	71	Filmtiltak m.m.	30 532	30 532	25 532	30 532	30 532
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)
	73	Regional filmsatsing	51 743	51 743	41 743	56 743	51 743
				(0)	(-10 000)	(+5 000)	(0)
	78	Ymse faste tiltak	25 964	25 964	20 964	25 964	25 964
				(0)	(-5 000)	(0)	(0)
	79	Til disposisjon	1 185	1 185	0	1 185	1 185
				(0)	(-1 185)	(0)	(0)
335		Pressestøtte	326 908	326 908	142 868	225 908	321 908
				(0)	(-184 040)	(-101 000)	(-5 000)
	71	Produksjonstilskudd	287 944	287 944	132 944	186 944	287 944
				(0)	(-155 000)	(-101 000)	(0)
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 924	12 924	9 924	12 924	12 924
				(0)	(-3 000)	(0)	(0)
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 367	23 367	0	23 367	18 367
				(0)	(-23 367)	(0)	(-5 000)
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	818	818	0	818	818
				(0)	(-818)	(0)	(0)
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 855	1 855	0	1 855	1 855
				(0)	(-1 855)	(0)	(0)
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	70 468	70 468	60 468	67 468	70 468
				(0)	(-10 000)	(-3 000)	(0)
	1	Driftsutgifter	63 315	63 315	59 315	60 315	63 315
				(0)	(-4 000)	(-3 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 153	7 153	1 153	7 153	7 153
				(0)	(-6 000)	(0)	(0)
		Sum utgifter	8 645 696	8 645 696	7 365 607	8 757 196	8 878 296
				(0)	(-1 280 089)	(+111 500)	(+232 600)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A, SV, Sp	FrP	H	KrF
			Inntekter (i hele tusen kroner)				
	Sum inntekter		897 634	897 634	897 634	897 634	897 634
				(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum netto		7 748 062	7 748 062	6 467 973	7 859 562	7 980 662
				(0)	(-1 280 089)	(+111 500)	(+232 600)

4.1.1 Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Kåre Simensen, Arild Stokkan-Grande og Lene Vågslid, fra Sosialistisk Venstreparti, Gina Knutson Barstad, og fra Senterpartiet, Christina Nilsson Ramsøy, viser til at kulturlivet gjennom Kulturløftet har fått en økning i ressurser som gir et bredt og mangfoldig kulturtilbud til befolkningen.

Flertallet viser til Soria-Moria-erklæringen der det heter:

«Regjeringen vil realisere Kulturløftet gjennom en opptrapping av kultursatsingen til en prosent av statsbudsjettet innen 2014.»

Med det fremlagte budsjettet økes andelen av statsbudsjettet til kulturformål ytterligere til 0,92 prosent. Flertallet viser videre til at det gjennom målrettede tiltak og en generell styrking av kulturformål siden 2005 har regjeringen gitt et løft til et bredt spekter av kultur- og frivillighetsformål. Dette kommer tydelig fram gjennom økningen kulturfeltet har hatt fra 2006–2012 på 3,8 mrd. kroner.

Flertallet viser til at kunst, kultur, idrett og frivillighet gjør samfunnet rikere på opplevelser. Flertallet er fornøyd med at regjeringen har en visjon om at Norge skal bli en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet. Flertallet vil understreke at kunst og kultur har en stor verdi i seg selv. Samtidig betyr satsing på kultur flere arbeidsplasser, integrering, fattigdomsbekjempelse, helse, livskvalitet, læring og næringsutvikling. Kultur er et viktig element i samfunnsbyggingen. Kulturpolitikken må respektere kunsten og kulturens egenverdi, samtidig som en gjennom et kulturløft også bidrar til å nå andre samfunns mål. Flertallet mener at kulturpolitikken viktigste oppgave er å legge til rette for et mangfold av ulike kulturtilbud og kunstneriske uttrykk.

Flertallet mener ett prioritert mål i kulturpolitikken er å sikre at alle får tilgang til kunst- og kulturopplevelser, samt å sørge for at muligheten til å uttrykke seg gjennom kunst og kultur ikke skal være avhengig av geografi eller sosiale skillelinjer. Derfor gjennomføres det tiltak som styrker kulturlivet i alle

fylker i 2012. Flertallet vil legge vekt på at de nasjonale og regionale kulturinstitusjonene er viktige kulturformidlere. Det er viktig at disse utvikles og fornyes for å tiltrekke seg publikum. I europeisk sammenheng er kulturbruken i Norge gjennomgående på et relativt høyt nivå, og Norge har en stor og aktiv kultursektor. Forskning viser samtidig at det er sosioøkonomiske forskjeller i bruk og deltakelse, og at de med høyt utdannings- og inntektsnivå deltar mest. Flertallet viser i denne sammenheng til at regjeringen vil bidra til økt oppmerksomhet om sosiale forskjeller knyttet til kultur og frivillighet.

Flertallet mener at det offentlige har et spesielt ansvar for å ta vare på kulturområder som har verdier utover en ren kommersiell appell. Markedet alene er ikke tilstrekkelig for å sikre kvalitet, nyskaping og mangfold innen kulturlivet. Flertallet vil understreke at den kunstneriske friheten og mangfoldet må sikres. Det er viktig å sikre opphavsmenns og utøveres rettigheter på kulturfeltet.

Flertallet viser til den betydelige økningen som regjeringen legger opp til innen kulturfeltet. Denne økningen innebærer at en rekke sentrale kulturområder får muligheten til økt aktivitet ved å gjennomføre disse hovedsatsingene for 2012:

SCENEKUNST (TEATER, OPERA OG DANS)

Flertallet er fornøyd med at scenekunst får en økning på 86 mill. kroner. Dette gjør at vi kan foreta en betydelig styrking av de regionale teatrene. Og den største økningen tilkommer Agder Teater, Kristiansand Symfoniorkester og Opera Sør. Flertallet er fornøyd med at vi kan fortsette opptrappingen av bevilgningene til Den Norske Opera og Ballett. Dette inkluderer midler til styrking av Nasjonalballetten med nye dansere fra andre halvår 2012. Samtidig får også region- og distriktoperavirksomhetene styrket sine budsjetter. Flertallet viser til at frie grupper på scenekunstheltet må ha forutsigbare rammevilkår, og finner i den sammenheng det gledelig at bevilgningen til kulturfondet øker.

MUSIKK

Flertallet viser til økningen for musikk i budsjettet i 2012 med 62,2 mill. kroner. Flertallet er også fornøyd med at de nasjonale og regionale orkestrene blir styrket i med over 33 mill. kroner. Kristian-

sand Symfoniorkester og Stavanger Symfoniorkester er eksempler på viktige institusjoner som blir styrket. Flertallet finner det også gledelig at Norsk Country treff på Breim ble nytt knutepunkt for countrymusikk i 2011.

Flertallet støtter regjeringens omlegging av Rikskonsertenes konsertvirksomhet. Flertallet viser til at lokale konsertarrangører får et løft, og det legges til rette for at flere musikere kan turnere i større deler av landet, samt å nå nye publikumsgrupper gjennom bedre utnyttelse av ressursene.

Flertallet er tilfreds med at regjeringen viderefører satsingen på kor i budsjettet for 2012. Dette skal gjøres gjennom satsing på det profesjonelle korfeltet, gjennom ensemblestøtten og aktivitetsmidlene til kor. Flertallet støtter regjeringens ønske om ikke å bygge opp institusjoner på vokalfeltet jf. orkestermodellen.

Flertallet viser til at det i 2012 vil bli vurdert om det er formålstjenlig at ett kor skal ha en spesiell rolle og oppgaver i forhold til det øvrige korfeltet, gjennom å bidra med fagkompetanse overfor andre kor. Statusen på det profesjonelle vokalfeltet vil ikke endre seg for det koret eventuelt som påtar seg denne oppgaven. Flertallet har merket seg at man vil konkludere i budsjettproposisjonen for 2013.

Flertallet vil understreke at symfoniorkestrene har en viktig oppgave i å bidra til utviklingen av korfeltet i Norge. Flertallet mener imidlertid at en eventuell korvirksomhet knyttet til symfoniorkestrene må gjøres innfor orkestrenes egne økonomiske rammer.

MUSEUM OG KULTURVERN

Flertallet mener at kulturarven er en uerstattelig kilde til innsikt, identitet og opplevelse. Det er derfor viktig å sikre en god institusjonsstruktur som kan ivareta det brede spekteret av faglige oppgaver et museum må dekke. Vi forvalter vår kulturarv på vegne av kommende generasjoner, og derfor er det vårt ansvar at den ikke forringes. Flertallet viser til økningen til museum i Det nasjonale museumsnettverket og tilskuddet til Eidsvollbygningene i sammenheng med grunnlovsjubileet 2014.

FILMFELTET

Flertallet viser til at det er en viktig offentlig oppgave å sikre et tilbud av film og andre audiovisuelle produksjoner som reflekterer vår historie, vår kultur og vårt språk. Samtidig ser vi et stort nasjonalt og internasjonalt marked for filmopplevelser som Norge bør ha en ambisjon om å ta større deler av. Derfor finner flertallet økningen på 47 mill. kroner til film gledelig. Denne økningen gir blant annet rom for å styrke utviklingen av dataspill og produksjon av fjernsynsdrama, styrke regionale filmsenter,

en særskilt satsing på regitalent innen kinofilm som også skal bidra til flere kvinner i norsk filmproduksjon, samt å etablere en innkjøpsordning for norsk film i bibliotekene. De regionale filmsentrene dekker hele landet og er en viktig del av den nasjonale filmpolitikken, og er derfor viktige i å sikre en geografisk spredning i tilbudet og satsingen på feltet.

Flertallet viser til at siden regjeringsskiftet høsten 2005 er bevilgningene til film- og medieformål økt med 261 mill. kroner. Økningen til produksjon alene er på 183 mill. kroner. Målet i Kulturløftet 2 er blant annet at Norge skal være ledende i Norden på film, fjernsynsdrama og dokumentar, at norsk film skal hevde seg internasjonalt og at 25 prosent av kinomarkedet skal bestå av norske filmer.

SPRÅK, LITTERATUR OG BIBLIOTEK

Flertallet viser til at Norge er et lite språkområde, og det norske språket er under konstant press. Det er behov for en offensiv språkpolitikk, slik at norsk forblir det foretrukne språk i alle deler av norsk samfunnsliv. Flertallet vil understreke at støtteordningene til litteraturformål under Norsk Kulturråd, momsfristak på bøker og fastprisavtalen er viktige tiltak for å sikre det norske språket. Flertallet vil samtidig peke på det verdifulle mangfoldet som ligger i det å ha to norske skriftkulturer.

ARKIVVERKET

Flertallet viser til at bevilgningen til Arkivverket økes med 23,5 mill. kroner. Økningen blir blant annet rom for styrket innsats til håndtering av digitalt materiale, digitalisering, tilsyn med arkivene i kommunal sektor, grunnlovsjubileet 2014 i tillegg til planlegging av nytt sentraldepot på Tynset. Arkivverket utfører en viktig tjeneste ved å ta vare på vår felles arv, dette er viktig for flertallet.

KUNSTNERFORMÅL OG VISUELL KUNST

Flertallet er fornøyd med at visuell kunst styrkes i neste års budsjett. Blant andre får Bergen Kunsthall, Vestfossen Kunstlaboratorium og Norsk kritikerlag økning. I tillegg får Bergen Kunsthall og Vestfold Kunstmuseum investeringsstøtte. Flertallet er også fornøyd med det opprettets 10 nye arbeidsstipender for kunstnere, og at det foreslås en økning på 12,6 mill. kroner til vederlagsordninger.

FRIVILLIGHET OG IDRETT

Flertallet viser til at de frivillige organisasjonene spiller en viktig rolle i samfunnet som demokratiske og kulturelle aktører. For flertallet er det overordnede målet for frivillighetspolitikken å støtte aktivt opp om utviklingen av et levende sivilsamfunn. Derfor er det viktig å opprettholde et mangfold

av frivillige organisasjoner og sammenslutninger. Alle tilskudd til frivillig sektor blir videreført for 2012. Flertallet vil understreke den viktige plasseringen idretten har i Norge, og ikke minst den sentrale rolle Norges Idrettsforbund har som landets største frivillige organisasjon. Flertallet ser fram til fremleggelsen av en egen stortingsmelding om idrett i 2012. Flertallet mener hovedutfordringen i den statlige idrettspolitikken er å stimulere til økt aktivitet, både innen topp- og breddeidrett. Fri tilgang til natur og bedre tilrettelegging for fysisk aktivitet er viktig for å gi folk mulighet til rekreasjon, og til å ta vare på egen helse.

Flertallet viser til etableringen av Campus Steinkjer, og det arbeidet som gjøres der. Campus Steinkjer er en viktig arena for inkludering av funksjonshemmede i idretten. Deres erfaring og kompetanse vil være viktig for mange kommuner i arbeide med tilrettelegging og integrering av funksjonshemmede innenfor idretten.

KULTUR OG NÆRINGSPROSJEKT

Flertallet påpeker mulighetene som ligger i samarbeid mellom kultur og næring. I 2012 blir det lagt fram en handlingsplan i samarbeid mellom Kulturdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet om kultur og næring, dette ser flertallet fram til. I den sammenheng finner flertallet det gledelig at kultur- og næringsprosjekter får en økning på 2,2 mill. kroner for 2012.

Flertallet viser til at flertallet, gjennom en tydelig prioritering og en ambisiøs politikk, så langt har oppfylt de lovnader og den opptrappingen som er nedfelt i Kulturløftet. Samtidig har de tre regjeringspartiene fortsatt store ambisjoner for norsk kulturliv og frivillig virksomhet, og vil derfor offensivt videreføre dette arbeidet fremover til beste for befolkningens ønske om et bredt og mangfoldig kultur- og idrettstilbud.

4.1.2 Hovedprioriteringer fra Fremskrittpartiet

KULTURELL SELVSTENDIGHET

Komiteens medlemmer fra Fremskrittpartiet, Solveig Horne, Øyvind Korsberg og Ib Thomsen, mener kulturen må få være fri og uavhengig av politisk styring, og frivillighet og engasjement må være de bærende drivkreftene for all kulturell utfoldelse. Det vil alltid være rom for både profesjonelle og amatører innen feltet, men det er ikke bærekraftig å opprettholde en holdning om at profesjonell utøvelse innen kulturfeltet skal foregå på et annet plan enn all annen profesjonsutøvelse – for eksempel med hensyn til kommersialisering og subsidier.

Kultur kan bety så mangt, men brukes ofte for å beskrive menneskelig aktivitet i samfunnet. Kultur kan oppsummeres som «resultatene og oppnåelsene av en periodes, et samfunns eller en gruppes samlede åndelige og materielle virksomhet», noe som innebærer at kulturbegrepet er bredt og bl.a. omfatter både de ulike kunstformer og vitenskap. Kultur kan også brukes om holdninger, og det er derfor vanskelig å oppsummere kultur med én enkel setning, og disse medlemmer mener det er viktig å ivareta dette mangfoldet.

FRIVILLIGHETEN FØRST!

Det er altså slik at det uansett er frivillighet, barn og unge som er disse medlemmers fokusområde. Der de andre partiene knapt nok skiller seg fra hverandre i sin politikk for å tekkes flest mulig over hele kulturfeltet, så er disse medlemmer tydelig på at profesjonell utøvelse i størst mulig grad skal finansiere seg selv. Det er riktignok ikke slik at profesjonelle og amatører eksisterer i ulike univers, så et vanntett skille mellom kultur som mottar støtte og som ikke mottar støtte, er det derfor vanskelig å identifisere. Disse medlemmer vil m.a.o. opprettholde en støtte også til profesjonelle – og da særlig til nasjonale institusjoner – innen kulturfeltet, men aldri på en slik måte at det kommer i konflikt med frivilligheten eller statens kjerneområder.

Et av disse medlemmers tiltak er å foreslå opprettelsen av en egen tilskuddsordning for frivillig virksomhet. En slik tiltakspakke står partiet alene om, og der vi øker denne posten sammenlignet med tidligere år, så ser dessverre ikke de andre partiene den samme egenverdien av engasjement, dugnad og glede.

RETTFERDIG MERVERDIAVGIFT

For disse medlemmer er kampen mot unødvendig byråkrati viktig, og gode rammevilkår skal være en selvfølge. I Norge har vi en omfattende frivillig sektor, noe som betyr et stort individuelt engasjement hos mange mennesker. Dette skal vi ivareta, og oppmuntre til. Den opptrappingen som regjeringen nå driver med innen merverdiavgiftkompensasjon, kan i så måte best beskrives som å gå baklengs inn i fremtida, og innebærer i realiteten et enormt løftebrudd overfor alle de som bruker fritida si på frivillig arbeid. For det første vil opptrappingen ta 20 år dersom en legger regjeringens 2012-budsjett til grunn, og for det andre er ordningen i seg selv byråkratisk. Disse medlemmer mener imidlertid at hele tilnærmingen er meningsløs, og vil utfordre regjeringen til å ta i på en måte som faktisk synliggjør at det satses på dette feltet. Disse medlemmer vil ha et fullt momsfritak for frivillige og ideelle lag og organisasjoner, noe som også vil gjøre rammene

og systemet enklere og mer forutsigbart for organisasjonene selv.

RETTFERDIG MERVERDIAVGIFT

En generell fritaksordning må imidlertid innføres på lengre sikt, og for 2012 vil disse medlemmer øke bevilgningene til merverdiavgiftskompensasjonen. I tillegg vil disse medlemmer bevilge midler for å øke skattefradragbeløpet for gaver til frivillige. Men også for de profesjonelle aktørene er det utfordringer. Både for aviser og bøker eksisterer det et generelt momsfritak. Dette er et positivt tiltak, men av en eller annen grunn har regjeringen fått for seg at e-aviser og e-bøker er noe helt annet enn de samme avisene og de samme bøkene i papirformat. Denne holdningen har videre ført til det snodige utfallet at e-aviser og -bøker er momspliktige, mens papirversjoner ikke er det. Dette er hva disse medlemmer kaller «å gå baklengs inn i fremtiden», og ønsker å innlemme elektroniske versjoner i det samme fritaket som papirversjonene.

ØKTE MIDLER TIL IDRETTE

Disse medlemmer viser til at det i dag er et betydelig etterslep på finansiering av nye idrettsanlegg, og disse anleggene må i stor grad finansieres gjennom midlene som kommer fra tippemidlene. Etterslepet er allerede i dag på om lag 2 mrd. kroner, og disse medlemmer frykter en videre negativ utvikling knyttet til finansiering av nye idrettsanlegg dersom man ikke foretar politiske endringer i tippenøkkelen. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig å legge til rette for en større satsing på breddeidretten gjennom endringer i tippenøkkelen,

og viser i den anledning til Dokument 8:144 S (2010–2011), hvor Fremskrittspartiet foreslår konkrete endringer. Disse medlemmer registrerer også at både Arbeiderpartiet og Senterpartiet støtter en omlegging i tråd med Fremskrittspartiets forslag, og er derfor svært tilfredse med at det er klart flertall i Stortinget for å gjennomføre disse endringene

JA TIL EN FRI OG UAVHENGIG PRESSE!

En fri og uavhengig presse er en forutsetning for demokratiet, ytringsfriheten og rettsstaten. For å sikre konkurranse og mangfold i mediene mener disse medlemmer det er svært viktig med etableringsfrihet i medienæringen, hvor ordinære konkurranseregler skal gjelde. Et lands presse er imidlertid ikke uavhengig dersom den er avhengig av støtte fra staten, siden det alltid vil finnes en risiko for at pressens kritiske holdning til statsstyret blir dempet på grunn av statlige subsidier. Pressestøtten skaper også uheldige konkurranseforhold mellom mediene, siden kun én utvalgt gruppe av aviser blir tildelt denne støtten. Disse medlemmer mener det er feil at aviser med statlig støtte skal konkurrere med andre mediebedrifter som driver etter bedriftsøkonomiske prinsipper. Disse medlemmer ønsker en fri konkurranse uten økonomisk bidrag fra staten.

Disse medlemmer vil også redusere NRK-lisensen, for på sikt å fjerne denne helt. Disse medlemmer ønsker snarere å la finansieringen baseres på reklameinntekter og/eller brukerbetaling, siden det er viktig at myndighetene legger til rette for god og reell konkurranse mellom de forskjellige leverandørene av kringkastingstjenester.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
Utgifter (i hele tusen kroner)				
300		Kulturdepartementet	115 062	83 062
				(-32 000)
	1	Driftsutgifter	111 350	79 350
				(-32 000)
314		Kultur og samfunn	33 853	142 085
				(+108 232)
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 033	4 033
				(-4 000)
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 567	5 567
				(-4 000)
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 485	2 485
				(-3 000)
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768	0
				(-10 768)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	80	Overføring til Norsk tipping for fordeling via tippenøkkelen	0	130 000 (+130 000)
315		Frivillighetsformål	871 323	1 170 823 (+299 500)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500	827 500 (+200 000)
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	7 073	6 573 (-500)
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	0	100 000 (+100 000)
320		Allmenne kulturformål	814 641	450 479 (-364 162)
	1	Driftsutgifter	112 471	59 471 (-53 000)
	21	Forskning og utredning	5 500	0 (-5 500)
	51	Fond for lyd og bilde	30 530	22 530 (-8 000)
	53	Sametinget	70 379	0 (-70 379)
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjekttilskudd	45 906	15 906 (-30 000)
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjekttilskudd	22 854	10 854 (-12 000)
	60	Den kulturelle spaserstokken og kulturkort for ungdom	19 250	15 250 (-4 000)
	73	Nasjonale kulturbygg	168 500	150 500 (-18 000)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	218 743	98 743 (-120 000)
	75	Kulturprogram	10 977	9 477 (-1 500)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet	35 360	25 360 (-10 000)
	78	Ymse faste tiltak	29 714	9 714 (-20 000)
	79	Til disposisjon	7 283	0 (-7 283)
	82	Nobels fredssenter	26 949	25 449 (-1 500)
	84	Pilegrimssatsing	5 315	2 315 (-3 000)
321		Kunstnerformål	412 005	247 670 (-164 335)
	1	Driftsutgifter	14 801	8 801 (-6 000)
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning	16 335	0 (-16 335)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	73	Kunstnerstipend m.m.	121 811	46 811 (-75 000)
	74	Garantiinntekter	111 226	56 226 (-55 000)
	75	Vederlagsordninger	147 832	135 832 (-12 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	401 882	348 882 (-53 000)
	1	Driftsutgifter	14 791	9 791 (-5 000)
	50	Kunst i offentlige rom	18 860	8 860 (-10 000)
	55	Norsk kulturfond	29 220	17 220 (-12 000)
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	260 239	252 239 (-8 000)
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	33 139	27 139 (-6 000)
	78	Ymse faste tiltak	40 108	28 108 (-12 000)
323		Musikkformål	1 018 817	784 317 (-234 500)
	1	Driftsutgifter	158 315	138 315 (-20 000)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd	144 490	89 490 (-55 000)
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd	20 261	10 261 (-10 000)
	70	Nasjonale institusjoner	242 304	205 304 (-37 000)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	257 203	187 203 (-70 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	72 854	64 854 (-8 000)
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 244	13 744 (-4 500)
	78	Ymse faste tiltak	105 146	75 146 (-30 000)
324		Scenekunstformål	1 717 130	1 450 130 (-267 000)
	1	Driftsutgifter	63 634	53 634 (-10 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	70 350	58 350 (-12 000)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd	90 417	60 417 (-30 000)
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd	16 013	10 013 (-6 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	70	Nasjonale institusjoner	927 653	847 653 (-80 000)
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	351 014	321 014 (-30 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 733	2 733 (-1 000)
	73	Region- og distriktsopera	50 858	42 858 (-8 000)
	78	Ymse faste tiltak	143 458	53 458 (-90 000)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	841 245	679 519 (-161 726)
	1	Driftsutgifter	494 778	414 778 (-80 000)
	55	Norsk kulturfond	160 672	125 672 (-35 000)
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 628	0 (-2 628)
	73	Noregs Mållag	3 738	0 (-3 738)
	74	Det Norske Samlaget	14 360	0 (-14 360)
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak	12 527	10 527 (-2 000)
	78	Ymse faste tiltak	103 339	79 339 (-24 000)
328		Museums- og andre kulturvernformål	949 015	878 142 (-70 873)
	70	Det nasjonale museumsnettverket	908 021	868 021 (-40 000)
	78	Ymse faste tiltak	30 873	0 (-30 873)
329		Arkivformål	324 125	304 125 (-20 000)
	1	Driftsutgifter	297 915	282 915 (-15 000)
	78	Ymse faste tiltak	8 501	3 501 (-5 000)
334		Film- og medieformål	706 799	580 614 (-126 185)
	1	Driftsutgifter	141 682	126 682 (-15 000)
	50	Filmfondet	412 931	322 931 (-90 000)
	71	Filmtiltak m.m.	30 532	25 532 (-5 000)
	73	Regional filmsatsing	51 743	41 743 (-10 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	FrP
	78	Ymse faste tiltak	25 964	20 964 (-5 000)
	79	Til disposisjon	1 185	0 (-1 185)
335		Pressestøtte	326 908	142 868 (-184 040)
	71	Produksjonstilskudd	287 944	132 944 (-155 000)
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 924	9 924 (-3 000)
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 367	0 (-23 367)
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	818	0 (-818)
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 855	0 (-1 855)
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	70 468	60 468 (-10 000)
	1	Driftsutgifter	63 315	59 315 (-4 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 153	1 153 (-6 000)
		Sum utgifter	8 645 696	7 365 607 (-1 280 089)
Inntekter (i hele tusen kroner)				
		Sum inntekter	897 634	897 634 (0)
		Sum netto	7 748 062	6 467 973 (-1 280 089)

4.1.3 Hovedprioriteringer fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Olemic Thommessen og Linda C. Hofstad Helleland, tar utgangspunkt i den egenverdi kunst og kultur har for den enkelte av oss. Tilgjengelighet til, kunnskap om, og deltagelse i, kulturlivet er viktige nøkler for det rommet vi har som enkeltmennesker til opplevelse og utvikling. Disse medlemmer ser livet som en sammenhengende dannelsesprosess der målet må være å utvikle det beste i seg selv i møte med de fellesskap man gjennom livet er en del av. Forståelsen av det samfunnet vi er en del av, og deltagelse som aktivt samfunnsmenneske, gir innsikt, skaper trygghet og engasjement, og bryter ned fremmedfrykt og fordommer. Et rikt og mangfoldig kulturliv er således etter disse medlemmers mening en viktig forutsetning for et godt samfunn der skapende mennesker bidrar til vekst på alle nivåer.

Disse medlemmer mener dette best ivaretas gjennom en kulturpolitikk der målet er et kulturliv preget av mangfold, frihet og integritet. Kulturlivet

skal ikke styres, eller ledes, av offentlige myndigheter, ei heller som utgangspunkt brukes som redskap for å oppnå politiske mål. Høyre ønsker et fritt kritisk kulturliv som finner sine egne veier og utfordrer sin samtid. Disse medlemmer viser til regjeringen Bondevik IIs kulturmelding, «Kulturpolitikk frem mot 2014» (St.meld. nr. 48 2002–2003), der det ble signalisert god økning i de økonomiske bevilgningene til kultur. Høyre har fulgt opp dette og stemt for betydelige økninger i budsjettene gjennom de senere år. Disse medlemmer mener imidlertid at regjeringens kurs i kulturpolitikken henger fast i gamle tilnærminger og at en god kulturpolitikk rettet inn mot en ny tid, med store omstillinger, gjør det nødvendig å være særlig opptatt av å finne grep som sikrer maktspredning, dynamikk og mangfold.

Disse medlemmer mener det i lys av samfunnsutviklingen generelt har vært riktig, og nødvendig, å trappe opp bevilgningene til kultur. Høyres utgangspunkt er at det offentliges ansvar begynner der private aktører, markedet eller frivilligheten (det

sivile samfunn) ikke strekker til. Høyre mener markedet alltid vil spille en sentral rolle i finansieringen av kulturlivet. Markedet er bakteppet for den kommunikasjon kulturlivet har med verden omkring, markedet i et velferdssamfunn er demokratisk og gir gjennom sin innovasjonskraft betydelig tilpasnings-evne i en tid med store omveltninger. Men Høyre legger også til grunn at markedet har begrensninger i forhold til den bredde, kvalitet og mulighet til deltagelse som vil etterspørres av borgere i et moderne vestlig samfunn. Særlig vil disse begrensningene bli tydelige et lite marked som det norskpråklige. Høyre vil derfor også i årene som kommer legge opp til en sterk statlig deltagelse i finansieringen av kulturlivet.

Disse medlemmer mener imidlertid at de økte kulturbevilgningene fordrer en større politisk bevissthet i forhold til spørsmålene om maktkonsentrasjon og ensretting enn det regjeringens politikk gir uttrykk for. Disse medlemmer ønsker derfor en politikk som tydelig leder til spredning av makt og bidrar til større mangfold. Disse medlemmer vil derfor følge opp spørsmål knyttet til den statlige organiseringen av virkemiddelapparatet der hensynet til rasjonelle administrative strukturer må veies opp mot maktkonsentrasjon og sentralisering. Disse medlemmer mener det er viktig å søke maktspredning så vel geografisk, som i forhold til rekrutteringen av de beslutningstagere som i praksis foretar tildelinger og gjør de økonomiske prioriteringene ut mot den enkelte søker. Disse medlemmer vil i tråd med dette ha en kritisk tilnærming til ytterligere administrativ sentralisering, slik vi har sett det gjennom de siste årene. Disse medlemmer er også svært skeptiske til den maktkonsentrasjonen man har vært vitne til for Norsk kulturråd. Færre antall rådsmedlemmer har fått større individuell innflytelse over en stadig større del av statens midler, sist i forbindelse med nedleggingen av ABM – utvikling der museums og arkivfeltet er lagt til Norsk kulturråd. Disse medlemmer mener det er ønskelig med en motkraft til kulturrådet. Disse medlemmer ønsker derfor å legge til rette for en kultur og næringslivs organisasjon ved siden av Norsk kulturråd basert på beslutningstagere fra andre miljøer og med aktiv medvirkning fra næringslivet. Disse medlemmer mener eksempelvis at organisasjonen «Forum for kultur og næringsliv» kan utvikles videre med tanke på dette. Disse medlemmer viser til Høyres alternative kulturbudsjett der «Forum for kultur og næringsliv» styrkes med 1,5 mill. kroner. Disse medlemmer ønsker en maktspredende politikk der flere fagmiljøer tillegges vekt, eksempelvis ønsker disse medlemmer å bygge opp under den regionale filmsatsingen. Disse medlemmer mener også at Høyres satsing på det frie feltet innenfor musikk og teater bedre vil åpne for lokale og regi-

onale initiativ. Disse medlemmer ønsker også å bidra til maktspredning gjennom å styrke private kilder i kulturlivet. Skatteincentiver, stimulering til gaver og sponsorater og gaveforsterkning er eksempler på dette.

Disse medlemmer mener det er svært viktig å styrke det private entreprenørskapet som finnes hos de selvstendige kunstnerne, og gruppene innenfor det frie feltet. Dette gjenspeiles i Høyres alternative budsjettforslag der det foreslås økninger til tilskuddsordningen til de frie musikkensemblene, tilskuddsordningen for de frie gruppene innenfor teater og dans, samt basisfinansieringen på scenekunstfeltet.

Disse medlemmer viser til at den forholdsmessige fordelingen mellom institusjonene og det frie feltet ikke er vesentlig endret selv i en tid da bevilgningene gjennomgående har økt betydelig. Disse medlemmer mener det nå er på tide med et merkbart løft for det frie feltet og legger i tråd med dette opp til en omprioritering mellom institusjonene og det frie feltet. Disse medlemmer viser i denne forbindelse til Høyres alternative kulturbudsjett der tilskuddsordningen til musikkensemblene økes med 5 mill. kroner, tilskuddsordningene i Norsk kulturråd, herunder basisfinans finansieringen til fri scenekunst, økes med 17 mill. kroner, samt flere enkeltbevilgninger under 78-postene. Disse medlemmer mener det frie feltet må få utvikle seg fritt ut genremessige føringer. Disse medlemmer mener nyskapingkriteriet som praktiseres ved tildelinger fra Norsk kulturråd er problematisk og bør fjernes.

Disse medlemmer noterer seg at regjeringspartiene i betydelig grad går tilbake på føringen om at tilskudd over Norsk kulturråd ikke skal gis til virksomheter med fast post på statsbudsjettet. Disse medlemmer mener dette er positivt, men kan ikke se hvorfor ikke denne føringen like gjerne kunne fjernes helt.

Disse medlemmer mener Norge, som andre land, har et særlig ansvar for å ta vare på eget lands kulturtradisjoner, jf. UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv. Disse medlemmer mener dette i for liten grad har vært prioritert fra regjeringens side. Gjennom år med sterke økninger i kulturbevilgningene har folkekulturfeltet blitt hengende etter tross årlige forslag til økninger fra Høyres side. Høyre vil også ved dette budsjettet prioritere folkekulturområdet og foreslår økninger til Rådet for folkemusikk og folkedans med 1,7 mill. kroner, Ole Bull akademiet med 0,5 mill. kroner, 0,3 mill. kroner til Strunkeveko, og 0,5 mill. kroner til håndverkssenteret Birka.

Disse medlemmer vil også påpeke de store utfordringene som ligger i arkivfeltet. Særlig er det grunn til å gjøre en innsats for å ta vare på de mange

private arkivene som lagres under svært varierte forhold rundt om i landet. Disse medlemmer vil også påpeke at forholdet til den løpende arkivdanningen som ledd i saksbehandlingen, fortrinnsvis i offentlig sektor, i liten grad er ivarettatt i arkivpolitikken.

Disse medlemmer konstaterer at Norge har store utfordringer innenfor kulturbygg. Ikke minst gjelder dette på museumsfeltet. De lange ventelistene er et klart signal om behovet for ny politikk på dette området. Disse medlemmer mener regelverkene bør endres og at det i større grad inviteres til privat engasjement for å få fart på utbyggingen. Dette kan dreie seg om private langsiktige samarbeidspartnere, eller mer tradisjonelle former for OPS (offentlig, privat samarbeid) Disse medlemmer mener det ville være nyttig å sette i gang enkelte pilotprosjekter på dette feltet.

Disse medlemmer mener språket er vår viktigste kulturelle identifikasjon. Disse medlemmer mener det er behov for en mer helhetlig språkpolitikk, og viser i denne sammenheng til at språkarbeidet i dag ligger til flere departement som håndterer temaet ut fra varierende politiske hensyn og prioritet. Disse medlemmer støtter fult ut videreføringen av det virkemiddelapparatet vi har for å støtte opp under nynorsk. I tillegg mener disse medlemmer det også er nødvendig å bidra mer i forhold til tiltak knyttet til bokmål/riksmål. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Høyres alternative budsjett der Riksmålsforbundet styrkes med 0,5 mill. kroner utover regjeringens forslag. Disse medlemmer mener også det er svært viktig å komme godt i gang med utarbeidelsen av en ny ordbok (BRO-prosjektet) basert på en videreføring av Det Norske Akademis store ordbok. Disse medlemmer viser til Høyres budsjett der dette er lagt inn med 7 mill. kroner.

Disse medlemmer mener det er viktig å se de fordelene som ligger i at Norge også er et flerkulturelt samfunn. Høyre ønsker å ha bærekraftige miljøer innefor de tradisjonelle minoritetene i Norge. Høyre mener kulturen skal vokse nedentil og i størst mulig grad forankres hos dem politikken angår. Høyre mener derfor det er riktig at Sametinget skal stå for prioriteringene innenfor tradisjonelt samiske uttrykk, og mellom samisk forankrede institusjoner. Disse medlemmer mener også at man i forhold til våre nye landsmenns kulturuttrykk må prioritere de initiativene som springer ut fra innvandrer miljøene selv. Disse medlemmer ønsker derfor å satse på initiativer som Nordic Black Theater, Center for afrikansk kulturformidling og Cosmopolite som alle er tilgodesett med en økning på 0,5 mill. kroner hver, i Høyres alternative kulturbudsjett.

Disse medlemmer vil særskilt legge vekt på de frivillige organisasjonenes arbeid. De frivillige organisasjonene utgjør en bærebjelke i det sivile samfunn og er etter disse medlemmers synspunkt en viktig kraft i organiseringen av samfunnet som helhet. Disse medlemmer legger stor vekt på den demokratiske kraft de frivillige organisasjonene bærer i seg, og dermed betydningen av de frivillige organisasjonenes integritet. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av å finne frem til nøytrale virkemidler i arbeidet for å styrke de frivillige organisasjonenes generelle stilling. Høyre har gjennom flere år arbeidet for å få frem et system der de frivillige organisasjonene ikke skulle bli belastet for moms. Disse medlemmer viser til de klare signalene som er gitt fra regjeringen i forhold til å trappe opp rammen for MOMS refusjon, og vil påpeke at fremdriften for opptrappingen ikke på noen måte er tilfredsstillende. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett der denne posten er økt med 200 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser også til at Høyre gjennom flere år har etterlyst en gjennomgang av virkemiddelapparatet i mediepolitikken med sikte på å møte de utfordringer den digitale mediehverdagen representerer. Disse medlemmer mener blant annet at produksjonsstøtten til papiravisene og deler av eierskapsloven ikke lenger fyller de funksjonene de var tiltenkt. Disse medlemmer foreslår derfor også i år kutt i produksjonstilskuddet til papiravisene. Disse medlemmer har notert seg at Slettholmutvalgets innstilling er ute til høring, og at regjeringen har bebudet en sak om dette. Disse medlemmer mener det haster å få den fremlagt, ikke minst i lys av behovet for å konkretisere hvilke rammebetingelser EØS-avtalen representerer for utformingen av et nytt virkemiddelapparat.

Disse medlemmer mener også det er viktig å styrke filmmiljøene rundt om i landet. Disse medlemmer mener de omorganiseringer av filmområdet som regjeringen har gjennomført har betydd en konsentrasjon av makt i «Filmens hus». Disse medlemmer mener det vil styrke norsk film å drive frem det mangfoldet filmsentrene og de regionale filmfondene representerer. Disse medlemmer viser til Høyres budsjett der det er foreslått en styrking av de regionale filmfondene med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer mener NRK er en svært viktig institusjon så vel mediepolitisk som kulturpolitisk. Disse medlemmer viser til at Stortinget har vedtatt en allmennkringkasterplakat som styringsredskap for Stortinget, og dermed staten, som eier. Disse medlemmer mener dette legger grunnlaget for at finansieringen av NRK like gjerne

kan gjøres direkte over statsbudsjettet som ved innkreving av TV-lisens. Disse medlemmer viser også til de store strukturelle og økonomiske endringer som skjer på medieområdet og mener det vil være riktig tydeligere å reddykke NRK som offentlig finansiert virksomhet, noe som betyr en innstramning i forhold til NRKs adgang til reklamefinansiering eller utvikling av andre medieprodukter som også har kommersielt potensial. Disse medlemmer mener det er en sentral oppgave å sørge for at vi også i Norge har mer enn en kanal som inntar allmennkringkasterollen og som legger vekt på nyhetsformidling, dokumentar og debatt. Disse medlemmer påpeker at dette så langt i hovedsak har vært

ivaretatt av TV2. Disse medlemmer mener det så langt mulig må legges til rette for at NRK fortsatt skal ha en privat eiet konkurrent.

Disse medlemmer har notert seg at regjeringen har nedsatt flere utvalg som skal se på mediepolitiske spørsmål knyttet til digital formidling. Disse medlemmer er opptatt av at man finner frem til gode grep som ivaretar norsk innholdsproduksjon og vil i denne sammenheng påpeke betydningen av åpne løsninger. Disse medlemmer mener det er viktig å legge opp til en politikk som viderefører godt etablerte publisistiske tradisjoner i vårt land inn i en ny mediehverdag der formidlingen skjer på en stor bredde av plattformer.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
300		Kulturdepartementet	115 062	100 062
				(-15 000)
	1	Driftsutgifter	111 350	96 350
				(-15 000)
314		Kultur og samfunn	33 853	35 353
				(+1 500)
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 033	9 533
				(+1 500)
315		Frivillighetsformål	871 323	1 072 323
				(+201 000)
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500	827 500
				(+200 000)
	85	Herreløs arv til frivillige organisasjoner	0	1 000
				(+1 000)
320		Allmenne kulturformål	814 641	817 941
				(+3 300)
	73	Nasjonale kulturbygg, kan overføres	168 500	169 500
				(+ 1 000)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	218 743	221 043
				(+2 300)
323		Musikkformål	1 018 817	1 026 017
				(+7 200)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd	144 490	146 990
				(+2 500)
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd	20 261	22 761
				(+2 500)
	78	Ymse faste tiltak	105 146	107 346
				(+2 200)
324		Scenekunstformål	1 717 130	1 727 130
				(+10 000)
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd	90 417	95 417
				(+5 000)
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd	16 013	28 013
				(+12 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H
	70	Nasjonale institusjoner	927 653	919 653 (-8 000)
	78	Ymse faste tiltak	143 458	144 458 (+1 000)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	841 245	848 745 (+7 500)
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	19 819	26 819 (+7 000)
	78	Ymse faste tiltak	103 339	103 839 (+500)
334		Film- og medieformål	706 799	706 799 (0)
	50	Filmfondet	412 931	407 931 (-5 000)
	73	Regional filmsatsing	51 743	56 743 (+5 000)
335		Pressestøtte	326 908	225 908 (-101 000)
	71	Produksjonstilskudd	287 944	186 944 (-101 000)
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	70 468	67 468 (-3 000)
	1	Driftsutgifter	63 315	60 315 (-3 000)
Sum utgifter rammeområde 3			8 645 696	8 757 196 (+111 500)
Inntekter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
Sum inntekter rammeområde 3			897 634	897 634 (0)
Sum netto rammeområde 3			7 748 062	7 859 562 (+111 500)

4.1.4 Hovedprioriteringer fra Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, Øyvind Håbrekke, viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo at ramme 3 skulle settes til 7 980 662 000 kroner, som var en økning i forhold til regjeringens forslag på 232 600 000 kroner.

Dette medlem legger kunstens og kulturens egenverdi til grunn for politikken. Dette medlem vil ha et kulturliv som gir nye impulser og stimulerer til kreativitet og nyskaping, og mener den offentlige kulturinnsatsen skal bidra til et mangfoldig tilbud som er tilgjengelig over hele landet. Dette medlem vil føre en kulturpolitikk som styrker våre kulturelle røtter, samtidig som vi stimulerer til nye kulturelle impulser. Dette medlem mener kulturpolitikken må bidra til å styrke både det profesjonelle og det frivillige kulturlivet.

Dette medlem viser til at det er en sterk sammenheng mellom det frivillige kulturlivet og det profesjonelle kunst- og kulturlivet. Deltakelse i frivillig kulturliv er av stor verdi både for den enkelte og for samfunnet, og den offentlige kulturpolitikken må bidra til økt kvalitet, vekst og utvikling på alle nivå i norsk kulturliv.

Dette medlem vil understreke at frivillige organisasjoner og lag gjør en stor samfunnsinnsats og betyr mye for livskvaliteten til mange mennesker. Dette medlem vil også peke på at frivillige organisasjoner og lag er svært viktige for rekrutteringen til det profesjonelle kulturlivet. Dette medlem ønsker å styrke frivillig kulturliv og viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 5 mill. kroner til frivillig barne- og ungdomsarbeid på lokalt nivå, samt ytterligere 2 mill. kroner til skolekorps. Dette medlem viser til regjeringens opplegg for momskompensasjon for fri-

villige organisasjoner. Kristelig Folkepartis primære syn i denne saken er at det bør etableres en rettighetsstyrt ordning der frivillig sektor fritas fra momsutgifter fullt ut. Dette medlem registrerer dessverre at den ordningen regjeringen har valgt ikke imøtekommer kravet verken fra Kristelig Folkeparti eller fra frivilligheten selv, all den tid momsutgifter nå skal refunderes etter en rammestyrt ordning, med den konsekvens at svært mange organisasjoner ikke vil få kompensert sine utgifter fullt ut. Dette medlem viser til forslag fra Kristelig Folkeparti om å bevilge ytterligere 200 mill. kroner, ut over regjeringens forslag, til momskompensasjon for frivillige organisasjoner.

Dette medlem viser til den sterke sammenhengen vi har mellom kirke og kultur i Norge, og at det i mange kommuner er et nært samarbeid mellom frivillige organisasjoner, lokale kulturarbeidere og kirken. Dette medlem viser til betydningen av å stimulere til økt samarbeid mellom kommuner, lokale lag og kirken. I flere hundre år har kirken vært en viktig forvalter av vår felles kulturarv, og det blir utviklet stadig nye uttrykk, ikke minst innen kirke-musikken. Dette medlem vil peke på Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival som er en viktig arena for presentasjon og utvikling av både tradisjonsmusikk og ny kirkemusikk, hvor også samspillet mellom profesjonelle og amatører er et viktig element. Dette medlem viser til at Oslo kommune bidrar økonomisk til festivalen, men at det nå er nødvendig at staten tar en del av ansvaret slik at festivalen kan stabiliseres på et høyt internasjonalt nivå. Dette medlem foreslår å bevilge 1 mill. kroner til Oslo Internasjonale kirkemusikkfestival.

Dette medlem viser til at de kommunale kulturskolene er svært viktige for å styrke kulturkompetansen hos barn og unge, for deres opplevelse av kunst og kultur, samt for rekruttering av kulturutøvere både til amatørfeltet og til det profesjonelle nivå. Dette medlem mener alle som ønsker det skal ha mulighet til å gå på kulturskole, og viser til Kulturloftet II, der det heter at «Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris».

Dette medlem konstaterer at regjeringen er svært langt unna å nå dette målet. Dette medlem mener det må tas mer aktive grep dersom den negative utviklingen skal snus. Dramatiske budsjettkutt rammer mange kulturskoler svært hardt. Denne utviklingen kan ikke fortsette. Det er et problem at skolene ikke kan ta inn alle som ønsker det. Det er problematisk at et offentlig, åpent tilbud dermed virker uheldig slik ventelistene gjør i dag. Dette medlem er positiv til at regjeringen har innført et statlig stimuleringsstøtte, men dette medlem

er samtidig svært kritisk til innretningen på tilskuddet. Regjeringen legger opp til at tilskuddsmidlene primært skal brukes til samarbeid mellom kulturskole og grunnskole/SFO, og ikke til utvikling av kvalitet, pris og økt antall elevplasser. Dette medlem er opptatt av at tilbudet skal være frivillig, som et supplement til den obligatoriske grunnskolen.

Dette medlem har merket seg at stimuleringsstøtten ikke er foreslått økt for 2012. Dette medlem vil øke stimuleringsstøtten med 35 mill. kroner slik at det bevilges 75 mill. kroner, og at beløpet i sin helhet går til utvikling av kvalitet, lavere pris og økt antall elevplasser. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis budsjettalternativ der det foreslås å bevilge 35 mill. kroner i stimuleringsmidler til kulturskolene ut over regjeringens forslag, samt 1,9 mill. kroner til kvalitetsutvikling i kulturskolene under ramme 16.

Dette medlem mener det er viktig at den økende interessen for opera over hele landet møtes med en offensiv statlig politikk som stimulerer til nyskaping og utvikling innen feltet. Da det ble vedtatt å bygge nytt operahus i Bjørvika ble det samtidig bestemt at region- og distriktoperaene skulle styrkes parallelt med satsingen på nasjonaloperaen. Det har ikke skjedd i tilstrekkelig grad. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen til region- og distriktopera med 5 mill. kroner.

Dette medlem peker på at kormusikken i Norge har vært en sentral del av vår kultur de siste 200 år. Korbevegelsen er den største folkebevegelsen etter idretten. Dette medlem mener det nå er det på tide at korsangen får sin rette plass i norsk kulturpolitikk og vil gi norsk korbevegelse et skikkelig løft. Mens bevilgningene til kulturformål er økt senere år, har sang og kormusikk blitt hengende etter. Det er på tide med et ambisiøst politisk løft for hele korbevegelsen.

Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen til kor med 48.5 mill. kroner. Dette medlem vil øke aktivitetsstøtten til kor som forvaltes av Norsk kulturråd, en ordning som må styrkes i årene som kommer for å sikre nødvendig økonomisk støtte til bredden av norske kor. Dette medlem foreslår å etablere en egen støtteordning til kompetanseheving for dirigenter, samt å øke ensemblestøtten og sikre at en større andel av denne går til kor på høyt nivå. Dette medlem foreslår å styrke Det Norske Solistkor med ytterligere 6 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Dette medlem mener tiden nå overmoden for et nasjonalt løft for et profesjonelt kor. Et slik nasjonalt løft må komme som et tillegg til en styrking av eksisterende ensembler. Dette medlem går inn for å etablere et nytt profesjonelt kor som skal ha institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunst-

nerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Et nytt profesjonelt institusjonskor, eksempelvis i tilknytning til NRK, vil bidra sterkt til å bevare og videreutvikle den nasjonale verdien som ligger i korkunsten, samtidig som det vil være en spydspiss inn i et stort internasjonalt marked. Dette medlem foreslår å bevilge 25 mill. kroner til et profesjonelt kor.

Dette medlem viser til den sterke sammenhengen vi har mellom kirke og kultur i Norge, og at det i mange kommuner er et nært samarbeid mellom frivillige organisasjoner, lokale kulturarbeidere og kirken. Dette medlem viser til betydningen av å stimulere til økt samarbeid mellom kommuner, lokale lag og kirken. I flere hundre år har kirken vært en viktig forvalter av vår felles kulturarv, og det blir utviklet stadig nye uttrykk, ikke minst innen kirke-musikken. Dette medlem vil peke på Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival som er en viktig arena for presentasjon og utvikling av både tradisjonsmusikk og ny kirkemusikk, hvor også samspillet mellom profesjonelle og amatører er et viktig element. Dette medlem viser til at Oslo kommune bidrar

økonomisk til festivalen, men at det nå er nødvendig at staten tar en del av ansvaret slik at festivalen kan stabiliseres på et høyt internasjonalt nivå. Dette medlem foreslår å bevilge 1 mill. kroner til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival.

Dette medlem viser ellers til Kristelig Folkepartis budsjettalternativ der også Stiklestad Nasjonale kultursenter, Norsk Ordbok, Rock City Namsos, Stiftelsen Harmonien i Bergen, Musikk i Fengsel, Bok og Blueshuset på Notodden, Kulturhuset Buen og Folkemusikk og folkedans foreslås styrket.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo at ramme 3 skulle settes til 7 980 662 000 kroner, som var en økning i forhold til regjeringens forslag på 232 600 000 kroner. Dette medlem har gjennom kapitler og poster i denne innstillingen vist til hva Kristelig Folkeparti foreslo i finansinnstillingen.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkepartis budsjettalternativ ble nedstemt ved Stortingets behandling 24. november 2011. Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer fremgår av tabellene nedenfor.

Kristelig Folkepartis prioriteringer. Forslag til bevilgningsøknninger ut over regjeringens forslag (mill.kr):

KUD	315	70	Momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner	200,0
KUD	315	72	Frivillig kulturarbeid blant barn og unge på lokalt nivå	5,0
KUD	320	73	Bok og Blueshuset på Notodden (1 mill. kroner), Kulturhuset Buen i Mandal (2 mill. kroner)	3
KUD	320	74	Det Norske Solistkor	6,0
KUD	320	74	Etableringsstøtte for kor	2,5
KUD	320	74	Tilskudd til kompetanseutvikling for kordirigenter	3,0
KUD	320	74	Aktivitetsstøtte for kor	2,0
KUD	320	74	Instrumentfond for skolekorps	2,0
KUD	320	74	Folkemusikk og folkedans (støtteordningen KOMP)	1,0
KUD	320	78	Profesjonelt kor	25,0
KUD	320	78	Musikk i fengsel	0,5
KUD	323	55	Ensemblestøtte for kor	10,0
KUD	323	70	Stiftelsen Harmonien i Bergen	1,5
KUD	323	72	Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival	1,0
KUD	323	78	Rock City Namsos	1,0
KUD	324	73	Region- og distriktsopera	5,0
KUD	326	75	Norsk Ordbok	0,6
KUD	328	70	Stiklestad Nasjonale Kultursenter	1,5

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	KrF
Utgifter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)				
314		Kultur og samfunn		
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768	4 768 (-6 000)
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500	827 500 (+200 000)
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	50 952	55 952 (+5 000)
320		Allmenne kulturformål		
	73	Nasjonale kulturbygg	168 500	171 500 (+3 000)
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd	218 743	235 243 (+16 500)
	78	Ymse faste tiltak	29 714	55 214 (+25 500)
	79	Til disposisjon	7 283	1 283 (-6 000)
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	50	Kunst i offentlige rom	18 860	8 860 (-10 000)
323		Musikkformål		
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd	144 490	154 490 (+10 000)
	70	Nasjonale institusjoner	242 304	243 804 (+1 500)
	72	Knutepunktinstitusjoner	72 854	73 854 (+1 000)
	78	Ymse faste tiltak	105 146	106 146 (+1 000)
324		Scenekunstformål		
	73	Region- og distriktsopera	50 858	55 858 (+5 000)
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	19 819	20 419 (+600)
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	70	Det nasjonale museumsnettverket	908 021	909 521 (+1 500)
334		Film- og medieformål		
	50	Filmfondet	412 931	401 931 (-11 000)
335		Pressestøtte		
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 367	18 367 (-5 000)
Sum utgifter rammeområde 3			8 645 696	8 878 296 (+232 600)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	KrF
		Inntekter rammeområde 3 (i hele tusen kroner)		
		Sum inntekter rammeområde 3	897 634	897 634 (0)
		Sum netto rammeområde 3	7 748 062	7 980 662 (+232 600)

4.2 Kap. 300 Kulturdepartementet (jf. kap. 3300)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteen mener det er viktig at det er tilstrekkelig antall læreplasser slik at unge får fullført sin utdanning. Komiteen ber regjeringen om å kartlegge dagens tilbud og legge til rette for at det opprettes læreplasser der det er mulig innenfor departementets ansvarsområde.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener kulturen må få være fri og uavhengig av politisk styring, og frivillighet og engasjement må være de bærende drivkreftene for all kulturell utfoldelse. I Norge har vi en omfattende frivillig sektor, noe som betyr et stort individuelt engasjement hos mange mennesker. Det vil alltid være rom for både profesjonelle og amatører innen feltet, men det er ikke bærekraftig å opprettholde en holdning om at profesjonell utøvelse innen kulturfeltet skal foregå på et annet plan enn all annen profesjonsutøvelse – for eksempel med hensyn til kommersialisering og subsidier. For disse medlemmer er dessuten kampen mot unødvendig byråkrati viktig, og gode rammevilkår skal være en selvfølge.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener at en må kunne sette krav om effektiviseringsgevinst i administrasjonen og at det er muligheter for besparelse og rasjonalisering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at i statsbudsjettet for 2012 kan man lese en fortsatt dreining i retning av en mer instrumentell kulturpolitikk, hvor kunstinstitusjonene betraktes som redskaper for å nå ulike samfunnspolitiske mål. Disse medlemmer liker ikke denne utviklingen og minner om at kunstinstitusjonenes samfunnsrolle nødvendigvis er forankret i kjernevirksomheten som er å produsere og formidle kunst. Disse medlemmer mener at politiske

føringer lett kan gå ut over institusjonenes kunstneriske autonomi og på sikt bidra til ensretting og tap av egenart.

Disse medlemmer mener videre at med en effektivisering av departementet ville det være mulig å redusere utgiftene. Disse medlemmer mener at denne reduksjonen er mulig ved å få en mer rasjonell og effektiv organisering. Dette kan gjøres ved færre ansatte og heller kjøpe tjenester fra private, i den grad det er mulig, samt å sette oppgaver ut på anbud. Disse medlemmer viser til at som følge av Fremskrittspartiets øvrige forslag, vil departementet også få færre oppgaver – hvilket er grunnlag for reduserte budsjetter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjettforslag der denne posten reduseres med 15 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.3 Kap. 314 Kultur og samfunn

Visp i Bergen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har merket seg pilotprosjektet Visp i Bergen som arbeider for å bidra til en profesjonalisering av det visuelle kunstfeltet som helhet. Disse medlemmer peker på at år 2012, som er siste år i pilotperioden på 3 år, også bør omfatte evaluering og avklaring om strategi og finansiering videre.

Post 71 Kultur og næringsprosjekter

Komiteen er tilfreds med at Kulturdepartementet sammen med Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet vil utarbeide en handlingsplan for kultur og næring. Denne skal legges fram i 2012.

Det foreslås en økning til kultur- og næringsprosjekter på 2,2 mill. kroner slik at total bevilgning er 8 mill. kroner, noe komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, synes er positivt.

Komiteen vil fremheve det arbeidet som gjøres med koblingen kultur og næring ved flere kultur-næringsmiljøer i landet, for eksempel Tindved kulturhage i Verdal, Hermetikken næringshage i Vadsø og Fabrikken på Lillehammer. Disse bidrar til etablering av nye bedrifter og videre vekst i etablerte virksomheter innenfor kulturnæringene. Sterke kulturnæringsmiljø utenfor hovedstaden vil være et av flere viktige grep for å sikre en bred satsing på kultur og næring i hele landet. Komiteen mener den erfaring og kompetansen som blant annet Tindved kulturhage har, vil være viktig i arbeidet med handlingsplan for kultur og næring.

Komiteen registrerer også at Kulturdepartementet fortsatt vil styrke erfaringsgrunnlaget og kunnskapsutviklingen på kultur- og næringsfeltet gjennom pilotprosjekter. Disse tiltakene og prosjektene kan gi innsikt i de muligheter et godt samspill mellom kultur og næring kan gi.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, synes av den grunn det er positivt at tilskuddet til Arts & Business Norway med 2,5 mill. kroner videreføres også i 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det kan legges mer arbeid i å finne ut av hvordan kulturfeltet og næringsområdet kan virke gjensidig stimulerende og viser til det arbeidet som Arts & Business Norway gjør på dette området.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil styrke Arts & Business Norway ytterligere og viser til Høyres alternative budsjettforslag der denne posten styrkes med 1,5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, stiller seg bak regjeringens satsing på kultursamarbeid i nordområdene gjennom de tiltak som er beskrevet i Mulighetenes landsdel – handlingsplan for kultur i nordområdene som Kultur- og kirkedepartementet la fram i september 2009. Flertallet registrerer at det avsettes 9,6 mill. kroner til kultursamarbeid i nordområdene i 2012.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet stiller seg kritiske til en geografisk betinget kulturell satsning og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 hvor denne posten reduseres.

Post 75 Kultur i inkluderende arbeidsliv

Komiteen viser til at hovedarenaen for arbeidet med inkluderende arbeidsliv (IA) er arbeidsplassen, og hovedaktørene er arbeidsgiver og arbeidstaker.

Kultur kan være et godt virkemiddel for å skape et godt arbeidsmiljø og bidra til mindre sykefravær og frafall. Komiteen er enig i dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke viktigheten av å ha et inkluderende arbeidsliv. Disse medlemmer mener dette er et nyttig tilbud, men konstaterer videre at satsing på kultur for arbeidsplasser ikke primært er noen offentlig oppgave. Halvparten av midlene er i tillegg tiltenkt et geografisk avgrenset program i Vestfold, og disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 79 Ymse kultur- og samfunnsformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, er enig om at det er viktig å få økt deltakelse innen kunst og kultur blant den yngste del av befolkningen. Flertallet er tilfreds med at det foreslås midler til kunst og kultur i Groruddalen for å øke deltakelse innen kunst og kultur for nevnte aldersgruppe som i dag i liten grad deltar i slike aktiviteter.

Flertallet stiller seg bak ønsket om økt deltakelse innenfor dette feltet og er videre tilfreds med at regjeringen forslår en styrking av denne posten med 6,1 mill. kroner til 10,8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «ymse»-poster i et budsjett er uheldig, og mener også at hensyn til kultur- og samfunnsformål dekkes av den foreslåtte tilskuddsordningen over kap. 315 post 80. Generelt bør de ulike tiltakene under «ymse»-poster etter disse medlemmers syn finnes i andre poster, og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der denne posten foreslås redusert med 6 mill. kroner. Dette medlem mener departementets behov for å kunne disponere midler for å dekke uforutsette behov av særskilt karakter som oppstår i

budsjettåret kan ivaretas uten den foreslåtte økningen på 6,1 mill. kroner.

Post 80 Overføring til Norsk Tipping til fordeling via tippenøkkelen

Norsk idrett står overfor finansielle utfordringer, preget av et milliardetterslep forbundet med bygging av anlegg, og komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har et ønske om å gjøre noe med dette. Disse medlemmer viser først og fremst til Dokument 8:144 S (2010–2011) jf. Innst. 31 S (2010–2011), hvor Fremskrittspartiet har foreslått en endring av tippenøkkelen. Inntil en slik endring vedtas av Stortinget, ønsker disse medlemmer å foreslå en ekstrabevilgning til Norsk Tipping til fordeling via tippenøkkelen, noe som vil styrke både norsk idrett, samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

4.4 Kap. 315 Frivillighetsformål

Komiteen mener at frivilligheten utgjør en viktig del av vårt samfunnsfellesskap. En aktiv og innovativ frivillig sektor er etter komiteens syn en forutsetning for å få til en god balanse mellom enkeltmenneskets mange og ulike behov og demokratiske fellesskapsløsninger. Komiteen mener videre at desentralisering av makt og institusjoner er viktig for å styrke folks ønske og mulighet for å engasjere seg.

Komiteen er positiv til at regjeringen har satt i gang et prosjekt for å identifisere konkrete tiltak for å forenkle samhandlingen mellom staten og barne- og ungdomsorganisasjonene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at bedre rammebetingelser gjennom økt satsing, økte bevilgninger og en sterkere anerkjennelse av frivilligheten har vært et kjernepunkt i regjeringens frivillighetspolitikk.

Flertallet viser til at det er iverksatt en rekke tiltak i tillegg til momskompensasjonsordningen for å styrke frivilligheten av denne regjeringen. Momskompensasjonsordningen for bygging av idrettsanlegg ble etablert i 2010 og er for 2012 foreslått til 61,9 mill. kroner. Frifond skal stimulere barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt. Frifond har fått en økning siden 2005 på om lag 50 mill. kroner. Flertallet ser med glede at det er etablert 118 nye Frivilligsentraler siden 2005. Forskningsprogrammet «Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor» ble etablert i 2008 og videreføres i 2012. Grasrotandelen er et annet tiltak for å støtte lokal aktivitet hvor spillere hos Norsk Tipping kan

fordele 5 prosent av det de spiller til en lokal frivillig organisasjon de ønsker å støtte. Dette ble etablert i 2009. Det er også gjort endringer i merverdiavgiftsplikten, som har gitt en positiv økonomisk effekt på kultur- og idrettsområdet. Den samlede helårsgevinsten av dette anslås til 335 mill. kroner.

Komiteen ber om at regjeringen i forbindelse med neste års budsjettproposisjon kommer tilbake med en ny rapport om arbeidet med forenkling og samordning, med oppsummering av de konkrete tiltakene og en vurdering av hvordan disse kan tas i bruk i samhandlingen også med andre deler av frivillig sektor.

Komiteen ber om at regjeringen oppretter et fast møtepunkt mellom de ulike statlige støtteforvaltere, frivillig sektor og departementet, for å sikre varig bedre samordning av samhandlingen mellom staten og barne- og ungdomsorganisasjonene.

Komiteen viser til at regjeringen nylig lanserte et mål om å redusere næringslivets administrative kostnader med 10 mrd. kroner innen utgangen av 2015, og nå arbeider en med konkrete tiltak for å nå målet. Komiteen mener at det må være relativt like store ambisjoner også for frivillig sektor.

Komiteen er positiv til at regjeringen har inkludert barne- og ungdomsorganisasjonene i arbeidet med forenkling og samordning gjennom deltakelse i en arbeidsgruppe og en referansegruppe.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, understreker at skatteyttere i dag har rett til fradrag i alminnelig inntekt for pengegaver til visse frivillige organisasjoner. Kravet er at gaven må utgjøre minst 500 kroner i det året gaven gis.

Flertallet understreker betydningen av at Norge støtter opp under folkeretten og FN. Flertallet støtter derfor innstramningen i skattefradagsordningen for gaver til frivillige organisasjoner, som skal forhindre at det gis skattefradrag for gaver til organisasjoner som driver i strid med vedtak i FNs sikkerhetsråd. Flertallet understreker at ønsket om å støtte opp om mangfoldet i det frivillige Norge ikke må trekke i tvil Norges støtte til folkeretten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti går imot regjeringens forslag om å utelukke mindre tros- og livssynssamfunn fra gavefradagsordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener et godt samfunn vokser frem nedefra, fra engasjement og innsatsvilje i det sivile

samfunn, blant enkeltmennesker og familier. Frivillige organisasjoner gjør en fantastisk innsats i det norske samfunnet, og disse medlemmer ønsker å støtte opp om dem og gjøre deres hverdag enklere. Disse medlemmer reagerer på at regjeringen ikke følger opp opptrappingen av momsrefusjonsordningen for 2012 og disse medlemmer vil derfor øke bevilgningene til ordningen for 2012 med 200 mill. kroner. I tillegg vil disse medlemmer bevilge midler for å øke skattefradragbeløpet for gaver til frivillige til 25 000 kroner, heve lønnsoppgaveplikten og redusere arbeidsgiveravgiften for de frivillige organisasjonene for å styrke deres økonomiske stilling og uavhengige posisjon. Disse medlemmer viser til disse partiers alternative budsjettforslag der frivilligheten styrkes gjennom disse prioriteringene.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen stadig forsøker å fremstille et bilde av at det satses på frivillig sektor, til tross for at det kommer stadig flere rapporter om at det er det motsatte som er tilfellet. Disse medlemmer viser i den forbindelse blant annet til rapporten «Sårbar frivillighet» fra Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner der det fremgår at regjeringen ikke holder sine egne løfter om mer samordning og mindre byråkrati i støtten til frivilligheten. I rapporten fremgår det at den sårbare barne- og ungdomsfrivilligheten rammes særlig hardt. Rapporten viser også at finansieringen av barne- og ungdomsfrivilligheten er for lite forutsigbar og at aktivitet blant barn og unge lokalt kveles av statlig byråkrati. Disse medlemmer mener regjeringen nå må holde sine egne løfter fra Soria Moria-erklæringene og gjøre det enklere å drive frivillig arbeid.

Disse medlemmer vil legge til rette for en levende og mangfoldig frivillig sektor gjennom bedre rammevilkår, redusert papirmølle og momsfri-tak. Disse medlemmer vil fjerne skatt på frivillighet. Disse medlemmer viser til at mange mennesker legger ned et stort frivillig arbeid i lag og organisasjoner over hele landet, og disse medlemmer mener det er galt at dette arbeidet skal ilegges en straffeskatt. Disse medlemmer viser til at regjeringen bryter sitt løfte om jevn opptrapping av momskompensasjonen til frivillige organisasjoner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil også øke grensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner til 8 000 slik det er foreslått i Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett.

Norway-Heritage – Hands Across the Sea

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å fokusere på Norway-Heritage – Hands Across the Sea som er en vesentlig

database rundt en viktig del av Norges historie – utvandringen til Amerika. Denne kilde er uvurderlig for slektsgranskere både her hjemme og i det norske Amerika. Nettsiden drives av frivillige uten noe som helst støtte eller bidra fra det offentlige. Nettsidens årlige utgifter for oppdatering og vedlikehold er vesentlige, og disse medlemmer registrerer at en støtte for fremtiden vil være et stort bidrag til det kulturelle og ikke minst relasjonen mellom Norge og Amerika.

Friluftsliv

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at friluftsliv er en viktig del av norsk kultur og tradisjon. Disse medlemmer mener også at regjeringen i langt større grad bør benytte seg av de muligheter som friluftslivet gir i folkehelsearbeidet, blant annet ved å vurdere å styrke friluftslivets andel av spillemidler.

Post 70 Merverdikompensasjon til frivillige organisasjoner

Komiteen mener at momskompensasjonsordningen i minst mulig grad skal medføre et omfattende byråkrati for brukerne i form av rapporteringer og oppbevaring av dokumentasjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag om at bevilgningen til ordningen merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner foreslås økt til 627,5 mill. kroner for 2012.

Flertallet understreker at dette målet ligger fast. Flertallet viser til at momskompensasjonsordningen er et viktig element i regjeringens satsing på frivillig sektor.

Flertallet har merket seg at regjeringen ønsker å trappe opp støtten med 1 mrd. kroner fram mot 2014.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner skal evalueres etter tildelingen i 2011. Det er et mål for ordningen at den skal være reelt tilgjengelig også for lokale lag og evalueringen må blant annet fokusere på dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil ha et avgiftssystem som fremmer positiv utvikling samtidig som det sikrer inntekter til fellesskapet. Disse medlemmer mener dagens momsordning i realiteten er en beskatning av frivil-

lighet. Disse medlemmer mener frivillige organisasjoner bør beholde mer av egne inntekter. Disse medlemmer viser til at regjeringen bryter sitt løfte om jevn opptrapping av momskompensasjonen til frivillige organisasjoner.

Disse medlemmer viser til disse partiers alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 200 mill. kroner ekstra for å minske den momsbelastningen som frivillig sektor har i dag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at regjeringen ikke følger opp den forventede opptrappingen av momsrefusjonsordningen slik de frivillige organisasjonene og andre hadde forventet.

Disse medlemmer registrerer at daværende kulturminister Trond Giske i 2009, på vegne av regjeringen, lovet en jevn økning av momskompensasjonsordningen frem til og med 2014. I budsjettforslaget til regjeringen for 2012 er ordningen økt med så lite som 18,5 mill. kroner, noe som er et klart løftebrudd.

Disse medlemmer vil også påpeke at de hele veien har vært opptatt av at et reelt momsfritak er den beste veien å gå for frivilligheten, men at en troverdig og forutsigbar opptrapping er den beste subsidiære løsningen.

Post 71 Tilskudd til frivilligsentraler

Komiteen merker seg at regjeringen i bevilgningsforslaget for 2012 legger opp til en økning i tilskuddsnivået til de eksisterende frivillighetssentraler. Komiteen mener det er viktig at frivillighetssentralene videreutvikles som viktige samhandlingsarenaer for frivillighet lokalt, og at sentralene skal være støttespillere for å skape gode, levende lokalmiljø.

Komiteen viser videre til at det også er satt av midler til kompetansebygging, opprettelse av nye sentraler og videreutvikling av sentralene.

Post 72 Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge

Komiteen viser til at formålet med tilskuddsordningen Frifond er å stimulere barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt, gjennom frivillige organisasjoner samt frittstående grupper og foreninger som ikke er medlem av noen større organisasjon.

Komiteen mener Frifond er en godt fungerende ordning som bidrar til at midler går direkte til lokal aktivitet og kommer barn og unge direkte til gode.

Komiteen viser til at barne- og ungdomsorganisasjonene aktiviserer barn og unge over hele landet. De skaper engasjement og er viktige fritidstilbud der barn og unge kan utvikle seg som mennesker og demokratiske borgere. Komiteen viser til at Fri-

fond er en svært godt fungerende ordning, som gjennom en ubyråkratisk innretning forvalter midler som går direkte til lokal aktivitet og kommer barn og unge direkte til gode. Komiteen understreker betydningen av at Frifond fremdeles forvaltes av organisasjonene selv gjennom de nasjonale paraplyorganisasjonene.

Komiteen viser videre til at Frifond får omfattende tilskudd fra spillemidlene, og således er sårbar med hensyn til endringer i tippenkjellen og variasjoner i Norsk Tippings overskudd.

For at Frifondsordningen skal sikres størst mulig stabilitet og forutsigbarhet, legger komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti til grunn at bevilgningen over statsbudsjettet økes i årene som kommer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til Frifondsordningen, og har heller ingen problemer med flertallets intensjon om å sikre stabilitet og forutsigbarhet. Disse medlemmer mener imidlertid at Stortinget ikke skal definere og forskuttere tiltak for fremtidige budsjettår, verken gjennom spillemidlene eller statsbudsjettet, og mener dette må bli gjenstand for vurdering når behovet oppstår.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der Frifond foreslås økt med 5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Post 73 Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 74 Frivillighetsregister

Komiteen viser til at formålet med Frivillighetsregisteret er å forbedre og forenkle samhandlingen mellom frivillig sektor og offentlige myndigheter. Komiteen mener det er viktig at frivillighetsregistret videreutvikles slik at det kan bli et knutepunkt for opplysninger om organisasjonene.

Komiteen ser det som et mål at Frivillighetsregisteret utvikles til å ha de samme funksjoner for frivilligheten som Altinn har for næringslivet, og ber regjeringen iverksette de nødvendige tiltak for å nå målet.

Komiteen viser til at Frivillighet Norge på oppdrag fra Kulturdepartementet har utviklet et forenklingsprosjekt for en integrasjonsløsning for Frivillighetsregisteret i 2011. Den videre utviklingen av Frivillighetsregisteret må skje i samarbeid med frivillig sektor.

Post 77 *Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor*

Komiteen mener at mer kunnskap og forskning på frivillig sektor er viktig i arbeidet med å utvikle en helhetlig frivillighetspolitikk og styrke frivillig sektor. Et viktig mål er å øke kunnskapen om frivillig sektors betydning for samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å bedre forståelsen og kunnskapen om frivillig sektor og synes forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor er positivt. Disse medlemmer mener imidlertid det ikke bør være nødvendig med en konstant økning av denne posten, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 79 *Ymse frivillighetsformål*

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 80 *Tilskuddsordning for frivillig virksomhet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, og ønsker å opprette en ordning som kan bidra til en levende barne- og ungdomskultur. Disse medlemmer vil berømme den innsats som gjøres av frivillige lag og organisasjoner som motiverer barn og ungdom til å drive med musikk- og amatørteatervirksomhet, og ønsker å gi disse en god og forutsigbar ramme.

Disse medlemmer vil derfor foreslå:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å opprette en tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom.»

Post 82 *Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg*

Komiteen vil framheve at det i 2010 ble opprettet en ny rammestyrte ordning for kompensasjon av mer verdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Komiteen understreker at det er viktig at denne ordningen blir styrket slik at kompensasjonen blir så høy som mulig.

Post 85 *Herreløs arv til frivillige organisasjoner*

Komiteens medlemmer fra Høyre vil i tråd med Høyres alternative forslag til kulturbudsjett fra tidligere år også i år foreslå at statens inntekter fra herreløs arv tilfaller Frikanalen. For innværende år ville dette bety et tilskudd på anslagsvis 1 mill. kroner. Disse medlemmer mener dette bedre ville

ivareta kanalens uavhengige stilling og redaksjonelle integritet, enn dagens ordning basert på direkte tilskudd over statsbudsjettet.

4.5 Kap. 320 Allmenne kulturformål (jf. kap. 3320)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, konstaterer med tilfredshet at opptrappingen til allmenne kulturformål øker i samsvar med Kulturløftet II. Flertallet slutter seg derfor til de målene regjeringen legger til grunn for 2012 gjennom Kulturløftet gjennom å synliggjøre kulturens plass også for andre samfunnsområder som næringsutvikling og arbeidsplasser, integrering og inkludering, helse, læring og kreativitet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener kunst og kultur har en egenverdi, og tar avstand fra regjeringens politiske tilnærming der kunst og kultur i stor grad anses som et virkemiddel for å oppnå politiske mål på en rekke andre samfunnsfelt. Disse medlemmer legger kunstens og kulturens egenverdi til grunn for politikken.

Komiteen vil ha et kulturliv som gir nye impulser og stimulerer til kreativitet og nyskaping, og mener den offentlige kulturinnsatsen skal bidra til et mangfoldig tilbud og kvalitativt godt tilbud.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil føre en kulturpolitikk som styrker våre kulturelle røtter og forvalter kulturarven, samtidig som vi stimulerer til kreativitet og nye kulturelle impulser.

Komiteen mener kulturpolitikken må bidra til å styrke både det profesjonelle og det frivillige kulturlivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener reelt mangfold i kulturlivet fordrer en stor bredde av aktører, beslutningstagere og finansieringskilder. Disse medlemmer vil peke på den maktkonsentrasjonen som har skjedd rundt sentrale instanser i Oslo, eksempelvis Norsk kulturråd og Nasjonalbiblioteket, der en ser at stadig færre beslutningstagere tillegges stadig større innflytelse. Disse medlemmer mener dette ikke bidrar til mangfold, men snarere baner vei for herskende smaksretninger i tilknytning til disse instansers skjønnsutøvelse.

Slektsforskning

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at DIS-Norge er landets største forening for slektsforskere med nær 9 000 medlemmer. DIS-Norge ble stiftet 1990, og foreningens formål er å skape et landsomfattende forum for slekts- og personhistorie, hvor databehandling og Internett brukes som hjelpemiddel, spre kunnskap om dette og stimulere til slektsforskning i Norge. Disse medlemmer ser også at DIS-Norge har 19 lag og disse dekker alle landets fylker. Alle medlemmer er tilknyttet et lag. Disse medlemmer mener at DIS-Norge bør være kvalifisert til å motta offentlig grunnstøtte, da de også er tilsluttet Norges kulturvernforbund og studieforbundet FOLK, har et godt samarbeid med Riksarkivaren, og samarbeider med andre nordiske foreninger for slektsforskning gjennom NORDGEN.

Hardanger 2014

Komiteen viser til at «Hardanger 2014» er eit regionalt kulturutviklingsprosjekt, opp mot grunnlovsjubileet i 2014 og eid av dei 7 Hardangerkommunane. Noreg er ein egalitær nasjon og prosjektet har historisk bakgrunn i utvikling av folkestyret nedanfrå gjennom folkerørslene frå 1814, med grunnlova som juridisk fundament. Prosjektet vil stå for mangfald i det gamle og nye norske med vekt på høg kunstnarleg kvalitet.

Kystkultur

Komiteen mener at det er viktig å ta vare på mye av den fantastiske kystkulturen som finnes, slik at en kan bringe videre til senere generasjoner et bilde av hva som ligger bak alt det fantastiske vi ser langs kysten. Vi har en meget variert og spennende kultur som også er svært forskjellig ut ifra hvilke landsdeler en har sin tilhørighet fra.

Det er imidlertid, slik komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ser det, viktig at man sørger for at ansvaret for denne kulturen blir ivarettatt på samme måten som den øvrige kulturen blir tatt hånd om og med de samme muligheter for finansiering som der finnes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener på denne bakgrunn at ansvaret for de tiltakene som finansieres innenfor Fiskeri- og kystdepartementets område, skal overføres til kulturdepartementets budsjetter og tilskuddsordninger.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Motorhistoriske kjøretøyklubber

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre merker seg at Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber (LMK) er en av de 12 landsdekkende kulturbevarende organisasjoner som ikke fikk statlig støtte for 2011. I tillegg er kjøretøy og tog fortsatt stengt ute fra muligheten for å søke om midler fra Kulturminnefondet. Disse medlemmer kan heller ikke registrere at det ligger inne en økning i tiltaksmidler/prosjekt-penger på statsbudsjettet for øvrig som LMK som organisasjon kan benytte seg av. Alle organisasjonene bidro til å gi Kulturminneåret 2009 et løft ved å motivere og oppfordre sine klubber og enkeltmedlemmer på lokalt, regionalt og nasjonalt plan å vise kulturvern i praksis. Disse medlemmer mener at LMK må ha en prosess med både Kultur-, Samferdsels- og Finansdepartementet for å få tildelt et fagdepartement som kan ta et visst ansvar for LMKs del av den kulturbevarende virksomheten.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er rom for kutt på denne posten, og ønsker dessuten en omorganisering av hele feltet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 21 Forskning og utredning

Komiteen stiller seg bak regjeringens argumentasjon om at det er viktig å tilegne seg ny kunnskap om kulturpolitikkenes konsekvenser på ulike samfunnsområder.

En målsetting er å få overordnet kunnskap om effekter av den kulturpolitikken som har vært ført i perioden omfattet av Kulturløftet, en målsetting som komiteens flertall, alle unntatt Fremskrittspartiet, stiller seg bak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke at det er viktig med midler til forskning, og at kunnskap aldri er negativt. Disse medlemmer har imidlertid hele veien vært skeptiske til denne nye posten på statsbudsjettet med sikte på å «utrede kulturfeltet», og mener forskning på kultur ikke bør prioriteres spesielt i forhold til andre samfunnsområder eller næringer.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 51 Fond for lyd og bilde

Komiteen viser til at fondet skal fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for rettighetshavere innenfor musikk, scene og film.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at tiltak som stimulerer utviklinga av en levende barne- og ungdomskultur skal vektlegges ved tildelinger fra fondet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti understreker at Fond for lyd og bilde er rettighetshavernes fond, basert på kollektiv kompensasjon for kopiering til privat bruk. Disse medlemmer mener dette tilsier at regjeringen bør være særlig varsom med å legge innholdsmessige føringer i forhold til prioriteringene fondet skal gjøre.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 52 Norges forskningsråd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 53 Sametinget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, deler regjeringens syn om at det er viktig å styrke samisk kultur og anser det som viktig at denne posten disponeres av Sametinget i sin helhet.

Flertallet viser til at det over post 53 bevilges 70,4 mill. kroner til Sametinget, men at det også bevilges driftsmidler og tilskudd til ulike andre samiske kulturformål fra andre kapitler i det fremlagte budsjettforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er motstandere av all forskjellsbehandling av mennesker basert på kjønn, religion eller etnisk opprinnelse. Sametinget er et selvstendig organ basert på en bestemt språklig og etnisk tilknytning, og er således å anse som en forskjellsbehandling basert på opprinnelse, hvor flertallet i befolkningen er ekskludert fra deltakelse og stemmerett.

Disse medlemmer understreker at selve eksistensen til Sametinget er sterkt diskriminerende, at det er et illegitimt organ basert på etnisitet, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 55 Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor litteratur og kunst, samt skape ny og eksperimenterende arkitektur, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyanisert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blick på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringsliv er i dialog. Disse medlemmer ønsker å stimulere til å få andre aktører inn på banen i kulturlivet, og mener det er gode muligheter for å stimulere flere enn de offentlige myndigheter til å bidra i finansieringen av kulturektoren. Disse medlemmer mener det bør være et mål i kulturpolitikken å jobbe frem incitamentene som stimulerer til ytterligere desentralisert finansiering av kulturektoren.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det gjøres endringer under post 55 for kapitlene 323 musikk og 324 scenekunst.

Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 320 post 55.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det gjøres endrin-

ger under post 55 for kapitlene 323 musikk og 324 scenekunst.

Post 60 Den kulturelle spaserstokken og kulturkort for ungdom

Komiteen viser til at gjennom et økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren, skal det legges til rette for og utvikles gode kunst- og kulturprosjekter for eldre innenfor et mangfold av sjangre og uttrykk. Midlene skal nyttes til profesjonell kunst og kulturformidling av høy kvalitet etter modell fra Den kulturelle skolesekken.

Komiteen legger stor vekt på å gi barn og unge fra vanskeligstilte familier best mulig anledning til å delta i hverdags- og fritidsaktiviteter som andre barn. Komiteen viser til at kommunene er viktige aktører i det forebyggende arbeidet for barn og unge og fattigdomsarbeid. Komiteen mener det er viktig å styrke tiltak som rettes mot utsatte barn og unge fra fattige familier.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil også fremheve viktigheten ved å bevilge penger til Kulturkort for ungdom som skal gi ungdom billigere billetter til et bredt spekter av kulturarrangementer. Formålet er å få ungdom til å benytte seg oftere av kulturtilbudene og å rekruttere nye publikummere, noe som flertallet er enig i.

Flertallet stiller seg bak dette og syns det er positivt at tilskuddet i 2012 til Den kulturelle spaserstokken på i alt 29,7 mill. kroner, deles mellom Helse- og omsorgsdepartementet og Kulturdepartementet.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Kristelig Folkeparti, vil understreke Den kulturelle spaserstokken også som et virkemiddel innen den forebyggende eldreomsorgen. Dette flertallet mener kommunene bør gjøre mer for å trekke med seg de eldre i arbeidet med å skape et bedre kulturtilbud. Dette flertallet mener at flere eldre bør få mulighet til å delta i og oppleve kultur. Dette flertallet vil videre peke på det nyskapende arbeidet som foregår i Levanger kommune med å opprette et faglig senter for kultur og helse. Prosessen støttes av Kulturdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, og målet er å – gjennom systematisk bruk av kulturelle virkemidler – bidra til mer verdighet innen pleie og omsorg, økt interesse og status for – og rekruttering til omsorgsyrkene gjennom inkludering av kulturkompetanse i utdanningene, samt bidra til redusert ressursbruk i helsevesenet gjennom økt bruk av kulturkompetanse og sterkere dialog mellom kulturfaglig og helsefaglig kompetanse. Dette flertallet viser til at det lig-

ger store muligheter i å utvikle nye samhandlingsmodeller med frivillig sektor for å bidra til å styrke forebyggende og helsefremmende arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er svært positive til tiltak som i størst mulig grad gir kulturelt mangfold og kulturelle opplevelser for flest mulig. Den kulturelle spaserstokken baserer seg imidlertid på profesjonell kunst og kulturformidling, og disse medlemmer mener prinsipielt at det ikke skal være en prioritert offentlig oppgave å finansiere profesjonell utøvelse rettet mot et spesielt definert publikum. Disse medlemmer ønsker å redusere bevilgningen, men vil samtidig vektlegge at dette må innebære at ikke-profesjonelle aktører må få anledning til å bidra til å glede de eldre med god kunst og kultur. Disse medlemmer forutsetter gjennom et slikt fokus at det totale tilbudet ikke kommer til å svekkes med Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, men at økt fokus på inkludering av frivillighet tvert imot gir potensial til å utvide tilbudet i positiv retning.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012, hvor det foreslås bevilget 24 mill. kroner til lokale fattigdomstiltak for barn og unge i kap. 621, ny post 64 Lokale fattigdomstiltak.

Post 73 Nasjonale kulturbygg

Komiteen viser til at tilskudd til investerings tiltak vil avhenge av bl.a. status i planleggingen og finansieringen, realiserbarhet, tilskuddsbehov og størrelsen på bevilgningene i det enkelte år.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, støtter regjeringens forslag til bevilgning på 168,5 mill. kroner i 2012, samt forslag til tilsagnsramme på 470,3 mill. kroner.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, stiller seg bak regjeringens presisering av størrelsen av tilskuddene og at man presiserer at hovedregelen vil være at den maksimale tilskuddsandel er 1/3 av den delen av prosjektet som er i samsvar med målene for posten.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil legge opp til stabile rammer for tilskudd til nasjonale kulturbygg, og ønsker en finansieringsmodell hvor det foretas reelle prioriteringer. Disse medlemmer mener derfor det ikke vil være hensiktsmessig med en utgiftsdrivende økonomisk politikk på dette feltet.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen legger opp til en ekspansiv vekst i utgiftene til dette formålet, og vil ta avstand fra en slik ekspansiv pengebruk. Disse medlemmer understreker tidligere nevnte prinsipp om viktigheten av forutsigbar økonomisk ramme og reelle prioriteringer på dette feltet.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om vurdering av fremtidige driftsformer for nasjonale kulturinstitusjoner, med sikte på en ytterligere bedring av disses publikumstilgang, markedsretting, effektivitet m.m.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende vedlikeholdsplan for nasjonale kulturinstitusjoner.»

BOK- OG BLUESHUSET

Komiteen viser til at Bok- og Blueshuset i flere tidligere statsbudsjett er omtalt som prioritert prosjekt de nærmeste år. Komiteen er videre kjent med at Bok- og Blueshuset nå er klart for realisering, og kommunen har lagt stor vekt på at det kan stå ferdig til Notoddens 100-årsjubileum i 2013. Komiteen legger til grunn at prosjektet vil bli vurdert innenfor de regler som gjelder for statlig investeringstilskudd til nasjonale kulturbygg i forhold til bevilgning på senere års statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at det bevilges 1 mill. kroner, og disse medlemmer legger til grunn at prosjektet vil bli ført opp til bevilgning på senere budsjett innenfor de regler som gjelder for statlig investeringstilskudd til nasjonale kulturbygg.

KULTURHUSET BUEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til det nye Kulturhuset Buen i Mandal kommune. Disse medlemmer mener Buen som kunst- og kulturarena har potensial til å bli et positivt, nytt og fremtidsrettet konsept og være med å styrke kulturaktiviteten i landsdelen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der Kulturhuset Buen prioriteres med 2 mill. kroner i 2012.

GULATING

Komiteen viser til at gjennom Gulatinget fikk landet sin første lovsamling; Gulatingsloven. Dette er den eldste nordiske lovsamlingen vi kjenner. Gulatinget har også vært modell og inspirasjon for andre land, blant annet for etableringen av Alltinget på Island. Komiteen viser til at Gulatinget er Sogn og Fjordane sitt tusenårssted, og er av stor regional, nasjonal og internasjonal betydning. Komiteen vil peke på at det i vår tid er all grunn for å verne om og videreutvikle den demokratiske arven Gulatinget representerer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener det er naturlig at Gulatinget, i sammenheng med Grunnlovsjubileet 2014, blir markert med startbevilgning for et formidlingsbygg. Disse medlemmer mener stedet bør løftes fram som en viktig del av vår felles nasjonale historie. Disse medlemmer mener det er naturlig at feiringen av grunnlovsjubileet i 2014 inkluderer markering av Gulatinget i sine planer.

Post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd

Komiteen registrerer at under denne posten gis det tilskudd til allmenne kulturformål, visuell kunst, musikk, scenekunst, litteratur og kulturvern, herunder tilskudd til interesseorganisasjoner, regionale strukturer, mindre institusjoner og til tilskuddsordninger som fordeles av landsomfattende organisasjoner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, registrerer videre at det legges opp til at tilskuddene ikke skal være tidsavgrenset og ha en viss beløpsmessig stabilitet fra år til år.

Mottakere av tilskudd under kap. 320 post 74 kan søke Norsk kulturfond om tilskudd til særskilte prosjekter, flertallet er ikke uenig i dette.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, er positive til at regjeringen viderefører satsingen på kor og styrker dette med ytterligere 3 mill. kroner i budsjettet for 2012.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, forutsetter også at Norsk kulturråd for 2012 viderefører sin støtte til de kor som fikk tildelt tilskudd under denne posten i 2011. Korene som får støtte under denne posten vil fortsatt kunne søke ensemblestøtte. Det er flertallet enig i.

Flertallet er også tilfreds med at tilskuddsordningen til kjøp av musikkinstrumenter for skolekorps

foreslås utvidet til også å omfatte barne- og ungdomsorkestre. Flertallet registrerer videre at regjeringen forutsetter at avsetningen til ordningen for 2012 settes til 10,5 mill. kroner, hvorav minst 0,5 mill. kroner i 2012 skal gå til kjøp av musikkinstrumenter til barne- og ungdomsorkestre, noe som flertallet stiller seg bak.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, har merket seg at regjeringen viderefører satsingen på kor i budsjettet for 2012.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, mener dette skal gjøres gjennom satsing på det profesjonelle korfeltet, gjennom ensemblestøtten og gjennom aktivitetsmidlene til kor.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Kristelig Folkeparti, støtter regjeringens ønske om ikke å bygge opp institusjoner på vokalfeltet, jf. orkestermodellen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at det foreslås en styrking av Norsk Solistkor med 907 500 kroner, Nordic Voices med 532 500 kroner, Trondheim Voices med 532 500 kroner, Vokal Nord med 420 000 kroner og Kor Vest 607 500 kroner.

Flertallet viser til at det i 2012 vil bli vurdert om det er formålstjenlig at ett kor skal ha en spesiell rolle og oppgaver i forhold til det øvrige korfeltet, gjennom å bidra med fagkompetanse overfor andre kor. Statusen på det profesjonelle vokalfeltet vil ikke endre seg for det koret evt. som påtar seg denne oppgaven. Flertallet har merket seg at man vil konkludere i budsjettproposisjonen for 2013.

Flertallet vil understreke at symfoniorkestrene har en viktig oppgave i å bidra til utviklingen av korfeltet i Norge. Flertallet mener imidlertid at en eventuell korvirksomhet knyttet til symfoniorkestrene må gjøres innenfor orkestrernes egne økonomiske rammer.

Komiteen har merket seg at den delen av ensemblestøtten som går til korfeltet, fortsatt skal tildeles ut fra de samme kriteriene som tidligere. Dette ved at alle kor kan søke midler og etter en faglig vurdering kunne få tildelt midler. Det forventes at Norsk kulturråd som et minimum viderefører sin satsing på korfeltet i 2012.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, viser til at videre styr-

king av korfeltet vil bli vurdert i forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at regjeringen legger opp til en moderat reduksjon, og ønsker å legge opp til et kutt på 120 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, i tråd med generell nedtrapping av Norsk kulturråd og Norsk kulturfond.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 2,3 mill. kr for 2012. Økningene tilføres Cosmopolite med 0,5 mill., Birka 0,5 mill., Center for afrikansk kulturformidling 0,5 mill., Strunkeveko 0,3 mill. og Grenland friteater 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er tilfreds med at regjeringen har fulgt opp forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti som i Innst. 14 (2010–2011) fremmet forslag om at regjeringen på egnet måte skulle komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan en støtteordning for innkjøp av instrumenter i barne- og ungdomsorkestre kunne innrettes. Disse medlemmer viser til at både korps og barne- og ungdomsorkestre har betydelige utgifter til innkjøp av instrumenter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der tilskuddsordningen for kjøp av musikkinstrumenter foreslås økt med 2 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

SEANSE

Fleirtallet i komiteen, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til tidlegare merknader der alle parti, med unntak av Fremskrittspartiet, har uttalt seg positivt om Seanse, senter for kunstproduksjon, ved Høgskulen i Volda. Målet med senteret er å stimulere til kunstproduksjonar av høg kvalitet for born og unge over heile landet.

Fleirtallet viser til at senteret i Volda gjev kunstnarar frå heile landet høve til utvikling og utprøving av produksjonar i eit miljø med barnefagleg og kunstfagleg kompetanse. Dette svarar direkte på ein av konklusjonane i evalueringa av Den kulturelle skolesekken, Ekstraordinært eller selvfølgelig, som etterlyser betre samarbeid mellom lærarar og kunstnarar.

Fleirtalet viser til at Seanse tidlegare har fått støtte frå Norsk kulturråd, og at ein i 2011 fekk ein eingongssum på 1 000 000 kroner frå kulturskulemidlane til prosjektet Teaching artist. Ein viser til at Kunnskapsdepartementet i 2009 og 2010 løyvde 500 000 kroner pr. år til drifta av Seanse, at både Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet løyvde 500 000 kroner i 2011, og at denne samla løyvinga på 1 000 000 kroner er føresett vidareført som årleg løyving. Utover detta ligg eventuelle ytterligare tilskott til Seanse under Norsk kulturråds område.

KOR

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at det pågår en debatt om å gi ett kor en spesiell rolle, som skal gjøre det mulig å realisere de kunstneriske ambisjonene. Disse medlemmer ser at satsing på de fem korene Det Norske Solistkor, Nordic Voices, Trondheim Voices, Vokal Nord og Kor Vest representerer en interessant sjangermessig og geografisk spredning.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på at kormusikken i Norge har vært en sentral del av vår kultur de siste 200 år. Korbevegelsen er den største folkebevegelsen etter idretten. Dette medlem mener det nå er det på tide at korsangen får sin rette plass i norsk kulturpolitikk og vil gi norsk korbevegelse et skikkelig løft. Mens bevilgningene til kulturformål er økt senere år, har sang og kormusikk blitt hengende etter. Det er på tide med et ambisiøst politisk løft for hele korbevegelsen slik at kor får en satsing som gir feltet den statusen det fortjener.

Dette medlem viser til Norsk kulturråds rapport «Musikkliv og musikkpolitikk» fra 2002 der det konkluderes med at den profesjonelle korkunsten har en svakere institusjonell forankring i Norge enn i andre sammenlignbare land.

Dette medlem viser til at Norge ligger langt etter på dette området, og minner om at Estland radio har et profesjonelt mannskor på 55 sangere, Latvisk radio har profesjonelt kor med sangere ansatt på heltid, Tyskland har flere profesjonelle kor, Cuba, Kina, Korea og Japan har mange profesjonelle kor, Sverige, Danmark og Nederland har hatt nasjonale profesjonelle radiokor i mange år.

Dette medlem viser til at spørsmålet om et profesjonelt kor har vært drøftet i lang tid, og at Kulturrådet allerede ved begynnelsen av 1990-tallet nedsatte et utvalg som drøftet saken, men at videre satsing ble utsatt blant annet på grunn av uenighet om lokalisering. Dette medlem mener det nå er på tide å skjære igjennom og etablere et nytt profesjonelt kor, samtidig som eksisterende ensembler får et

betydelig løft. Dette medlem vil bidra til profesjonalisering av korfeltet gjennom et styrket engasjement for de eksisterende ensemblene, samtidig som dette medlem går inn for at det opprettes et nytt profesjonelt kor. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der prioriteringen synliggjøres gjennom de bevilgningsforslag som er fremmet. Dette medlem viser til at korfeltet har en sterk historisk forankring i det frivillige musikklivet. Korbevegelsen er en av de eldste og sterkeste i norsk musikkliv. Samtidig synes denne bakgrunnen å representere en terskel i profesjonaliseringen av feltet. De fleste kor har sin opprinnelse i frivillig foreningsvirksomhet og har utviklet tradisjoner og kunstneriske agendaer fra dette utgangspunktet. Det har i mange tilfeller vært vanskelig å forsere terskelen over til en profesjonell virksomhet uten å bryte tradisjonene og dermed kontinuiteten i arbeidet. Dette medlem viser til at en full omlegging av det enkelte kor i retning av en rent profesjonell virksomhet vil innebære en helt ny start, med nye finanser og ny besetning. Dette medlem vil la eksisterende kor utvikle seg på egne premisser og ut fra sin egen kunstneriske identitet uten statlige pålegg og definerte krav som forutsetning for økonomisk støtte. På denne bakgrunn går dette medlem inn for å styrke eksisterende ensembler, samtidig som det opprettes et nytt profesjonelt kor der definerte rammer kan settes ut fra de høyeste kunstneriske og organisatoriske mål og hvor sangerstillinger utlyses i hele EU/EØS-område slik tilfellet er for andre profesjonelle institusjoner. I tillegg til å etablere et nytt profesjonelt kor vil dette medlem styrke korlivet blant annet gjennom økt støtte over kulturdepartementets kap. 323 post 78, økt aktivitetsstøtte, økt støtte til voksenopplæring, økning av ensemblestøtten til kor, og ved å etablere nye støtteordninger som etableringstilskudd og støtteordning for kordirigenter. Dette medlem mener et nyetablert kor som er fristilt i forhold til tradisjon og kunstnerisk agenda kan utvikles som et nytt nasjonalt korprosjekt på høyeste nivå. I tillegg til å representere et nasjonalt spisskompetansemiljø for korfeltet som helhet kan et slikt kor tillegges oppgaver knyttet til landsdekkende turnering, samarbeid om operaproduksjoner, og bidra inn mot NRK slik Kringkastingsorkesteret gjør det i dag. Et nyetablert kor kan bidra til å vekke oppmerksomheten om norsk korkunst både innenlands og utenlands og vil dessuten representere en betydelig inspirasjon i utviklingen av det norske korfeltet. Dette medlem viser til at dette er en modell som støttes av korfeltet selv, og viser i den forbindelse til Norges Korforbunds høringsuttalelse til Dokument 8:2 S (2011–2012) hvor forbundet foreslår at det etableres et profesjonelt kor i Norge knyttet til NRK, noe dette medlem er enig i og som også er i tråd med

følgende merknad fra Høyre og Kristelig Folkeparti i Innst. 14 S (2009–2010) hvor det heter:

«Disse medlemmer mener Regjeringen bør ta initiativ til å utvikle et nytt profesjonelt ensemble som har institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene.»

«Disse medlemmer mener etablering av et profesjonelt kor i tilknytning til NRK er blant alternativene som bør vurderes.»

Dette medlem viser også til følgende uttalelse fra Musikernes Fellesorganisasjon i brev til Norsk Kulturråd datert 3. mai 2010:

«Et profesjonelt kor må etableres fra grunnen av.»

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke bevilgningen til kor med om lag 50 mill. kroner ut over regjeringens forslag. Dette medlem vil øke aktivitetsstøtten til kor som forvaltes av Norsk kulturråd med 2 mill. kroner, en ordning som må styrkes i årene som kommer for å sikre nødvendig økonomisk støtte til bredden av norske kor. Dette medlem vil etablere en egen støtteordning til kompetanseheving for dirigenter, og foreslår å bevilge 3 mill. kroner til dette. Dette medlem vil øke ensemblestøtten med 10 mill. kroner og sikre at en større andel av ensemblestøtten går til kor på høyt nivå. Dette medlem foreslår å styrke Det Norske Solistkor med ytterligere 6. mill. kroner ut over regjeringens forslag. Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis budsjettalternativ der det foreslås å bevilge 25 mill. kroner til et nytt profesjonelt kor, nærmere omtalt under post 78.

PROTESTFESTIVALEN

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Protestfestivalen i Kristiansand har en viktig funksjon og er et unikt konsept som utfyller festivallandskapet i Norge på en positiv måte.

BIRKA

Komiteen viser til at Birka har som hovedmål å legge til rette for en levende og lønnsom kunst- og håndverksnæring i Norge. Komiteen mener Birka fyller en viktig funksjon som et nasjonalt senter for kunst og håndverk.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der Birka er lagt inn med 0,5 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Post 75 Kulturprogram

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en gjennom Norges bidrag til samarbeid med EU gjennom EØS-bidraget, også skulle kunne dekke Norges deltagelse i de ulike kulturprogrammene gjennom EU, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 77 Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet

Komiteen viser til at denne posten skal dekke et variert spekter av samarbeids- og prosjekttiltak innenfor museums- og arkivfeltet, sikringstiltak ved museer og tilskudd til privatarkiv. Midlene skal først og fremst brukes til å støtte tiltak i regi av andre aktører, eksempelvis museer i Det nasjonale museumsnettverket, men det kan også gis midler til egeninitierte prosjekter. Komiteen støtter denne føringen og vil også fremheve at en forutsetning for støtte er at midlene går til prosjekter som er nyskapende og har overføringsverdi til større grupper av institusjoner.

Komiteen vil fremheve viktigheten av at Kulturrådet gjennom dette følger opp St.meld. nr. 49 (2008–2009) Framtidas museum og at midlene til utviklingsprosjekter i museumsfeltet i stor grad skal kanaliseres til et kompetanseutviklingsprogram for museene.

Komiteen er videre kjent med at bevilgningsforslaget omfatter tilskudd til privatarkiv. Tilskudd gis til institusjoner som arbeider med å bevare og gjøre tilgjengelig arkiv fra private bedrifter, organisasjoner og personer. Ordningen skal bidra til en mer helhetlig samfunnsdokumentasjon, der en ser arbeidet med offentlige og private arkiv i sammenheng. Dette stiller komiteen seg bak.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å sørge for effektiv drift innen alle deler av offentlig sektor og ønsker å påpeke at et videre fokus på museums- og arkivfeltet er viktig. Dette er imidlertid en post som favner svært vidt, og disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av å gjøre prioriteringer når det kommer til hvilke arkiver og former for dokumentasjon som skal motta støtte.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Ymse»-poster i et budsjett er uheldig. De ulike tiltakene bør etter disse medlemmers syn finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der denne posten reduseres for 2012.

SCENE FINNMARK

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er fornøyd med at tilskuddet til Scene Finnmark er styrket med 0,5 mill. kroner slik at det årlige faste tilskuddet nå utgjør 1,5 mill. kroner.

KULTURTILTAK I NORSKE FENGLER

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det er stort behov for kulturtiltak i norske fengsler. Dette medlem viser til at Musikkens studieforbund har gode erfaringer med prosjektet Musikk i fengsel og frihet og at prosjektet bør videreutvikles. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der Musikk i fengsel og frihet foreslås økt med 0,5 mill. kroner.

PROFESJONELT KOR

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener tiden nå er overmoden for et nasjonalt løft for et profesjonelt kor. Et slik nasjonalt løft må komme som et tillegg til en styrking av eksisterende ensembler. Dette medlem går inn for å etablere et nytt profesjonelt kor som skal ha institusjonelle forutsetninger til å drive stabil kunstnerisk virksomhet på linje med de profesjonelle orkestrene. Et nytt profesjonelt institusjonskor, eksempelvis i tilknytning til NRK, vil bidra sterkt til å bevare og videreutvikle den nasjonale verdien som ligger i korkunsten, samtidig som det vil være en spydspiss inn i et stort internasjonalt marked. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis budsjettalternativ der det foreslås å bevilge 25 mill. kroner til et profesjonelt kor.

Dette medlem viser til omtale av profesjonelt kor også under kap. 320 post 74.

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Til disposisjon»-poster i

et budsjett er uheldig. De ulike tiltakene bør etter disse medlemmers syn finnes i andre poster og dele med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett der denne posten fjernes for 2012.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der denne posten foreslås redusert med 6 mill. kroner.

Post 82 Nobels fredssenter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Post 84 Pilegrimssatsing

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil minne om at pilegrimsvandring først og fremst er en etablert metode i aktivt trosliv, og at tilbudene langs pilegrimsledene utvikles i tråd med de forventninger til kvalitet, kontemplasjon og overkommelig prisprofil som dette tilsier.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil i tråd med dette understreke betydningen av at pilegrimsarbeidet er noe som vokser frem nedenfra og er godt kirkelig forankret.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer videre at regjeringen foreslår at det opprettes fem regionale pilegrimskontorer, og dette støttes ikke. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, og forutsetter at de resterende midlene under posten rettes inn mot vedlikehold for å opprettholde mulighetene for pilegrimsvandring.

4.6 Kap. 321 Kunstnerformål

Komiteen vil vise til at kapitlet omfatter statsstipend, stipend basert på gjennomført kunstutdan-

ning, stipend og garantiinntekter til kunstnere og vederlag til stipendkomiteene. I tillegg omfatter kapitlet bibliotekvederlag, visningsvederlag, utstillingsstipend og vederlag for framføring av musikk i gudstjenester og seremonier i Den norske kirke og øvrige trossamfunn.

Komiteen støtter regjeringens mål om å legge forholdene til rette for at enkeltkunstnere skal kunne bidra til et mangfoldig og nyskapende kunstliv, samt å sikre opphavsmenn vederlag for offentlig bruk av åndsverk gjennom de kollektive kulturpolitiske baserte vederlagsordningene.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til at posten skal dekke utgiftene til statsstipendiater samt enkelte andre driftsutgifter.

Flertallet støtter regjeringens forslag om nytt statsstipend til Annemor Sundbø og Edvard Hoem.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med statsstipendiater, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012. Disse medlemmer kan ikke se at det er en offentlig oppgave å betale lønnen for kunstnere som burde kunne leve av å selge sin kunst i et kommersielt marked.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiater innen kunst.»

Post 72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til at stipendet tildeles alle studenter som er berettiget til studiefinansiering fra Statens Lånekasse for utdanning og som uteksamineres fra de utdanningsinstitusjonene som omfattes av Forskrift om stipend basert på gjennomførte kunstutdanning.

Flertallet har merket seg at det er en rekke utfordringer knyttet til ordningen, og at det er mange flere kunstnere som har problemer med overgangen til yrkeslivet enn de som omfattes av gjeldende ordning. Flertallet er kjent med at regjeringen har hatt flere møter med kunstnerorganisasjonene i 2010 og 2011 om alternativer ved eventuell endring av ordningen. Flertallet er kjent med at utdanningsinstitusjonene i april 2010 ble varslet om at regjeringen ønsker å gjennomføre endringer i ordningen med stipend basert på gjennomført kunstutdanning, men at endringene ikke vil berøre studenter som har påbegynt sin utdanning i 2010 eller tidligere.

Flertallet støtter regjeringens forslag om å endre ordningen for stipend basert på gjennomført

kunstutdanning, og støtter at det tas sikte på at forskriftsendringer skal tre i kraft våren 2012 med første tildeling av stipend etter ny ordning i 2013. Flertallet vil vise til at det samtidig foreslås en utfasing av den nåværende ordningen med stipend basert på gjennomført kunstutdanning, og støtter dette.

Flertallet er tilfreds med at det legges opp til at de kunstnergrupper som i dag er prioritert innenfor ordningen med stipend basert på gjennomført kunstutdanning, også prioriteres innenfor de nye ordningene og at kunstnere som har tatt kunstutdanning i utlandet, skal kunne søke på de nye stipendene på lik linje med kunstnere som har utdannet seg i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser ingen grunn til å gi kunstfagstudenter som er berettiget til studiefinansiering fra Lånekassen, særrettigheter i forhold til andre studenter som omfattes av Lånekassens studiefinansiering. Disse medlemmer viser ellers til merknad og forslag i kap. 321 post 73 om avvikling av kunstnerstipend.

Post 73 Kunstnerstipend m.m.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil vise til at bevilgningen under denne posten går til arbeidsstipend, arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere, diverse stipend, æresstipend/-lønn, stipend for eldre fortjente kunstnere, samt fire stipend til nordiske forfattere.

Flertallet vil vise til at 266 ordinære arbeidsstipend og 167 arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere videreføres fra 2011. Flertallet støtter regjeringens forslag om i tillegg å opprette 10 nye arbeidsstipend. Flertallet vil vise til at arbeidsstipendets størrelse foreslås økt fra kr 190 000 til kr 196 000 og støtter dette.

Flertallet viser til at kritikerne har to arbeidsstipend i dag; ett som de har hatt siden 2007 og ett som ble opprettet i 2011. I tillegg foreslås opprettet ett nytt kritikerstipend i 2012, slik at det i alt blir tre arbeidsstipend for denne gruppen fra 2012.

Flertallet foreslår at arbeidsstipendordningen styrkes med ytterligere 10 nye arbeidsstipend og at garantiinntektsordningen reduseres med 10 hjemler. Totalt vil det dermed opprettes 20 nye arbeidsstipender i 2012. Som følge av dette foreslås posten økt med 2 240 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med kunstnerstipend, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012. Disse medlemmer ønsker å opprettholde noe av posten for å kunne gi dem som allerede mottar stipendier, en

mulighet til å skaffe seg annen inntekt over kommende toårsperiode.

På denne bakgrunn fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Post 74 Garantiinntekter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til den kunstnerpolitikken som har blitt ført de seneste årene og foreslår at denne linjen videreføres. Flertallet foreslår at arbeidsstipendordningen styrkes med 10 nye arbeidsstipend og at garantiinntektsordningen reduseres med 10 hjemler. Totalt vil det dermed opprettes 20 nye arbeidsstipender i 2012. Som følge av dette foreslås posten redusert med 2 240 000 kroner.

Flertallet vil vise til at det vil bli videreført garantiinntekter til 499 kunstnere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å avvikle ordningen med garantiinntekter, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012. Disse medlemmer ønsker å opprettholde noe av posten for å kunne gi dem som allerede mottar stipendier, en mulighet til å skaffe seg annen inntekt over kommende toårsperiode.

På denne bakgrunn fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med garantiinntekter.»

Post 75 Vederlagsordninger

Komiteen vil vise til at posten omfatter bibliotekvederlag, visningsvederlag, utstillingsstipend og vederlag for framføring av musikk i gudstjenester og seremonier i Den norske kirke og øvrige trossamfunn.

Komiteen vil vise til at staten årlig betaler kollektiv vederlag for utnyttelse av verk som er utgitt her i landet, og som disponeres til utlån i offentlige bibliotek. Komiteen mener at bibliotekvederlaget er et viktig kulturpolitisk tiltak som skal stimulere forfattere, komponister, fotografer og billedkunstnere til skapende arbeid og at ny avtale gjeldende fra 2012 er under forhandling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener nivået på disse vederlagsordningene, særlig inn mot biblioteker og utstillingsstipend, bør reduseres. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2012.

4.7 Kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)

Komiteen er opptatt av at forskning, innsamling og bevaring er nødvendig og viktig for at kunstmuseene skal skape grunnlag for, kunnskap om, forståelse for og opplevelse av billedkunst, kunsthåndverk, design og arkitektur av god kvalitet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at de nordnorske fylkeskommunene Nordland, Troms og Finnmark gjennom flere år har hatt et formelt samarbeid på kulturområdet gjennom Den nordnorske kulturavalen. Avtalen er blitt reforhandlet og utvidet flere ganger, og i 2010 ble det for første gang innført felles strategiske satsningsområder: film, profesjonell musikk og visuell kunst.

Flertallet har merket seg de nordnorske fylkeskommunenes offensive satsing på kunstfeltet, og den brede tilslutningen Strategi for visuell kunst i Nord-Norge har fått i fagmiljøene regionalt og nasjonalt. Flertallet er glad for den brede prosessen Kulturdepartementet har kjørt i tilknytning til utarbeidelse av stortingsmelding for visuell kunst, og ber departementet ta hensyn til landsdelens strategier ved utarbeidelse av meldingen.

Flertallet vil understreke kunstens sentrale betydning i vårt samfunn, og viser til den varslede stortingsmeldingen om visuell kunst.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, støtter regjeringens forslag.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere driftsutgifter i det offentlige, og anser ikke et statlig fagorgan for kunst i det offentlige rom som en prioritert oppgave. Dette gjøres gjennom en rasjonell og effektiv driftsform, og disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 50 Kunst i offentlige rom

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at bevilgingen til KORO ble foreslått redusert med 10 mill. kroner i Kristelig Folkepartis budsjettalternativ.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere statens innkjøp av kunst betydelig, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012. Staten er allerede eier av store mengder kunst som kan brukes til utsmykning av offentlige bygg. Disse medlemmer viser til at et samlet storting i Innst. S. nr. 32 (2003–2004) jf. Dokument nr. 8:98 (2002–2003) om ordning for utleie av kunst- og kulturgjenstander, vedtok:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ overfor institusjoner på kunst- og kulturområdet med sikte på at samlingene i større grad kan bli tilgjengelig for allmennheten, privatpersoner, næringsliv og offentlige virksomheter, for eksempel gjennom utlån/utleie av kunst- og kulturgjenstander.»

Disse medlemmer mener at med en ordning for utlån/utleie fra det offentlige på plass, så bør også offentlige virksomheter i større grad basere seg på lån/leie enn kostbare innkjøp slik som i dag.

På bakgrunn av dette fremmer derfor disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.»

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende kunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende. Disse medlemmer mener at kunst og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Her kan nevnes at det for tiden pågår flere spennende prosjekter der kunst, kultur og næringsliv er i dialog. Disse medlemmer ønsker å stimulere til å få andre aktører inn på banen i kulturlivet, og mener det er gode muligheter for å stimulere flere enn de offentlige myndigheter til å bidra i finansieringen av kultursektoren. Disse medlemmer mener det bør være et mål i kulturpolitikken å jobbe frem incitamentene som stimulerer til ytterligere desentralisert finansiering av kultursektoren.

Disse medlemmer ønsker å redusere denne posten, slik at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 73 Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil påpeke den uheldige politiske prosess som ledet frem til plasseringen av det fremtidige nasjonalmuseet på Vestbanen. Disse medlemmer har vært sterkt kritiske til både prosess og konklusjon hele veien, og registrerer at dette er blitt gjenspeilet i en generell svak politisk forankring.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 75 Offentlige rom, arkitektur og design

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er fint at det satses på norsk design, men er av den oppfatning av at det bør være et samarbeid mellom kultur- og næringsliv. Disse medlemmer mener kunnskap om byplanlegging og byutvikling er relevant, men mener også at det er innsparingsmuligheter på området. Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 78 Ymse tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en rekke av de ulike faste tiltak på denne posten i større grad bør markedsrette seg og finne andre finansieringskilder enn offentlige

budsjett, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

4.8 Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323)

Komiteen viser til en undersøkelse av hva de norske symfoniorkestrene har spilt, gjennomført av Norsk Komponistforening, som viser at andelen norsk musikk målt i tid var knapt 10 prosent (9,72), alle typer orkestermusikk inkludert, og at andelen nye norske orkesterverk var på bare 4 prosent i gjennomsnitt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ber regjeringen anmode orkestrene om i større grad å vektlegge norsk musikk generelt og ny norsk musikk spesielt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener orkestrene skal ha kunstnerisk frihet til selv å bestemme repertoar. Disse medlemmer vil bruke andre virkemidler enn statlig overstyring av orkestrene for å stimulere til fremførelse av mer norsk musikk generelt og ny norsk musikk spesielt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Kulturløftet II, der det står:

«Styrke kor og korps, blant annet gjennom dirigentutvikling.»

Flertallet vil understreke at det her ikke er snakk om en dirigentlønnsordning, men at vi skal finne tiltak som blant annet kan sikre flere kvalifiserte dirigenter. Flertallet regner med at regjeringen legger opp til nær dialog med alle korforbundene, Norges Korpsforbund og Norsk Musikkråd, for å komme frem til best mulig tiltak.

Flertallet viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Skolekorps

Komiteen medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å få fart på rekrutteringen til skolekorpsene. Mange skolekorps har utfordringer med rekrutteringen, og noen korps er i ferd med å dø helt ut. Disse medlemmer ønsker å ta vare på norsk korpstradisjon. Dette er vår kulturarv og derfor ønsker disse medlemmer økt innsats for skolekorpsene.

Disse medlemmer tror at rekruttering best sikres ved å få korpseudervisningen inn i skolen, såkalt «Korps i skolen». De fleste skoler i dag vil

kunne oppfylle lærerplans krav i større grad ved å innføre «Korps i skolen». Alt ligger til rette i dag for at alle skoler kan innføre dette og på den måten oppfylle læreplanen bedre. Disse medlemmer mener at her bør nasjonale føringer til, men i første omgang må nok initiativene tas lokalt.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen viser til at midlene til skolekonserter fra spilloverskuddet fra Norsk Tipping skal erstattes med midler over statsbudsjettet i forbindelse med innføring av Den kulturelle skolesekken til den videregående skolen i tråd med St.meld. nr. 8 (2007–2008) Kulturell skulesekk for framtida og Innst. S. nr. 200 (2007–2008). I 2009 ble den første delen av midlene innfasert.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er tilfreds med at ytterligere 3 mill. kroner innfases for 2012, og viser til at det tas sikte på å innfase resten av spilloverskuddet til skolekonserter i 2013.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at regjeringen har foreslått å legge om den offentlige konsertvirksomheten i Rikskonsertene, og støtter de vurderinger regjeringen gir uttrykk for i budsjettproposisjonen.

Dette flertallet viser for øvrig til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere driftsutgifter i det offentlige, og viser til de generelle merknadene til kulturbudsjettet. Disse medlemmer mener at Rikskonsertene bør kunne drives mer lønnsomt enn i dag. Rikskonsertene bør også redusere sitt internasjonale engasjement i den grad dette ikke oppveies av inntekter.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Post 55 Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd

Komiteen viser til at tilskuddsordningen for arrangører og musikere i Norsk kulturråd skal innrettes slik at de kan sikre god geografisk spredning og nå ut til flere desentraliserte konsertarenaer, spesielt for ungdom. Komiteen er tilfreds med dette og vil understreke regjeringens forutsetning om at det må utarbeides et system for registrering og systematisering av data for antall konserter, publikumstall og

geografisk spredning i rapporteringskravene for ordningen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det innenfor arrangørordningen fra 2012 vil bli åpnet for å gi tilskudd til enkeltkonserter og festivalarrangementer som ikke kvalifiserer til støtte fra tilskuddsordningen for festivaler. Flertallet mener at dette vil legge til rette for flere tildelinger til sjangerområder og deler av landet som har et svakt utbygd arrangørnettverk.

Komiteen vil understreke at arrangementer uten aldersgrense og uten inntekter fra alkoholsalg, skal prioriteres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at en av grunnene til å utvide arrangementsstøtteordningen er å bidra til å styrke formidling av folkemusikken.

Flertallet har merket seg at musikerordningen er redusert med 4 mill. kroner som er avsatt til en ny tilskuddsordning for utenlandsturneer. Norsk kulturråd kan likevel i 2012 gi støtte fra musikerordningen til utenlandsvirksomhet. Når den nye ordningen for utenlandsturneer er etablert, skal ikke Kulturrådet gi tilskudd til turneer som faller inn under den nye turnéordningen.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil understreke at det forventes at Norsk kulturråd som et minimum viderefører sin satsing på korfeltet ved tildelinger fra ensemblestøtten i 2012. Korene som får støtte under kap. 320 post 74 vil fortsatt kunne søke ensemblestøtte. Orkestre og øvrige institusjoner med fast tilskudd over statsbudsjettet har ikke anledning til å søke ensemblestøtte.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil styrke kor og vokalensembler på høyt nivå og mener ensemblestøtten og/eller tilskudd fra profesjonaliseringsmidlene er viktige bidrag for å løfte eksisterende ensembler. Dette medlem peker på at profesjonaliseringsmidlene til kor i realiteten er en ordinær tilskuddsordning på linje med ensemblestøtten, og dette medlem mener således at profesjonaliseringsmidlene og ensemblestøtten kan slås sammen til én ordning, under forutsetning av at kor og vokalmusikk styrkes i tråd med de føringer som nå gjelder for ensemblestøtten. Dette medlem forutsetter at ensemblestøtten for kor fortsatt skal være åpen for nye søkere og etter de retningslinjer som gjelder for ordningen. Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative

statsbudsjett der det foreslås å bevilge 10 mill. kroner til ensemblestøtte for kor, ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 2,5 mill. kroner for 2012, til en styrking av ensemblestøtten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, merker seg at ordningen med innkjøp av musikk-CD-er gjennom innkjøpsordningen legges om til en produksjons- og publiseringsstøtte for musikk. Flertallet registrerer at regjeringen forutsetter at Norsk kulturråd arbeider videre med den konkrete utformingen av den nye ordningen i nær dialog med bransjen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende musikk, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at musikk og kulturliv også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Disse medlemmer mener det fortsatt bør være opp til Norsk kulturfond å vurdere ettårige kontra flerårige prosjekttilskudd, og ønsker derfor å opprettholde bevilgningen gjennom én post på statsbudsjettet. Disse medlemmer mener samtidig det er viktig å stimulere til at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen, hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 323 post 55.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 2,5 mill. kroner for 2012.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet utfordrer de nasjonale institusjonene på å finansiere større deler av sin drift gjennom økte billettinntekter, og påpeker at 242 mill. kroner for full offentlig kostnadsdekning til to institusjoner, ikke er sunn prioritering.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det er viktig at staten bidrar til at Bergen Filharmoniske Orkester kan styrke produksjons-, formidlings- og støtteapparatet frem mot jubileet i 2015. Dette medlem ønsker at Bergen Filharmoniske Orkester skal kunne utvikle en solid plattform for orkesterets virksomhet, og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å bevilge 1,5 mill. kroner til Bergen Filharmoniske Orkester ut over regjeringens forslag.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil i likhet med posten over utfordre region- og landsdelsinstitusjoner på å få økte inntekter gjennom økte billettinntekter. Disse medlemmer ønsker å redusere statens utgifter til region- og landsdelsinstitusjoner. En reduksjon bør være mulig, uten at det går nevneverdig ut over aktiviteten.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg at en rekke av knutepunktinstitusjonene når frem til et vidt publikum og gleder og underholder mange. Disse medlemmer vil samtidig understreke at dette er etablerte festivaler som i utgangspunktet bør søke å bli mest mulig selvfinansierte.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

KNUTEPUNKT FOR COUNTRYMUSIKK

Komiteen viser til at regjeringen i 2011 har opprettet et knutepunkt for countrymusikk. Komiteen støtter dette.

MOLDE INTERNATIONAL JAZZ FESTIVAL

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Molde International Jazz Festival flytter inn i nytt teater- og jazzhus i Molde i 2012. Tilskuddet til økt husleie til Molde International Jazz Festival for 2012 er kr 510 000. Dette beløpet overføres fra kap. 323s post 72 Knutepunktinstitusjoner til kap. 323 post 78 Ymse faste tiltak, jf. omtale under denne posten.

OSLO INTERNASJONALE KIRKEMUSIKKFESTIVAL

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil holde fram virksomheten til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival, som i løpet av sine 11 år har utviklet en kunstnerisk profil som kjennetegnes av stor bredde og høy kvalitet. Arrangementet har utviklet seg til å bli en fast begivenhet i hovedstadens kulturkalender og et møtested for nasjonale og internasjonale utøvere. Disse medlemmer mener det er viktig at Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival styrkes og videreutvikles slik at festivalen fortsatt kan være en sentral arena for presentasjon og utvikling av både tradisjonsmusikk og ny kirkemusikk, hvor også samspillet mellom profesjonelle og amatører er et viktig element. Disse medlemmer er kjent med at festivalen søker og får støtte fra Norsk kulturråds festivalavsetning, men disse medlemmer mener Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival bør sikres forutsigbar finansiering på et nivå som tillater videreutvikling og en mer langsiktig planlegging.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge 1 mill. kroner til Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival.

OLAVSFESTDAGENE I TRONDHEIM

Komiteen viser til at Olavsfestdagene i Trondheim er i en god utvikling og at denne knutepunktfestivalen betyr mye for kulturlivet. Komiteen ber regjeringen bidra til en god og stabil driftssituasjon for Olavsfestdagene.

Post 74 Landsdelsmusikere i Nord-Norge

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener i utgangspunktet det ikke bør være en offentlig oppgave å støtte denne typen ordninger, og musikerne bør derfor i større grad rette seg mot private finansieringskilder og betalende publikum. Disse medlemmer mener ordningen bør avvikles over en periode på noen år, noe som vil gi en kraftig stimulans til å utvikle en markedsbasert finansiering av musikere i Nord-Norge. Dette igjen vil kunne brukes som en modell for hvordan også andre regioner kan bevege seg bort fra offentlig til privat finansiering av noe som i utgangspunktet ikke bør være offentlig.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteen har merket seg at Rock City (Namsos) nå er åpnet og går fra å være et prosjekt, over til full drift. Rock City er et ressurscenter for profesjonell musikk som tilbyr nye utdanninger, kompetanse og et bransjesenter som inneholder i tillegg et opplevelsessenter for trønderrock. Komiteen viser til at Rock City har et nasjonalt ansvar i forhold til profesjonalisering av bransjen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil styrke Rock City Namsos med ytterligere 1 mill. kroner og viser i den forbindelse til Kristelig Folkepartis alternative budsjett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Molde International Jazz Festival flytter inn i nytt teater- og jazzhus i Molde i 2012. Tilskudd til økt husleie til Molde International Jazz Festival for 2012 er beregnet til kr 510 000. Det forutsettes at Møre og Romsdal fylkeskommune bidrar i samsvar med vedtak i fylkestinget 22. april 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener en rekke av de ulike faste tiltak på denne posten i større grad bør markedsrette seg og finne andre finansieringskilder enn offentlige budsjett.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styr-

ker denne posten med 2,2 mill. kroner for 2012. Økningen går til å styrke Ole Bull-akademiet med 0,5 mill. og Rådet for folkemusikk og folkedans med 1,7 mill. kroner.

4.9 Kap. 324 Scenekunstformål (jf. kap. 3324)

Komiteen viser til at kapitlet bl.a. omfatter den statlige virksomheten til Riksteatret, avsetning til scenekunst under Norsk kulturfond, fire nasjonale institusjoner, tretten region-/landsdelsinstitusjoner, en knutepunktinstitusjon, åtte regions- og distriktsoperatiltak og en rekke andre faste tiltak.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen merker seg at Riksteatret fortsatt opprettholder et bredt repertoar med 10–12 oppsetninger årlig på 74 faste spillesteder over hele landet. Komiteen vil ytterligere understreke behovet for et bredt samarbeid - formelt og uformelt - mellom Riksteateret, andre teatre og frie grupper. Komiteen understreker Riksteatrets betydning som teater for hele landet. Komiteen vil spesielt peke på betydningen av at Riksteatret samarbeider med andre teatre om å bringe gode oppsetninger til et større publikum. Dette er etter komiteens mening positivt og bidrar til god utnyttelse av de samlede ressursene på scenekunstheltet.

Komiteen viser til at det er i denne sammenheng ønskelig med en viss grad av samordning mellom regionteatrene og Riksteatret med hensyn til spilleplaner, slik at de ulike tilbud til publikum blir så komplementære som mulig.

Komiteen mener for øvrig at det er svært viktig å se helhetlig på tiltakene i det frie feltet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker i sitt alternative budsjett å redusere driftsutgifter i offentlige virksomheter. Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, uten at det går nevneverdig ut over kvalitet eller kvantitet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012 der denne posten reduseres.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 324 post 1.

Post 55 Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at avsetningen til scenekunst under Norsk kulturfond under postene 55 og 56 samlet er foreslått med 106,4 mill. kroner. Avsetningen skal nyttes til ordningene for fri scenekunst – teater og dans, basisfinansiering av frie scenekunstgrupper, scenetekst, formidling av scenekunst, koreografiutvikling og andre scenekunsttiltak m.m.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at å stimulere til skapende åndsliv innenfor kulturen, samt skape ny og eksperimenterende scenekunst, kan gjøres med mindre midler, uten at dette går ut over produksjon eller kvalitet. Disse medlemmer ser nødvendigheten av nye og kreative kunstformer, men mener at bruken av midler skal være kritisk og nyansert. Utfordringen er at man hele tiden må holde et friskt blikk på problemstillingen og ikke gradvis la seg blende av fagsjargong og kulturlivets egen selvhøytidelighet.

Disse medlemmer mener at scenekunsten og kulturlivet også kan stimuleres med andre virkemidler enn penger fra staten. Disse medlemmer mener samtidig det er viktig å stimulere til at man blir tvunget til å få andre aktører inn på banen hvis man ønsker å opprettholde dagens nivå.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres politikk for å styrke det frie scenekunsthellet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 5 mill. kroner for 2012.

Post 56 Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres ønske om å styrke det frie feltet. Disse medlemmer viser for øvrig til Høyres alternative budsjett der tilskuddene til de frie gruppene under post 56 foreslås økt med 12 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 324 post 55.

Post 70 Nasjonale institusjoner

Komiteen viser til at operahuset i Bjørvika gir store kunstneriske muligheter som innebærer et stort løft for kulturlivet. Komiteen mener av kunstneriske årsaker det er viktig at bygningens kapasitet utnyttes godt, og at bygget fylles med kunstnerisk

innhold av høy kvalitet. Komiteen peker på betydningen av at Den Norske Opera & Ballett har et utstrakt samarbeid med region- og distriktsoperaene.

Komiteen merker seg at Den Norske Opera & Ballett foreslås å få et økt tilskudd på 20,4 mill. kroner, herunder midler til dekning av utgifter til det langsiktige verdibevarende vedlikeholdet for teaterteknikk og brukerutstyr og til ansettelse av fem nye dansere for å styrke driften av Nasjonalballetten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til den betydelige tilskuddsøkningen som Operaen har fått etter innflyttingen i nytt operahus, og til at institusjonen nå får økt tilskudd til langsiktig verdibevarende vedlikehold og ansettelse av fem nye dansere til Nasjonalballetten over to budsjettår. Flertallet mener at Den Norske Opera & Ballett med dette har gode økonomiske rammer, og må fortsatt arbeide aktivt for å realisere målene om høy kunstnerisk kvalitet og nyskaping.

Flertallet vil understreke at Operaen må innrette virksomheten på en effektiv måte og sørge for god ressursutnyttelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er opptatt av at det offentlige tilskuddet bidrar til å styrke den kunstneriske virksomheten i det nye operahuset, og legger til grunn at Den Norske Opera & Ballett gis rom for ytterligere nyskaping og utvikling av ny opera og ballett.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det er viktig at det legges til rette for at Den Norske Opera & Ballett kan sikres kvalitativ vekst og utvikling i årene som kommer.

Dette medlem mener det er viktig at Den Norske Opera & Ballett har rammer som gjør det mulig å realisere høye kunstneriske mål slik at huset kan fylles med et kunstnerisk innhold som er i tråd med det en kan forvente av et opera- og balletthus på høyt internasjonal nivå. Dette medlem er enig i at det skal være en statlig oppgave å sikre at Norge har et flaggskip innen opera og ballett, og et miljø som også kan være en referanseramme og et kraftsenter for operamiljøer ellers i landet. Det er derfor viktig at det kunstneriske virke ved Den Norske Opera & Ballett styrkes, også slik at kommersielle krav ikke går på bekostning av den kunstneriske kvaliteten.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, merker seg at tilskuddene til Nationaltheatret

og Den Nationale Scene foreslås økt, og at tilskuddet til Det Norske Teatret foreslås økt med 7 mill. kroner bl.a. til videreføring av prosjektet Det Multi Norske.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet utfordrer de nasjonale institusjonene til å finansiere større deler av sin drift gjennom økte billettinntekter. Det finnes midler i markedet, og disse medlemmer er kjent med at det ikke er noen nødvendighet at kulturinstitusjoner skal gå med underskudd. Disse medlemmer vil tvert imot hevde at økt lønnsomhet er fullt mulig, samtidig som en også ivaretar bredden i tilbudet. Gjennom å ha en god dekning av oppsetninger med høy inntjening i bunn, mener disse medlemmer at institusjonene kan bygge seg opp et solid økonomisk fundament for også å formidle bredden. Disse medlemmer vil imidlertid fokusere på det ansvaret som hviler på både regjeringen og institusjonene selv, for å sikre en mest mulig effektiv utnyttelse av våre felles ressurser. Disse medlemmer minner om at representanter for regjeringspartiene gjentatte ganger har tatt til orde for en mest mulig effektiv bruk av skattepengene, og mener det er naturlig at dette bør legges føringer på alle politikkområder. Disse medlemmer mener derfor det er naturlig at også kulturinstitusjoner må legge opp sin virksomhet etter målet om høyest mulig lønnsomhet, for å unngå at skattebetalernes penger i unødvendig stor grad benyttes til å subsidiere ulønnsomme prosjekter. Disse medlemmer er samtidig store tilhengere av å stimulere til bredde i kulturutøvelsen, men mener profesjonelle aktører må ha en sunn økonomi som grunnlag for videre utfoldelse.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, og mener en prosentvis fordeling av reduksjonen vil kunne la seg gjennomføre uten betydelig svekkelse av kvalitet eller drift. Disse medlemmer minner om at fokus i kulturpolitikken må være å stimulere til en størst mulig bredde innen kulturuttrykk for å la flest mulig mennesker få ta del i de gleder som god kultur kan by på.

Disse medlemmer foreslår:

«Stortinget ber regjeringen legge frem sak om revurdering av fremtidige driftsplaner for Den Norske Opera & Ballett, med sikte på reduksjon av det offentlige bidrag.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres ønske om å prioritere det frie feltet. Disse medlemmer mener totalfordelingen mellom institusjonene og det frie feltet er skjev, og gjør i tråd med dette en omprioritering som representerer et kutt for

institusjonene på 8 mill. kroner i Høyres alternative budsjett.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Teatret Vårt flytter inn i nytt teater- og jazzhus i Molde i juni 2012. Tilskuddet til økt husleie til Teatret Vårt for 2012 er 1 359 000 kroner. Dette beløpet overføres fra kap. 324, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner til kap. 324 post 78 Ymse faste tiltak, jf. omtale under denne posten.

Flertallet vil understreke at region-/landsdelsinstitusjonene er viktige som produsenter og formidlere av et bredt scenekunsttilbud over hele landet, og at institusjonene derfor må arbeide for å nå flest mulig innenfor sine geografiske områder. Det er flere måter å nå dette målet på. Det er viktig at institusjonene lager egne planer for formidling med tanke på å nå et bredt publikum.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at tilskuddene til region- og landsdelsinstitusjonene i varierende grad er foreslått styrket for 2012. Dette flertallet viser til at Agder Teater, Kristiansand Symfoniorkester og Opera Sør i september 2011 flyttet inn i nytt felles teater- og konserthus, og at tilskuddet til Agder Teater er økt med 10.1 mill. kroner til økte driftsutgifter og styrket kunstnerisk aktivitet i nytt hus. Dette flertallet er positiv til at Carte Blanche gis mulighet til å videreutvikle seg som Norges nasjonale kompani for samtidsdans.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil utfordre region- og landsdelsinstitusjoner på å få økte inntekter gjennom økte billettinntekter. Disse medlemmer ønsker å redusere statens utgifter til region- og landsdelsinstitusjoner. En reduksjon bør være mulig uten at det går nevneverdig ut over aktiviteten, og disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteen viser til at bevilgingen under denne posten, på om lag 3,7 mill. kroner, gjelder driftstilskudd til Peer Gynt-stemnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet merker seg regjeringens forslag til bevilgning for Peer Gynt-stemnet. Disse medlemmer ønsker å stimulere til at dette i størst mulig grad blir selvfinansiert i årene som kommer, og viser

for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 73 Region- og distriktsopera

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, peker på det økende engasjementet for opera i hele landet, og at det er viktig at region- og distriktsoperaene styrkes parallelt med satsingen på Den Norske Opera & Ballett.

Komiteen viser til at operakreftene i Norge har etablert et samarbeidsorgan gjennom foreningen «OperaNorge». Komiteen mener dette er meget positivt, ikke minst fordi dette bidrar til å skape en god kontaktflate mellom Den Norske Opera & Ballett, institusjoner og tiltak over hele landet. Komiteen peker på at OperaNorge omfatter alle nivåer innen operafeltet i Norge. Så vel regionoperaene som distriktsoperaene er medlemmer sammen med de fleste av de tidligere deltakerne i riksoperasamarbeidet. Komiteen mener det er viktig med god kompetanseutveksling mellom operamiljøene i Norge for å sikre best mulig ressursutnyttelse hva angår det kunstneriske så vel som innenfor administrasjon, organisasjon, markedsføring, sponsorutvikling m.m.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at de fleste medlemmene i «OperaNorge» er mottakere av årlig statstilskudd, og mener at medlemmene bør finne rom for å drifte organisasjonen innenfor de rammene medlemmene rår over.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig at regjeringen bidrar til god utvikling i «OperaNorge» slik at potensialet som ligger i dette nettverket kan utnyttes godt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til en rekke lokale initiativer til operasatsinger i regi av kor og orkestre. Blant annet gjelder dette grupper som tidligere var å finne i den tidligere «Riksoperaen». Disse medlemmer mener det er viktig å fange opp disse satsingene og sikre tilveksten der gode initiativ finnes. Disse medlemmer ber derfor regjeringen utrede en tilskuddsordning for dette, gjerne lagt til «Opera Norge».

Disse medlemmer fremmer dermed følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en tilskuddsordning for operasatsinger i regi av kor og orkestre, gjerne lagt til 'Opera Norge'.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at departementet legger som forutsetning for det statlige driftstilskuddet til operatiltakene at det ordinære offentlige driftstilskuddet fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å stimulere til større grad av selvfinansiering for institusjonene, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på det økende engasjementet for opera i hele landet, og at det har ligget inne som en forutsetning i Bjørvika-vedtaket at distriktsoperaene skal styrkes parallelt med satsingen på Den Norske Opera & Ballett. Dette medlem viser til at bevilgningene til distriktsoperaene ikke står i forhold til forventningene og mener distriktsoperaene trenger et løft. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 5 mill. kroner til region- og distriktsoperaene.

STEINVIKHOLM MUSIKKTEATER

Komiteen vil peke på det viktige arbeidet som gjøres av Steinvikholm Musikkteater overfor barn gjennom Operaskolen. Komiteen viser til at Operaskolen ble igangsatt i 2001 med det formål å gjøre scenekunst av høy kvalitet tilgjengelig for barn og ungdom og samtidig motivere til videre steg innen faget. Komiteen viser videre til at Operaskolen gir tilbud i musikkteater til gruppen 11–15 år, og at musikkteateret gjennom dette bidrar til økt interesse for og rekruttering til opera.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er glad for at regjeringen i budsjettforslaget har foreslått å øke bevilgningen til Steinvikholm Musikkteater med 500 000 kroner, og mener det er viktig at dette arbeidet kan fortsette.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at en rekke enkelttiltak under posten styrkes, samt at det foreslås bevilget 3 mill kroner til oppstart av en felles skuespiller- og danserallianse i løpet av andre halvår 2012.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Teatret Vårt

flytter inn i nytt teater- og jazzhus i Molde i juni 2012. Tilskudd til økt husleie til Teatret Vårt for 2012 er 1 359 000 kroner. Det forutsettes at Møre og Romsdal fylkeskommune bidrar i samsvar med vedtak i fylkestinget 22. april 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at en rekke av tiltakene på denne posten i større grad bør markedsrette seg og finne andre finansieringskilder enn offentlige budsjett. Disse medlemmer registrerer at regjeringen legger opp til en stor økning på denne posten, noe som best kan karakteriseres som merkelig og unødvendig.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 1 mill. kroner for 2012 til fordeling på Nordic Black Theater og Norsk Skuespillersenter med 0,5 mill kroner på hver.

4.10 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)

Komiteen slutter seg til de overordnede målene for 2012, og vil særlig understreke at bibliotekene spiller en viktig rolle både som lokale ikke-kommersielle kulturinstitusjoner, som en del av kunnskapssamfunnet og som en del av demokratiet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er av den oppfatning at papirboken, lydboken og e-boken må behandles likt, tilsvarende digitale og analoge læremidler til skoleverket, og med fortsatt momsfritak.

Disse medlemmer er svært skuffet over at regjeringen ikke viser ambisjoner om å likestille merverdiavgift på papirbøker, lydbøker og e-bøker. Dette vil bety at e-bøker fortsatt vil tape i konkurransen mot papir på det norske markedet, og at norske e-bøker vil tape i konkurransen med tilbud fra andre land. Disse medlemmer er særlig bekymret for hvilke konsekvenser dette vil få for utbredelsen av digitale læremidler i skolen. I dag vet en at analoge læremidler brukes i mange år med utdatert og feil informasjon i norske skoler, med e-bøker vil informasjon og feil oppdateres og korrigeres fortløpende. Diskriminering av e-bøker er også svært dårlig miljøpolitikk. Disse medlemmer mener at e-bøker vil styrke det norske kunnskapssamfunnet, og kan være avgjørende for universell utforming og gir stor tilgjengelighet for alle grupper, for eksempel synshemmede, og vil også nå nye brukere og grupper som leser lite i dag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ser også at det er behov for en gjennomgang av merverdiordningen for digitalt materiale som brukes i bibliotekene, som går lenger enn å sidestille papirbok og lydbok med e-bok. Disse medlemmer ønsker en utredning som gjennomgår avgiftspolitikken på dette området med tanke på å komme frem til en løsning som er fremtidsrettet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av merverdiordningen for digitalt materiale som brukes i bibliotekene.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteen mener Nasjonalbiblioteket er en av de viktigste kildene til kunnskap om Norge, nordmenn og norske forhold, her og i utlandet. Komiteen vil understreke at Nasjonalbibliotekets arbeid med å digitalisere samlingene er svært viktig for å sikre informasjon for ettertiden og gjøre denne mer tilgjengelig.

Komiteen merker seg at bevilgningen til Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) økes med 1,6 mill. kroner.

Komiteen viser til at bevilgningen til Språkrådet er styrket gjennom de to foregående budsjetter, og at Språkrådet gjennom dette er satt i stand til å ivareta funksjonen som nasjonalt samordningsorgan for utvikling og tilgjengeliggjøring av spesialisert norsk fagterminologi, og til å drive et mer aktivt sektorovergripende språkstyrkingsarbeid. Den budsjettmessige styrkingen må også ses i sammenheng med at Stortinget gjennom behandlingen av språkmeldingen har sluttet seg til en utvidelse av Språkrådets ansvarsområde til å omfatte også andre språk enn norsk, slik at Språkrådet nå har et mer helhetlig språkpolitisk ansvars- og arbeidsområde.

Komiteen peker på at Norge er et lite språkområde, og at det norske språket er under konstant press. Det er behov for en offensiv språkpolitikk, slik at norsk også i fremtiden blir det naturlige språkvalget i alle deler av norsk samfunnsliv. Komiteen vil understreke at skriftkulturen er en bærebjelke i norsk samfunns- og kulturliv.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti vil i denne sammenheng særlig peke på behovet for at det utarbeides lærebøker på norsk innenfor høyere utdanning i et omfang som ivaretar de enkelte faglige språkdomenene. Disse medlemmer er selvsagt klar over at dette tilligger et annet departement, Kunnskapsdepartementet, men vil likevel påpeke dette og hevde at det

faktum at språkpolitikken i dag i praksis deles mellom departementene, later til å svekke språkpolitikken generelt sett.

Komiteen understreker betydningen av det nordiske språksamarbeidet. Komiteen mener ivaretagelsen av skandinavisk språk styrker den nasjonale innsatsen for å opprettholde det vedtatte skandinaviske språks posisjoner i forhold til engelsk. Komiteen vil peke på at språksamarbeidet i dag tilligger flere departement, og vil understreke betydningen av god samarbeid og koordinering på tvers av departementene.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil særlig peke på Kunnskapsdepartementets manglende oppfølging av undervisningen i skandinaviske språk i skolen og viser til Utdanningsdirektoratets undersøkelser der det påvises at denne delen av læreplanen i stor utstrekning ignorerer. Disse medlemmer vil også peke på nødvendigheten av at undervisningen i skandinaviske språk styrkes i lærerutdanningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er nødvendig med en forsterket innsats i det nordiske språksamarbeidet innenfor alle områder.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil peke på det verdifulle mangfoldet som ligger i det å ha to norske skriftkulturer. Nynorsk og bokmål er formelt likestilte, men reelt har nynorsk likevel vanskeligere kår. Det er derfor særlig viktig å sikre nynorsk gode utviklingsmuligheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere driftsutgifter i det offentlige. Disse medlemmer mener dette bør la seg gjøre gjennom effektivisering uten at det går ut over kvaliteten, da det sentrale i kulturpolitikken må være det tilbudet som til syvende og sist blir tilgjengelig for folk flest. Generelle driftsutgifter gir ikke automatisk forbedrede tilbud for folk, og utgiftsøkninger er i så måte heller ikke nødvendigvis veien å gå. Disse medlemmer vil i tillegg påpeke at en krone til kultur er bedre enn en krone til en byråkrat, og ønsker generelt sett å kanalisere mest mulig midler direkte til kulturformål. Administrative kostnader er nødvendige, men disse medlemmer vil understreke viktigheten av at disse kostnadene holdes på et minimum for å unngå at de kommer i konflikt med det de faktisk skal benyttes til.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteen merker seg at det i varierende grad foreslås økninger i de ulike innkjøpsordningene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at målet med Norsk kulturråds støtteordninger til litteraturformål er å sikre et bredest mulig tilbud av nye bøker i bestemte sjangre, av allmenne kulturtidsskrifter og nye norske tegneserier. Flertallet er tilfreds med at avsetningene for 2012 foreslås økt med 5,8 mill. kroner til 160,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, og ønsker primært å utvikle innkjøpsordninger. Disse medlemmer mener derfor denne posten bør reduseres.

Post 72 Knutepunktinstitusjoner

Komiteen viser til at bevilgningene under denne posten skal dekke driftsutgifter for Norsk litteraturfestival – Sigrid Undset-dagene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere utgifter i det offentlige, og vil stimulere til at Norsk litteraturfestival søker inntekter gjennom andre kanaler enn offentlige budsjetter.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 73 Noregs Mållag

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at bevilgningen under denne posten går til å styrke Noregs Mållags arbeid med å styrke nynorsk skriftkultur på alle samfunnsfelt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Noregs Mållag bør finansiere seg på andre måter enn å belaste offentlige budsjetter. Det kan ikke være noen prioritert oppgave å gi driftstilskudd til Noregs Mållag for å styrke nynorsk skriftkultur. Disse medlemmer mener Noregs Mållag kan søke om støtte på ordinær måte, ut fra antall medlemmer og de gjeldende regler for driftstilskudd.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 74 Det Norske Samlaget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til det viktige arbeidet Det Norske Samlaget gjør for å styrke nynorsk språk, litteratur og kultur, og opprettholde et bredt boktilbud på nynorsk. Flertallet viser til at det er bred enighet om å styrke innsatsen innenfor disse områdene i tiden som kommer. Flertallet merker seg at departementet legger til grunn at Samlaget selv skaper rom for produksjonsstøtte innenfor sine budsjetter, og ikke skal kunne søke Norsk kulturråd om midler fra denne avsetningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Det Norske Samlaget bør finansieres på andre måter enn gjennom å belaste offentlige budsjetter. Det kan ikke være noen prioritert oppgave å gi driftstilskudd til Det Norske Samlaget for å styrke nynorsk skriftkultur.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 75 Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil vise til at det leksikalske dokumentasjonsprosjektet Norsk Ordbok 2014 får tilskudd fra departementet og Universitetet i Oslo og følger en plan for å sikre at verket i tolv bind foreligger i jubileumsåret 2014.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil understreke viktigheten av at det settes av tilstrekkelige bevilgninger for at dokumentasjonsprosjektet Norsk Ordbok 2014 kan gjennomføres på en faglig forsvarlig måte innen jubileumsåret 2014.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til behovet for å styrke ivaretagelsen av norsk språk. I denne sammenheng mener disse medlemmer det også er viktig å bygge opp under bokmål/riksmål som er majoritetens språkform i vårt land. Disse medlemmer viser i denne sammenhengen til BRO – prosjektet og dets målsetting om å utarbeide en ny ordbok for bokmål basert på Det Norske Akademis store ordbok (tidligere Riksmålsordboken) med sikte på ferdigstillelse i 2014.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår en kraftig styrking av prosjektet og understreker i den forbindelse verdien av de samarbeidsrelasjoner

som ligger til grunn for prosjektet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker dette arbeidet med 7 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å bevilge ytterligere 0,6 mill. kroner til Norsk Ordbok 2014.

Post 76 Ibsenpris m.m.

Komiteen viser til at Den internasjonale Ibsenprisen skal stimulere til kritisk debatt om vesentlige samfunnsmessige og eksistensielle tema, og skal utdeles årlig for å honorere en enkeltperson, organisasjon eller institusjonen innenfor kunst og kultur som har gjort en ekstraordinær innsats i Ibsens ånd. Komiteen vil understreke den betydningen Ibsen og hans forfatterskap har for Norge som kulturna-sjon.

Post 77 Prosjekt- og utviklings tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at en rekke enkelttiltak under posten styrkes.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere utgiftene til «Ymse faste tiltak». Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, men også ved en kritisk gjennomgang av denne posten.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 0,5 mill. kroner til Riksmålsforbundet for 2012.

4.11 Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål

Komiteen vil understreke viktigheten av å ivareta vår kulturarv. Kulturminner – både i immateriell og materiell form – er sporene av våre forfedres liv og virke som fortsatt kan sees og oppleves i dagens samfunn. Kulturarven binder samfunnet sammen, i

tillegg til å ha en egenverdi. Stortinget har en forpliktelse til å bringe kunnskapen om vår fortid videre.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er derfor fornøyd med at regjeringen styrker museums- og andre kulturvernformål i årets budsjett.

Komiteen viser til at staten er en stor eier av kulturminner og har et spesielt ansvar for å ta vare på disse. Komiteen viser til at museumssektoren er svært viktig i denne sammenheng. Komiteen vil ytterligere understreke at vi i Norge har en rekke forskjellige organisasjoner, museer og lag som gjør en betydelig innsats for å markere den kystkulturen som vi i Norge er så stolte av. Dette er et viktig arbeid som på en god måte kan være med på å markere kulturarv langs kysten.

Komiteen mener også at Norsk publikumsutvikling er en viktig medlemsorganisasjon for norske kulturorganisasjoner og museer, som skal arbeide for økt kunnskap om publikum, og økt publikumsopp- slutning for alle kulturtilbud.

Komiteen vil peke på at hendelsene 22. juli 2011 har aktualisert museenes rolle og betydning i formidlingen av grunnleggende demokratiske verdier. Komiteen er kjent med at Falstadsenteret i samarbeid med NTNU og Det europeiske Wergelandssenteret har satt i gang et FoU-arbeid for å se på bruk av museer og minnesteder som arena for undervisning i menneskerettigheter. I europeisk og internasjonal sammenheng er det økt fokus på menneskerettighetsundervisning i skoleverket og lærerutdanningen. Norge har både forutsetninger for og internasjonale forpliktelser til å bidra i dette viktige arbeidet, og komiteen vil med interesse følge utviklingsarbeidet ved Falstadsenteret.

Komiteen har merket seg det arbeidet som over flere år er nedlagt ved Norsk Luftfartsmuseum for å etablere en utstilling om hvilke virkninger den kalde krigen hadde når det gjaldt nasjonal frykt, demokratidannelse og nasjonsbygging. Prosjektet «Isfronten» er tenkt etablert i Anlegg 96 på Bodø hovedflystasjon, et militært anlegg fra den kalde krigen som kan gi en helt troverdig opplevelse, siden anlegget er bygd som et svar på de forsvarsmessige utfordringene vi så i denne tidsperioden. Komiteen ser at prosjektet vil kunne dokumentere en lite formidlet epoke i norsk historie, og ber departementet bidra slik at prosjektorganisasjonen kan videreføres, fram til rammebetingelsene for en slik etablering er avklart. Komiteen vil videre påpeke at både Norsk Luftfartsmuseum og Falstadsenteret har et stort ansvar for å innhente informasjon fra tidsvitner,

og komiteen mener det haster med å få innsamlet informasjon fra de gjenlevende. Komiteen ber regjeringen vurdere om det er behov for tiltak som kan bidra til at innsamling av kunnskap fra tidsvitnene kan iverksettes raskere.

Komiteen viser til den unike arkitektur- og byplanhistorien som landets gjenreisningsbyer representerer. Det er viktig å sikre disse kulturhistoriske verdiene for framtida. Komiteen er kjent med det arbeidet som pågår i Nord-Trøndelag. Komiteen ber regjeringen om å følge arbeidet tett slik at det kan legges et godt grunnlag for å ta vare på gjenreisningsarkitekturen i Norge.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser at norske museer sitter på store mengder kunst- og kulturhistoriske gjenstander. Kun et lite antall av disse er til enhver tid utstilt i museenes egne lokaler eller hos andre museer eller institusjoner. Utstillingsandelen er et sted mellom 5 og 10 prosent av det totale antall. De gjenstander som ikke er utstilt er i all hovedsak i museenes magasiner. Av de gjenstander som er magasinert er det en viss andel som ikke har særskilte lagringsbehov, men som allikevel sjelden blir stilt ut.

Disse medlemmer mener at det kan berike landet, hvis noe av den magasinerte kunsten kan lånes eller leies ut til privatpersoner, næringsliv eller offentlige virksomheter.

Disse medlemmer mener også at ved å skape debatt og ved å fastslå hva som er de viktige hjørnesteinene i den norske kulturarven styrker og vedlikeholder vi denne arven. For tiden er norsk kultur under press. Norsk kultur har heldigvis en sterk base, men den må vedlikeholdes og holdes levende. Kulturarven er for viktig til å gå i glemmeboken.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, ser positivt på at regjeringen har startet med en nasjonal plan for samlingsforvaltning, hvilket også var et sentralt tiltak i St.meld. nr. 49 (2008–2009) Fremtidas museum. Flertallet vil be om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med nærmere informasjon om planarbeidet og fremdriften i dette viktige arbeidet.

Flertallet henviser videre til St.meld. nr. 49 (2008–2009) Fremtidas museum, og til komiteens behandling av Innst. S. nr. 161 (2009–2010) hvor komiteen slutter seg til de tiltak som foreslås når det gjelder museumsbygg. Flertallet vil be regjeringen om å komme tilbake med nærmere informasjon om hvorledes dette arbeidet er planlagt fulgt opp fremover.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til samlokaliseringen av Nasjonalmuseet på Vestbanen, med de dramatiske konsekvenser det har for fremtiden til Nasjonalgalleriet, uten at man på politisk nivå greier – eller finner det nødvendig – å vise hvorfor de gamle bygningene må forlates. Disse medlemmer mener også at det er ingen grunn til kreativ fantasering om ny bruk av våre sentrale museumsbygg, det være seg til lese-saler, ungdomsskoler eller et «kunnskapstivoli».

Disse medlemmer har tidligere tatt til orde for at store norske kunstnere i størst mulig grad må æres ut fra de forhold som er naturlig, Grotten som et museum til ære for Henrik Wergelands liv og forfatterskap, og på samme måte er det naturlig at Munchsalen i det ærverdige Nasjonalgalleriet fredes.

Slottsmuseum

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti vil vise til innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet, at Slottet har mange kulturskatter som for tiden er på lager, og således ikke tilgjengelig for publikum. Disse medlemmer vil derfor be Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet vurdere muligheten for å opprette et slottsmuseum.

Dalane Folkemuseum

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er kjent med at det arbeides med et museums- og dokumentasjonssenter for geologi, bergverks-, krigs- og industrihistorie i Jøssingfjorden som ligger i Sokndal kommune. Disse medlemmer viser til at dette senteret blir en del av Dalane Folkemuseum. Disse medlemmer er positive til det arbeidet som har startet og vil avvente en søknad om statlig medfinansiering, og mener regjeringen bør følge dette opp de neste årene.

Urskog-Hølandsbanen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Urskog-Hølandsbanen drives på frivillig basis. Utgangspunktet for museumsbanen i begynnelsen av 60-årene var en nedslitt jernbanestrekning, ingen bygninger og nedkjørt materiell. Disse medlemmer ser at hovedtyngden av utgiftene ved museumsbanen fortsatt går til investeringer for å bygge opp anlegget, restaurere materiell, osv.

Disse medlemmer viser også til at disse utgiftene dekkes gjennom inntektene fra åpningsdagene og tilskudd fra bedrifter, Kulturfondet, Sørums kommune, Aurskog-Høland kommune. Disse medlemmer viser til hva som gjenstår før Urskog-

Hølandsbanen har fått bygget opp museet til et nivå der driften blir den vesentligste del av virksomheten, restaurering av flere personvogner og godsvogner, gjenoppføring av flere bygninger fra Urskog-Hølandsbanen, vinterisolert vognhall, registrering og innsamlingsarbeid, etablering av utstilling, forbedring av publikumsområdet.

Disse medlemmer viser også til at skinnegangen trenger jevnt vedlikehold. Hvert år må ca. 200 sviller skiftes ut, og en sporveksel overhales. Arbeidet utføres på samme måte som den gang banen var i drift. Å ta vare på gamle arbeidsmetoder er en viktig del av museets virksomhet. Disse medlemmer ser hvor viktig Urskog-Hølandsbanen er, som den eneste gjenværende jernbane i Norge som ble bygget etter tredjeklasses standard (tertiærbane), og banen er derved spennende sett i sammenheng med landets resterende museumsjernbaner. Disse medlemmer ser også at forvaltningsplanen for Urskog-Hølandsbanen er utarbeidet dels som et kapittel til Jernbaneverkets nasjonale verneplan for jernbanekulturminner og dels som eget internt dokument som skal sikre museumsjernbanens eksistens og dens fagkompetanse for ettertiden. Forvaltningsplanen skal følges av handlingsplaner som går over 4- og 10-årsperioder, som skal sees i et 30-årsperspektiv.

Fetsund Lenser museum

Komiteen viser til at Fetsund Lenser gjennomfører en rekke gode prosjekter innen restaurering og vedlikehold av tømmer sorteringsanlegget. Dette arbeidet er en grunnleggende del av vernet av kulturminnet Fetsund Lenser. Innenfor Fetsund Lensers museale virksomhet drives forskningsprosjekter innen fløtingshistorie og relaterte emner. Komiteen viser også til at Fetsund Lenser har gjennomført prosjekter innen tilrettelegging og tilgjengeliggjøring for funksjonshemmede. Gjennom Nordre Øyeren Naturinformasjonssenter er det gjennomført prosjekter innen formidling og naturvitenskap.

Post 55 Norsk kulturfond

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

Komiteen er kjent med Stiklestad Nasjonale Kultursenters (SNK)s arbeid mot nasjonsjubileet i 2030. Komiteen vil peke på Stiklestadts historiske betydning for stat, monarki og kirke, og minner om den nasjonale oppgaven SNK har med å forvalte og formidle denne delen av vårt folks historie. Kom i-

teen vil understreke betydningen av at SNK kan videreutvikle aktuell formidling basert på denne kjernehistorien, også med perspektiv mot 2030. Komiteen har i denne sammenheng merket seg at SNK har startet opp et forberedende arbeid rettet mot oppstart av et flerfaglig forskningsprogram. Komiteen vil understreke betydningen av at SNKs arbeid fram mot 2030 er basert på et best mulig kunnskapsgrunnlag, og at et slikt program har nasjonal forankring.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Rockheims etablering av Hall of Fame og forutsetter at dette videreføres innenfor rammen av tildelingen til museene i Sør-Trøndelag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil styrke Stiklestad nasjonale kultursenter og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der dette senteret foreslås med en bevilgningsøkning på 1,5 mill. kroner.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker primært å redusere utgiftene til «Ymse faste tiltak». Det bør la seg gjøre gjennom effektivisering, og disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

4.12 Kap. 329 Arkivformål (jf. kap. 3329)

Komiteen støtter de overordnede målene for arkivpolitikken som beskrevet i proposisjonen. Komiteen vil også understreke viktigheten av god arkivdanning som forutsetning for å oppnå disse målene. Komiteen konstaterer for øvrig at arkivpolitikken med årets budsjett i alle hovedtrekk videreføres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å stimulere til en generell besparelse på administrasjonen. For disse medlemmer er Arkivverket et prioritert kulturfelt, men en effektivisering er likevel ønskelig.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med at regjeringen øker bevilgningene til arkivformål med 24,4 mill. kroner. Av dette går 23,5 mill. kroner til Arkivverket, mens tilskuddet til Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek øker med 500 000 kroner. Økningen til Arkivverket omfatter midler til håndtering av arkivmateriale fra departement som ble ødelagt i eksplosjonen 22. juli 2011. I tillegg vil flertallet vise til at regjeringen også øker satsingen på:

- behandling og bevaring av digitalt materiale
- opptrapping av digitaliseringsvirksomheter
- styrket tilsyn med arkivene i kommunal sektor
- planlegging av tiltak til grunnlovsjubileet i 2014
- planlegging av nytt sentraldepot på Tynset og tilrettelegging av materiale som skal oppbevares i sentraldepotet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil påpeke det omfattende lagringsbehov for arkivmateriale som vil reise seg i årene som kommer. Disse medlemmer mener det er viktig å ha god planlegging og ta mulighetene i bruk for å møte denne utfordringen. Det er en kjent sak at staten har store utfordringer når det gjelder bygging av kulturrelaterte bygg. Disse medlemmer vil derfor peke på de mulighetene som ligger i langsiktige løsninger med private utbyggere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å stimulere til besparelser innen offentlig administrasjon, og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

4.13 Kap. 334 Film- og medieformål (jf. kap. 3334)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens mål for film- og mediepolitikken for 2012, og slutter seg til regjeringens vurderinger.

Flertallet viser til Kulturløftet II der film i regionene er et satsingsområde. Flertallet understreker viktigheten av å skape robuste filmmiljøer utenfor Oslo, og peker på at det vil styrke Norge som filmnasjon. Flertallet synes det er gledelig med økning i satsingen på film i et stramt budsjettår, men vil likevel peke på at de regionale filmmiljøene ikke mottar mer enn 7,3 prosent av den samlede statlige støtten til film.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil fremover se på om det er behov for å spre mer av de statlige filmpengene ut i landet.

For å sikre konkurranse og mangfold i mediene mener komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet det er svært viktig med etableringsfrihet i medienæringen, hvor ordinære konkurranse-regler skal gjelde. Disse medlemmer mener det er feil at enkelte medier skal få statlig støtte samtidig som de konkurrerer med andre mediebedrifter som driver etter bedriftsøkonomiske prinsipper. Disse medlemmer ønsker en fri konkurranse uten økonomisk bidrag fra staten.

Disse medlemmer vil videre redusere NRK-lisensen, for på sikt å fjerne denne helt. Disse medlemmer ønsker snarere å la finansieringen baseres på reklameinntekter og/eller brukerbetalning, siden det er viktig at myndighetene legger til rette for god og reell konkurranse mellom de forskjellige leverandørene av kringkastingstjenester.

Synstolking

Komiteen mener at synstolking er viktig for at synshemmede skal kunne få full glede av film og TV. Komiteen mener også at regjeringen bør kreve at all film som produseres med offentlig støtte skal ha spor med synstolking. Synstolking er å forklare med ord hva som skjer på skjermen i en film. Komiteen ser at dette gjøres i stor utstrekning i mange land.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener også at det må stilles krav til at kringkastere som NRK synstolker filmer, og gjør dette i økende grad slik at en betydelig andel av produksjonene etter hvert har dette.

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å redusere driftsutgifter i det offentlige. Dette bør kunne gjøres ved generell effektivisering. I tillegg mener disse medlemmer at Filminstituttet bør slankes da filmproduksjon foregår andre steder.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 50 Filmfondet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det i Prop. 1 S (2011–2012) er uttrykt et mål om å doble tilskuddene til utvikling av dataspill fra 2011-nivå innen 2013. Flertallet mener målet bør være å doble støtten til dataspill innen utgangen av Kulturløftet II, dvs. 2014.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at andre tiltak kan virke like målrettet til filmproduksjon som en ytterligere offentlig innsats, slik som skatteincentiver m.m. Disse medlemmer mener videre at det bør fokuseres på kvalitet og prosjektstøtte via Filmfondet, og at det dermed ikke skal være noe mål i seg selv å ha en mest mulig omfattende ordning. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilgningene og viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Disse medlemmer mener det har vært en god utvikling innenfor norsk film. Disse medlemmer mener regjeringens måltall for antall filmer og publikumsoppslutning ikke lenger er av viktighet å tilstrebe, men at Filmfondet selv må stake ut de videre strategiene for hvordan norsk film best kan utvikle seg uavhengig av dette. Disse medlemmer mener eksempelvis at fondet må kunne legge seg på et lavere antall større satsinger.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og omprioriterer 5 mill. kroner fra filmfondet til den

regionale filmsatsingen for å stimulere filmmiljøene utenfor Oslo.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås en reduksjon på denne posten tilsvarende om lag halvparten av den foreslåtte økningen.

Post 51 Audiovisuelle produksjoner

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 71 Filmtiltak m.m.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at bevilgningen går til manuskriptutvikling, lokalkringkasting og innkjøpsordning for dataspill til bibliotek. Disse medlemmer mener en innkjøpsordning for dataspill til bibliotek er totalt feil prioritering av skattebetalernes penger, og går imot en slik ordning.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 73 Regional filmsatsing

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag, og slutter seg til dette. Flertallet vil understreke betydningen av sterke regionale filmmiljø, og ber regjeringen påse at filmsatsingen kommer hele landet til gode. Flertallet mener videre det er behov for en forsterket innsats for å øke andelen kvinner i norsk film, og ber regjeringen vurdere tiltak som sikrer oppnåelse av de mål som i lengre tid er blitt satt på dette området.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener den sterkeste driveren i regional filmsatsing bør komme fra private investorer og skatteincentiver for utenlandske produksjoner lagt til Norge. Regionale filmtiltak bør i enda mindre grad enn i dag være et statlig ansvar, og disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil på generelt grunnlag understreke betydningen av en kulturpolitikk som handler om maktspredning og som tar alle deler av landet i bruk. Et element i dette er utviklingen av filmmiljøene utenfor Oslo som Høyre gjennom en årrekke har ønsket å stimulere.

Disse medlemmer vil derfor også i år foreslå en styrking av de regionale filmfondene. Disse medlemmer mener særlig at regjeringens filmpolitikk ikke har lagt grunnlaget for å bruke det potensialet de regionale filmfondene kunne representere. Disse medlemmer mener de regionale filmfondene er underlagt for stramme restriksjoner for bruk av tildelte midler, føringer i forhold til genre, og tilgang til en for liten del av midlene som bevilges til filmformål. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 og styrker denne posten med 5 mill. kr for 2012.

Post 75 Medieprogram

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er rom for å redusere bevilgningene fra denne posten, hvor flere av formålene får til dels store beløp. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012, der denne posten reduseres.

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at «Til disposisjon»-poster i et budsjett er uheldig. Det er ingen grunn til at departementet skal ha en millionpost til vilkårlige utgifter som ikke dekkes av noen av de andre budsjettpostene, og midler til disse ulike tiltakene bør etter disse medlemmers syn finnes i andre poster og deles med de allerede eksisterende tiltakene der.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

4.14 Kap. 335 Pressestøtte

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, påpeker at mediekonsumet er i sterk endring, og at det er behov for en djerv mediepolitikk for å ivareta de mediepolitiske målene også i den digitale tidsalder. Flertallet mener det er positivt at departementet vil fremme forslag til plattformnøytral pressestøtte i neste års statsbudsjett. Flertallet registrerer at innovasjonstak-

ten i norske medier er høy, og mener det er viktig at det legges til rette for eksperimentering på ulike publiseringsplattformer og kombinasjonsløsninger mellom publiseringsplattformer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at avisproduksjon skal være selvfinansierende, men erkjenner at det vil kunne få konsekvenser for aviser som er blitt avhengig av økonomisk støtte fra staten dersom all støtte ble fjernet umiddelbart. Derfor vil disse medlemmer gradvis redusere overføringene til produksjonstilskudd og på sikt fjerne disse. Reduksjon for 2012 gjøres i hovedsak på riksdekkende såkalte «meningsbærende aviser», som det forventes kan øke inntjeningen eller redusere kostnadene sine. Den gjenstående delen av produksjonsstøtten skal i hovedsak sikre videre drift av nr. 2- og nr. 3-aviser.

Disse medlemmer viser for øvrig til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Post 71 Produksjonstilskudd

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at produksjonstilskudd til avisene, i tillegg til fritak for merverdiavgift, er det viktigste virkemiddelet for å opprettholde mangfoldet i avisutgivelse, både geografisk og når det gjelder innhold og verdiforankring. Flertallet viser til det unike mangfoldet Norge har på avisfronten, og flertallet mener dette er med på å styrke demokrati og deltakelse både nasjonalt og lokalt. Flertallet viser til at en fri og uavhengig presse er en forutsetning for tillit i samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at statens oppgave med å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig debatt ikke oppfylles dersom en avis eller media blir helt eller delvis avhengig av statlig støtte. Medias holdning til det offentlige vil bli farget gjennom denne avhengigheten, og kritikk av bidragsyterne kan utøve som en følge av subsidier.

For å sikre en fri og uavhengig presse vil disse medlemmer derfor gradvis avvikle produksjonstilskuddet, med et mål om å fjerne denne helt. For perioden 2012 reduseres hovedsakelig produksjonstilskuddet til riksdekkende, såkalte «meningsbærende aviser», som har gode forutsetninger for å øke sin inntjening og redusere sine kostnader. Resterende produksjonsstøtte skal hovedsakelig sikre videre drift av nr. 2- og nr. 3-aviser og aleneaviser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre ønsker en gjennom-

gang av mediepolitikken med sikte på å få et mer tidsmessig og treffsikkert virkemiddelapparat. Disse medlemmer viser til at mediestøtteutvalgets innstilling er til behandling og vil avvente en sak fra departementet som nærmere utreder saken, ikke minst med tanke på hvilke muligheter som faktisk foreligger ut fra Norges forpliktelser i henhold til EØS-avtalen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der produksjonstilskuddet til papiravisene reduseres med 101 mill. kroner. Kuttet tenkes gjort gjennom å legge inn et tak for tildelingen.

Post 73 Anvendt medieforskning og etterutdanning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anser det ikke som en offentlig oppgave å yte støtte til etterutdanning i mediebransjen.

Post 75 Tilskudd til samiske aviser

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å fjerne denne posten. Bakgrunnen er at den produksjonsstøtte som eventuelt gis, bør inkludere alle aviser, og disse medlemmer vil påpeke at øremerkede tilskudd til språklig/etnisk baserte aviser er fundamentalt diskriminerende. Disse medlemmer er av den oppfatning at likebehandling må gjelde og mener derfor at det ikke er grunnlag for at samiske aviser skal ha særordninger i forhold til andre medier.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der denne posten reduseres med 5 mill. kroner.

Post 76 Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at det er satt i gang en gjennomgang av tilskuddsordningen for å sikre at den effektivt bidrar til å fremme de politiske målene på medieområdet, inkludert målet om å legge til rette for ytringsfrihet, samfunnsdeltakelse og kul-

turell utfoldelse hos personer med minoritetsbakgrunn.

Flertallet viser til regjeringens forslag, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i 2010 var to publikasjoner på bosnisk og en på kinesisk som mottok tilskudd, samt at det er gjennomført opplæringstiltak for minoritetsspråklige miljøer for å stimulere til flere etableringer.

Disse medlemmer vil også her peke på etnisk diskriminering all den tid slike tiltak ikke er allment gjeldende.

Disse medlemmer setter også spørsmålstegn ved hensiktsmessigheten i slike ordninger med dagens teknologi og tilgjengelighet over Internett.

Post 77 Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil avvise at en særordning for geografisk avgrenset distribusjon er en oppgave for staten, og vil understreke at avisene har eget ansvar for å nå ut til sine kunder.

4.15 Kringkasting

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at målet på kringkastingområdet er å opprettholde et sterkt allmennkringkastingstilbud, og at NRK derfor må sikres stabile og forutsigbare rammevilkår.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Norsk rikskringkasting AS (NRK) hadde monopol på kringkasting av TV og radio. Dette monopolet har gradvis blitt brutt opp, og i dag er det flere lokale og nasjonale radiostasjoner, og flere lokale og riksdekkende kommersielle TV-kanaler. Den økonomiske situasjonen innenfor kommersiell kringkasting er svært utfordrende for mange av aktørene, og en rekke mediebedrifter har vært nødt til å redusere sin aktivitet og nedbemanne som følge av inntektssvikt bl.a. fra reduserte annonseinntekter.

Disse medlemmer viser til at NRK på sin side er skjermet for store svingninger på inntektssiden gjennom lisensavgiften, noe som medfører at NRK har flere store konkurransefortrinn fremfor sine kommersielle konkurrenter. For å gi publikum et

bredt og variert kringkastingstilbud mener disse medlemmer at det skal være mest mulig lik konkurranse mellom aktørene innenfor kringkasting, og ønsker derfor å redusere – og på sikt fjerne – lisensavgiften NRK innkrever. Disse medlemmer mener at NRK i fremtiden bør finansieres på lik linje med andre aktører innenfor kringkasting.

Disse medlemmer mener at en fri og uavhengig presse er en forutsening for demokratiet og ytringsfriheten. For å sikre lik konkurranse og mangfold i mediene bør det bli størst mulig etableringsfrihet i næringen. Disse medlemmer er oppmerksom på at NRK får sin inntekt gjennom lisensavgiften som blir vedtatt av Stortinget. Dette skaper etter disse medlemmers syn et uheldig forhold mellom NRK og det politiske system, siden NRK er fullstendig økonomisk avhengig av lisensavgiften. Det kan etter disse medlemmers syn dermed reises spørsmål om uavhengigheten ved NRKs journalistiske arbeid, og omkring i hvor stor grad kanalen blir preget av dette avhengighetsforholdet. I tillegg er NRK heleid av staten, noe disse medlemmer synes er uheldig siden dette kan skape tvil om NRK er i stand til å utføre kritisk journalistikk overfor statsstyret. Disse medlemmer viser for øvrig til en forskningsrapport fra BI om valgkampdekningen i 2005, der det klart kommer frem at NRK var partisk til fordel for de rød-grønne partiene i valgutspørringen.

Disse medlemmer viser til at NRK vil motta nesten 5 mrd. kroner neste år, men legger bare ut produksjon til eksterne for under 200 mill. kroner i året, som både er minst av kringkastingsselskapene her i landet og mindre enn NRK får som økt lisensøkning neste år. Disse medlemmer mener det er på tide med en opptrapping av utlegg til eksterne og at det burde være en del av kravet for økt lisens.

Disse medlemmer registrerer en økende misnøye når det gjelder inndrivning av NRK-lisensen. Mange som ikke har TV, mistet den i forbindelse med brann eller lignende eller ikke bruker NRK, får krav om lisens. Disse møter liten eller ingen forståelse i møte med lisenskontoret og blir møtt med fornyet krav om betaling. Disse medlemmer mener at teksten på lisenskravet også bør utformes på engelsk.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om avvikling og utfasing av ordningen med fjernsynslisens.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om oppsplitting og nedslag av NRK på en slik måte at virksom konkurranse oppnås og kulturpolitiske mål ivaretas.»

4.16 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

Post 70 Kompensasjoner

Komiteen viser til at fordelingen av kompensasjonen skjer gjennom et tilskudd til rettighetshaverorganisasjonen Norwaco, og at posten videreføres på samme nivå som i 2011 justert for forventet prisstigning.

4.17 Kap. 339 Lotteri- og stiftelsestilsynet (jf. kap. 3339)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Flertallet viser til at Lotteri- og stiftelsestilsynets målsettinger er å sørge for et forsvarlig lotteri- og pengespilltilbud i Norge, forsvarlig fordeling av inntekter fra lotterier og pengespill, lovlig forvaltning av stiftelser og forvaltning av ordningene for merverdiavgiftskompensasjon, som gjelder for frivillige organisasjoner og bygging av idrettsanlegg. Flertallet viser til at tilsynet fører tilsyn og kontroll med alle lotterier og pengespill i Norge, og informerer om og forebygger spilleavhengighet. Lotteri- og stiftelsestilsynet vurderer også risikoen for spilleavhengighet før nye pengespill blir godkjent.

Flertallet støtter regjeringens restriktive linje i pengespillpolitikken, og mener at den beste måten å sikre offentlig kontroll med pengespill på er at de største spillene foregår i regi av Norsk Tipping og Norsk Rikstoto. Flertallet mener videre at offentlig kontroll med pengespill motvirker kriminalitet og spilleavhengighet. Flertallet støtter strenge regler for pengespill og forbud mot spill som kan medføre spillavhengighet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012. Disse medlemmer ønsker å påpeke viktigheten av at tilsynet er et fritt og uavhengig tilsyn, uten påvirkning fra verken store aktører i markedet eller fra politisk ledelse. Disse medlemmer vil påpeke at tilsynet må advares mot ensidig å tro at enhver begrensning i spillmarkedet er et effektivt virkemiddel for å bekjempe spilleavhengighet. Noen virkemidler er slett ikke effektive mot avhengighet, selv om de reduserer omfanget av spill. Disse medlemmer mener det er viktig å inngå nærmere samarbeid med de ledende og internasjonale fagmiljøene, slik at forståelsen av hva som er

effektive og hva som ikke er effektive virkemidler, økes. Det er viktig at troverdigheten til Lotteritilsynet ikke blir svekket som følge av ubalansert motstand mot spill. Disse medlemmer poengterer igjen at tilsynet skal bekjempe spilleavhengighet, og ikke stoppe spill som rekreasjon og glede for innbyggerne.

Disse medlemmer vil presisere at bærebjelkene i spillpolitikken bør være størst mulig overskudd til de ideelle lag og organisasjoner, en reduksjon av spilleavhengighet og et virksomt marked for spilltjenester.

Disse medlemmer merker seg også at det i dag er langt færre tilsynsobjekter for Lotteritilsynet å følge med på. Det bør derfor settes ressurser inn på de aktører som nå kontrollerer det meste av spillmarkedet.

Disse medlemmer viser til at idrett og frivillighet er viktige elementer i samfunnet vårt, hvor barn, unge og voksne sammen bidrar med verdiskaping, dugnad, kunnskapsøkning m.m., men i statsbudsjettet for 2012 fremkommer det at regjeringen forventer en nedgang i inntektene fra Norsk Tipping. Dette vil ytterligere svekke inntektene til idretten, og disse medlemmer viser til Innst. 31 S (2011–2012) jf. Dokument 8:144 S (2010–2011), hvor Fremskrittspartiet foreslår en endring av tippenøkkelen.

Disse medlemmer mener at regjeringen må følge opp og eventuelt endre Norsk Tippings konseksjonsplikter. Kravet til omsetning for kommisjonærer bør nyanseres, hvis hensynet til tilgjengelighet og kanalisering av folks spillebehov tilsier det. Disse medlemmer ser ikke bort fra at kriteriene for retten til å bli tippekommisjonær kan medføre utilsiktede konkurransevridende effekter. Disse medlemmer mener derfor det kan være grunn til å se nærmere på disse kriteriene. Samtidig bør Norsk Tipping AS fortsatt kunne legge forretningsmessige vurderinger til grunn for valget av kommisjonær.

Disse medlemmer viser til at det er Norsk Tipping AS som er den dominerende markedsaktør i Norge, og som bruker store summer på markedsføring av spill. Samtidig er det mange utenlandske spillleselskap som er aktører i Norge gjennom å tilby spill over nett. Disse selskapene har en omsetning på mellom 6 og 7 mrd. kroner pr. år. Etter disse medlemmers syn bør det være tillatt for spillleselskaper å være en nasjonal aktør og at det skjer på en kontrollert måte med bl.a. lisens og kontroll. Disse medlemmer mener at en del av selskapenes omsetning bør tilbakeføres til norsk idrett og at dette er en forutsetning for å kunne bli tildelt lisens.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å tillate utenlandske og andre spillselskaper å etablere seg i Norge.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2012.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at en må kunne sette krav om effektiviseringsgevinst i administrasjonen og at det er muligheter for besparelse og rasjonalisering.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2012 hvor denne posten reduseres med 3 mill. kroner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett.

4.18 Kap. 3300 Kulturdepartementet

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.19 Kap. 3320 Allmenne kulturformål

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens fremlegg og støtter dette.

4.20 Kap. 3322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom

Post 1 Ymse inntekter

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

4.21 Kap. 3323 Musikkformål

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag, og støtter dette.

4.22 Kap. 3324 Scenekunstformål

Komiteen har ingen merknader.

4.23 Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Komiteen har ingen merknader.

4.24 Kap. 3329 Arkivformål

Komiteen har ingen merknader.

4.25 Kap. 3334 Film- og medieformål

Komiteen viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 1 Ymse inntekter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

Post 2 Inntekter ved oppdrag

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til regjeringens forslag og støtter dette.

5. Forslag fra mindretall

5.1 Rammeområde 2 (Familie og forbruker)

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen påse at tilsynsordningen i barnevernet blir styrket, og at barna får det tilsynet som de har krav på.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen åpne for pilotprosjekter hvor kommuner kan ta et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til ny foreldrepermisjonsordning som likestiller mors og fars rettigheter og sikrer den enkelte familiers rett å bestemme fordelingen av permisjonen.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen fremme sak om å opprette et uavhengig tilsyn for barnehagene.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med sak om rekruttering av førskolelærere til barnehagen i likhet med satsingen GNIST for lærere.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet og endring av likestillingsloven, slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring av et enklere regelverk og en nettbankløsning for foreldrepermisjon.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en foreldrepermisjonsordning der 10 uker er forbeholdt hver av foreldrene.

5.2 Rammeområde 3 (Kultur)

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti:

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen utrede en tilskuddsordning for operasatsinger i regi av kor og orkestre, gjerne lagt til «Opera Norge».

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av merverdiordningen for digitalt materiale som brukes i bibliotekene.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å opprette en tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om vurdering av fremtidige driftsformer for nasjonale kulturinstitusjoner, med sikte på en ytterligere bedring av disses publikumstilgang, markedsretting, effektivitet m.m.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende vedlikeholdsplan for nasjonale kulturinstitusjoner.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiater innen kunst.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med stipend til kunstnere.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med garantiinntekter.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen legge frem sak om revurdering av fremtidige driftsplaner for Den Norske Opera & Ballett, med sikte på reduksjon av det offentliges bidrag.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om avvikling og utfasing av ordningen med fjernsynslisens.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om oppsplitting og nedslag av NRK på en slik måte at virksom konkurranse oppnås og kulturpolitiske mål ivaretas.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å tillate utenlandske og andre spillere å etablere seg i Norge.

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

Rammeområde 2 (Familie og forbruker)

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	131 799 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	14 179 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 750 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	10 000 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	47 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	122 108 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> ...	9 400 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	148 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	14 591 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 719 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	31 518 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	14 261 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	4 861 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 637 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 479 000	
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	2 941 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	206 913 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 130 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	134 983 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	3 409 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 223 000 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	15 030 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	28 435 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 702 000	
	70	Tilskudd	14 501 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	9 350 000	
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 638 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	7 712 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	54 347 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	13 672 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 358 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	137 448 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	79 048 000	
	50	Forskning	5 155 000	
	60	Kommunalt barnevern	290 460 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	539 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	24 535 000	
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	50 575 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	3 433 510 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	27 118 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 612 824 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	67 955 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	180 297 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter	243 214 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	7 847 000	
	50	Forskning	4 433 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	57 493 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	108 740 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 124 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	33 397 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	209 063 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	28 472 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	31 035 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 422 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	102 278 000	
	51	Markedsportaler	11 853 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	6 002 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 188 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	4 660 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	27 879 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 913 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	21 927 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	15 575 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	354 700 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	420 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	115 000 000	
		Totale utgifter		41 249 844 000
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	595 000	
3846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	1	Prosjektinntekter	500 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	27 497 000	
	2	Barnetrygd	3 585 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Kommunale egenandeler	899 357 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	173 160 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 107 427 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år frå 1. januar 2012, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2012 kan:

Overskride bevilgningen på	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år. Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor

mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger. For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyn-gen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget. Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene. For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte til og med 31. juli 2012

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, fram til og med 31. juli 2012 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9–16 timer	60	23 784
17–24 timer	40	15 852
25–32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

Satser for kontantstøtte fra og med 1. august 2012

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet fra og med 1. august 2012 kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn i alderen 13-18 måneder per måned	Kontantstøtte i kroner per barn i alderen 19-23 måneder per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	5 000	3 303
Til og med 19 timer	50	2 500	1 652
20 timer eller mer	0	0	0

VII

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2012 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
--	------------------------

B

Rammeområde 3**(Kultur)**

I

På statsbudsjettet for 2012 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	111 350 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 712 000	
314		Kultur og samfunn		
	71	Kultur og næringsprosjekter	8 033 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 567 000	
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 485 000	
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	10 768 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	627 500 000	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	110 811 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	50 952 000	
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	4 394 000	
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	3 329 000	
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	7 073 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	5 414 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	61 850 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	112 471 000	
	21	Forskning og utredning	5 500 000	
	51	Fond for lyd og bilde	30 530 000	
	52	Norges forskningsråd	4 910 000	
	53	Sametinget	70 379 000	
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	45 906 000	
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	22 854 000	
	60	Den kulturelle spaserstokken og kulturkort for ungdom	19 250 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	168 500 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	218 743 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	10 977 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i>	35 360 000	
	78	Ymse faste tiltak	29 714 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 283 000	
	82	Nobels fredssenter	26 949 000	
	84	Pilegrimssatsing	5 315 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	14 801 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	16 335 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	124 051 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	108 986 000	
	75	Vederlagsordninger	147 832 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	14 791 000	
	50	Kunst i offentlige rom	18 860 000	
	55	Norsk kulturfond	29 220 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 525 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	260 239 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	33 139 000	
	78	Ymse faste tiltak	40 108 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	158 315 000	
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	144 490 000	
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	20 261 000	
	70	Nasjonale institusjoner	242 304 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	257 203 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	72 344 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	18 244 000	
	78	Ymse faste tiltak	105 656 000	
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	63 634 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 350 000	
	55	Norsk kulturfond – ettårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	90 417 000	
	56	Norsk kulturfond – flerårig prosjekttilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	16 013 000	
	70	Nasjonale institusjoner	927 653 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	349 655 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 733 000	
	73	Region- og distriktsopera	50 858 000	
	78	Ymse faste tiltak	144 817 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	494 778 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	24 154 000	
	55	Norsk kulturfond	160 672 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 628 000	
	73	Noregs Mållag	3 738 000	
	74	Det Norske Samlaget	14 360 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	19 819 000	
	76	Ibsenpris m.m.	5 230 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	12 527 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	78	Ymse faste tiltak	103 339 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	10 121 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	908 021 000	
	78	Ymse faste tiltak	30 873 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	297 915 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 834 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 875 000	
	78	Ymse faste tiltak	8 501 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	141 682 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 017 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	412 931 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	10 130 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	30 532 000	
	73	Regional filmsatsing	51 743 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	24 615 000	
	78	Ymse faste tiltak	25 964 000	
	79	Til disposisjon	1 185 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	287 944 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	12 924 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 367 000	
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	818 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 855 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	42 423 000	
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	63 315 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 153 000	
		Totale utgifter		8 645 696 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3300		Kulturdepartementet		
	1	Ymse inntekter	70 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	1 371 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	109 000	
3323		Musikkformål		
	1	Ymse inntekter	29 312 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Ymse inntekter	109 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	27 531 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	8 354 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	5 368 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 834 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	9 793 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 017 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	770 133 000	
	2	Gebyr – lotterier	6 720 000	
	4	Gebyr – stiftelser	260 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	7 153 000	
		Totale inntekter		897 634 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2012 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 73

- overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.
- overskride bevilgningene under post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 329, kap. 334, og kap. 339 med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på hhv. kap. 3329, post 2 Inntekter ved oppdrag, kap. 3334, post 2 Inntekter ved oppdrag og kap. 3339, post 7 Inntekter ved oppdrag. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2012 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	470,3 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	23,0 mill. kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	78	Ymse faste tiltak	17,3 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2012 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2012:

- Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
- Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72

Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.

3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.
4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2012 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kulturdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 389 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 8. desember 2011

Gunn Karin Gjøl

leder og ordf. for kap. 300,
800 og 3300

Gina Knutson Barstad

ordf. for kap. 231, 322, 339, 840, 849,
3322 og 3339

Linda C. Hofstad Helleland

ordf. for kap. 841, 842,
2530 og 3842

Solveig Horne

ordf. for kap. 857, 858, 860, 862,
865 og 3858

Øyvind Håbrekke

ordf. for kap. 324, 326, 337, 846, 850,
852, 859, 3324, 3326 og 3859

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 335

Christina Nilsson Ramsøy

ordf. for kap. 315, 844 og 845

Kåre Simensen

ordf. for kap. 314, 320, 866, 867,
868 og 3320

Arild Stokkan-Grande

ordf. for kap. 323, 334, 843,
3323 og 3334

Olemic Thommessen

ordf. for kap. 329 og 3329

Ib Thomsen

ordf. for kap. 328

Lene Vågslid

ordf. for kap. 321, 853, 854, 855,
856, 3855 og 3856